

Banca Transilvania S.A.

SITUAȚII FINANCIARE CONSOLIDATE ȘI INDIVIDUALE

**Pregătite în conformitate cu
Standardele Internaționale de Raportare Financiară adoptate de
Uniunea Europeană**

Pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2018

Banca Transilvania S.A.

CUPRINS

Raportul auditorului independent	
Situația consolidată și individuală a profitului sau pierderii și a altor elemente ale rezultatului global	1-2
Situația consolidată și individuală a poziției financiare	3
Situația consolidată și individuală a modificărilor capitalurilor proprii	4-7
Situația consolidată și individuală a fluxurilor de trezorerie	8-9
Note la situațiile financiare consolidate și individuale	10-183

Banca Transilvania S.A.

Situația consolidată și individuală a profitului sau pierderii și a altor elemente ale rezultatului global

Pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie

	Note	Grup		Banca	
		2018	2017	2018	2017
		Mii lei	Mii lei	Mii lei	Mii lei
Venituri din dobânzi		3.182.049	2.102.621	2.855.070	2.018.571
Cheltuieli cu dobânzile		-432.500	-211.802	-377.162	-210.122
Venituri nete din dobânzi	8	2.749.549	1.890.819	2.477.908	1.808.449
Venituri din speze și comisioane		1.029.941	744.313	923.948	704.571
Cheltuieli cu speze și comisioane		-252.233	-143.800	-229.276	-149.905
Venituri nete din speze și comisioane	9	777.708	600.513	694.672	554.666
Venit net din tranzacționare	10	252.163	278.339	263.448	223.667
Pierdere netă din vânzarea activelor financiare disponibile în vederea vânzării	11	-	-3.206	-	-4.102
Pierdere netă realizată aferentă activelor financiare evaluate la valoarea justă prin rezultatul global	11	-7.555	-	-7.774	-
Pierdere netă realizată aferentă activelor financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit și pierdere	12	-2.570	-	-40.529	-
Contribuția la Fondul de Garantare a Depozitelor Bancare și la Fondul de Rezoluție	13	-41.423	-49.696	-39.164	-49.696
Alte venituri din exploatare	14	217.591	173.823	245.419	116.196
Venituri operaționale		3.945.463	2.890.592	3.593.980	2.649.180
Cheltuieli nete (-) / Venituri nete cu ajustările de depreciere, pierderi așteptate pentru active, provizioane pentru alte riscuri și angajamente de creditare	15	-364.421	-29.221	-230.791	1.353
Cheltuieli cu personalul	16	-1.065.162	-763.227	-965.972	-715.390
Cheltuieli cu amortizarea		-162.514	-125.024	-129.250	-90.106
Alte cheltuieli operaționale	17	-806.615	-530.498	-697.351	-466.537
Cheltuieli operaționale		-2.398.712	-1.447.970	-2.023.364	-1.270.680
Câștig din achiziții	50,51	160.077	-	71.830	-
Profitul înainte de impozitare		1.706.828	1.442.622	1.642.446	1.378.500
Cheltuială cu impozitul pe profit	18	-446.148	-200.154	-423.055	-192.521

Banca Transilvania S.A.

Situația consolidată și individuală a profitului sau pierderii și a altor elemente ale rezultatului global (continuare)

Pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie

	Note	Grup		Banca	
		2018 Mii lei	2017 Mii lei	2018 Mii lei	2017 Mii lei
Profitul exercițiului financiar		1.260.680	1.242.468	1.219.391	1.185.979
Profitul Grupului atribuibil:					
Acționarilor Băncii		1.249.740	1.239.452	-	-
Profit alocat intereselor care nu controlează		10.940	3.016	-	-
Profitul exercițiului financiar		1.260.680	1.242.468	1.219.391	1.185.979
Profitul exercițiului financiar		1.260.680	1.242.468	1.219.391	1.185.979
Elemente care nu pot fi niciodată reclassificate în profit sau pierdere, nete de impozit		1.999	1.671	1.898	1.537
Creșteri din reevaluarea imobilizărilor corporale		2.236	2.245	2.216	2.245
Alte elemente ale rezultatului global		143	-256	44	-415
Impozit aferent elementelor care nu pot fi clasificate în rezultatul global		-380	-318	-362	-293
Elemente care sunt sau pot fi reclassificate în profit sau pierdere					
Rezerve de valoarea justă (instrumente financiare disponibile în vederea vânzării) din care:		-	3.025	-	49.269
Câștig net din tranzacții cu active financiare disponibile în vederea vânzării, transferat în contul de profit și pierdere		-	3.206	-	4.102
Modificarea valorii juste a activelor financiare disponibile în vederea vânzării		-	-181	-	45.167
Rezerve de valoarea justă (active financiare evaluate prin alte elemente ale rezultatului global) din care:		-75.308	-	-75.297	-
Câștig net din tranzacții cu active financiare evaluate prin alte elemente ale rezultatului global, transferat în contul de profit și pierdere		7.555	-	7.774	-
Modificarea valorii juste a activelor financiare evaluate prin alte elemente ale rezultatului global		-82.863	-	-83.071	-
Impozit pe venit înregistrat direct în alte elemente ale rezultatului global		12.528	-485	12.518	-7.883

Banca Transilvania S.A.

Situația consolidată și individuală a profitului sau pierderii și a altor elemente ale rezultatului global (*continuare*)

Pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie

	Note	Grup		Banca	
		2018 <i>Mii lei</i>	2017 <i>Mii lei</i>	2018 <i>Mii lei</i>	2017 <i>Mii lei</i>
Situația rezultatului global aferentă exercițiului financiar încheiat		1.199.899	1.246.679	1.158.510	1.228.902
Situația rezultatului global aferent:					
Aționarilor Băncii		1.188.959	1.243.663	-	-
Intereselor fără control		10.940	3.016	-	-
Total rezultat global aferent exercițiului financiar		1.199.899	1.246.679	1.158.510	1.228.902
Rezultatul pe acțiune de bază		0,2602	0,2584	-	-
Rezultatul pe acțiune diluat		0,2598	0,2581	-	-

Situațiile financiare au fost aprobate de Consiliul de Administrație în data de 21 martie 2019 și au fost semnate în numele acestuia de:

Horia Ciorcilă
Președinte

George Călinescu
Director General Adjunct

Banca Transilvania S.A.

Situația consolidată și individuală a poziției financiare

<i>La 31 decembrie</i>	Note	Grup		Banca	
		2018	2017	2018	2017
Active		Mii lei	Mii lei	Mii lei	Mii lei
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	19	10.322.121	6.637.725	9.083.471	6.637.692
Instrumente derivate	48	3.066	9.854	3.066	9.854
Active financiare deținute în vederea tranzacționării și evaluate la valoarea justă prin profit și pierdere	21	210.461	-	12.582	-
Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit și pierdere	21	456.127	-	609.638	-
Active financiare la valoare justă prin profit sau pierdere		-	264.996	-	73.281
Active financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	24	21.374.708	-	21.363.908	-
- din care titluri gajate (contracte repo)		248.798	-	248.798	-
Active financiare disponibile în vederea vânzării	24	-	15.821.300	-	16.032.612
- din care titluri gajate (contracte repo)		-	258.540	-	258.540
Active financiare evaluate la cost amortizat					
- din care:	24	44.392.876	35.831.353	41.598.554	35.428.244
- Plasamente la bănci	20	4.650.137	5.125.282	4.000.416	5.079.500
- Credite și avansuri acordate clienților	22	36.796.502	29.286.886	36.355.974	29.737.293
- Creanțe din contracte de leasing financiar	23	1.020.582	785.330	-	-
- Instrumente de datorie		1.082.418	222.792	431.099	222.792
- Alte active financiare	29	843.237	411.063	811.065	388.659
Investiții în participații	25	-	-	537.677	156.631
Imobilizări corporale și investiții imobiliare	26	593.903	633.668	482.321	407.649
Imobilizări necorporale	27	283.219	133.255	253.847	125.761
Fondul comercial	27	4.295	2.774	-	-
Creanțe privind impozitul curent		-	146.858	-	148.594
Creanțe privind impozitul amânat	28	73.920	187.145	48.687	173.243
Alte active nefinanciare	30	182.058	136.041	125.163	108.514
Total active		77.896.754	59.804.969	74.118.914	59.302.075

Banca Transilvania S.A.

Situația consolidată și individuală a poziției financiare

<i>La 31 decembrie</i>	Note	Grup		Banca	
		2018	2017	2018	2017
Datorii		Mii lei	Mii lei	Mii lei	Mii lei
Depozite de la bănci	31	195.348	127.946	207.608	127.946
Depozite de la clienți	32	65.160.466	48.932.195	62.522.369	49.099.201
Împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare	33	1.703.551	1.487.022	1.185.556	1.099.891
Datorii subordonate	34	1.655.377	414.578	1.651.518	414.578
Datorii cu impozit curent		40.953	-	43.935	-
Provizioane pentru alte riscuri și angajamente de creditare	35	472.722	382.849	444.673	373.117
Datorii financiare deținute în vederea tranzacționării		4.226	11.906	4.226	11.906
Alte datorii financiare	36	648.846	1.222.232	532.941	1.143.087
Alte datorii nefinanciare	37	133.415	66.006	114.872	62.276
Total datorii excluzând datoriile financiare către deținătorii de unități de fond		70.014.904	52.644.734	66.707.698	52.332.002
Datorii financiare către deținătorii de unități de fond		1.777	20.123	-	-
Total datorii		70.016.681	52.664.857	66.707.698	52.332.002
Capitaluri proprii					
Capital social	38	4.898.982	4.427.940	4.898.982	4.427.940
Acțiuni proprii	39	-38.558	-47.427	-23.271	-32.140
Prime de capital		28.381	28.381	28.381	28.381
Rezultat reportat	40	2.257.065	2.202.764	2.075.470	1.981.886
Rezerva din reevaluare imobilizări corporale și necorporale	41	17.847	17.524	20.722	20.416
Rezerve din activele financiare disponibile în vederea vânzării	42	-	-6.247	-	52.176
Rezerve privind activele financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	42	-162.841	-	-162.605	-
Alte rezerve	43	586.660	502.487	573.537	491.414
Capitaluri proprii atribuibile acționarilor Băncii		7.587.536	7.125.422	7.411.216	6.970.073
Interese care nu controlează	3a ii	292.537	14.690	-	-
Total capitaluri proprii		7.880.073	7.140.112	7.411.216	6.970.073
Total datorii și capitaluri		77.896.754	59.804.969	74.118.914	59.302.075

Situațiile financiare au fost aprobate de Consiliul de Administrație în data de 21 martie 2019 și au fost semnate în numele acestuia de:

Horia Ciorcilă
Președinte

George Călinescu
Director General Adjunct

Banca Transilvania S.A.

Situația consolidată a modificărilor capitalurilor proprii

Pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie

Grup

	Nota	Capital social	Acțiuni proprii	Prime de capital	Rezerve din reevaluare	Rezerve din active financiare evaluate prin alte elemente ale rezultatului global	Alte rezerve	Rezultat reportat	Total atribuibil acționarilor Băncii	Interese care nu controlează	Total
<i>În mii lei</i>											
Sold la 31 decembrie		4.427.940	-47.427	28.381	17.524	-6.247	502.487	2.202.764	7.125.422	14.690	7.140.112
Adoptarea de standarde noi		-	-	-	-	-93.815	-	-32.386	-126.201	-	-126.201
Sold la 01 ianuarie 2018		4.427.940	-47.427	28.381	17.524	-100.062	502.487	2.170.378	6.999.221	14.690	7.013.911
Situația rezultatului global aferentă exercițiului financiar											
Profitul exercițiului financiar		-	-	-	-	-	-	1.249.740	1.249.740	10.940	1.260.680
Situația altor elemente ale rezultatului global, net de impozit											
Câștiguri din modificarea valorii juste a activelor financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global, nete de impozit amânat	42	-	-	-	-	-62.779	-	-	-62.779	-	-62.779
Reevaluarea imobilizărilor corporale nete de impozit	41	-	-	-	1.878	-	-	-	1.878	-	1.878
Rezultat reportat din realizarea rezervelor din reevaluare	41	-	-	-	-1.555	-	-	1.555	-	-	-
Distribuire la rezervele statutare		-	-	-	-	-	84.173	-84.173	-	-	-
Alte elemente ale rezultatului global nete de impozit	40	-	-	-	-	-	-	120	120	-	120
Total rezultat global aferent exercițiului financiar		-	-	-	323	-62.779	84.173	1.167.242	1.188.959	10.940	1.199.899
Contribuții și distribuții ale acționarilor											
Majorarea capitalului social prin încorporarea rezervelor constituite din profit	38	471.042	-	-	-	-	-	-471.042	-	-	-
Achiziții acțiuni proprii	39	-	-48.686	-	-	-	-	-	-48.686	-	-48.686
Plăți acțiuni proprii	39	-	57.555	-	-	-	-	-57.555	-	-	-
Dividende distribuite acționarilor		-	-	-	-	-	-	-610.000	-610.000	-	-610.000
Rezultatul reportat rezultat ca urmare a aplicării costului mediu ponderat pentru activele măsurate la valoarea justă prin rezultatul global		-	-	-	-	-	-	-14.069	-14.069	-	-14.069
Constituire rezerve din conversia acțiunilor deținute de acționari minoritari la fuziune		-	-	-	-	-	-	6.334	6.334	-	6.334
Eșalonare SOP 2018		-	-	-	-	-	-	66.736	66.736	-	66.736
Alte modificări	40	-	-	-	-	-	-	-959	-959	266.907	265.948
Total contribuții / distribuții ale acționarilor		471.042	8.869	-	-	-	-	-1.080.555	-600.644	266.907	-333.737
Sold la 31 decembrie 2018		4.898.982	-38.558	28.381	17.847	-162.841	586.660	2.257.065	7.587.536	292.537	7.880.073

Notele explicative la situațiile financiare de la pagina 10 la 183 fac parte integrantă din aceste situații financiare

Banca Transilvania S.A.

Situația consolidată a modificărilor capitalurilor proprii (continuare)

Pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie

Grup	Nota	Atribuibile acționarilor Băncii							Total Atribuibil acționarilor băncii	Interese care nu controlează	Total
		Capital social	Acțiuni proprii	Prime de capital	Rezerve din reevaluare	Rezerve din active financiare disponibile în vederea vânzării	Alte rezerve	Rezultat reportat			
<i>În mii lei</i>											
Sold la 1 ianuarie 2017		3.732.549	-29.993	28.374	26.227	-8.791	432.061	1.954.073	6.134.500	18.207	6.152.707
Situația rezultatului global aferentă exercițiului financiar											
Profitul exercițiului financiar		-	-	-	-	-	-	1.239.452	1.239.452	3.016	1.242.468
Situația altor elemente ale rezultatului global, net de impozit											
Pierderi din modificarea valorii juste a activelor financiare disponibile în vederea vânzării nete de impozit amânat	42	-	-	-	-	2.544	-	-	2.544	-	2.544
Reevaluarea imobilizărilor corporale nete de impozit	41	-	-	-	1.886	-	-	-	1.886	-	1.886
Rezultat reportat din realizarea rezervelor din reevaluare	41	-	-	-	-12.926	-	-	12.926	-	-	-
Distribuire la rezervele statutare		-	-	-	-	-	70.426	-70.426	-	-	-
Alte elemente ale rezultatului global nete de impozit	40	-	-	-	-	-	-	-219	-219	-	-219
Situația rezultatului global aferentă exercițiului financiar		-	-	-	-11.040	2.544	70.426	1.181.733	1.243.663	3.016	1.246.679
Contribuții și distribuții ale acționarilor											
Majorarea capitalului social prin încorporarea rezervelor constituite din profit	38	695.388	-	-	-	-	-	-695.388	-	-	-
Majorarea capitalului social din conversia datoriilor		3	-	7	-	-	-	-	10	-	10
Achiziții acțiuni proprii	39	-	-65.234	-	-	-	-	-	-65.234	-	-65.234
Plăți acțiuni proprii	39	-	49.640	-	-	-	-	-49.640	-	-	-
Recunoașterea beneficiilor acordate angajaților sub forma instrumentelor de capitaluri proprii		-	-	-	-	-	-	41.307	41.307	-	41.307
Acțiuni proprii primite cu titlu gratuit la subsidiare	39	-	-1.840	-	-	-	-	-	-1.840	-	-1.840
Dividende distribuite acționarilor		-	-	-	-	-	-	-219.000	-219.000	-	-219.000
Alte modificări	40	-	-	-	2.337	-	-	-10.321	-7.984	-6.533	-14.517
Total contribuții / distribuții ale acționarilor		695.391	-17.434	7	2.337	-	-	-933.042	-252.741	-6.533	-259.274
Sold la 31 decembrie 2017		4.427.940	-47.427	28.381	17.524	-6.247	502.487	2.202.764	7.125.422	14.690	7.140.112

Banca Transilvania S.A.

Situația individuală a modificărilor capitalurilor proprii (continuare)

Pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie

Banca	Nota	Atribuibile acționarilor Băncii							Rezultat reportat	Total
		Capital social	Acțiuni proprii	Prime de capital	Rezerve din reevaluare	Rezerve din active financiare evaluate prin alte elemente ale rezultatului global	Alte rezerve			
<i>În mii lei</i>										
Sold raportat anterior la 31 decembrie 2017		4.427.940	-32.140	28.381	20.416	52.176	491.414	1.981.886	6.970.073	
Adoptarea de standarde noi		-	-	-	-	-152.002	-	34.487	-117.515	
Sold la 1 ianuarie 2018		4.427.940	-32.140	28.381	20.416	-99.826	491.414	2.016.373	6.852.558	
Situația rezultatului global aferentă exercițiului financiar		-	-	-	-	-	-	1.219.391	1.219.391	
Profitul exercițiului financiar										
Situația altor elemente ale rezultatului global, net de impozit										
Pierderi (-) din modificarea valorii juste a activelor financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global, nete de impozitul amânat	41	-	-	-	-	-62.779	-	-	-62.779	
Reevaluarea imobilizărilor corporale și necorporale nete de impozit	41	-	-	-	1.861	-	-	-	1.861	
Rezultat reportat din realizarea rezervelor din reevaluare	41	-	-	-	-1.555	-	-	1.555	-	
Distribuire la rezervele statutare	43	-	-	-	-	-	82.123	-82.123	-	
Alte elemente ale rezultatului global nete de impozit	40	-	-	-	-	-	-	37	37	
Situația rezultatului global aferentă exercițiului financiar		-	-	-	306	-62.779	82.123	1.138.860	1.158.510	
Contribuții și distribuții ale acționarilor										
Majorarea capitalului social prin încorporarea rezervelor constituite din profit	38	471.042	-	-	-	-	-	-471.042	-	
Constituire rezerve din conversia acțiunilor deținute de acționari minoritari la fuziune	38	-	-	-	-	-	-	6.334	6.334	
Eșalonare SOP 2018	40	-	-	-	-	-	-	66.736	66.736	
Achiziție acțiuni proprii	39	-	-48.686	-	-	-	-	-	-48.686	
Plăți acțiuni proprii angajaților	39	-	57.555	-	-	-	-	-57.555	-	
Rezultatul reportat rezultat ca urmare a aplicării costului mediu ponderat pentru activele măsurate la valoarea justă prin rezultatul global		-	-	-	-	-	-	-14.750	-14.750	
Dividende distribuite acționarilor	39	-	-	-	-	-	-	-610.000	-610.000	
Alte modificări	40	-	-	-	-	-	-	514	514	
Total contribuții/distribuții ale acționarilor		471.042	8.869	-	-	-	-	-1.079.763	-599.852	
Sold la 31 decembrie 2018		4.898.982	-23.271	28.381	20.722	-162.605	573.537	2.075.470	7.411.216	

Banca Transilvania S.A.

Situația individuală a modificărilor capitalurilor proprii (continuare)

Pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie

Banca	Nota	Atribuibile acționarilor Băncii							Total
		Capital social	Acțiuni proprii	Prime de capital	Rezerve din reevaluare	Rezerve din active financiare disponibile în vederea vânzării	Alte rezerve	Rezultat reportat	
<i>În mii lei</i>									
Sold la 1 ianuarie 2017		3.732.549	-16.546	28.374	27.188	10.790	422.489	1.779.244	5.984.088
Situația rezultatului global aferentă exercițiului financiar									
Profitul exercițiului financiar		-	-	-	-	-	-	1.185.979	1.185.979
Situația altor elemente ale rezultatului global, net de impozit									
Pierderi (-) din modificarea valorii juste a activelor financiare disponibile în vederea vânzării, nete de impozitul amânat	41	-	-	-	-	41.386	-	-	41.386
Reevaluarea imobilizărilor corporale și necorporale nete de impozit	40	-	-	-	1.886	-	-	-	1.886
Rezultat reportat din realizarea rezervelor din reevaluare	40	-	-	-	-8.658	-	-	8.658	-
Distribuire la rezervele statutare	42	-	-	-	-	-	68.925	-68.925	-
Alte elemente ale rezultatului global nete de impozit	39	-	-	-	-	-	-	-349	-349
Situația rezultatului global aferentă exercițiului financiar		-	-	-	-6.772	41.386	68.925	1.125.363	1.228.902
Contribuții și distribuții ale acționarilor									
Majorarea capitalului social prin încorporarea rezervelor constituite din profit	37, 39	695.388	-	-	-	-	-	-695.388	-
Majorarea capitalului social prin utilizarea primelor de capital	37	3	-	7	-	-	-	-	10
Recunoașterea beneficiilor acordate angajaților sub forma instrumentelor de capitaluri proprii	39	-	-	-	-	-	-	41.307	41.307
Achiziție acțiuni proprii	38	-	-65.234	-	-	-	-	-	-65.234
Plăți acțiuni proprii angajaților	38	-	49.640	-	-	-	-	-49.640	-
Dividende distribuite acționarilor	39	-	-	-	-	-	-	-219.000	-219.000
Total contribuții/distribuții ale acționarilor		695.391	-15.594	7	-	-	-	-922.721	-242.917
Sold la 31 decembrie 2017		4.427.940	-32.140	28.381	20.416	52.176	491.414	1.981.886	6.970.073

Situația consolidată și individuală a fluxurilor de trezorerie
Pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie

În mii lei	Nota	Grup		Banca	
		2018	2017	2018	2017
Flux de numerar din activitatea de exploatare					
Profitul exercițiului financiar		1.260.680	1.242.468	1.219.391	1.185.979
Ajustări pentru:					
Cheltuiala cu amortizarea	26,27	162.514	125.024	129.250	90.106
Ajustări de depreciere și scoateri în afara bilanțului ale activelor financiare, provizioane pentru alte riscuri și angajamente de creditare		845.648	332.515	674.288	282.520
Ajustarea activelor financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere		2.570	-43.509	-40.529	-14.890
Cheltuieli cu impozitul pe profit	18	446.148	200.154	423.055	192.521
Venituri din dobânzi		-3.182.049	-2.102.621	-2.855.070	-2.018.571
Cheltuieli cu dobânzile		432.500	211.802	377.162	210.122
Alte ajustări		683.910	216.082	119.899	143.769
Profitul net ajustat cu elemente nemonetare		651.921	181.915	47.446	71.556
Modificări în activele și datorile din exploatare (*)					
Modificarea depozitelor la bănci		2.737.899	-115.632	1.104.840	-104.143
Modificarea creditelor și avansurile acordate clienților		-1.629.629	-3.264.500	-1.660.403	-3.162.497
Modificarea creanțelor din contracte de leasing financiar		-398.946	-273.851	-	-
Modificarea activelor financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere		-33.840	-65.878	135.329	-6.412
Modificarea activelor financiare deținute în vederea tranzacționării și evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere		54.535	-1.943	31.652	-1.943
Modificarea instrumentelor de capital		6.788	-	97.759	-
Modificarea altor active financiare		-416.334	266.338	-407.061	272.584
Modificarea altor active		-3.335	-7.196	-3.855	-8.850
Modificarea depozitelor de la clienți		5.259.840	7.261.045	5.062.547	7.257.769
Modificarea depozitelor de la bănci		11.880	-119.304	32.171	-119.303
Modificarea datorii financiare deținute în vederea tranzacționării		-8.048	959	-8.048	959
Modificarea creanțelor răscumpărate		-11.516	-1.225.839	-11.516	-1.225.839
Modificarea altor datorii financiare		-881.618	506.182	-721.473	493.727
Modificarea altor datorii		-72.085	-4.819	17.016	-19.334
Impozit pe profit plătit/încasat		-215.783	-161.197	-203.751	-147.496
Dobânzi încasate		2.543.525	1.777.615	2.335.715	1.694.321
Dobânzi plătite		-322.460	-185.915	-279.282	-186.722
Numerar net din activitatea de exploatare		7.272.794	4.567.980	5.569.086	4.808.377

Banca Transilvania S.A.

Situația consolidată și individuală a fluxurilor de trezorerie Pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie

În mii lei	Nota	Grup		Banca	
		2018	2017	2018	2017
Flux de numerar folosit în activitatea de investiții					
Achiziții active financiare disponibile în vederea vânzării		-	-11.203.068	-	-11.216.420
Achiziții active financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global		-11.241.169	-	-11.235.146	-
Vânzări active financiare disponibile în vederea vânzării		-	10.126.397	-	10.101.484
Vânzări active financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global		6.462.084	-	6.452.309	-
Achiziții de imobilizări corporale		-75.372	-220.644	-70.729	-120.124
Achiziții de imobilizări necorporale		-114.922	-93.615	-106.042	-77.585
Încasări din vânzarea de active corporale		41.905	16.677	31.894	5.084
Achiziții de participații		-	-	-194.700	-19.960
Dividende încasate	14	3.611	3.857	135.407	41.878
Dobânzi încasate		675.618	548.339	675.464	547.748
Numerar net folosit în activitatea de investiții		-4.248.245	-822.057	-4.311.543	-737.895
Flux de numerar folosit în activitatea de finanțare					
Încasări brute din împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare	49	373.626	555.798	186.112	193.003
Plăți brute din împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare	49	-174.902	-167.161	-88.949	-132.364
Încasări brute din împrumuturi subordonate de la bănci și alte instituții financiare	49	1.326.305	-	1.326.305	-
Plăți brute din împrumuturi subordonate la bănci și instituții financiare	49	-93.198	-	-93.198	-
Plăți dividende		-607.269	-242.945	-607.269	-236.780
Plăți pentru acțiuni proprii		-48.686	-65.234	-48.686	-65.234
Dobânzi plătite		-74.899	-36.576	-61.188	-34.671
Numerar net folosit în activitatea de finanțare		700.977	43.882	613.127	-276.046

(*) Modificările în activele și datoriile din exploatare includ doar efectul fluxurilor nete de trezorerie, efectul nemonetar al fuziunii fiind eliminat

În mii lei	Nota	Grup		Banca	
		2018	2017	2018	2017
Efectul modificărilor cursului de schimb asupra numerarului și a echivalentelor de numerar		23.319	12.002	34.057	11.997
Creșterea netă a numerarului și a echivalentelor de numerar		3.702.207	3.777.803	1.836.613	3.782.439
Numerarul și disponibilități la Banca Centrală la 1 ianuarie		11.430.864	7.641.059	11.422.190	7.627.754
Numerarul și echivalentele de numerar la 31 decembrie	19	15.156.390	11.430.864	13.292.860	11.422.190

Banca Transilvania S.A.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

1. Entitatea raportoare

Banca Transilvania S.A.

Banca Transilvania S.A. („Societatea mamă”, „BT”) este o societate pe acțiuni înregistrată în România. Banca și-a început activitatea ca societate bancară în 1993, fiind autorizată de către Banca Națională a României (“BNR”, „Banca Centrală”) să desfășoare activități în domeniul bancar. Banca și-a demarat activitatea în 1994 și serviciile desfășurate de aceasta se referă la activități bancare pentru persoane juridice și persoane fizice.

Grupul Banca Transilvania („Grupul”) cuprinde Societatea-mamă și filialele acesteia cu sediul în România și în Republica Moldova. Situațiile financiare individuale și consolidate la data de 31 decembrie 2018 cuprind Societatea mamă și subsidiarele sale (denumite în continuare „Grupul”).

Grupul are următoarele domenii de activitate: bancar, care este desfășurat de către Banca Transilvania S.A. și Victoriabank S.A., leasing și credite de consum, care sunt desfășurate în special de BT Leasing Transilvania IFN S.A., ERB Retail Services IFN S.A., BT Direct IFN S.A, BT Microfinanțare IFN S.A. și BT Leasing MD S.R.L., managementul activelor, care este desfășurată de BT Asset Management S.A.I. S.A. De asemenea, Banca deține controlul într-un fond de investiții pe care îl și consolidează.

În noiembrie 2017, Banca Transilvania S.A. a anunțat planul de a investi în Republica Moldova și în perioada următoare a primit aprobarea pentru achiziție din partea autorităților de supraveghere din România și Republica Moldova - Banca Națională a României, Banca Națională a Moldovei și Consiliul Concurenței din Republica Moldova. În data de 19 ianuarie 2018, Banca Transilvania S.A. a devenit acționar al Victoriabank S.A., a treia cea mai mare bancă din Republica Moldova, deținând împreună cu BERD peste 66% din participația la această instituție financiară.

În perioada de 14 februarie – 24 aprilie 2018 Banca Transilvania S.A. a lansat, în temeiul legislației pieței de capital din Republica Moldova, oferta obligatorie de preluare a valorilor mobiliare emise de Victoriabank S.A., ofertă adresată exclusiv actualilor acționari minoritari ai Victoriabank S.A. Oferta publică vizează achiziționarea restului de 8.308.673 acțiuni emise de Victoriabank S.A., ceea ce constituie 33,23% din numărul total de acțiuni ordinare nominative cu drept de vot, în conformitate cu aprobarea Comisiei Naționale a Pieței Financiare emisă în acest sens.

În urma finalizării ofertei publice și a numirii reprezentanților noului acționar în conducerea Victoriabank S.A. și în Consiliul de Administrație al Victoriabank S.A., Banca Transilvania S.A. preia controlul începând cu luna aprilie 2018.

În data de 24 noiembrie 2017, Grupul a semnat contractul de achiziție a pachetului majoritar de acțiuni (99,14675%) deținut de către Eurobank Group în capitalul social al Bancpost S.A. În cadrul tranzacției, Grupul Financiar Banca Transilvania a dobândit și participațiile integrale în capitalul social al societăților din Grupul Eurobank din România, respectiv ERB Retail Services IFN S.A. și ERB Leasing IFN S.A., urmând o perioadă de obținere a aprobărilor pentru încheierea tranzacției de achiziție din partea Consiliului Concurenței și a Băncii Naționale a României. Grupul a preluat controlul asupra acestor societăți în data de 3 aprilie 2018 (a se vedea nota 50).

Banca Transilvania S.A.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

1. Entitatea raportoare (*continuare*)

La sfârșitul lunii iunie 2018, Grupul pierde controlul asupra BT Operațional Leasing S.A. prin vânzarea participației integrale deținute în această entitate.

Ca urmare a acestei operațiuni Grupul a derecunoscut activele și datoriile filialei la data pierderii controlului, precum și valoarea oricăror interese care nu controlează.

Veniturile și cheltuielile înregistrate de la începutul anului până la 30 iunie 2018 de către BT Operațional Leasing S.A. au rămas înregistrate în profitul Grupului la data de 31 decembrie 2018.

Valoarea justă a contraprestației primite din această tranzacție este în sumă de 28.299 mii lei, prețul fiind supus unui mecanism de ajustare în funcție de îndeplinirea condițiilor contractuale din partea ambelor părți.

Banca își desfășoară activitatea prin intermediul sediului său social localizat în municipiul Cluj-Napoca, 54 de sucursale, 435 agenții, 20 puncte de lucru, 7 divizii de medici, 2 agenții private banking în România și Italia și un centru regional situat în București (2017: 54 de sucursale, 413 agenții, 19 puncte de lucru, 7 divizii de medici, 2 agenții private banking în România și Italia și un centru regional situat în București). Din cele 435 de agenții, 23 au fost preluate în urma fuziunii cu Bancpost.

În anul 2013 Banca a deschis o sucursală în Italia, care din punct de vedere operațional și-a început activitatea în anul 2014.

Numărul angajaților activi ai Grupului la 31 decembrie 2018 era de 9.014 angajați (2017: 7.513 angajați).

Numărul angajaților activi ai Băncii la 31 decembrie 2018 era de 7.355 angajați (2017: 7.007 angajați).

Sediul social al Băncii este Str. George Barițiu nr. 8, Cluj-Napoca, România.

Structura acționariatului Băncii este următoarea:

	2018	2017
Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare („BERD”)	8,60%	8,60%
Persoane fizice române	20,05%	19,75%
Societăți comerciale românești	38,97%	30,97%
Persoane fizice străine	1,18%	1,80%
Societăți comerciale străine	31,20%	38,88%
Total	100%	100%

Acțiunile Băncii sunt listate la Bursa de Valori București și sunt tranzacționate sub simbolul TLV.

Banca Transilvania S.A.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

1. Entitatea raportoare (continuare)

Filialele Grupului sunt formate din următoarele entități:

Filiala	Domeniu de activitate	Procent deținere directă și indirectă 2018	Procent deținere directă și indirectă 2017
Victoriabank S.A.	activități financiar-bancare și de investiții licențiate	44,63%	-
BT Capital Partners S.A.	investiții	99,59%	99,59%
BT Leasing Transilvania IFN S.A.	leasing	100,00%	100,00%
BT Investments S.R.L.	investiții	100,00%	100,00%
ERB Retail Services IFN S.A.	alte activități de creditare - acordarea de credite de consum prin carduri de credit	100,00%	-
BT Direct IFN S.A.	credite de consum	100,00%	100,00%
BT Building S.R.L.	investiții	100,00%	100,00%
BT Asset Management SAI. S.A.	managementul activelor	80,00%	80,00%
BT Solution Agent de Asigurare S.R.L.	activități auxiliare case de asigurări și pensii	99,95%	99,95%
BT Asiom Agent de Asigurare S.R.L.	activități auxiliare case de asigurări și pensii	99,95%	99,95%
BT Safe Agent de Asigurare S.R.L.	activități auxiliare case de asigurări și pensii	99,99%	99,99%
BT Intermedieri Agent de Asigurare S.R.L.	activități auxiliare case de asigurări și pensii	99,99%	99,99%
BT Operațional Leasing S.A.	leasing	-	94,73%
BT Leasing MD S.R.L.	leasing	100,00%	100,00%
BT Microfinanțare IFN S.A.	credite de consum	100,00%	100,00%
BT Transilvania Imagistică S.A.	alte activități referitoare la sănătatea umană	-	96,64%
Improvement Credit Collection S.R.L.	activități ale agențiilor de colectare și ale birourilor de raportare a creditului	100,00%	100,00%
Sinteza S.A.	fabricare alte produse chimice organice de bază	51,47%	50,15%
Chimprod S.R.L.	fabricarea produselor farmaceutice de bază	51,35%	50,03%

La 31 decembrie 2018 Grupul controlează dar nu consolidează societatea S.C. Timesafe S.R.L., o entitate cu domeniul de activitate – „activități de servicii în tehnologia informației”. Grupul nu a consolidat această societate pe motivul imaterialității totalului activelor sale (31 decembrie 2018: 978 mii lei), a capitalurilor proprii (31 decembrie 2018: -1.587 mii lei) și a pierderii (31 decembrie 2017: -1.669 mii lei) în totalul activelor, capitalurilor proprii și profitului Grupului.

BT Leasing Transilvania IFN S.A.

BT Leasing Transilvania IFN S.A. își desfășoară activitatea prin intermediul sediului său social localizat în Cluj-Napoca, 1 agenție și 11 puncte de lucru (2017: 1 agenție și 11 puncte de lucru) în întreaga țară. Societatea oferă în leasing o gamă variată de autovehicule, echipamente de producție și alte echipamente.

Numărul angajaților activi la 31 decembrie 2018 era de 115 angajați (2017: 115 angajați).

Sediul social al BT Leasing Transilvania IFN S.A. este situat pe str. Constantin Brâncuși nr 74-76, et. 1 Cluj-Napoca, România.

Banca Transilvania S.A.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

1. Entitatea raportoare (continuare)

BT Asset Management SAI S.A.

BT Asset Management SAI S.A. este o societate de administrare de investiții, membră a Grupului Financiar Banca Transilvania, autorizată de Comisia Națională a Valorilor Mobiliare (actualmente Autoritatea de Supraveghere Financiară, denumită în continuare și „ASF”) prin decizia nr. 903/29.03.2005, număr de înregistrare în Registrul Public ASF PJR05SAIR/120016 din 29.03.2005.

BT Asset Management SAI S.A. administrează atât fonduri deschise de investiții, cât și fonduri închise de investiții. La 31 decembrie 2018 BT Asset Management SAI S.A. administrează 11 fonduri de investiții dintre care: 9 fonduri deschise de investiții și 2 fonduri închise de investiții, având peste 47.000 de investitori și active sub administrare calculate conform IFRS de peste 3.655 miliarde lei, iar calculate conform reglementarilor ASF de peste 3.668 miliarde lei.

BT Asset Management SAI S.A. oferă o gamă completă de produse de investiții, începând cu fondurile de venit fix, fonduri diversificate, fonduri de tip index, până la fondurile de acțiuni. Accesul la piața de capital este asigurat clienților prin investiții atât în România, cât și în statele membre ale UE (în special Austria), plasamentele putând fi făcute atât în lei, cât și în euro.

Numărul angajaților activi la 31 decembrie 2018 era de 30 angajați (2017: 27 angajați). Societatea are sediul social în Municipiul Cluj-Napoca, str. Emil Racoviță, nr. 22, etaj 1 + mansardă, jud. Cluj.

BT Capital Partners S.A.

La începutul anului 2016, BT Securities S.A., compania de brokeraj a Grupului Financiar al Băncii Transilvania, a devenit BT Capital Partners S.A., ca rezultat al preluării activității de investment banking a Capital Partners, cea mai importantă firmă românească independentă de consultanță în domeniul M&A și Corporate Finance. BT Capital Partners este de asemenea membru exclusiv în România al Oaklins, cea mai importantă alianță de profesioniști pentru fuziuni și achiziții companii, la nivel global.

În noua sa formulă, BT Capital Partners S.A. oferă asistență pentru atragerea de finanțare prin intermediul pieței de capital, servicii de brokeraj, consultanță pentru fuziuni și achiziții, atragerea și structurarea de finanțări complexe, cercetare de piață și consultanță strategică.

La 31 decembrie 2018 Societatea avea 55 angajați activi (2017: 57 angajați). Societatea își desfășoară activitatea prin intermediul sediului său social localizat în Cluj-Napoca, str. Constantin Brâncuși nr. 74-76, parter, jud. Cluj, România, și prin 11 puncte de lucru.

BT Direct IFN S.A.

BT Direct IFN S.A. are ca obiect de activitate finanțarea clienților persoane fizice, ce doresc satisfacerea nevoilor curente prin intermediul creditelor de consum.

În anul 2018 BT Direct IFN S.A. a semnat contracte de credit (credite de consum legate și credite de nevoi personale) în valoare totală creditată de 110 milioane lei, soldul creditelor la sfârșitul anului 2018 fiind de 180 milioane lei, cu 11% mai mult față de anul 2017.

Numărul angajaților activi la 31 decembrie 2018 era de 65 angajați activi (2017: 44 angajați activi). Societatea își desfășoară activitatea prin intermediul sediului său social localizat în Cluj-Napoca, str. Constantin Brâncuși nr. 74-76, etaj 3.

Banca Transilvania S.A.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

1. Entitatea raportoare (*continuare*)

BT Microfinanțare IFN S.A.

BT Microfinanțare IFN S.A. este o instituție financiară nebancară, fondată în anul 2016, având ca obiect de activitate finanțarea afacerilor mici. Societatea are sediul social localizat în București, Șos. București – Ploiești nr. 43.

Numărul angajaților activi la 31 decembrie 2018 era de 139 angajați activi (2017: 127 angajați activi). În anul 2018 aproximativ 4.600 de micro-întreprinderi au primit finanțări de la BT Microfinanțare IFN S.A. (credite pentru susținerea și dezvoltarea activității de zi cu zi, achiziționarea de marfă, plata furnizorilor, investiții în puncte de lucru și/sau deschiderea unora noi, achiziția de mașini/utilaje etc.), soldul creditelor la sfârșitul anului 2018 fiind de 327,2 milioane lei (2017: 159,8 milioane lei).

B.C. „VICTORIABANK” S.A.

B.C. „VICTORIABANK” S.A. (denumită în continuare ”Banca”) a fost fondată la 22 decembrie 1989, fiind prima bancă comercială din Republica Moldova care a fost înregistrată la Banca Centrală de Stat a URSS la 22 februarie 1990, iar în 26 august 1991 a fost reorganizată în societate pe acțiuni (bancă comercială pe acțiuni).

La 29 noiembrie 2002 Banca a fost reînregistrată ca bancă comercială, societate pe acțiuni de tip deschis, iar acțiunile sale au fost înregistrate și listate la Bursa de Valori din Moldova.

Banca este autorizată să desfășoare activități bancare în baza Licenței Băncii Naționale a Moldovei.

Banca își desfășoară activitatea atât prin intermediul sediului central al Băncii, situat în Chișinău pe str. 31 August 1989, nr. 141, cât și prin intermediul a 34 de filiale și 59 de agenții situate pe întreg teritoriul Republicii Moldova (la 31 decembrie 2017: 34 de filiale și 58 de agenții).

Numărul angajaților activi ai Băncii la 31 decembrie 2018 a fost de 1.161.

Capitalul social al B.C. „VICTORIABANK” S.A. este constituit din 250.000.910 MDL, împărțit în 25.000.091 acțiuni ordinare nominative de clasa I cu drept de vot la valoarea nominală de 10 MDL/acțiune. Acțiunile ordinare nominative emise de Bancă (ISIN: MD14VCTB1004) sunt admise spre tranzacționare pe piața reglementată la Bursa de Valori a Moldovei (www.moldse.md).

2. Bazele prezentării

a) Declarație de conformitate

Situațiile financiare individuale și consolidate ale Grupului și Băncii au fost întocmite în conformitate cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară adoptate de Uniunea Europeană („IFRS”), în vigoare la data de raportare anuală a Grupului și Băncii, 31 decembrie 2018. Situațiile financiare individuale și consolidate ale Grupului și Băncii la data de 31 decembrie 2018 nu mai pot fi modificate după aprobarea lor de către Consiliul de Administrație al Băncii.

La 31 decembrie 2018, următoarele entități aplicau ca bază a contabilității Standardele Internaționale de Raportare Financiară („IFRS”): Banca Transilvania S.A. (începând cu 1 ianuarie 2012), Victoriabank S.A., BT Asset Management SAI S.A. și BT Capital Partners S.A. (începând cu 1 ianuarie 2016). Toate celelalte entități din Grup aplică prevederile Standardelor de Raportare Statutare în conformitate cu legislația în vigoare la data raportării.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

2. Bazele prezentării (continuare)

Diferențe între situațiile financiare IFRS și situațiile financiare statutare ale filialelor

Filialele, cu excepția celor menționate anterior, își mențin evidențele contabile în conformitate cu legislația contabilă din România și Republica Moldova. Aceste evidențe contabile ale filialelor Băncii sunt denumite în continuare conturi statutare.

Aceste conturi au fost retratate pentru a reflecta diferențele existente între conturile statutare și IFRS. În mod corespunzător, conturile statutare au fost ajustate, în cazul în care a fost necesar, pentru a armoniza aceste situații financiare consolidate, în toate aspectele semnificative, cu IFRS.

Modificările cele mai importante aduse situațiilor financiare statutare ale filialelor pentru a le alinia Standardelor Internaționale de Raportare Financiară adoptate de Uniunea Europeană sunt:

- gruparea mai multor elemente în categorii mai cuprinzătoare;
- ajustări la valori juste și deprecierea valorii instrumentelor financiare, în conformitate cu IFRS 9 („Instrumente financiare”);
- constituirea de impozit amânat și
- prezentarea informațiilor necesare în conformitate cu IFRS.

b) Bazele evaluării

Situațiile financiare individuale și consolidate au fost întocmite pe baza convenției costului istoric, cu excepția activelor financiare recunoscute la valoare justă prin contul de profit și pierdere, activelor financiare la valoare justă prin alte elemente ale rezultatului global și reevaluarea imobilizărilor corporale și investițiilor imobiliare, cu excepția acelor pentru care valoarea justă nu poate fi stabilită în mod credibil.

c) Moneda funcțională și de prezentare

Elementele incluse în situațiile financiare ale fiecărei entități din Grup sunt evaluate folosind moneda mediului economic principal în care entitatea respectivă operează („moneda funcțională”). Entitățile din cadrul Grupului au moneda funcțională lei, euro („EUR”) și leu moldovenesc („MDL”). Situațiile financiare consolidate și individuale sunt prezentate în lei, rotunjite la mie.

d) Utilizarea estimărilor și judecăților semnificative

Pregătirea situațiilor financiare individuale și consolidate în conformitate cu IFRS adoptate de Uniunea Europeană presupune din partea conducerii utilizarea unor estimări și judecăți ce afectează aplicarea politicilor contabile, precum și valoarea raportată a activelor, datoriilor, veniturilor și cheltuielilor. Estimările și judecățile asociate acestora se bazează pe date istorice și pe alți factori considerați a fi elocvenți în circumstanțele date, iar rezultatul acestor factori formează baza judecăților folosite în determinarea valorii contabile a activelor și pasivelor pentru care nu există alte surse de evaluare disponibile. Rezultatele efective pot fi diferite de valorile estimate. Estimările și judecățile sunt revizuite în mod periodic.

Revizuirile estimărilor contabile sunt recunoscute în perioada în care estimarea este revizuită, dacă revizuirea afectează doar acea perioadă, sau în perioada în care estimarea este revizuită și perioadele viitoare, dacă revizuirea afectează atât perioada curentă, cât și perioadele viitoare.

Informațiile legate de acele estimări folosite în aplicarea politicilor contabile care au un efect semnificativ asupra situațiilor financiare consolidate, precum și estimările ce implică un grad semnificativ de incertitudine, sunt prezentate în Notele 4 și 5.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative

Metodele și politicile contabile semnificative au fost aplicate în mod consecvent de către Bancă și entitățile din Grup de-a lungul exercițiilor financiare prezentate în aceste situații financiare consolidate și individuale.

a) Bazele consolidării

Informațiile financiare din situațiile financiare consolidate includ Societatea-mamă, împreună cu filialele sale consolidate.

Grupul a adoptat următoarele standarde IFRS modificate începând cu data de 1 ianuarie 2014:

- IFRS 10 „Situații financiare consolidate”;
- IAS 27 „Situații financiare individuale”;
- IFRS 12 „Informații de prezentat cu privire la interesele în alte entități”;
- IAS 28 (2011) „Investiții în entități asociate și asocieri în participație”.

IFRS 10 „Situațiile financiare consolidate”

IFRS 10 înlocuiește porțiunea din IAS 27 “Situațiile financiare consolidate și individuale” care abordează contabilitatea pentru situațiile financiare consolidate. Acesta abordează, de asemenea, aspectele incluse în SIC-12 Consolidare – Entități cu scop special.

IFRS 10 stabilește un singur model de control care se aplică tuturor entităților, inclusiv entităților cu scop special. Modificările introduse de IFRS 10 cer conducerii să exercite raționamente semnificative pentru a determina care entități sunt controlate și trebuie, așadar, consolidate de o entitate-mamă, în comparație cu cerințele IAS 27.

Conform IFRS 10, controlul este definit atunci când un investitor are: 1) putere asupra entității în care se investește; 2) expunere, sau drepturi, asupra unor câștiguri variabile din implicarea sa în entitatea în care se investește; și 3) capacitatea de a folosi puterea sa asupra entității în care se investește pentru a influența câștigurile. Lista filialelor Grupului este prezentată la Nota 1.

IAS 27 „Situațiile financiare individuale” (revizuit)

Drept consecință a noilor standarde IFRS 10 și IFRS 12, prevederile rămase în IAS 27 sunt limitate la contabilitatea pentru filiale, entități controlate în comun și asociați, în cadrul situațiilor financiare individuale.

IFRS 12 „Prezentarea relațiilor cu alte entități”

IFRS 12 include toate informațiile de furnizat prevăzute anterior în IAS 27 cu privire la situațiile financiare consolidate, precum și toate celelalte informații de furnizat prevăzute anterior în IAS 31 și IAS 28. Informațiile se referă la investițiile unei entități în filiale, asocieri în participație, asociați și entități structurate. De asemenea, sunt prevăzute noi informații de furnizat.

IAS 28 „Investiții în entitățile asociate și în asocierile în participație” (revizuit)

Drept consecință a noilor standarde IFRS 11 „Asocieri în participație” și IFRS 12 “Prezentarea de informații privind interesele în alte entități”, IAS 28 „Investiții în entitățile asociate” a fost redenumit IAS 28 „Investiții în entitățile asociate și în asocierile în participație” și descrie aplicarea metodei punerii în echivalență pentru investițiile în asocierile în participație, suplimentar față de investițiile în entitățile asociate.

(i) Filialele

Filialele Grupului sunt entitățile pe care Grupul le conduce atât în mod direct, cât și indirect. Conducerea unei entități este evidențiată de capacitatea Grupului de a-și exercita puterea cu scopul de a influența orice profit variabil la care este expus Grupul prin implicarea sa în entitate.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (*continuare*)

a) Bazele consolidării (*continuare*)

(i) Filialele (*continuare*)

În momentul în care Grupul se hotărăște să consolideze o entitate va evalua o serie de factori, și anume:

- scopul și obiectivul entității;
- activitățile relevante și modul în care acestea sunt determinate;
- dacă drepturile Grupului asigură abilitatea de a conduce activitățile relevante;
- dacă Grupul este expus sau are drepturi la profitul variabil;
- dacă Grupul are capacitatea de a-și utiliza puterea astfel încât să influențeze nivelul profitului.

În cazul în care drepturile de vot sunt relevante, se consideră că Grupul deține controlul în cazul în care are în posesie, direct sau indirect, mai mult de jumătate din drepturile de vot asupra unei entități, în afară de situația în care există dovezi conform cărora un alt investitor deține capacitatea de a controla activitățile relevante. Potențialele drepturi de vot considerate substanțiale sunt, de asemenea, luate în considerare când se stabilește conducerea entității.

De asemenea, Grupul controlează o entitate chiar dacă nu deține majoritatea puterii de vot, însă are abilitatea practică de a conduce activitățile relevante. Acest lucru poate avea loc în cazul în care mărimea și dispersia participațiilor acționarilor dau Grupului puterea de a conduce activitățile în care s-a investit.

Filialele sunt consolidate de la data la care puterea de conducere este transferată Grupului.

Grupul evaluează în mod continuu controlul asupra entităților în care a investit, cel puțin la fiecare dată de raportare trimestrială. Prin urmare, orice modificare a structurii care duce la o schimbare a unuia sau a mai multor factori de control determină o reevaluare. Acestea includ modificări ale drepturilor de decizie, modificări ale înțelegerilor contractuale, modificări la nivel financiar sau al structurii capitalului, precum și modificări care au avut loc în urma unui eveniment declanșat care a fost anticipat în documentarea inițială.

(ii) Interese care nu controlează

Grupul prezintă interesele care nu controlează în situația poziției financiare consolidate, în cadrul capitalurilor proprii, separat de capitalurile proprii ale proprietarilor societății-mamă.

Interesele care nu controlează se măsoară direct proporțional cu procentul deținut în activul net al filialei. Orice modificare a procentului de deținere care nu are ca efect pierderea controlului se evidențiază ca o tranzacție de capitaluri proprii.

(iii) Pierderea controlului

Atunci când Grupul pierde controlul asupra unei filiale, activele (inclusiv orice fond comercial), datoriile precum și valoarea contabilă a oricăror interese care nu controlează sunt derecunoscute la data pierderii controlului. Orice câștig sau pierdere rezultată din pierderea controlului este recunoscut în contul de profit și pierdere.

La data la care se pierde controlul asupra unei filiale, Grupul: a) derecunoaște activele (inclusiv fondul comercial atribuibil) și pasivele filialei la valoarea lor contabilă, b) derecunoaște valoarea contabilă a oricăror interese necontrolate din fosta filială, c) recunoaște contrapartida primită la valoarea justă și orice repartizare a acțiunilor filialei, d) recunoaște orice investiție în fosta filială la valoarea justă și e) recunoaște orice diferență rezultată din elementele de mai sus ca un câștig sau o pierdere în contul de profit și pierdere. Orice sume recunoscute în perioadele anterioare în alte elemente ale rezultatului global în relație cu acea filială vor fi reclasificate în contul de profit și pierdere consolidat sau vor fi transferate direct în rezultatul reportat, dacă este impus de alte IFRS-uri.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (*continuare*)

a) Bazele consolidării (*continuare*)

(iv) Investiții în entități asociate

O entitate asociată este o entitate asupra căreia Grupul are o influență semnificativă în ceea ce privește luarea deciziilor de politică financiară și de exploatare, dar nu are interesul de a controla entitatea. Se consideră o influență semnificativă atunci când Grupul deține între 20% și 50% din drepturile de vot. Existența și efectul potențialelor drepturi de vot care sunt în prezent exercitabile sau convertibile sunt luate în considerare pentru a stabili dacă Grupul are o influență semnificativă. Printre ceilalți factori care sunt luați în considerare pentru a stabili dacă Grupul are o influență semnificativă se află reprezentarea în Consiliul de Administrație și tranzacțiile semnificative între companii. Existența acestor factori ar putea necesita aplicarea metodei contabile de punere în echivalență pentru o anumită investiție, chiar dacă investiția Grupului este mai mică de 20% în acțiunile ce asigură dreptul de vot.

Investițiile în entitățile asociate sunt contabilizate prin metoda contabilă a punerii în echivalență. Cota parte a Grupului rezultată în urma asocierilor este ajustată astfel încât să fie conformă politicilor contabile ale Grupului și este înregistrată în situația consolidată a contului de profit și pierdere ca venit (pierdere) net(ă) provenită din investiții contabilizate pe baza metodei punerii în echivalență. Cota parte a Grupului în profiturile și pierderile entităților asociate rezultate din vânzări între companii este eliminată la consolidare.

Dacă Grupul deținea anterior o participație în capitalurile proprii ale altei entități (de exemplu, disponibilă spre vânzare) și ulterior a obținut influență semnificativă, acea participație este reevaluată la valoarea justă, iar orice câștig sau pierdere este recunoscut în situația consolidată a contului de profit și pierdere. Orice sumă recunoscută anterior în alte elemente ale rezultatului global asociată participației în capitalurile proprii va fi reclasificată în situația consolidată a contului de profit și pierdere la data la care Grupul dobândește influență semnificativă, ca și când Grupul ar fi cedat participația deținută anterior.

În conformitate cu metoda contabilă a punerii în echivalență, investițiile Grupului în entități asociate și entități controlate în comun sunt inițial înregistrate la cost, incluzând orice costuri legate direct de tranzacțiile făcute cu entitățile asociate, ulterior fiind reevaluate (majorate sau diminuate) pentru a reflecta atât cota proporțională a Grupului după achiziție, cât și venitul net (sau pierderea) al entității asociate sau al entității controlate în comun și alte mișcări incluse direct în capitalul propriu al entității asociate sau al entității controlate în comun. Fondul comercial generat de achiziția unei entități asociate sau al unei entități controlate în comun este inclus în valoarea contabilă a investiției. Deoarece fondul comercial nu este raportat separat, nu este testat pentru depreciere. Mai degrabă, întreaga investiție contabilizată prin metoda punerii în echivalență este testată pentru depreciere la fiecare întocmire a bilanțului.

La data la care Grupul încetează să aibă o influență semnificativă asupra entității asociate sau asupra entității controlate în comun, Grupul va identifica un câștig sau o pierdere din cedarea investiției contabilizată prin metoda punerii în echivalență, egală cu diferența dintre valoarea justă a oricărei investiții păstrate și veniturile încasate din vânzarea participației la entitatea asociată, și valoarea contabilă a investiției. Sumele recunoscute în perioadele anterioare în alte elemente ale rezultatului global în raport cu entitatea asociată sunt contabilizate dacă entitatea în care s-a făcut investiția ar ceda în mod direct activele sau pasivele aferente.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (*continuare*)

a) Bazele consolidării (*continuare*)

(v) Administrarea fondurilor de investiții

Grupul gestionează și administrează active investite în unități de fond în numele investitorilor. Situațiile financiare ale acestor entități nu sunt incluse în situațiile financiare consolidate, cu excepția situațiilor în care Grupul controlează entitatea prin deținerea autorității și a expunerii sau drepturilor asupra veniturilor variabile pe baza participării sale de peste 50% în unitățile fondului deschis de investiții. În linie cu strategia Grupului de dezvoltare a fondurilor deschise de investiții și atragerea de noi investitori, în cazul fondurilor deschise de investiții administrate de BT Asset Management SAI S.A., Grupul elimină din perimetrul de consolidare aceste fonduri, dacă pe parcursul a două exerciții financiare se observă diluarea în timp a procentului de deținere în unitățile de fond, și scăderea acestora sub 40%.

În cazul fondurilor închise de investiții administrate de BT Asset Management SAI S.A., Grupul elimină din perimetrul de consolidare deținerile pentru care nu există o influență semnificativă de peste 20%.

În cazul în care Grupul deține unități de fond în fonduri deschise și închise de investiții, administrate de un SAI care nu face parte din perimetrul de consolidare, acestea nu sunt consolidate deoarece Grupul nu are puterea de decizie asupra activităților semnificative și nu are autoritate asupra acestor entități.

(vi) Tranzacțiile eliminate la consolidare

Decontările și tranzacțiile în interiorul Grupului, ca și profiturile nerealizate rezultate din tranzacții în interiorul Grupului, sunt eliminate din totalitate în situațiile financiare consolidate. Profiturile nerealizate rezultate din tranzacțiile cu entități asociate sau controlate în comun sunt eliminate în limita procentului de participare a Grupului. Profiturile nerealizate rezultate în urma tranzacțiilor cu o entitate asociată sunt eliminate în contrapartidă cu investiția în societatea asociată. Pierderile nerealizate sunt eliminate în mod identic cu profiturile nerealizate, dar numai în măsura în care nu există indicii de depreciere a valorii.

(vii) Entități care nu sunt consolidate

În cazul în care Grupul deține participații în filiale sau entități asociate, iar acestea din punct de vedere al totalului activelor și al elementelor extrabilanțiere sunt neesențiale în valoarea totală a activelor și elementelor bilanțiere a Grupului, Societatea mamă poate să nu le includă în perimetrul de consolidare contabil.

(viii) Reflectarea fuziunilor legale prin absorbție în situațiile financiare

Grupul aplică prevederile IFRS 3 „Combinări de întreprinderi” pentru înregistrarea operațiunilor de fuziune prin absorbție în situațiile financiare individuale ale entității absorbante. Prin aplicarea acestei politici situațiile financiare individuale ale societății absorbante după fuziune sunt o continuare a situațiilor financiare consolidate întocmite începând cu data achiziției societății absorbite.

Contul de profit și pierdere și situația altor elemente ale rezultatului global al entității absorbante include veniturile și cheltuielile înregistrate de entitatea absorbită la nivel individual, pentru perioada dintre data preluării controlului (sau sfârșitul ultimului exercițiu financiar) și data fuziunii legale efective.

În absența cerințelor specifice ale Standardelor Internaționale de Raportare Financiară pentru fuziunile legale prin absorbție, Banca a optat să prezinte valoarea contabilă a activelor identificabile dobândite și a datoriiilor asumate preluate, în situațiile financiare individuale la data fuziunii legale, după recunoașterea inițială a acestora la valoare justă la data obținerii controlului.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

b) Tranzacții în monedă străină

(i) Tranzacții în monedă străină

Operațiunile exprimate în monedă străină sunt înregistrate în lei la cursul oficial de schimb de la data decontării tranzacției. Diferențele de curs rezultate din încheierea acestor tranzacții exprimate în monedă străină sunt evidențiate în situația profitului sau pierderii la data tranzacțiilor folosind rata cursului de schimb de la această dată.

Activele și datoriile monetare înregistrate în devize la data întocmirii situației consolidate și individuale a poziției financiare sunt exprimate în moneda funcțională la cursul din ziua respectivă. Diferențele de conversie sunt prezentate în rezultatul exercițiului.

Activele și datoriile nemonetare care sunt evaluate la cost istoric în monedă străină sunt înregistrate în moneda funcțională la cursul de schimb de la data tranzacției. Activele și datoriile nemonetare denumite în monedă străină care sunt evaluate la valoarea justă sunt convertite în moneda funcțională la cursul din data la care a fost determinată valoarea justă.

Diferențele de conversie sunt prezentate în rezultatul exercițiului.

(ii) Conversia operațiunilor în monedă străină

Rezultatele și poziția financiară a operațiunilor derulate într-o monedă diferită de moneda funcțională și moneda de prezentare a Grupului, sunt transformate în această monedă funcțională după cum urmează:

- activele și datoriile, atât monetare cât și nemonetare, ale acestei entități, au fost transformate la cursul de închidere la data situației consolidate și individuale a poziției financiare;
- elementele de venituri și cheltuieli ale acestor operațiuni au fost transformate la cursul mediu de schimb al perioadei, ca o estimare pentru cursurile de schimb aferente datelor tranzacțiilor;
- toate diferențele rezultate au fost clasificate ca și alte elemente ale rezultatului global până la momentul cedării investiției.

Ratele de schimb ale principalelor valute au fost următoarele:

Moneda	31 decembrie 2018	31 decembrie 2017	Variație %
Euro („EUR”)	1:LEU 4,6639	1: LEU 4,6597	0,09%
Dolar American („USD”)	1: LEU 4,0736	1: LEU 3,8915	4,68%

c) Metoda contabilă pentru efectele hiperinflației

Conform IAS 29 și IAS 21, situațiile financiare ale unei întreprinderi a cărei monedă funcțională este moneda unei economii hiperinflaționiste ar trebui prezentate în termenii puterii de cumpărare curente a monedei la data întocmirii situației consolidate și individuale a poziției financiare, adică elementele nemonetare sunt retratate prin aplicarea indicelui general al prețurilor de la data achiziției sau contribuției. IAS 29 stipulează că o economie este considerată hiperinflaționistă dacă, printre alți factori, indicele cumulat al inflației depășește 100% pe parcursul unei perioade de trei ani. Scăderea continuă a ratei inflației și alți factori legați de caracteristicile mediului economic din România indică faptul că economia a cărei monedă funcțională a fost adoptată de către Grup a încetat să mai fie hiperinflaționistă, cu efect asupra perioadelor financiare începând cu 1 ianuarie 2004. Așadar, prevederile IAS 29 nu au mai fost adoptate în întocmirea situațiilor financiare consolidate și individuale. Astfel, valorile exprimate în unitatea de măsură curentă la 31 decembrie 2003 sunt tratate ca bază pentru valorile contabile raportate în aceste situații financiare consolidate și individuale și nu reprezintă valori evaluate, cost de înlocuire, sau oricare altă măsurare a valorii curente a activelor sau a prețurilor la care tranzacțiile ar avea loc în acest moment.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (*continuare*)

d) Venituri și cheltuieli din dobânzi

Veniturile și cheltuielile din dobânzi aferente instrumentelor financiare sunt recunoscute în rezultatul exercițiului la cost amortizat folosind metoda dobânzii efective. Metoda dobânzii efective este o metodă de calcul a costului amortizat al unui activ financiar sau a unei datorii financiare și de alocare a venitului sau a cheltuielii din dobânzi pe o perioadă relevantă de timp. Rata dobânzii efective este rata exactă care actualizează fluxurile viitoare estimate de numerar de plătit sau de încasat pe perioada de viață a instrumentului financiar sau, când e cazul, pe o perioadă mai scurtă, la valoarea netă raportată a activului sau a datoriei financiare.

Pentru calculul ratei dobânzii efective, Grupul și Banca estimează fluxurile viitoare de numerar luând în considerare toți termenii contractuali ai instrumentului financiar (de exemplu plăți în avans, opțiuni call și alte opțiuni similare), dar nu ține cont de pierderi viitoare din credit. Metoda de calcul include toate spezele și comisioanele plătite sau primite între părțile contractuale care sunt parte integrantă a dobânzii efective, costurile de tranzacționare și alte prime și discounturi.

Modificările de valoare justă a instrumentelor derivate deținute pentru acoperirea riscului și a altor active și datorii financiare ținute la valoare justă sunt prezentate în rezultatul net provenind din alte instrumente financiare ținute la valoare justă prin profit sau pierdere.

Odată ce un activ financiar sau un grup de active financiare a înregistrat o pierdere din depreciere, venitul din dobânzi este recunoscut ulterior, folosind rata dobânzii pentru actualizarea fluxurilor de numerar viitoare în scopul măsurării pierderii din depreciere aplicate la valoarea contabilă netă a activului.

Revizuirile ulterioare în sens crescător a fluxurilor de numerar pentru credite și avansuri acordate clienților preluate în urma unei combinări de întreprinderi, sunt prezentate ca parte a veniturilor din dobânzi.

Considerând sursa venitului care rezultă din revizuirea crescătoare a fluxurilor voluntare, Grupul și Banca au ajustat soldul costului amortizat al portofoliului de credite cu o sumă care este calculată prin actualizarea fluxurilor viitoare așteptate de numerar folosind rata inițială a dobânzii efective. Această ajustare este rezultatul unei modificări a estimării de către Grup și Bancă a sumelor care vor fi colectate în comparație cu estimarea inițială realizată la data evaluării și recunoașterii inițiale.

e) Venituri din speze și comisioane

Spezele și comisioanele rezultă din serviciile financiare oferite de Grup și Bancă: acordări de credite, comisioane din angajamente, comisioane din carduri, comisioanele din administrarea numerarului, servicii de brokeraj, consultanță și planificare financiară, servicii bancare de investiții și servicii de gestionare a activelor.

Veniturile și cheltuielile din comisioane direct atribuibile activului sau datoriei financiare la momentul inițierii (atât venit cât și cheltuială) sunt incluse în calculul ratei efective a dobânzii. Comisioanele aferente angajării creditelor sunt amortizate împreună cu celelalte costuri directe și recunoscute ca ajustare a ratei de dobândă efectivă a creditului.

Alte venituri din comisioane provenite din serviciile financiare prestate de către Grup și Bancă, incluzând servicii de consultanță pe plan investițional, servicii de brokeraj și servicii de administrare a conturilor sunt recunoscute în rezultatul exercițiului în momentul în care serviciul respectiv este prestat. Alte cheltuieli cu comisioane se referă în principal la comisioane de tranzacționare și servicii, care sunt recunoscute în momentul în care se efectuează serviciile.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (*continuare*)

f) Venitul net din tranzacționare

Venitul net din tranzacționare este reprezentat de diferența între câștigul și pierderea din activele și datoriile tranzacționabile și include modificările de valoare justă realizate și nerealizate și diferențe de conversie valutară.

g) Pierderea netă/Câștigul net realizat aferent activelor financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global

Pierderea netă/Câștigul net realizat aferent activelor financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global cuprinde câștigurile și pierderile din vânzarea activelor financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global. Câștigurile și pierderile din vânzarea activelor financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global sunt recunoscute în contul de profit și pierdere la momentul vânzării acestora. Acestea reprezintă diferența între prețul obținut și costul amortizat al activelor financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global.

h) Pierderea netă/Câștigul net realizat aferent activelor financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit și pierdere

Pierderea netă/Câștigul net realizat aferent activelor financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit și pierdere, cuprinde câștigurile și pierderile atât din reevaluarea la valoarea justă cât și din vânzarea activelor financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit și pierdere.

i) Venituri din dividende

Veniturile din dividende sunt recunoscute în rezultatul exercițiului la data la care este stabilit dreptul de a primi și este probabil ca aceste dividende să fie colectate. Dividendele sunt reflectate ca o componentă a altor venituri din exploatare. Dividendele sunt tratate ca distribuire de profit pentru perioada în care sunt declarate și aprobate de Adunarea Generală a Acționarilor.

În cazul anumitor filiale, singurul profit disponibil pentru distribuire este profitul anului înregistrat în conturile statutare, care diferă de profitul din aceste situații financiare consolidate și individuale întocmite în conformitate cu IFRS adoptate de Uniunea Europeană, datorită diferențelor dintre legislația contabilă românească și IFRS adoptate de Uniunea Europeană. În cazul Băncii, începând cu 1 ianuarie 2012, și a filialelor BT Asset Management SAI S.A. și BT Capital Partners S.A., începând cu 1 ianuarie 2016, acestea aplică standardele IFRS adoptate de Uniunea Europeană ca bază legală de raportare financiară.

j) Contribuția la Fondul de Garantare a Depozitelor Bancare și la Fondul de Rezoluție

Depozitele persoanelor fizice și a unor tipuri de persoane juridice, incluzând întreprinderile mici și mijlocii, sunt garantate până la un anumit plafon (100.000 EUR) de Fondul de Garantare a Depozitelor Bancare („FGDB”) conform legislației în vigoare (Legea 311/2015 privind schemele de garantare a depozitelor și Fondul de garantare a depozitelor).

Instituțiile de credit din România sunt obligate să plătească o contribuție anuală către FGDB, în scopul garantării depozitelor clienților în caz de insolvabilitate a instituției de credit, cât și o cotizație anuală aferentă Fondului de Rezoluție.

Grupul și Banca au aplicat prevederile IFRIC 21 „Taxe”, prin care această cotizație la FGDB corespunde definiției unei taxe care trebuie să fie înregistrată integral pe cheltuieli în momentul producerii evenimentului care generează obligația de plată a taxei.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

k) Plăți de leasing

Plățile de leasing operațional sunt recunoscute în rezultatul exercițiului pe baza metodei liniare pe durata contractului de leasing. Stimulentele de leasing primite sunt recunoscute ca parte integrantă a cheltuielii totale de leasing, pe durata contractului de leasing. Cheltuiala cu leasingul operațional este recunoscută ca o componentă a cheltuielilor operaționale.

Plățile minime de leasing în cadrul contractelor de leasing financiar sunt împărțite proporțional între cheltuiala cu dobânda de leasing și reducerea datoriei de leasing. Cheltuiala cu dobânda de leasing este alocată fiecărei perioade de leasing în așa fel încât să producă o rată de dobândă constantă pentru datoria de leasing rămasă. Chiriile contingente sunt înregistrate drept cheltuieli în perioada în care sunt suportate.

l) Impozitul pe profit

Impozitul pe profit aferent exercițiului cuprinde impozitul curent și impozitul amânat. Impozitul pe profit este recunoscut în rezultatul exercițiului sau în capitaluri proprii dacă impozitul este aferent elementelor de capitaluri proprii.

Impozitul curent este impozitul de plătit pe profitul perioadei, determinat în baza procentelor aplicate la data situației consolidate și individuale a poziției financiare și a tuturor ajustărilor aferente perioadelor precedente. Ajustările care influențează baza fiscală a impozitului curent sunt: cheltuielile nedeductibile, veniturile neimpozabile, elementele similare cheltuielilor, respectiv veniturilor și alte deduceri fiscale.

Impozitul amânat este determinat folosind metoda pasivului bilanțier pentru acele diferențe temporare ce apar între baza fiscală de calcul a impozitului pentru active și datorii și valoarea contabilă a acestora folosită pentru raportare în situațiile financiare consolidate. Impozitul amânat nu se recunoaște pentru următoarele diferențe temporare impozabile: recunoașterea inițială a fondului comercial, recunoașterea inițială a activelor sau datoriilor provenite din tranzacții, care nu reprezintă combinații de întreprinderi și care la momentul realizării tranzacției nu afectează nici profitul contabil, nici profitul fiscal și diferențe provenind din investiții în subsidiare, cu condiția ca momentul reluării diferenței temporare să fie controlat de Societatea mamă și acestea să nu fie reversate în viitorul apropiat.

Ca urmare a combinării de întreprinderi pot apărea diferențe temporare, astfel încât să fie recunoscute orice creanțe privind impozitul amânat rezultate sau orice datorii privind impozitul amânat ca active și datorii identificabile la data achiziției. Diferențele temporare apar atunci când bazele fiscale ale activelor identificabile dobândite și ale datoriilor asumate nu sunt afectate de combinarea de întreprinderi.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (*continuare*)

l) Impozitul pe profit (*continuare*)

Conform legislației fiscale locale, pierderea fiscală înregistrată de societatea care își încetează existența ca efect al unei operațiuni de fuziune legală prin absorbție poate fi preluată și recuperată de către entitatea care preia patrimoniul societății absorbite. Pierderea fiscală anuală realizată începând cu anul 2009, stabilită prin declarația de impozit pe profit, se recuperează din profiturile impozabile obținute în următorii 7 ani consecutivi.

Pentru reportarea pierderilor fiscale neutilizate, creanța privind impozitul amânat este recunoscută numai în măsura în care este probabil să se obțină profit impozabil în viitor după compensarea cu pierderea fiscală a anilor anteriori și cu impozitul pe profit de recuperat. Creanța privind impozitul amânat este diminuată în măsura în care beneficiul fiscal aferent este improbabil să se realizeze.

Cota de impozit pe profit utilizată la calculul impozitului curent și amânat a fost la 31 decembrie 2018 de 16% (31 decembrie 2017: 16%).

m) Active și datorii financiare

Grupul și Banca au adoptat IFRS 9 ("IFRS 9") cu data de tranziție 1 ianuarie 2018.

Abordarea nouă privind clasificarea activelor financiare se bazează pe caracteristicile fluxurilor de numerar și pe modelul de afaceri în baza căruia este deținut un activ.

Gestiunea activelor la nivelul Grupului și Băncii are la bază modelul de afaceri, precum și caracteristicile fluxurilor de numerar.

Modelul de afaceri poate fi de tipul:

Pentru a colecta fluxurile de numerar contractuale:

Potrivit acestui model se clasifică activele financiare care sunt deținute în vederea colectării fluxurilor de numerar, pentru activele care au trecut testul de SPPI (de exemplu: credite, titluri de stat și obligațiuni deținute în afara portofoliului de tranzacționare). Acestea se evaluează la cost amortizat și intră în calculul periodic de provizionare. Activele clasificate în această categorie nu este necesar să fie păstrate până la scadență, sunt posibile și vânzări cu „frecvență rară”, atunci când profilul de risc al instrumentelor respective a crescut și nu mai corespunde politicii de investiție a băncii. O creștere a frecvenței vânzărilor într-o anumită perioadă nu este neapărat contrară acestui model de afaceri, dacă Grupul și Banca pot explica motivele care au condus la aceste vânzări și pot demonstra că vânzările nu reflectă o modificare a modelului de afaceri actual.

Pentru a colecta fluxurile de numerar contractuale și pentru vânzare:

Potrivit acestui model se clasifică activele financiare deținute atât în scop de colectare a fluxurilor de numerar dar care pot să fie și vândute, de exemplu în vederea atingerii unor nevoi de lichiditate sau pentru menținerea unui anumit nivel de randament al dobânzii pe portofoliu. Acestea se evaluează la valoare justă prin alte elemente ale rezultatului global (rezerve) și sunt practic echivalentul titlurilor de stat, obligațiunilor și acțiunilor.

Alte modele de afaceri, incluzând: maximizarea fluxurilor de numerar prin vânzare, tranzacționare, administrarea activelor pe baza valorii juste, instrumente financiare cumpărate în vederea vânzării sau tranzacționării și care se evaluează prin contul de profit și pierdere (titluri de tranzație, acțiuni tranzacționate, etc.). Managementul acestui portofoliu se face pe baza evoluției valorii de piață a activelor respective și include vânzări și cumpărări frecvente în scop de maximizare a profitului.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (*continuare*)

m) Active și datorii financiare (*continuare*)

Începând cu 01 ianuarie 2018, Grupul și Banca au clasificat activele și datoriile financiare în următoarele categorii:

- Active financiare la valoarea justă prin profit și pierdere (FVPL);
- Active financiare la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global (FVOCI);
- Active financiare la cost amortizat.

Grupul și Banca recunosc toate activele și datoriile financiare la data tranzacționării. Data tranzacționării este data la care Grupul și Banca se angajează să cumpere sau să vândă un activ.

După recunoașterea inițială, un activ financiar este clasificat ca fiind **evaluat la cost amortizat**, doar dacă sunt îndeplinite simultan două condiții:

- activul este deținut în cadrul unui model de afaceri al cărui obiectiv este de a păstra activele financiare pentru a încasa fluxurile de numerar contractuale;
- termenii contractuali ai activului financiar dau naștere, la date specificate, unor fluxuri de numerar reprezentând exclusiv plăți de principal și dobândă.

Active financiare clasificate ca evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global, sunt acele active financiare care sunt deținute atât pentru colectarea fluxurilor de numerar, cât și pentru vânzarea lor.

Activele financiare care nu îndeplinesc criteriile privind încasarea fluxurilor de numerar (testul SPPI), trebuie evaluate obligatoriu la valoare justă (de exemplu, instrumentele derivate sau unitățile de fond). Instrumentele derivate încorporate nu mai sunt separate de activele financiare gazdă, ci vor fi evaluate în ansamblu cu instrumentul financiar nederivat prin prisma respectării condițiilor de încasare a fluxurilor de numerar.

Investițiile în instrumente de capitaluri proprii sunt întotdeauna evaluate la valoarea justă. Cu toate acestea, conducerea poate face o alegere irevocabilă pentru a prezenta modificările valorii juste în alte elemente ale rezultatului global, cu condiția ca instrumentul să nu fie deținut pentru tranzacționare.

Prin urmare, dacă se optează pentru evaluarea instrumentelor de capitaluri proprii la valoare justă prin alte elemente ale rezultatului global, atunci aceste instrumente financiare nu vor reprezenta elemente monetare, iar câștigul sau pierderea cumulată, inclusiv componenta de schimb valutar aferentă, vor fi transferate în capitalurile proprii ale entității la momentul derecunoașterii instrumentului.

În cazul în care instrumentul de capitaluri proprii este deținut pentru tranzacționare, modificările valorii juste sunt prezentate în profit sau pierdere.

Datoriile financiare sunt clasificate ulterior evaluării inițiale la cost amortizat, cu excepția situațiilor în care acestea sunt evaluate la valoare justă prin profit și pierdere (datorii financiare aferente instrumentelor derivate). Instrumentele derivate încorporate sunt separate de contractul gazdă în cazul datoriilor financiare.

Începând cu 1 ianuarie 2018, Grupul și Banca măsoară instrumentele de capitaluri proprii evaluate obligatoriu la valoarea justă, prin contul de profit și pierdere. În această categorie au fost încadrate acțiunile deținute la VISA Inc.

Câștigurile și pierderile din investițiile în instrumente de capitaluri proprii măsurate la valoare justă prin contul de profit și pierdere sunt incluse în linia de "Câștiguri din instrumente financiare la valoare justă prin contul de profit și pierdere" în situația profitului sau pierderii.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (*continuare*)

m) Active și datorii financiare (*continuare*)

Investițiile în instrumente de capitaluri proprii, pentru care Grupul și Banca nu manifestă o intenție de maximizare a fluxurilor de numerar prin vânzare sau aceste active financiare nu sunt incluse în portofoliul de tranzacționare, au fost clasificate în categoria activelor financiare evaluate obligatoriu la valoare justă prin profit și pierdere. În acest caz, Grupul și Banca au făcut o alegere irevocabilă de a prezenta modificările valorilor juste în rezultat global, iar câștigurile sau pierderile aferente acestor instrumente vor fi transferate direct în capitalurile proprii ale Grupului, fără a recicla aceste elemente în profit și pierdere.

Obligațiunile de stat, obligațiunile emise de primării și de alte societăți financiare și nefinanciare au fost clasificate la valoare justă prin alte elemente ale rezultatului global, având în vedere respectarea criteriilor testului SPPI și încadrarea în modelul de business de colectare a fluxurilor de trezorerie contractuale și vânzare a activelor. Începând cu 01 ianuarie 2018 Grupul și Banca au recunoscut un provizion pentru pierderi preconizate din creditare aferente acestor active evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global. Acest provizion este recunoscut în alte elemente ale rezultatului global și nu va reduce valoarea contabilă a activului financiar.

Obligațiunile emise de instituțiile de credit și alte instituții financiare care satisfac criteriile testului SPPI și încadrarea în modelul de business de colectare a fluxurilor de trezorerie contractuale au fost clasificate la cost amortizat. Grupul și Banca au recunoscut începând cu 01 ianuarie 2018 ajustări de depreciere aferente clasei de active financiare evaluate la cost amortizat.

Unitățile de fond deținute la fondurile mutuale sunt evaluate la valoare justă prin profit și pierdere. Acestea sunt tratate ca instrumente de datorie, nu satisfac criteriile de colectare a fluxurilor de numerar și nu se încadrează nici în portofoliul de tranzacționare al Grupului și Băncii. Prin urmare acestea au fost încadrate în categoria activelor financiare evaluate obligatoriu la valoare justă.

În situația individuală a poziției financiare, instrumentele de capitaluri proprii reprezentând investiții în entități asociate și filiale continuă să fie evaluate la cost în conformitate cu IAS 27 "Situații financiare individuale".

Instrumentele financiare derivate sunt măsurate la valoare justă prin contul de profit și pierdere.

Deprecierea conform IFRS 9 are la bază pierderile anticipate și presupune o recunoaștere din timp a pierderilor așteptate în viitor. IFRS 9 elimină volatilitatea în profit sau pierdere cauzată de modificările riscului de credit aferent pasivelor desemnate la valoarea justă. În mod specific, nu vor mai fi recunoscute în contul de profit sau pierdere câștigurile cauzate de deteriorarea riscului de credit.

În calculul pierderilor așteptate se utilizează, la data de raportare, rata dobânzii efective stabilită la recunoașterea inițială sau o aproximare a acesteia. Dacă un activ financiar are o rată a dobânzii variabilă, pierderile așteptate din creditare trebuie determinate utilizând rata dobânzii efective curentă. Pentru activele financiare achiziționate sau emise depreciate ca urmare a riscului de credit, pierderile așteptate din creditare trebuie determinate utilizând rata dobânzii efective ajustată în funcție de credit stabilită la recunoașterea inițială.

În unele circumstanțe, renegocierea sau modificarea fluxurilor de trezorerie contractuale ale activelor financiare conduc la derecunoașterea activelor financiare existente. În cazul în care se modifică semnificativ condițiile contractuale pe fondul renegocierilor comerciale, atât la cererea clientului, cât și la inițiativa Băncii, are loc derecunoașterea activului financiar existent și recunoașterea ulterioară a activului financiar modificat, activul financiar modificat fiind considerat activ financiar „nou”.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

m) Active și datorii financiare (continuare)

Conform definițiilor IFRS 9, este considerat „*activ financiar depreciat ca urmare a riscului de credit*” atunci când au avut loc unul sau mai multe evenimente care au un impact dăunător asupra fluxurilor de trezorerie viitoare estimate ale respectivului activ financiar.

Dovada că un activ financiar este depreciat ca urmare a riscului de credit include date observabile cu privire la următoarele evenimente:

- dificultatea financiară semnificativă a emitentului sau a debitorului;
- o încălcare a contractului, cum ar fi o nerespectare a obligațiilor sau o restanță;
- creditorul debitorului, din motive economice sau contractuale legate de dificultățile financiare în care se află debitorul, îi acordă debitorului o concesiune pe care altminteri creditorul nu ar lua-o în considerare;
- devine probabil că debitorul va intra în faliment sau într-o altă formă de reorganizare financiară;
- dispariția unei piețe active pentru acel activ financiar din cauza dificultăților financiare;
- achiziționarea sau emisiunea unui activ financiar cu o reducere semnificativă ce reflectă pierderile din creditare suportate.

Un activ financiar încadrat în categoria activelor financiare depreciate la recunoașterea inițială va fi menținut în această categorie până la data derecunoașterii.

Grupul estimează anticipativ pierderile așteptate din risc de credit ("ECL") asociate cu instrumentele sale de datorie măsurate la cost amortizat și la valoare justă prin alte elemente ale rezultatului global și cu expunerea din angajamente de credit și contracte de garanție financiară. Grupul recunoaște o pierdere din depreciere pentru aceste pierderi la fiecare dată de raportare. Măsurarea pierderilor așteptate din riscul de credit reflectă:

- o valoare obiectivă și măsurată printr-o probabilitate ponderată a unei game de rezultate posibile;
- valoarea în timp a banilor;
- informații despre evenimente trecute, condiții curente și previziuni ale condițiilor economice viitoare, rezonabile și justificabile care sunt disponibile fără un cost și efort nerezonabil la data de raportare.

IFRS 9 prezintă un model de depreciere "în trei stadii", bazat pe modificările calității creditului de la recunoașterea inițială, după cum rezumă mai jos:

- un instrument financiar care nu este depreciat la recunoașterea inițială este clasificat în "Stadiul 1" și are riscul său de credit monitorizat în mod regulat de către Grup.
- în cazul în care se constată o creștere semnificativă a riscului de credit ("SICR") de la recunoașterea inițială, instrumentul financiar este mutat în "Stadiul 2", dar nu este încă considerat ca fiind depreciat.
- dacă instrumentul financiar este depreciat, instrumentul financiar este transferat apoi la "Stadiul 3".
- instrumentele financiare din Stadiul 1 au valoarea lor ECL măsurată la o valoare egală cu cea a pierderilor de credit așteptate pe durata vieții care rezultă din evenimentele de neplată posibile în următoarele 12 luni. Instrumentele în Stadiile 2 sau 3 au valoarea ECL calculată pe baza pierderilor de credit așteptate pe întreaga durată de viață.
- un concept omniprezent în măsurarea ECL în conformitate cu IFRS 9 este că ar trebui să se ia în considerare informații cu privire la viitor.
- activele financiare achiziționate depreciate ("POCI") sunt acele active financiare care sunt depreciate la recunoașterea inițială. ECL-ul lor este întotdeauna măsurat pe întreaga durată de viață (Stadiul 3).

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (*continuare*)

n) Numerar și disponibilități la Banca Centrală

Numerarul și disponibilitățile la Banca Centrală includ: numerarul efectiv, conturile curente nerestricționate la BNR și alte active financiare foarte lichide cu scadențe inițiale mai mici de trei luni și care nu au un risc semnificativ de modificare a valorii juste.

Numerarul și disponibilitățile la Banca Centrală sunt înregistrate la cost amortizat în situația consolidată și individuală a poziției financiare.

o) Imobilizări corporale

(i) *Recunoaștere și evaluare*

Imobilizările corporale sunt evidențiate la valoare reevaluată, mai puțin amortizarea acumulată.

Măsurarea la recunoașterea inițială

Costul unei imobilizări este format din:

- a) prețul său de cumpărare, inclusiv taxele vamale și taxele de cumpărare nerambursabile, după deducerea reducerilor comerciale și a rabaturilor;
- b) orice costuri care se pot atribui direct aducerii activului la locația și starea necesare pentru ca acesta să poată funcționa în modul dorit de conducere.

Măsurarea și evaluarea ulterioară

Imobilizările corporale sunt evidențiate la valoare reevaluată, mai puțin amortizarea acumulată și provizionul pentru deprecierea valorii.

Costurile elementelor de imobilizări corporale în curs sunt capitalizate dacă acestea îndeplinesc condițiile de recunoaștere a unei imobilizări corporale și anume: generează beneficii economice viitoare, sunt evaluate în mod fiabil și au ca rezultat îmbunătățirea parametrilor tehnici pentru a asigura continuarea exploatării activelor la parametrii normali. Nu se recunosc ca și active costurile de întreținere și reparații curente. Imobilizările corporale în curs sunt recunoscute în imobilizări corporale la momentul recepției și punerii în funcțiune.

La fiecare dată de întocmire a situației poziției financiare, valoarea contabilă a activelor este supusă analizei în cadrul procesului de reevaluare. În cazul bunurilor reevaluate, dacă valoarea contabilă a unui activ este majorată, creșterea va fi recunoscută în alte elemente ale rezultatului global. În cazul în care valoarea contabilă este diminuată, această diminuare va fi recunoscută în contul de profit și pierdere, cu excepția cazului în care această diminuare se recunoaște în alte elemente ale rezultatului global în măsura în care surplusul din reevaluare prezintă sold creditor pentru activul analizat.

În momentul în care imobilizările corporale sunt reevaluate, valoarea contabilă a acestora este ajustată pentru a reflecta valoarea justă. La data reevaluării, valoarea contabilă brută este ajustată în același mod cu valoarea contabilă reevaluată a imobilizărilor respective. Amortizarea cumulată la data reevaluării este ajustată pentru a reflecta diferența între valoarea brută contabilă și valoarea contabilă a activului după considerarea ajustărilor cumulate de depreciere.

Rezerva din reevaluare pentru imobilizări corporale inclusă în capitalurile proprii este transferată direct în rezultatul reportat atunci când surplusul din reevaluare este realizat prin casarea sau cedarea activului.

Contractele de leasing în care Grupul și Banca își asumă într-o măsură semnificativă toate riscurile și beneficiile aferente dreptului de proprietate asupra bunului sunt clasificate ca leasing financiar. Imobilizările corporale dobândite prin leasing financiar sunt recunoscute la o valoare egală cu minimul dintre valoarea justă și valoarea actualizată a plăților minime de leasing de la începerea leasingului, mai puțin amortizarea cumulată și provizionul pentru deprecierea valorii.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

o) Imobilizări corporale (continuare)

(ii) Costurile ulterioare

Grupul și Banca recunosc în valoarea contabilă a unei imobilizări corporale costul de înlocuire a acesteia când acest cost este suportat sau dacă este probabil ca beneficiile economice incluse în acea imobilizare se vor transfera Grupului și Băncii și costul acestei imobilizări poate fi măsurat în mod credibil. Toate celelalte costuri sunt recunoscute ca o cheltuială în rezultatul exercițiului în momentul efectuării lor.

(iii) Amortizarea

Amortizarea este calculată prin metoda liniară pe perioada duratei de viață estimate pentru fiecare element din categoria imobilizărilor corporale. Bunurile dobândite prin leasing sunt amortizate pe perioada mai mică între durata leasingului și durata de viață. Terenurile nu sunt supuse amortizării.

Duratele de viață estimate pe categorii sunt următoarele:

Clădiri	50 ani
Amenajări clădiri închiriate (medie)	6 ani
Calculatoare	4 ani
Echipamente	2 – 24 ani
Mobilier	3 – 20 ani
Vehicule	4 – 5 ani

Amenajările clădirilor închiriate sunt amortizate pe perioada contractului de închiriere și variază între 1 și 50 de ani. Metodele de amortizare, duratele de viață și valorile reziduale sunt revizuite la data raportării.

p) Investiții imobiliare

Investițiile imobiliare sunt proprietăți imobiliare (terenuri, clădiri sau părți ale unei clădiri) deținute de către Grup și Bancă în scopul de a obține venituri din chirii sau pentru creșterea valorii capitalului, sau pentru ambele, și nu pentru:

- a fi utilizate pentru producerea sau furnizarea de bunuri sau servicii în scopuri administrative; sau
- a fi vândute pe parcursul desfășurării normale a activității.

Anumite proprietăți includ o parte care este deținută pentru a fi închiriată sau cu scopul creșterii valorii și o altă parte care este deținută în scopul producerii de bunuri, prestări servicii sau scopuri administrative.

(i) Recunoaștere și evaluare

O investiție imobiliară este recunoscută ca activ dacă și numai dacă:

- este probabil ca beneficiile economice viitoare asociate investiției să le revină Grupului și Băncii;
- costul activului poate fi evaluat în mod fiabil.

O investiție imobiliară este evaluată inițial la cost, inclusiv costurile de tranzacționare incluse în evaluarea inițială. Costul unei investiții imobiliare achiziționate include prețul său de cumpărare și orice cheltuieli direct atribuibile (de exemplu onorariile profesionale pentru prestarea serviciilor juridice, taxele de transfer ale proprietăților și alte costuri de tranzacționare).

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

p) Investiții imobiliare (continuare)

(ii) Derecunoașterea

Politica contabilă a Grupului și Băncii privind evaluarea ulterioară a investițiilor imobiliare este cea pe baza modelului valorii juste. Această politică este aplicată în mod uniform tuturor investițiilor imobiliare din Grup și Bancă.

Câștigurile sau pierderile rezultate în urma modificării valorii juste a investițiilor imobiliare sunt recunoscute în contul de profit și pierdere al perioadei în care acestea se produc.

Valoarea justă a investițiilor imobiliare reflectă condițiile de piață la data raportării.

(iii) Transferuri

Transferurile la sau de la investiții imobiliare sunt făcute atunci și numai atunci când există o modificare în utilizarea respectivului activ. Pentru transferul unei investiții imobiliare evaluate la valoarea justă la imobilizări corporale, costul implicit al activului în scopul contabilizării sale ulterioare va fi valoarea justă la data modificării utilizării.

Valoarea contabilă a unei investiții este recunoscută la cedare sau când investiția este definitiv retrasă din folosință și nu se mai preconizează apariția de beneficii viitoare din cedarea ei.

Câștigurile sau pierderile care rezultă din casarea sau vânzarea unei investiții imobiliare sunt recunoscute în contul de profit și pierdere la data casării sau vânzării.

q) Imobilizări necorporale

Imobilizările necorporale la recunoașterea inițială sunt înregistrate la cost. După recunoașterea inițială, imobilizările necorporale sunt evidențiate la valoarea de achiziție minus orice amortizare sau ajustare de depreciere cumulată ulterioară. Reevaluarea imobilizărilor necorporale se face, în conformitate cu reglementările emise în acest scop.

Costurile elementelor de imobilizări necorporale în curs sunt capitalizate dacă îndeplinesc condițiile de recunoaștere a unei imobilizări necorporale și anume: generează beneficii economice viitoare, sunt evaluate în mod fiabil, îmbunătățesc performanțele viitoare și sunt identificate distinct în cadrul activității economice. Cheltuielile de mentenanță și suport tehnic sunt reflectate în cheltuieli pe măsură ce sunt efectuate. Imobilizările necorporale în curs sunt recunoscute în imobilizări necorporale la momentul recepției și punerii în funcțiune.

(i) Fondul comercial și fondul comercial negativ

Fondul comercial și fondul comercial negativ apar la achiziționarea unei filiale prin combinare de întreprinderi. Fondul comercial reprezintă diferența dintre costul de achiziție și valoarea justă netă a activelor identificabile, datorilor și datorilor contingente achiziționate.

Evaluare ulterioară

Fondul comercial este evaluat la cost mai puțin pierderile acumulate din depreciere. Fondul comercial negativ este recunoscut imediat în rezultatul exercițiului (câștig din achiziție) după identificarea activelor, datorilor și a obligațiilor contingente și măsurarea costului de achiziție.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (*continuare*)

q) Imobilizări necorporale (*continuare*)

(ii) Aplicații informatice

Costurile aferente dezvoltării sau menținerii unei aplicații informatice sunt recunoscute ca o cheltuială când sunt efectuate.

Costurile care sunt direct atribuite producției unor aplicații informatice identificabile și unice aflate sub controlul Grupului și Băncii și pentru care este probabil că vor genera beneficii economice peste costurile de producție pe o perioadă mai mare de un an sunt recunoscute ca imobilizări necorporale.

Cheltuielile ulterioare cu dezvoltarea aplicațiilor informatice sunt capitalizate numai în măsura în care aceste cheltuieli au drept rezultat îmbunătățirea performanțelor viitoare ale imobilizărilor respective, dincolo de specificațiile și duratele de viață inițiale. Toate celelalte cheltuieli sunt reflectate în cheltuieli pe măsură ce sunt efectuate.

Amortizarea este înregistrată în rezultatul exercițiului în mod liniar pe durata estimată de viață a imobilizărilor necorporale. Duratele de viață utilă estimate pentru imobilizări necorporale sunt revizuite la data raportării și sunt cuprinse între 1 an și 5 ani. Durata de viață utilă a unei imobilizări necorporale care decurge din drepturi legale contractuale nu trebuie să depășească perioada drepturilor contractuale, dar poate fi mai scurtă în funcție de perioada în care entitatea preconizează că va folosi activul.

Imobilizările necorporale în curs nu se amortizează până în momentul punerii în funcțiune.

r) Active imobilizate deținute pentru vânzare

Un activ este clasificat ca activ imobilizat deținut pentru vânzare dacă sunt îndeplinite următoarele criterii: valoarea activului va fi recuperată prin vânzare și nu prin utilizarea continuă, activul trebuie să fie disponibil în vederea vânzării imediate, iar vânzarea lui trebuie să fie probabilă. Probabilitatea vânzării este justificată prin existența unui plan de vânzare la nivelul conducerii Grupului și a Băncii și implicarea activă a Grupului și a Băncii în identificarea unui cumpărător.

Dacă activul este reclasificat din categoria imobilizărilor corporale deținute conform IAS 16, atunci perioada între data reclasificării și data vânzării nu ar trebui să depășească 12 luni, iar evaluarea activului clasificat ca fiind deținut în vederea vânzării va fi efectuată la cea mai mică valoare dintre valoarea contabilă și valoarea justă minus costurile generate de vânzare.

s) Leasing financiar - locatar

Contractele de leasing în care Grupul își asumă în mod substanțial toate riscurile și beneficiile aferente proprietății au fost clasificate drept leasing financiar. După recunoașterea inițială, plățile de leasing sunt recunoscute la o valoare egală cu minimul dintre valoarea justă și valoarea actuală a plăților minime de leasing. Ulterior recunoașterii inițiale, activul este contabilizat în conformitate cu politicile contabile aplicabile aceluși activ.

Celelalte contracte de leasing sunt leasinguri operaționale, iar bunurile care reprezintă obiectul contractului de leasing nu sunt recunoscute în situația consolidată a poziției financiare.

t) Deprecierea activelor altele decât activele financiare

O pierdere din depreciere este recunoscută atunci când valoarea contabilă a activului sau unitatea sa generatoare de numerar depășește valoarea sa recuperabilă. O unitate generatoare de numerar este cel mai mic grup identificabil care generează numerar și care este independent față de alte active și alte grupuri.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

t) Deprecierea activelor altele decât activele financiare (continuare)

Pierdere din depreciere recunoscută pentru unități generatoare de numerar este alocată pentru a reduce valoarea contabilă a oricărui fond comercial alocat unității generatoare de numerar (grupului de unități) și apoi, oricărui altor active ale unității pe baza ponderii valorii contabile.

Valoarea recuperabilă a unui activ sau a unei unități generatoare de numerar este maximul dintre valoarea de utilizare și valoarea sa justă mai puțin costurile pentru vânzarea acelui activ sau unități. Pentru determinarea valorii nete de utilizare, fluxurile viitoare de numerar sunt actualizate folosind o rată de actualizare înainte de impozitare care reflectă condițiile curente de piață și riscurile specifice activului respectiv.

O pierdere din depreciere aferentă altor active nefinanciare este evaluată la fiecare dată de raportare pentru indicatori ca pierdere ce a fost diminuată sau nu mai există. În cazul altor active nefinanciare, altele decât fondul comercial, pierderile generate de deprecierea valorii sunt reversate dacă a existat o modificare în estimările utilizate în determinarea valorii recuperabile. O pierdere din deprecierea valorii activelor este reversată numai în situația în care valoarea contabilă a activului nu depășește valoarea contabilă care ar fi fost determinată, netă de amortizare sau depreciere, în cazul în care nici o pierdere din depreciere nu ar fi fost recunoscută.

u) Depozite ale clienților

Depozitele clienților sunt recunoscute inițial la valoarea justă, inclusiv costurile aferente tranzacției și măsurate ulterior la cost amortizat, folosind metoda ratei efective de dobândă.

v) Obligațiuni emise, împrumuturi de la bănci și instituții financiare

Împrumuturile de la bănci și alte instituții financiare și obligațiunile emise sunt recunoscute inițial la valoare justă ca fiind încasările din aceste instrumente (valoarea justă a considerației primite) nete de costurile aferente tranzacției. Obligațiunile emise și împrumuturile de la alte bănci și alte instituții financiare sunt ulterior înregistrate la cost amortizat. Grupul și Banca clasifică aceste instrumente ca datorii financiare sau capitaluri proprii în conformitate cu termenii contractuali ai instrumentului respectiv. Obligațiunile neajunse la scadență sau la data lichidării vor putea fi convertite în acțiuni, la alegerea deținătorului de obligațiuni, conform prospectului de emisiune (nu toate obligațiunile aflate în sold sunt convertibile).

Conversia se efectuează la un preț pe acțiune care se stabilește la data de fixare a prețului sau la data lichidării, egal cu media dintre prețul zilnic maxim și minim al acțiunilor pe piața regular, ponderată cu volumul zilnic tranzacționat pe piața regular pe parcursul celor 90 de zile în care acțiunile au fost tranzacționate de Bursa de Valori București, imediat anterioare datei de fixare a prețului sau datei lichidării. Primele de capital se obțin ca diferență între valoarea obligațiunilor convertite și valoarea acțiunilor emise.

w) Provizioane

Provizioanele sunt recunoscute în situația consolidată și individuală a poziției financiare atunci când pentru Grup și Bancă apare o obligație legată de un eveniment trecut și este probabil ca în viitor să fie necesară consumarea unor resurse economice care să stingă această obligație și se poate face o estimare rezonabilă a valorii obligației. Pentru determinarea provizionului, fluxurile viitoare de numerar sunt actualizate folosind o rată de actualizare înainte de impozitare, care reflectă condițiile curente de piață și riscurile specifice datoriei respective.

Provizioanele pentru acoperirea riscului de transformare în credit a angajamentelor din afara bilanțului se constituie la momentul la care se înregistrează de către Bancă, în afara bilanțului, un angajament ferm cu risc de transformare în credit. În baza de calcul pentru aceste provizioane intră expunerea din angajamente de tipul acreditivelor, scrisori de garanție bancară, partea neutilizată la creditele acordate de Bancă și angajamentele din factoring. Începând cu anul 2018, calculul este bazat pe IFRS 9 și are la bază estimarea probabilității de transformare în credit, a probabilității de nerambursare și a pierderii în caz de nerambursare.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (*continuare*)

x) Garanții financiare

Garanțiile financiare sunt contracte prin care Grupul și Banca își asumă un angajament de a efectua plăți specifice către deținătorul garanției financiare pentru a compensa pierderea pe care deținătorul o suferă în cazul în care un debitor specific nu reușește să efectueze plata la scadență în conformitate cu termenii unui instrument de datorie. Datoria aferentă garanțiilor financiare este recunoscută inițial la valoarea justă, și aceasta este amortizată pe durata de viață a garanției financiare. Datoria aferentă garanțiilor financiare este măsurată ulterior la valoarea cea mai mare dintre suma amortizată și valoarea pierderilor așteptate (atunci când plata a devenit probabilă).

y) Beneficiile angajaților

(i) Beneficii pe termen scurt

Beneficiile pe termen scurt ale angajaților includ salarii, indemnizații și contribuții la asigurările sociale. Beneficiile pe termen scurt sunt recunoscute drept cheltuieli pe măsură ce serviciile sunt prestate.

(ii) Planuri de contribuții determinate

Banca și filialele sale efectuează plăți în numele angajaților proprii către sistemul de pensii al statului român, asigurările de sănătate și fondul de șomaj, în decursul derulării activității normale. Toți angajații Băncii și ai filialelor sunt membri și de asemenea au obligația legală de a contribui (prin intermediul contribuțiilor sociale) la sistemul de pensii al statului român (un plan de contribuții determinate al Statului). Toate contribuțiile aferente sunt recunoscute în rezultatul exercițiului perioadei, atunci când sunt efectuate. Banca și filialele sale nu au alte obligații suplimentare.

(iii) Alte beneficii

Banca și filialele sunt angajate într-un plan de pensii facultative pilonul III, în limita unui plafon stabilit, pentru angajații eligibili la data plății, potrivit legislației românești în vigoare. Banca și filialele au obligația, în baza contractului colectiv de muncă, de a plăti o sumă de trei salarii lunare brute, angajaților în momentul pensionării. Datoria aferentă acestui plan de beneficii este calculată actuarial ținând cont de salariul estimat la data pensionării și de numărul anilor de activitate al fiecărui salariat în parte. Banca și filialele sale nu au obligația de a presta servicii ulterioare foștilor sau actualilor salariați.

Remunerația fixă și variabilă poate fi acordată și prin intermediul unui acord de tip stock option plan, în acțiuni. Componenta variabilă a remunerației totale reprezintă remunerația ce poate fi acordată de Bancă suplimentar remunerației fixe, condiționat de îndeplinirea anumitor indicatori de performanță. Remunerația variabilă poate fi acordată fie cash, fie în acțiuni ale Băncii (TLV). În cazul personalului identificat, la stabilirea părții variabile a remunerației anuale, se are în vedere limitarea asumării excesive a riscurilor. O parte substanțială și care reprezintă, în toate cazurile, cel puțin 40% din componenta variabilă a remunerației totale, este amânată pe o perioadă de 3 ani și este corelată în mod adecvat cu natura activității, riscurile acesteia și activitățile personalului în cauză.

În baza mandatului acordat prin hotărâri ale acționarilor, Consiliul de Administrație al Băncii hotărăște în privința numărului de acțiuni incluse în programul de fidelizare a angajaților. Valoarea justă la data intrării în drepturi a acțiunilor către angajați ca primă este recunoscută în categoria cheltuielilor cu personalul, concomitent cu o creștere în capitaluri, pentru perioada în care angajații devin îndreptățiți în mod necondiționat asupra primelor.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

y) Beneficiile angajaților (continuare)

(iii) Alte beneficii (continuare)

Cheltuiala recunoscută este ajustată pentru a reflecta valoarea recompenselor pentru care se așteaptă ca serviciile aferente și condițiile de exercitare care nu sunt legate de piață să fie îndeplinite, astfel încât valoarea care este în cele din urmă recunoscută ca o cheltuială să se bazeze pe recompensarea efectivă a serviciilor și condițiilor de performanță care nu sunt legate de piață la data exercitării.

z) Raportarea pe segmente

Un segment operațional este o componentă a Grupului și Băncii:

- Care se angajează în activitatea de afaceri de la care poate câștiga venituri și realiza cheltuieli (inclusiv poate suporta venituri și cheltuieli legate de tranzacțiile cu alte componente ale aceleiași entități);
- Ale cărui rezultate de exploatare sunt revizuite periodic de către principalul factor decizional operațional pentru a lua decizii cu privire la resursele care vor fi alocate segmentului și a aprecia performanțele sale;
- Pentru care sunt disponibile informații financiare distincte.

Formatul de raportare pe segmente a Grupului și Băncii este reprezentat de segmentarea pe activități.

aa) Rezultatul pe acțiune

Grupul și Banca prezintă câștigul pe acțiune („CPA”) brut și diluat pentru acțiunile ordinare. CPA brut este calculat împărțind câștigul sau pierderea atribuibilă acționarilor ordinari ai Grupului și Băncii la media ponderată a acțiunilor ordinare rămase pe parcursul perioadei. CPA diluat este calculat prin ajustarea profitului sau pierderii atribuibile acționarilor ordinari cu media ponderată a acțiunilor ordinare existente pentru a afecta toate acțiunile ordinare probabile, care cuprind titluri convertibile și opțiuni pe acțiuni acordate salariaților.

ab) Acțiuni proprii

Instrumentele de capital proprii necesare (acțiuni proprii) sunt deduse din capitalurile proprii. Nu este recunoscut în rezultatul exercițiului câștigul sau pierderea din achiziții, vânzări sau anulări ale instrumentelor de capital ale Grupului și Băncii.

ac) Combinări de întreprinderi

O combinare de întreprinderi este contabilizată prin aplicarea metodei achiziției la data la care este dobândit controlul, în afară de cazul în care este vorba de o combinare care implică entități sau întreprinderi sub control comun sau entitatea dobândită este o filială a unei entități de investiții.

Fiecare activ și datorie identificabil(ă) este evaluat(ă) la valoarea sa justă de la data achiziției. Interesele care nu controlează într-o entitate dobândită, care sunt participații curente în capitalurile proprii și prin care deținătorii lor au dreptul la o cotă-parte proporțională din activele nete ale entității, în cazul lichidării acesteia sunt evaluate fie la valoarea justă, fie la cota-parte proporțională a instrumentelor curente de capitaluri proprii din valorile recunoscute ale activelor identificabile nete ale entității dobândite. Toate celelalte componente ale intereselor care nu controlează trebuie evaluate la valorile juste de la data achiziției.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (*continuare*)

ac) Combinări de întreprinderi (*continuare*)

Fondul comercial se măsoară prin deducerea activelor identificabile nete dobândite din agregarea contraprestației transferate, oricărui interese care nu controlează în entitatea dobândită și valoarea justă de la data achiziției a participațiilor în capitalurile proprii ale entității dobândite deținute anterior de către dobânditor. Dacă dobânditorul a obținut un câștig dintr-o achiziție în condiții avantajoase, acest câștig este recunoscut în profit sau pierdere, după ce managementul a reanalizat dacă au fost identificate toate activele achiziționate și toate datoriile și datoriile contingente s-au acceptat și s-a asumat valoarea acestora.

Contraprestația transferată în cadrul unei combinări de întreprinderi este evaluată la valoarea justă, fiind calculată drept suma valorilor juste de la data achiziției activelor transferate de dobânditor, ale datoriilor suportate de dobânditor față de foștii proprietari ai entității dobândite și ale participațiilor în capitalurile proprii emise de dobânditor, dar excluzând costurile aferente achiziției cu onorariile de intermediere, de consiliere, juridice, contabile de evaluare și alte onorarii profesionale sau de consultanță; costurile administrative generale, costurile de înregistrare și emiteră a titlurilor de creanță și a acțiunilor, care sunt recunoscute în contul de profit și pierdere.

ad) Adoptarea standardelor și interpretări noi sau revizuite

Următoarele standarde și interpretări noi au intrat în vigoare de la 1 ianuarie 2018:

IFRS 9 - Instrumente Financiare (data intrării în vigoare: perioade anuale ce încep cu data de 1 ianuarie 2018)

- Activele financiare trebuie să fie clasificate în trei categorii de evaluare: cele care urmează să fie evaluate ulterior la cost amortizat, cele care urmează să fie evaluate ulterior la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global („FVOCI”), precum și cele care urmează să fie evaluate ulterior la valoarea justă prin profit sau pierdere („FVPL”).
- Clasificarea titlurilor de creanță este determinată de modelul de afaceri al entității pentru gestionarea activelor financiare și dacă fluxurile de trezorerie contractuale reprezintă numai plata principalului și a dobânzii („SPPI”). În cazul în care un instrument de datorie este deținut pentru a colecta, aceasta poate fi efectuată la cost amortizat în cazul în care îndeplinește, de asemenea, cerința SPPI. Titlurile de creanță care îndeplinesc cerința SPPI și care sunt deținute în portofoliul unei entități care încasează fluxuri de numerar și vinde active pot fi clasificate ca FVOCI. Activele financiare care nu conțin fluxuri de numerar care sunt SPPI trebuie măsurate la FVPL (de exemplu, derivate). Instrumentele derivate încorporate nu mai sunt separate de active financiare, ci vor fi incluse în evaluarea stării SPPI.
- Investițiile în instrumente de capitaluri proprii sunt întotdeauna evaluate la valoarea justă. Cu toate acestea, conducerea poate face o alegere irevocabilă pentru a prezenta modificările valorii juste în alte elemente ale rezultatului global, cu condiția ca instrumentul să nu fie deținut pentru tranzacționare. În cazul în care instrumentul de capitaluri proprii este deținut pentru tranzacționare, modificările valorii juste sunt prezentate în profit sau pierdere.
- Cele mai multe dintre cerințele din IAS 39 pentru clasificarea și evaluarea datoriilor financiare au fost reportate nemodificate la IFRS 9. Schimbarea cheie este că o entitate va fi obligată să prezinte efectele modificărilor riscului de credit propriu de pasive financiare desemnate la valoarea justă prin profit sau pierdere în alte elemente ale rezultatului global.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

ad) Adoptarea standardelor și interpretări noi sau revizuite (continuare)

- IFRS 9 introduce un nou model pentru recunoașterea pierderilor din depreciere – modelul pierderilor anticipate din credite („ECL”). Există o abordare de tip „trei etape”, care se bazează pe modificarea calității creditului activelor financiare, după recunoașterea inițială. În practică, noile reguli înseamnă că entitățile vor trebui să înregistreze o pierdere imediată egală cu 12 luni ECL privind recunoașterea inițială a activelor financiare care nu sunt elemente de credit depreciate (sau durata de viață ECL pentru creanțele comerciale). În cazul în care a existat o creștere semnificativă a riscului de credit, deprecierea este măsurată folosind durata de viață ECL, mai degrabă decât de 12 luni ECL. Modelul include simplificări operaționale pentru creanțele de leasing și comerciale.
- Cerințele contabile de acoperire împotriva riscurilor au fost modificate pentru a se alinia cu managementul riscului. Standardul oferă entităților posibilitatea de a-și alege politica contabilă între aplicarea cerințelor contabilității de acoperire împotriva riscurilor IFRS 9 sau continuarea aplicării IAS 39 la toate operațiunile de acoperire împotriva riscurilor, deoarece standardul aplicat în prezent, nu se referă la contabilitatea pentru acoperire macro.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

ad) Adoptarea standardelor, interpretări noi sau revizuite (continuare)

i) Clasificarea și reconcilierea activelor financiare și datorțiilor financiare la data aplicării inițiale a IFRS 9

Categoria de evaluare și valoarea contabilă a activelor și pasivelor financiare ale Grupului în conformitate cu IAS 39 și IFRS 9, la 1 ianuarie 2018, sunt prezentate comparativ după cum urmează în tabelul de mai jos. Astfel în acest tabel se reconciliază valorile contabile ale activelor financiare ale Grupului, din categoria lor de măsurare anterioară, în conformitate cu IAS 39 la 31 decembrie 2017, la noile lor categorii de măsurare la trecerea la IFRS 9 începând cu 1 ianuarie 2018:

Active financiare	Categoria de măsurare și evaluare IAS 39	Categoria de măsurare și evaluare IFRS 9	IAS 39 Valoare contabilă la 31 decembrie 2017	Reclasificare	Remăsurare	IFRS 9 Valoare contabilă la 01 Ianuarie 2018
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	Active financiare de natura creditelor și creanțelor	Active financiare măsurate la cost amortizat	6.637.725	-	-27	6.637.698
Plasamente la bănci și instrumente de datorie	Active financiare de natura creditelor și creanțelor	Active financiare măsurate la cost amortizat	5.348.074	-	-96	5.347.978
Active financiare la valoare justă prin profit sau pierdere			264.996	-323	-	264.673
- Instrumente de capitaluri proprii	Active financiare la valoare justă prin profit sau pierdere	Active financiare deținute în vederea tranzacționării și evaluate la valoarea justă prin profit și pierdere	213.838	-323	-	213.515
- Instrumente de datorie			51.158	-	-	51.158
Instrumente derivate	Active financiare la valoare justă prin profit sau pierdere	Active financiare deținute în vederea tranzacționării și evaluate la valoarea justă prin profit și pierdere	9.854	-	-	9.854
Credite și avansuri acordate clienților	Active financiare de natura creditelor și creanțelor	Active financiare măsurate la cost amortizat	29.286.886	-	-123.741	29.163.145
Creanțe din contracte de leasing financiar	Active financiare de natura creditelor și creanțelor	Active financiare măsurate la cost amortizat	785.330	-	-7.357	777.973
		Active financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	15.445.759	-15.445.759	-	-
		- Instrumente de capitaluri proprii	3.525	-3.525	-	-
		- Instrumente de datorie	15.442.234	-15.442.234	-	-
Titluri de valoare disponibile spre vânzare	Active financiare disponibile pentru vânzare	Active financiare evaluate obligatoriu la valoare justă prin profit sau pierdere	375.541	-375.541	-	-
		- Instrumente de capitaluri proprii	64.023	-64.023	-	-
		- Instrumente de datorie	311.518	-311.518	-	-

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

ad) Adoptarea standardelor, interpretări noi sau revizuite (continuare)

i) Clasificarea și reconcilierea activelor financiare și datorii financiare la data aplicării inițiale a IFRS 9 (continuare)

Active financiare	Categoria de măsurare și evaluare IAS 39	Categoria de măsurare și evaluare IFRS 9	IAS 39 Valoare contabilă la 31 decembrie 2017	Reclasificare	Remăsurare	IFRS 9 Valoare contabilă la 01 Ianuarie 2018
Active financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global		Active financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	-	15.445.759	4.037	15.449.796
- Instrumente de capitaluri proprii			-	3.525	4.037	7.562
- Instrumente de datorie			-	15.442.234	-	15.442.234
Active financiare evaluate obligatoriu la valoare justă prin profit sau pierdere		Active financiare evaluate obligatoriu la valoare justă prin profit sau pierdere	-	375.864	-	375.864
- Instrumente de capitaluri proprii			-	64.346	-	64.346
- Instrumente de datorie			-	311.518	-	311.518
Alte active financiare	Active financiare de natura creditelor și creanțelor	Active financiare măsurate la cost amortizat	411.063	-	-14.103	396.960
Total active financiare			58.565.228	-	-141.287	58.423.941

Datoriile financiare ale Grupului au fost clasificate și evaluate la cost amortizat în conformitate cu IAS 39 până la 31 decembrie 2017 și IFRS 9 începând cu 01 Ianuarie 2018.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

ad) Adoptarea standardelor, interpretări noi sau revizuite (continuare)

i) Clasificarea și reconcilierea activelor financiare și datoriiilor financiare la data aplicării inițiale a IFRS 9 (continuare)

Categoria de evaluare și valoarea contabilă a activelor și pasivelor financiare ale Băncii în conformitate cu IAS 39 și IFRS 9, la 1 ianuarie 2018, sunt prezentate comparativ după cum urmează în tabelul de mai jos. Astfel în acest tabel se reconciliază valorile contabile ale activelor financiare ale Băncii, din categoria lor de măsurare anterioară, în conformitate cu IAS 39 la 31 decembrie 2017, la noile lor categorii de măsurare la trecerea la IFRS 9 începând cu 1 ianuarie 2018:

Active financiare	Categoria de măsurare și evaluare IAS 39	Categoria de măsurare și evaluare IFRS 9	IAS 39 Valoare contabilă la 31 decembrie 2017	Reclasificare	Remăsurare	IFRS 9 Valoare contabilă la 01 Ianuarie 2018
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	Active financiare de credite și creanțelor	natura	Active financiare măsurate la cost amortizat			
			6.637.692	-	-27	6.637.665
Plasamente la bănci și instrumente de datorie	Active financiare de credite și creanțelor	natura	Active financiare măsurate la cost amortizat			
			5.302.292	-	-96	5.302.196
Active financiare la valoare justă prin profit sau pierdere	Active financiare de credite și creanțelor	natura	Active financiare deținute în vederea tranzacționării și evaluate la valoarea justă prin profit și pierdere			
- Instrumente de capitaluri proprii			73.281	-	-	73.281
			73.281	-	-	73.281
Instrumente derivate	Active financiare de credite și creanțelor	natura	Active financiare deținute în vederea tranzacționării și evaluate la valoarea justă prin profit și pierdere			
			9.854	-	-	9.854
Credite și avansuri acordate clienților	Active financiare de credite și creanțelor	natura	Active financiare măsurate la cost amortizat			
			29.737.293	-	-119.953	29.617.340
Creanțe din contracte de leasing financiar	Active financiare de credite și creanțelor	natura	Active financiare măsurate la cost amortizat			
			-	-	-	-
	Active financiare de credite și creanțelor	natura	Active financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global			
			15.431.246	-15.431.246	-	-
			- Instrumente de capitaluri proprii	3.092	-3.092	-
			- Instrumente de datorie	15.428.154	-15.428.154	-
Titluri de valoare disponibile spre vânzare	Active financiare de credite și creanțelor	natura	Active financiare evaluate obligatoriu la valoare justă prin profit sau pierdere			
			601.366	-601.366	-	-
			- Instrumente de capitaluri proprii	63.888	-63.888	-
			- Instrumente de datorie	537.478	-537.478	-

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

ad) Adoptarea standardelor, interpretări noi sau revizuite (continuare)

Active financiare	Categoria de măsurare și evaluare IAS 39	Categoria de măsurare și evaluare IFRS 9	IAS 39 Valoare contabilă la 31 decembrie 2017	Reclasificare	Remăsurare	IFRS 9 Valoare contabilă la 01 Ianuarie 2018
Active financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global			-	15.431.246	3.983	15.435.229
- Instrumente de capitaluri proprii			-	3.092	3.983	7.075
- Instrumente de datorie			-	15.428.154	-	15.428.154
Active financiare evaluate obligatoriu la valoare justă prin profit sau pierdere			-	601.366	-	601.366
- Instrumente de capitaluri proprii			-	63.888	-	63.888
- Instrumente de datorie			-	537.478	-	537.478
Alte active financiare	Active financiare măsurate la cost amortizat	Active financiare măsurate la cost amortizat	388.659	-	-14.103	374.556
Total active financiare			58.181.683	-	-130.196	58.051.487

Datoriile financiare ale Băncii au fost clasificate și evaluate la cost amortizat în conformitate cu IAS 39 până la 31 decembrie 2017 și IFRS 9 începând cu 1 ianuarie 2018.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

ad) Adoptarea standardelor, interpretări noi sau revizuite (continuare)

ii) Clasificarea și reconcilierea rezervelor, rezultatului reportat la data aplicării inițiale a IFRS 9

Tabelul de mai jos analizează impactul net de impozit, al tranziției la IFRS 9 asupra rezervelor și rezultatului reportat al Grupului.

	Impactul adoptării IFRS 9 la 1 ianuarie 2018	
	Grup	Bancă
Rezerve privind activele disponibile pentru vânzare în conformitate cu IAS 39 (31 decembrie 2017)	-6.247	52.176
Reclasificarea titlurilor de valoare disponibile spre vânzare în active financiare evaluate obligatoriu la valoare justă prin profit sau pierdere	-98.045	-156.193
Recunoașterea pierderilor așteptate în conformitate cu IFRS 9 pentru activele financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	931	931
Relansarea valorii juste pentru instrumentele financiare reclasificate în conformitate cu IFRS 9	3.299	3.260
Rezerve din modificarea valorii juste, nete de deprecieri cumulate, aferente activelor financiare la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global - nete de impozit (1 ianuarie 2018)	-100.062	-99.826
Rezultatul reportat în conformitate cu IAS 39 (31 decembrie 2017)	2.202.764	1.981.886
Reclasificarea titlurilor de valoare disponibile spre vânzare în active financiare evaluate obligatoriu la valoare justă prin profit sau pierdere	98.045	156.193
Recunoașterea ECL în conformitate cu IFRS 9 pentru activele financiare datorate la FVOCI	-697	-697
Recunoașterea ECL în conformitate cu IFRS 9 pentru activele financiare datorate la cost amortizat	-48	-48
Recunoașterea ECL în conformitate cu IFRS 9 pentru activele financiare datorate la costul amortizat și angajamentele legate de credit	-129.686	-120.961
Rezultatul reportat conform IFRS 9 (1 ianuarie 2018)	2.170.378	2.016.373

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (*continuare*)

ad) Adoptarea standardelor, interpretări noi sau revizuite (*continuare*)

IFRS 15 - Venituri din contractele cu clienții (emis la 28 mai 2014 și în vigoare pentru perioadele care încep la 1 ianuarie 2018).

Noul standard introduce principiul de bază că veniturile trebuie să fie recunoscute atunci când bunurile sau serviciile sunt transferate către client, la prețul tranzacției. Bunuri sau servicii în pachet care sunt distincte trebuie să fie recunoscute separat, precum și orice reducere sau rabat la prețul contractului trebuie să fie, în general, alocate elementelor separate. În cazul în care valoarea variază în funcție de orice motiv, sumele minime trebuie să fie recunoscute în cazul în care nu există un risc semnificativ de stornare. Costurile suportate pentru a obține contracte cu clienții trebuie să fie capitalizate și amortizate pe parcursul perioadei în care beneficiile contractului sunt consumate.

Amendamente la IFRS 15 „Venituri din contractele cu clienții” (emise în data de 12 aprilie 2016 și în vigoare pentru perioadele anuale care încep la sau după data de 1 ianuarie 2018).

Amendamentele nu afectează principiile care stau la baza acestui Standard, ci clarifică modul de aplicare a acestora. Amendamentele clarifică: modul de identificare a unei obligații de executare (promisiunea de a transfera un bun sau un serviciu unui client) în cadrul unui contract; maniera de a stabili dacă o entitate acționează în nume propriu (în calitate de furnizor al bunurilor și serviciilor) sau în calitate de intermediar (pentru a aranja ca bunurile sau serviciile respective să fie furnizate); modalitatea de a stabili dacă veniturile rezultate din acordarea unei licențe trebuie recunoscute fie la un moment dat, fie în timp. Pe lângă clarificări, amendamentele prevăd două facilități suplimentare pentru a diminua costurile și complexitatea în cazul societăților care aplică pentru prima dată noul Standard.

Amendamente la IFRS 2 „Plata pe bază de acțiuni” (emise în data de 20 iunie 2016 și în vigoare pentru perioadele anuale care încep la sau după data de 1 ianuarie 2018).

În sensul amendamentelor, condițiile necesare pentru a intra în drepturi, altele decât condițiile de piață, vor influența estimarea tranzacțiilor de plată pe bază de acțiuni cu decontare în numerar în același mod ca și cele cu decontare în instrumente de capitaluri proprii. Amendamentele clarifică și clasificarea unei tranzacții cu o caracteristică de decontare pe bază netă, în care entitatea reține un anumit număr de instrumente de capitaluri proprii, care altfel ar fi emise contrapartidei cu ocazia exercitării (sau intrării în drepturi), în schimbul stingerii obligației fiscale a contrapartidei asociate plății pe bază de acțiuni. Astfel de tranzacții vor fi clasificate în ansamblul lor ca fiind tranzacții cu decontare în instrumente de capitaluri proprii.

În ultimul rând, amendamentele clarifică și modul de contabilizare a tranzacțiilor cu plata pe bază de acțiuni care își schimbă clasificarea de la tranzacții cu decontare în numerar la tranzacții cu decontare în instrumente de capitaluri proprii, după cum urmează:

- (a) tranzacția cu plata pe bază de acțiuni este evaluată în raport cu valoarea justă la data modificării a instrumentelor de capitaluri proprii acordate ca rezultat al acestei modificări;
- (b) datoria este derecunoscută la data modificării;
- (c) tranzacția cu plata pe bază de acțiuni cu decontare în instrumente de capitaluri proprii este recunoscută în măsura în care serviciile au fost furnizate până la data modificării; și
- (d) diferența între valoarea contabilă a datoriei la data modificării și valoarea recunoscută în capitalurile proprii la aceeași dată este înregistrată imediat în profit sau pierdere.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

ad) Adoptarea standardelor, interpretări noi sau revizuite (continuare)

Îmbunătățiri anuale aduse Standardelor Internaționale de Raportare Financiară, ciclul 2014-2016 - Amendamente la IFRS 1 și IAS 28 (emise în data de 8 decembrie 2016 și în vigoare pentru perioadele anuale care încep la sau după data de 1 ianuarie 2018).

IFRS 1 a fost modificat și au fost eliminate anumite derogări pe termen scurt de la IFRS în ceea ce privește publicarea informațiilor despre instrumentele financiare, beneficiile acordate angajaților și entitățile de investiții, după ce aceste derogări pe termen scurt și-au îndeplinit scopul propus. Amendamentele la IAS 28 clarifică faptul că o entitate are posibilitatea de a evalua entitățile în care s-a investit la valoarea justă, separat pentru fiecare investiție, conform IAS 28, dacă investiția este deținută de o entitate care este o organizație cu capital de risc sau un fond mutual, un fond de investiții sau entități similare, inclusiv fonduri de asigurare cu componentă de investiții. În plus, o entitate care nu este ea însăși o entitate de investiții poate deține o entitate asociată sau o asocierie în participație care este o entitate de investiții. Conform IAS 28, entitatea poate să rețină evaluarea la valoarea justă aplicată de către acea entitate de investiții asociată sau asocierie în participație, atunci când aplică metoda punerii în echivalență. Amendamentele clarifică faptul că această alegere se poate face și separat pentru fiecare investiție.

IFRIC 22 (Interpretarea 22 a Comitetului pentru Interpretarea Standardelor Internaționale de Raportare Financiară) - „Tranzacții în valută și contraprestații în avans” (emisă în data de 8 decembrie 2016 și în vigoare pentru perioadele anuale care încep la sau după data de 1 ianuarie 2018).

Această interpretare vizează aspectele legate de stabilirea datei tranzacției cu scopul de a se determina cursul de schimb utilizat la recunoașterea inițială a activului, cheltuielii sau venitului aferent (sau a unei părți a acestora), la derecunoașterea unui activ sau pasiv nemonetar rezultat dintr-o contraprestație în avans în valută. Conform IAS 21, data tranzacției cu scopul de a se determina cursul de schimb utilizat la recunoașterea inițială a activului, cheltuielii sau venitului aferent (sau a unei părți a acestora) este data la care entitatea recunoaște inițial activul sau pasivul nemonetar rezultat din contraprestația în avans. Dacă există mai multe plăți sau încasări în avans, entitatea trebuie să stabilească data tranzacției pentru plata sau primirea fiecărei contraprestații în avans. IFRIC 22 se aplică doar în cazurile în care entitatea recunoaște un activ sau pasiv nemonetar rezultat dintr-o contraprestație în avans. IFRIC 22 nu oferă instrucțiuni în ceea ce privește definirea elementelor monetare și nemonetar. Plata sau primirea unei contraprestații în avans conduce în general la recunoașterea unui activ sau pasiv nemonetar, dar poate și să genereze un activ sau pasiv monetar. Entitatea ar trebui să aplice raționamentul profesional pentru a stabili dacă un element este monetar sau nemonetar.

Transferurile de investiții imobiliare - Amendamente la IAS 40 (emise în data de 8 decembrie 2016 și în vigoare pentru perioadele anuale care încep la data de 1 ianuarie 2018)

Amendamentele clarifică cerințele privind transferul proprietăților imobiliare aflate în construcție în și din categoria investițiilor imobiliare. Înaintea acestor amendamente nu au existat instrucțiuni specifice în IAS 40 privind transferul proprietăților imobiliare aflate în construcție în și din categoria investițiilor imobiliare.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

ad) Adoptarea standardelor, interpretări noi sau revizuite (continuare)

Transferurile de investiții imobiliare - Amendamente la IAS 40 (emise în data de 8 decembrie 2016 și în vigoare pentru perioadele anuale care încep la data de 1 ianuarie 2018) (continuare)

Amendamentul clarifică faptul că nu a existat intenția de a interzice transferul proprietăților imobiliare în curs de construire sau amenajare, clasificate în prealabil ca elemente de stocuri, în categoria investițiilor imobiliare în cazul în care există o modificare evidentă a utilizării acestora. IAS 40 a fost modificat pentru a sublinia principiul transferului în și din categoria investițiilor imobiliare, și pentru a preciza că transferul în și din categoria investițiilor imobiliare ar trebui să se producă doar în cazul în care există o modificare evidentă a utilizării acestora; asemenea modificare a utilizării ar trebui să presupună o evaluare pentru a stabili dacă proprietatea în cauză se califică sau nu drept investiție imobiliară. Modificarea utilizării trebuie însoțită de dovezi în acest sens.

ae) Standarde și interpretări noi în vigoare începând din 1 ianuarie 2019 sau ulterior

Vânzarea sau Contribuția cu active între un investitor și asociatul său sau Joint Venture - Amendamente la IFRS 10 și IAS 28 (emise la 11 septembrie 2014 și în vigoare pentru perioadele anuale care încep la sau după o dată care urmează să fie stabilită de către IASB. Această normă nu este încă aprobată de Uniunea Europeană)

Aceste modificări abordează neconcordanța între cerințele din IFRS 10 și cele din IAS 28, în ceea ce privește vânzarea sau contribuția cu active între un investitor și asociatul său sau joint-venture. Consecința principală a modificărilor este că un câștig sau o pierdere completă este recunoscută atunci când o tranzacție implică o afacere. Un câștig sau o pierdere parțială este recunoscută atunci când o tranzacție implică active care nu constituie o afacere, chiar dacă aceste active sunt deținute de o subsidiară.

IFRS 16 - Leasing (emis la 13 ianuarie 2016 și în vigoare pentru perioadele anuale care încep la sau după data de 1 ianuarie 2019).

Noul standard prezintă principiile pentru recunoașterea, evaluarea, descrierea și prezentarea contractelor de leasing. În baza contractelor de leasing, locatarul obține dreptul de utilizare a unui activ la data începerii contractului și, dacă sunt efectuate plăți de leasing pe parcurs, acesta poate de asemenea să beneficieze de finanțare. În acest sens, IFRS 16 elimină clasificarea contractelor de leasing fie ca leasing operațional, fie ca leasing financiar așa cum impune IAS 17 și introduce un model contabil bazat pe o singură componentă de leasing. Locatarii sunt obligați: (a) să recunoască activele și pasivele aferente tuturor contractelor de leasing care depășesc 12 luni, exceptând cazul în care activul suport are o valoare mică; și (b) să recunoască în mod separat în contul de profit și pierdere deprecierea activului care decurge din contractele de leasing, respectiv dobânda aferentă datoriilor care decurg din contractele de leasing. IFRS 16 preia în mod substanțial dispozițiile contabile privind locatorul din IAS 17. Astfel, locatorul continuă să clasifice contractele sale de leasing fie ca leasing operațional, fie ca leasing financiar și să mențină o evidență contabilă separată pentru cele două tipuri de leasing.

Banca se așteaptă ca implementarea IFRS 16 să genereze recunoașterea unui activ aferent dreptului de folosire a activelor închiriate de aproximativ 471 milioane lei.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

ae) Standarde și interpretări noi în vigoare începând din 1 ianuarie 2019 sau ulterior (continuare)

IFRIC 23 „Incertitudinea asupra modificării impozitului pe venit” (emisă în data de 7 Iunie 2017 și aplicabilă perioadelor anuale începând cu data de 1 ianuarie 2019 sau ulterior acestei date).

IAS 12 precizează cum se contabilizează impozitul curent și impozitul amânat, dar nu și cum se reflectă efectele incertitudinii. Interpretarea clarifică cum se vor aplica cerințele de recunoaștere și evaluare din IAS 12 pentru situația în care există o incertitudine cu privire la modificarea impozitului pe venit. O entitate ar trebui să decidă dacă va lua în considerare separat fiecare modificare fiscală incertă sau împreună cu unul sau mai multe modificări fiscale incerte, pe baza abordării care prezice cel mai bine rezolvarea incertitudinii.

O entitate ar trebui să presupună că o autoritate fiscală va examina sumele asupra cărora deține dreptul de a le examina și deține cunoștințe depline cu privire la informațiile conexe atunci când realizează examinările. În situația în care o entitate ajunge la concluzia conform căreia nu este probabil ca autoritatea fiscală să accepte o modificare fiscală incertă, efectul incertitudinii se va reflecta în determinarea câștigurilor sau pierderilor impozabile aferente, bazelor de impozitare, pierderilor fiscale neutilizate, creditelor fiscale neutilizate sau cotelor de impozitare, utilizând valoarea cea mai probabilă sau valoarea estimată, depinzând de metoda pe care entitatea consideră că prezice mai bine soluționarea incertitudinii.

O entitate va reflecta efectul unei modificări asupra faptelor și circumstanțelor sau asupra unor noi informații ce afectează estimările necesare interpretării ca fiind o modificare a estimării contabile. Exemple de modificări asupra faptelor și circumstanțelor sau asupra informațiilor noi care pot determina reevaluarea unei estimări includ, dar nu se limitează la, examinări sau acțiuni ale unei autorități fiscale, modificări ale regulilor stabilite de o autoritate fiscală sau expirarea dreptului unei autorități fiscale de a examina sau reexamina o modificare fiscală. Absența unei înțelegeri sau neînțelegeri de către o autoritate fiscală cu privire la o modificare fiscală este puțin probabil să constituie o schimbare a faptelor și circumstanțelor sau a unor informații noi care afectează estimările necesare interpretării.

Amendamente la IFRS 9 (emise în data de 12 octombrie 2017 și în vigoare pentru perioadele anuale care încep la sau după data de 1 ianuarie 2019).

Aceste amendamente permit evaluarea la cost amortizat a anumitor tipuri de credite și titluri de natura datoriei care pot fi rambursate anticipat la o valoare situată sub costul amortizat, de exemplu la valoarea justă sau la o valoare care include o compensație rezonabilă plătită împrumutului, egală cu valoarea curentă a efectului creșterii ratei dobânzii pe piață raportat la durata de viață reziduală a instrumentului respectiv. În plus, textul adăugat la baza concluziilor asupra standardului reconfirmă instrucțiunile existente în IFRS 9 conform cărora modificările sau schimburile de datorii financiare evaluate la cost amortizat care nu conduc la derecunoaștere vor fi reflectate ca profit sau pierdere în CPP. Astfel, în majoritatea cazurilor, entitățile raportoare nu vor putea revizui rata dobânzii efective pe durata reziduală a creditului pentru a evita impactul asupra profitului sau pierderii cauzat de o posibilă modificare a creditului.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

ae) Standarde și interpretări noi în vigoare începând din 1 ianuarie 2019 sau ulterior (continuare)

Dobânzi pe termen lung în entități asociate și societăți mixte – Amendamente la IAS 28 (emise în 12 octombrie 2017 și vor fi puse în vigoare pentru perioadele anuale începând cu data de 1 ianuarie 2019 sau ulterior acestei date. Această normă nu este încă aprobată de Uniunea Europeană).

Amendamentele clarifică faptul că entitățile raportoare ar trebui să aplice IFRS 9 împrumuturilor pe termen lung, acțiunilor preferențiale și instrumentelor similare care fac parte dintr-o investiție netă pe baza metodei punerii în echivalență realizată înainte de a se reduce valoarea contabilă printr-o pierdere a entității provenită din investiția făcută care depășește valoarea interesului investitorului pentru acțiunile ordinare.

Îmbunătățiri anuale ale IFRS-ului din perioada 2015-2017 – Amendamente ale IFRS 3, IFRS 11, IAS 12 și IAS 23 (emise în data de 12 decembrie 2017 și vor fi aplicate perioadelor anuale începând cu 1 ianuarie 2019 sau ulterior acestei date. Această normă nu este încă aprobată de Uniunea Europeană).

Sfera de aplicare restrânsă a amendamentelor a avut impact asupra a patru standarde: IFRS 3 a stabilit că achizitorul ar trebui să-și reevalueze interesul deținut anterior într-o participație comună atunci când obține controlul afacerii. În schimb, IFRS 11 explică clar că investitorul nu ar trebui să își reevalueze interesul deținut anterior atunci când obține controlul într-o participație comună, similar cerințelor existente referitoare la situația în care o entitate asociată devine o asocierie în participație și viceversa.

Amendamentul la IAS 12 explică faptul că o entitate recunoaște valoarea consecințelor impozitului pe profit legat de dividendel, în situația în care entitatea a recunoscut tranzacțiile sau evenimentele care au generat profiturile distribuibile aferente, de exemplu în contul de profit și pierdere sau în alte elemente ale rezultatului global. Așadar, este clar că această cerință se aplică în toate circumstanțele atâta timp cât plățile pentru instrumente financiare clasificate drept capitaluri proprii sunt distribuiri ale profiturilor, și nu doar în cazurile în care consecințele fiscale sunt rezultatul ratelor de impozitare diferite pentru profiturile distribuite și nedistribuite. IAS 23 revizuit include o îndrumare explicită prin care împrumuturile obținute în mod special pentru finanțarea unui activ specific sunt excluse din grupul costurilor generale cu împrumuturile eligibile pentru capitalizare doar până în momentul în care activul specific este aproximativ complet.

Modificarea, reducerea sau decontarea planului - Amendamente la IAS 19 (emise în data de 7 februarie 2018 și în vigoare pentru perioadele anuale care încep la sau după data de 1 ianuarie 2019. Această normă nu este încă aprobată de Uniunea Europeană).

Amendamentele prevăd modul de calcul al cheltuielilor aferente pensiilor atunci când apar schimbări în legătură cu un plan de pensii bine determinat. Când se produc schimbări în legătură cu un plan - în sensul modificării, reducerii sau decontării acestuia - IAS 19 impune reevaluarea datoriei nete sau activului net privind beneficiul determinat. Amendamentele impun utilizarea ipotezelor actualizate aferente acestei reevaluări pentru a determina costul serviciului curent și dobânda netă aferentă perioadei de raportare rămase după modificarea planului. Înainte de adoptarea acestor amendamente, IAS 19 nu specifica modul de calcul al acestor cheltuieli pentru perioada postmergătoare modificării planului. Prin cerința de a aplica ipoteze actualizate, se așteaptă ca amendamentele să ofere informații folositoare persoanelor care utilizează situațiile financiare.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

3. Metode și politici contabile semnificative (continuare)

ae) Standarde și interpretări noi în vigoare începând din 1 ianuarie 2019 sau ulterior (continuare)

Amendamente la Cadrul conceptual de raportare financiară (emise în data de 29 martie 2018 și în vigoare pentru perioadele anuale care încep la sau după data de 1 ianuarie 2020. Această normă nu este încă aprobată de Uniunea Europeană).

Cadrul conceptual de raportare financiară revizuit include un nou capitol referitor la evaluare, instrucțiuni de raportare a performanței financiare, definiții și instrucțiuni îmbunătățite - în special definiția datoriei, și clarificări în domenii importante, cum ar fi rolul prudenței și al buneii administrări, precum și evaluarea incertitudinii în raportarea financiară.

„Definiția întreprinderii ” - Amendamente la IFRS 3 (emise în data de 22 octombrie 2018 și aplicabile achizițiilor începând cu perioadele anuale de raportare care încep la sau după data de 1 ianuarie 2020. Această normă nu este încă aprobată de Uniunea Europeană).

Amendamentele revizuiesc definiția întreprinderii. O întreprindere trebuie să dețină resurse (intrări) și un proces concret, cele două împreună contribuind la capacitatea de a genera rezultate (ieșiri). Noile instrucțiuni oferă un cadru pentru a evalua existența resurselor și a proceselor concrete, inclusiv în cazul companiilor aflate în stadiu incipient care nu au generat încă rezultate. Prezența unei forțe de muncă organizate constituie o condiție pentru clasificarea ca întreprindere, chiar dacă nu sunt înregistrate rezultate. Definiția termenului de „rezultate” este restrânsă la bunuri și servicii oferite clienților, generarea de venituri din investiții și a altor venituri, și exclude câștigurile sub forma unor costuri mai mici și alte beneficii economice. De asemenea, nu mai este necesar să se evalueze dacă operatorii de pe piață sunt capabili să înlocuiască elementele lipsă sau să integreze activitățile și activele preluate. O entitate poate efectua un „test de concentrare”. Activele preluate nu constituie o întreprindere dacă valoarea justă a activelor brute preluate este substanțial concentrată într-un singur element de activ (sau grup de active similare).

„Definiția pragului de semnificație” (materialitatea) - Amendamente la IAS 1 și IAS 8 (emise în data de 31 octombrie 2018 și în vigoare pentru perioadele anuale care încep la sau după data de 1 ianuarie 2020. Această normă nu este încă aprobată de Uniunea Europeană).

Amendamentele clarifică definiția termenului „semnificativ” și modul de utilizare a acestuia, prin introducerea în definiție a unor instrucțiuni care se regăseau înainte în alte standarde IFRS. În plus, explicațiile aferente definiției au fost clarificate. În concluzie, amendamentele urmăresc să asigure o definiție uniformă a termenului „semnificativ” în toate standardele IFRS. Informațiile sunt semnificative dacă omiterea, declararea eronată sau ascunderea acestora ar putea să influențeze deciziile utilizatorilor, decizii luate pe baza situațiilor financiare care oferă date financiare despre entitatea raportoare în cauză.

Cu excepția situațiilor descrise mai sus, nu ne așteptăm ca noile standarde și interpretări să afecteze semnificativ situațiile financiare ale Grupului.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar

a) Introducere

Grupul și Banca sunt expuse următoarelor riscuri, ca rezultat al folosirii instrumentelor financiare:

- Riscul de credit;
- Riscul de lichiditate;
- Riscul de piață;
- Riscul operațional;
- Riscul aferent impozitării.

Această notă prezintă informații referitoare la expunerea Grupului și Băncii față de fiecare risc menționat mai sus, obiectivele Grupului și Băncii, politicile și procesele de evaluare și gestionare a riscului. Cele mai importante riscuri financiare la care sunt expuse Grupul și Banca sunt riscul de credit, riscul de lichiditate și riscul de piață. Riscul de piață include riscul valutar, riscul de rată a dobânzii și riscul de preț al instrumentelor de capital.

Managementul riscurilor este parte integrantă a tuturor proceselor decizionale și de afaceri în cadrul Grupului și Băncii. Consiliul de Administrație are o responsabilitate generală în ceea ce privește stabilirea și monitorizarea cadrului general pentru managementul riscurilor în Grup și Bancă.

Managementul riscurilor se face în Banca Transilvania S.A. pe 2 niveluri: nivelul strategic (organul de conducere), reprezentat de Consiliul de Administrație și Comitetul Conducătorilor („CC”), și nivelul operativ, curent, reprezentat de: Comitetul pentru Administrarea Activelor și Pasivelor („ALCO”), Comitetul de Politică și Aprobare Credite, Comitetele de credite și risc din Centrala Băncii (aprobare credite), Comitetul de Credit și Risc din Sucursale/Agenții, Comitetul de Remediere și Workout („CRW”), Conducătorii și Directorii executivi, cât și structurile din cadrul Băncii cu atribuții de management al riscurilor, care sunt responsabile pentru formularea și/sau monitorizarea politicilor de managementul riscului în domeniul lor de expertiză. Consiliul de Administrație revizuieste periodic activitatea desfășurată de aceste comitete.

Consiliul de Administrație monitorizează conformitatea politicilor și strategiile de risc ale Grupului și Băncii și adecvarea cadrului general de management al riscului în corelație cu riscurile la care sunt expuse Grupul și Banca.

Comitetul de administrare a riscurilor consiliază Consiliul de Administrație cu privire la apetitul la risc și strategia globală privind administrarea riscurilor actuale și viitoare ale Băncii și asistă Consiliul de Administrație în supravegherea strategiei de către Comitetul Conducătorilor.

Obiectivul Grupului în ceea ce privește administrarea riscurilor este integrarea apetitului la risc mediu asumat, în cadrul procesului decizional al Băncii, prin promovarea unei alinieri adecvate a riscurilor asumate, capitalului disponibil și țintelor de performanță, ținând cont în același timp de toleranța atât la riscurile financiare cât și la cele non-financiare. În determinarea apetitului și toleranței la risc Grupul ține cont de toate riscurile materiale la care este expus, datorită specificului activității sale, fiind influențat preponderent de riscul de credit.

O revizuire sistematică a principalelor elemente de administrare a riscurilor Grupului și Băncii este realizată periodic (de regulă anual) cu participarea membrilor Comitetului Conducătorilor și responsabilii Direcțiilor implicate pentru a reflecta schimbări în condițiile pieții, produselor și serviciilor oferite.

Procesul aferent simulărilor de criză este parte integrantă a procesului de administrare a riscurilor. Banca revizuieste în mod regulat, dar cel puțin semestrial, programul de simulări de criză și evaluează eficacitatea și adecvarea acestuia la scopurile/obiectivele definite.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (*continuare*)

b) Riscul de credit

Comitetele de Audit ale Grupului și ale Băncii raportează Consiliilor de Administrație și au responsabilitatea de a monitoriza respectarea procedurilor de gestiune ale riscului. Comitetul de Audit este asistat în îndeplinirea funcțiilor sale de către Auditul Intern. Auditul Intern efectuează atât revizuirii regulate cât și ad-hoc asupra controalelor și procedurilor de gestiune a riscurilor, iar rezultatele revizuirilor sunt raportate Comitetului de Audit.

Consiliile de Administrație și managementul subsidiarelor care constituie Grupul au responsabilități în ceea ce privește administrarea riscurilor semnificative, în concordanță cu specificul propriu de activitate și legislația în domeniu.

(i) Gestionarea riscului de credit

Obiectivul Grupului și al Băncii privind administrarea riscului de credit este să asigure un proces optim de alocare a capitalului între diferitele linii de activitate care să permită atingerea unor niveluri confortabile de RAROC (Rentabilitatea capitalului ajustată la risc), ținând cont de importanța activității de creditare în activul Băncii, în conformitate cu profilul de bancă comercială al acesteia.

Grupul și Banca sunt expuse la riscul de credit atât prin activitățile de creditare, tranzacționare și investiție, cât și în situațiile în care emit garanții. Riscul de credit asociat activităților de tranzacționare și investiție este diminuat prin selecția acelor contrapartide cu rating-uri de credit solide, prin monitorizarea activității acestora, prin folosirea de limite de expunere și, acolo unde este necesar, prin solicitarea de garanții.

Expunerea cea mai mare a Grupului și Băncii la riscul de credit provine din acordarea de credite și avansuri clienților.

În acest caz, expunerea este reprezentată de valoarea contabilă a activelor din situația individuală a poziției financiare. Grupul și Banca sunt expuse la riscul de credit pe diferite alte active financiare, incluzând instrumente derivate și de datorie, expunerea în cazul acestor instrumente, fiind egală cu valoarea contabilă a acestora din situația individuală a poziției financiare.

Pe lângă cele menționate mai sus, Grupul și Banca sunt expuse la riscul de credit extrabilanțier, prin angajamentele de finanțare și emiteri de garanții (vezi nota 45).

Pentru a minimiza riscul, Grupul și Banca au dezvoltat anumite proceduri menite să evalueze clienții anterior acordării creditelor, să monitorizeze capacitatea acestora de a rambursa principalul și dobânzile aferente pe perioada derulării împrumuturilor și să stabilească limite de expunere. În plus, Banca și Grupul dețin proceduri pentru monitorizarea riscurilor la nivelul portofoliului de credite, au stabilite limite de expuneri pe tipuri de credite, pe sectoare economice, pe tipuri de garanții, pe maturitatea creditelor, etc.

Consiliul de Administrație a atribuit responsabilitatea pentru managementul riscului de credit către Comitetul Conducătorilor, Comitetul de Politică și Aprobare Credite, Comitetele de credite și risc din Centrala Băncii (aprobare credite), CRW la nivel de Centrală și la Comitetele de Credit și Risc din Sucursale/Agenții la nivelul unităților teritoriale. De asemenea în cadrul Băncii funcționează departamente cu atribuții în gestionarea riscurilor, care raportează Comitetelor din Centrală și are atribuții în ceea ce privește:

- Analiza, evaluarea și monitorizarea riscurilor specifice în cadrul activității de creditare;
- Analiza de risc pe portofolii de credite/expuneri mari, cu recomandări către Comitetul Conducătorilor/Consiliul de Administrație;
- Monitorizarea conformității cu reglementările interne specifice activității de creditare;

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (*continuare*)

b) Riscul de credit (*continuare*)

(i) Gestionarea riscului de credit (*continuare*)

- Elaborarea unor propuneri pentru reducerea riscurilor specifice, în vederea menținerii unor standarde sănătoase de creditare;
- Elaborarea unui proces eficace de rating al riscului de credit care surprinde nivelul variabil, natura și factorii determinanți ai riscului de credit care se pot manifesta de-a lungul timpului, care asigura în mod rezonabil faptul că toate expunerile din creditare sunt monitorizate corespunzător și că ajustările pentru pierderi aferente ECL sunt măsurate adecvat;
- Monitorizarea creditelor acordate, în funcție de performanțele financiare ale clientului, tipul creditului, natura colateralului și serviciul datoriei, conform normelor interne de creditare;
- Avizarea și valorificarea calculului de indicatori cu privire la acordarea/modificarea competențelor de creditare aferente sucursalelor, conform politicilor interne specifice;
- Revizuirea periodică și recomandarea, către Comitetul Conducătorilor, a nivelelor de risc acceptabile pentru Grup și Bancă;
- Identificarea, monitorizarea și controlul riscului de credit la nivelul sucursalelor Băncii și subsidiarelor;
- Analiza de risc pe noi produse de creditare/pe modificări ale produselor de creditare, cu recomandări către direcțiile implicate;
- Analiza și prezentarea periodică către Directorul General Adjunct - Chief Risk Officer, Comitetul Conducătorilor, Comitetul de Administrare a Riscurilor și Consiliul de Administrație de rapoarte privind evoluția riscurilor la care Banca este expusă (implicațiile corelării riscurilor, previziuni, etc.);
- Elaborarea metodologiei de depistare timpurie a creșterilor reale sau potențiale ale riscului de credit (semnale timpurii de avertizare);
- Elaborarea unor procese aplicate în mod sistematic și consecvent, pentru a stabili ajustări adecvate pentru pierdere în conformitate cu reglementările contabile aplicabile aferente riscului de credit;
- Stabilirea și revizuirea metodologiei de backtesting privind adecvarea parametrului probabilității de default, stării de nerambursare și nivelului provizioanelor, aferentă portofoliului de credite al Băncii.

Fiecare sucursală/agenție implementează la nivel local politicile și normele Grupului și ale Băncii în ceea ce privește riscul de credit, având competențe de aprobare credite stabilite de Comitetul Conducătorilor. Fiecare sucursală/agenție este responsabilă pentru calitatea și performanța propriului portofoliu de credite, pentru monitorizarea și controlul riscurilor în propriul portofoliu, inclusiv cele aferente creditelor aprobate la competența centralei.

Direcția Audit Intern și Direcția Control Intern efectuează verificări periodice a sucursalelor și agențiilor.

(ii) Expunerea la riscul de credit

Concentrarea riscului de credit aferent instrumentelor financiare există pentru grupe de clienți sau alți terți care prezintă caracteristici similare economice și a căror capacitate de rambursare a creditelor este similar afectată de schimbările în mediul economic. Principala concentrare a riscului de credit derivă din expunerea individuală și pe categorii de clienți în ceea ce privește creditele și avansurile acordate de Grup și Bancă, angajamente de extindere a facilităților irevocabile, a contractelor de leasing financiar și garanțiile emise.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

b) Riscul de credit (continuare)

(ii) Expunerea la riscul de credit (continuare)

În tabelul de mai jos sunt prezentate concentrările de risc pe sectoare economice pentru expuneri bilanțiere și extrabilanțiere:

Mii lei	Grup		Banca	
	2018	2017	2018	2017
Persoane fizice	51,89%	52,04%	50,46%	50,44%
Comerț	11,02%	11,42%	9,97%	10,42%
Producție	10,21%	10,24%	10,97%	11,33%
Construcții	3,84%	3,99%	4,64%	4,87%
Agricultura	3,68%	3,87%	4,55%	4,65%
Servicii	3,59%	3,73%	3,79%	3,95%
Imobiliare	3,79%	3,71%	2,85%	2,76%
Transport	2,72%	3,39%	2,64%	3,32%
Alții	1,68%	1,82%	2,57%	2,65%
Persoane fizice autorizate	1,46%	1,56%	1,82%	1,94%
Instituții financiare	3,27%	1,25%	2,68%	0,57%
Industria energetică	1,27%	1,21%	1,44%	1,43%
Telecomunicații	0,89%	1,03%	0,82%	0,83%
Industria minieră	0,28%	0,35%	0,27%	0,33%
Industria chimică	0,22%	0,20%	0,45%	0,43%
Instituții guvernamentale	0,15%	0,15%	0,03%	0,03%
Pescuit	0,04%	0,04%	0,05%	0,05%
	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

La 31 decembrie 2018, total expuneri bilanțiere și extrabilanțiere irevocabile erau de 43.174.413 mii lei (2017: 33.529.094 mii lei) pentru Grup și 40.874.821 mii lei (2017: 33.069.722 mii lei) pentru Bancă. Sumele reflectate în paragraful anterior reprezintă pierderea contabilă maximă care ar fi recunoscută la data raportării dacă clienții ar înceta să mai respecte termenii contractuali, iar orice garanție nu ar mai avea valoare.

Grupul și Banca dețin garanții sub formă de depozite colaterale, ipoteci asupra proprietăților imobiliare, ipoteci mobiliare și alte gajuri asupra echipamentelor sau sumelor de bani viitoare pentru creditele și avansurile acordate clienților. Estimările de valoare justă iau în calcul valoarea garanției evaluată la data împrumutului și după caz valorile estimate la data unor analize ulterioare. Grupul și Banca nu au reținut garanții pentru creditele și avansurile acordate băncilor.

Grupul și Banca folosesc grade de risc atât pentru creditele testate individual, cât și pentru cele evaluate colectiv. Conform politicilor aplicate de Grup și Bancă, unui credit i se poate asocia un grad de risc corespunzător, bazat pe o clasificare pe 6 nivele: risc foarte scăzut, risc scăzut, risc moderat, risc senzitiv, risc crescut și gradul de risc cel mai mare reprezentat de creditele neperformante (default).

Clasificarea pe grupe a creditelor are la bază în principal sistemele de rating ale clienților Grupului și Băncii.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

b) Riscul de credit (continuare)

(ii) Expunerea la riscul de credit (continuare)

Expunerile la riscul de credit pentru credite și avansuri acordate clienților și creanțelor din contracte de leasing financiar pe **Grup la 31 decembrie 2018** sunt prezentate în continuare:

La cost amortizat	Active pentru care riscul de credit nu a crescut semnificativ de la recunoașterea inițială (Stadiul 1)	Active pentru care riscul de credit a crescut semnificativ de la recunoașterea inițială, dar care nu sunt depreciate (Stadiul 2)	Active depreciate la data raportării (Stadiul 3)	Active depreciate la recunoașterea inițială (POCI)	Total
Credite în lei - persoane fizice < 5 ani	5.845.950	233.495	199.709	31.073	6.310.227
Credite în lei - persoane fizice > 5 ani	9.125.116	582.187	171.594	22.014	9.900.911
Credite în valută - persoane fizice < 5 ani	169.584	28.245	111.141	14.661	323.631
Credite în valută - persoane fizice > 5 ani	3.597.659	1.205.497	443.428	105.049	5.351.633
Total Credite persoane fizice	18.738.309	2.049.424	925.872	172.797	21.886.402
Credite în lei - persoane juridice < 5 ani	7.613.483	1.686.538	1.154.607	88.040	10.542.668
Credite în lei - persoane juridice > 5 ani	1.785.978	398.983	78.193	28.199	2.291.353
Credite în valută - persoane juridice < 5 ani	1.793.331	149.274	50.759	267.591	2.260.955
Credite în valută - persoane juridice > 5 ani	1.644.478	1.546.123	306.718	11.695	3.509.014
Total Credite persoane juridice	12.837.270	3.780.918	1.590.277	395.525	18.603.990
Total credite și avansuri acordate clienței înainte de ajustări de depreciere	31.575.579	5.830.342	2.516.149	568.322	40.490.392
Ajustări pentru deprecierea valorii creditelor	-455.275	-583.721	-1.634.156	-156	-2.673.308
Total credite și avansuri acordate clienței net de ajustări de depreciere	31.120.304	5.246.621	881.993	568.166	37.817.084

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

b) Riscul de credit (continuare)

(ii) Expunerea la riscul de credit (continuare)

Expunerile la riscul de credit pentru credite și avansuri acordate clienților la nivel consolidat pe **Grup la 01 Ianuarie 2018** sunt prezentate în tabelul de mai jos:

La cost amortizat	Active pentru care riscul de credit nu a crescut semnificativ de la recunoașterea inițială (Stadiul 1)	Active pentru care riscul de credit a crescut semnificativ de la recunoașterea inițială, dar care nu sunt depreciate (Stadiul 2)	Active depreciate la data raportării (Stadiul 3)	Active depreciate la recunoașterea inițială (POCI)	Total
Credite în lei - persoane fizice < 5 ani	3.997.498	298.041	167.122	1.588	4.464.249
Credite în lei - persoane fizice > 5 ani	7.821.342	428.773	170.292	9.976	8.430.383
Credite în valută - persoane fizice < 5 ani	129.864	46.950	29.306	3.410	209.530
Credite în valută - persoane fizice > 5 ani	2.677.133	748.713	392.675	63.409	3.881.930
Total Credite persoane fizice	14.625.837	1.522.477	759.395	78.383	16.986.092
Credite în lei - persoane juridice < 5 ani	7.101.736	1.348.340	1.096.763	78.261	9.625.100
Credite în lei - persoane juridice > 5 ani	1.886.066	320.806	152.052	30.334	2.389.258
Credite în valută - persoane juridice < 5 ani	931.396	513.345	254.527	88.663	1.787.931
Credite în valută - persoane juridice > 5 ani	753.129	267.589	111.084	8.768	1.140.570
Total Credite persoane juridice	10.672.327	2.450.080	1.614.426	206.026	14.942.859
Total credite și avansuri acordate clientelei înainte de ajustări de depreciere	25.298.164	3.972.557	2.373.821	284.409	31.928.951
Ajustări pentru deprecierea valorii creditelor	-238.762	-370.561	-1.343.997	-34.513	-1.987.833
Total credite și avansuri acordate clientelei net de ajustări de depreciere	25.059.402	3.601.996	1.029.824	249.896	29.941.118

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

b) Riscul de credit (continuare)

(ii) Expunerea la riscul de credit (continuare)

Expunerile la riscul de credit pentru credite și avansuri acordate clienților la nivel consolidat pe **Grup la 31 decembrie 2018** sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Valori brute ale creditelor și avansurilor, creanțelor de leasing acordate clienților, nedepreciate, Stadiul 1	Total 2018	Credite și leasing-uri acordate persoanelor fizice				Credite și leasing-uri acordate persoanelor juridice					
		Total persoane fizice	în lei		în valută		Total persoane juridice	în lei		în valută	
			< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani
Risc foarte scăzut	8.880.915	6.377.059	2.215.274	3.160.224	54.946	946.615	2.503.856	1.479.959	458.746	314.706	250.445
Risc scăzut	17.345.509	11.225.881	3.394.076	5.474.110	103.837	2.253.858	6.119.628	3.460.715	903.574	763.950	991.389
Risc moderat	4.670.831	759.957	167.237	347.133	6.791	238.796	3.910.874	2.495.564	388.561	639.692	387.057
Risc sensibil	678.324	375.412	69.363	143.649	4.010	158.390	302.912	177.245	35.097	74.983	15.587
Total credite și avansuri, creanțe din leasing acordate clienței înainte de ajustări de depreciere	31.575.579	18.738.309	5.845.950	9.125.116	169.584	3.597.659	12.837.270	7.613.483	1.785.978	1.793.331	1.644.478
Ajustări pentru deprecierea valorii creditelor și creanțelor de leasing	-455.275	-83.574	-68.083	-7.076	-844	-7.571	-371.701	-242.254	-30.191	-70.380	-28.876
Total credite și avansuri, creanțe din leasing acordate clienței net de ajustări de depreciere	31.120.304	18.654.735	5.777.867	9.118.040	168.740	3.590.088	12.465.569	7.371.229	1.755.787	1.722.951	1.615.602

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

b) Riscul de credit (continuare)

(ii) Expunerea la riscul de credit (continuare)

Valori brute ale creditelor și avansurilor, creanțelor de leasing acordate clienților, nedepreciate, Stadiul 1	Total 2018	Credite acordate persoanelor fizice				Credite acordate persoanelor juridice						
		Total persoane fizice	în lei		în valută		Total persoane juridice	în lei		în valută		
			< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani	
0 zile	30.487.00											
	9	17.762.596	5.600.358	8.692.761	159.203	3.310.274	12.724.413	7.565.423	1.741.901	1.790.854	1.626.235	
1-15 zile	845.186	752.977	187.272	336.617	8.350	220.738	92.209	38.589	32.977	2.400	18.243	
15-30 zile	243.384	222.736	58.320	95.738	2.031	66.647	20.648	9.471	11.100	77	-	
Total credite și avansuri, creanțe din leasing acordate clientelei înainte de ajustări de depreciere	31.575.579	18.738.309	5.845.950	9.125.116	169.584	3.597.659	12.837.270	7.613.483	1.785.978	1.793.331	1.644.478	
Ajustări pentru deprecierea valorii creditelor și creanțelor de leasing	-455.275	-83.574	-68.083	-7.076	-844	-7.571	-371.701	-242.254	-30.191	-70.380	-28.876	
Total credite și avansuri, creanțe din leasing acordate clientelei net de ajustări de depreciere	31.120.304	18.654.735	5.777.867	9.118.040	168.740	3.590.088	12.465.569	7.371.229	1.755.787	1.722.951	1.615.602	

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

b) Riscul de credit (continuare)

(ii) Expunerea la riscul de credit (continuare)

Valori brute ale creditelor și avansurilor, creanțelor de leasing acordate clienților, nedepreciate, Stadiul 2	Total 2018	Credite și leasing-uri acordate persoanelor fizice				Credite și leasing-uri acordate persoanelor juridice					
		Total persoane fizice	în lei		în valută		Total persoane juridice	în lei		în valută	
			< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani
Risc scăzut - moderat	3.431.374	883.186	33.463	209.691	9.789	630.243	2.548.188	773.253	269.179	78.917	1.426.839
Risc sensitive	1.455.752	685.888	127.819	218.093	11.948	328.028	769.864	557.991	76.387	50.636	84.850
Risc crescut	975.167	495.251	72.863	157.949	6.751	257.688	479.916	361.161	55.395	27.352	36.008
Total credite și avansuri, creanțe din leasing acordate clienței înainte de ajustări de depreciere	5.862.293	2.064.325	234.145	585.733	28.488	1.215.959	3.797.968	1.692.405	400.961	156.905	1.547.697
Ajustări pentru deprecierea valorii creditelor și creanțelor de leasing	-588.363	-270.060	-131.372	-42.291	-3.437	-92.960	-318.303	-268.597	-16.517	-24.502	-8.687
Total credite și avansuri, creanțe din leasing acordate clienței net de ajustări de depreciere	5.273.930	1.794.265	102.773	543.442	25.051	1.122.999	3.479.665	1.423.808	384.444	132.403	1.539.010

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

b) Riscul de credit (continuare)

(ii) Expunerea la riscul de credit (continuare)

Valori brute ale creditelor și avansurilor, creanțelor de leasing acordate clienților, nedepreciate, Stadiul 2	Total 2018	Credite acordate persoanelor fizice						Credite acordate persoanelor juridice			
		Total persoane fizice	în lei		în valută		Total persoane juridice	în lei		în valută	
			< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani
0-30 zile	5.392.528	1.728.601	159.422	473.781	24.904	1.070.494	3.663.927	1.624.614	386.065	153.057	1.500.191
30-60 zile	365.768	254.154	51.380	88.899	2.587	111.288	111.614	55.144	11.984	3.779	40.707
60-90 zile	103.997	81.570	23.343	23.053	997	34.177	22.427	12.647	2.912	69	6.799
Total credite și avansuri, creanțe din leasing acordate clienței înainte de ajustări de depreciere	5.862.293	2.064.325	234.145	585.733	28.488	1.215.959	3.797.968	1.692.405	400.961	156.905	1.547.697
Ajustări pentru deprecierea valorii creditelor și creanțelor de leasing	-588.363	-270.060	-131.372	-42.291	-3.437	-92.960	-318.303	-268.597	-16.517	-24.502	-8.687
Total credite și avansuri, creanțe din leasing acordate clienței net de ajustări de depreciere	5.273.930	1.794.265	102.773	543.442	25.051	1.122.999	3.479.665	1.423.808	384.444	132.403	1.539.010

Valori brute ale creditelor și avansurilor, creanțelor de leasing acordate clienților, depreciate, Stadiul 3 și POCI	Total 2018	Credite și leasing-uri acordate persoanelor fizice				Credite și leasing-uri acordate persoanelor juridice					
		Total persoane fizice	în lei		în valută		Total persoane juridice	în lei		în valută	
			< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani
Non-default	131.037	8.768	5.032	-	-	3.736	122.269	16.124	593	3.575	101.977
Default	2.921.483	1.075.000	225.100	190.062	125.559	534.279	1.846.483	1.220.656	103.821	307.144	214.862
Total credite și avansuri, creanțe din leasing acordate clienței înainte de ajustări de depreciere	3.052.520	1.083.768	230.132	190.062	125.559	538.015	1.968.752	1.236.780	104.414	310.719	316.839
Ajustări pentru deprecierea valorii creditelor și creanțelor de leasing	-1.629.670	-587.236	-226.401	-89.027	-67.324	-204.484	1.042.434	-734.926	-39.194	-256.060	-12.254
Total credite și avansuri, creanțe din leasing acordate clienței net de ajustări de depreciere	1.422.850	496.532	3.731	101.035	58.235	333.531	926.318	501.854	65.220	54.659	304.585

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

b) Riscul de credit (continuare)

(ii) Expunerea la riscul de credit (continuare)

Expunerile la riscul de credit pentru credite, avansuri acordate clienților și creanțe din leasing financiar pe **Grup la 31 decembrie 2017** sunt prezentate în continuare:

Nota	Total 2017	Credite și leasing-uri acordate persoanelor fizice					Credite și leasing-uri acordate persoanelor juridice				
		Total persoane fizice	în lei		în valută		Total persoane juridice	în lei		în valută	
			< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani
La cost amortizat											
Grad 1 Risc scăzut	27.312.009	15.219.447	3.995.734	7.961.740	136.579	3.125.394	12.092.562	7.892.586	2.075.201	1.133.955	990.820
Grad 2-3 Risc moderat	1.650.483	874.093	291.069	266.375	80.908	235.741	776.390	464.135	43.295	248.977	19.983
Grad 4-6 Risc mediu	513.795	90.163	127	36.296	6	53.734	423.632	259.153	94.284	27.006	43.189
Grad 7 Risc crescut	914.257	185.262	18.185	44.669	10.942	111.466	728.995	406.771	134.447	133.883	53.894
Grad 8 depreciate	1.506.183	595.105	140.264	118.422	23.808	312.611	911.078	612.481	68.884	205.158	24.555
Valoare brută	31.896.727	16.964.070	4.445.379	8.427.502	252.243	3.838.946	14.932.657	9.635.126	2.416.111	1.748.979	1.132.441

Valori brute nerestante și nedepreciate	Total 2017	Credite și leasing-uri acordate persoanelor fizice					Credite și leasing-uri acordate persoanelor juridice				
		Total persoane fizice	în lei		în valută		Total persoane juridice	în lei		în valută	
			< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani
Grad 1 Risc scăzut	26.236.258	14.432.393	3.840.773	7.599.899	127.022	2.864.699	11.803.865	7.726.185	2.020.503	1.080.338	976.839
Grad 2-3 Risc moderat	938.935	384.517	159.402	83.297	70.198	71.620	554.418	339.874	16.978	188.726	8.840
Grad 4-6 Risc mediu	257.505	2.418	-	36	6	2.376	255.087	102.909	89.008	22.339	40.831
Total	27.432.698	14.819.328	4.000.175	7.683.232	197.226	2.938.695	12.613.370	8.168.968	2.126.489	1.291.403	1.026.510

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

b) Riscul de credit (continuare)

(ii) Expunerea la riscul de credit (continuare)

Valori brute pe benzi de restanță ale creditelor, avansurilor acordate clienților și leasing-urilor restante dar nedepreciate	Total 2017	Credite și leasing-uri acordate persoanelor fizice				Credite și leasing-uri acordate persoanelor juridice					
		Total persoane fizice	în lei		în valută		Total persoane juridice	în lei		în valută	
			< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani		
1-15 zile	1.179.870	874.288	182.357	386.571	13.901	291.459	305.582	176.946	56.203	57.739	14.694
15-30 zile	364.871	245.472	48.137	106.394	2.839	88.102	119.399	60.744	9.363	46.082	3.210
30-60 zile	260.498	195.757	39.130	73.105	2.791	80.731	64.741	40.038	10.979	7.901	5.823
60-90 zile	66.968	41.374	17.004	13.347	736	10.287	25.594	17.582	4.470	2.146	1.396
Total	1.872.207	1.356.891	286.628	579.417	20.267	470.579	515.316	295.310	81.015	113.868	25.123

Valori brute ale creditelor, creanțelor și leasing-urilor acordate clienților depreciati	Total 2017	Credite și leasing-uri acordate persoanelor fizice				Credite și leasing-uri acordate persoanelor juridice					
		Total persoane fizice	în lei		în valută		Total persoane juridice	în lei		în valută	
			< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani		
Grad 4-6 Risc mediu	171.382	7.484	127	1.762	-	5.595	163.898	151.596	5.276	4.667	2.359
Grad 7 Risc ridicat	914.257	185.262	18.185	44.669	10.942	111.466	728.995	406.771	134.447	133.883	53.894
Grad 8 depreciate	1.506.183	595.105	140.264	118.422	23.808	312.611	911.078	612.481	68.884	205.158	24.555
Total	2.591.822	787.851	158.576	164.853	34.750	429.672	1.803.971	1.170.848	208.607	343.708	80.808

Ajustări pentru depreciere	Nota	Total 2017	Credite și leasing-uri acordate persoanelor fizice				Credite și leasing-uri acordate persoanelor juridice					
			Total persoane fizice	în lei		în valută		Total persoane juridice	în lei		în valută	
				< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani		
Individuale		-992.667	-107.874	-13.168	-37.987	-3.237	-53.482	-884.793	-568.607	-108.601	-175.730	-31.855
Colective		-831.844	-507.155	-174.120	-107.292	-8.212	-217.531	-324.689	-215.324	-40.340	-42.858	-26.167
Total ajustări pentru depreciere	21.22	-1.824.511	-615.029	-187.288	-145.279	-11.449	-271.013	-1.209.482	-783.931	-148.941	-218.588	-58.022

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

b) Riscul de credit (continuare)

(ii) Expunerea la riscul de credit (continuare)

Expunerile la riscul de credit pentru credite și avansuri acordate clienților la nivel de **Bancă la 31 decembrie 2018** sunt prezentate în tabelul de mai jos:

La cost amortizat	Active pentru care riscul de credit nu a crescut semnificativ de la recunoașterea inițială (Stadiul 1)	Active pentru care riscul de credit a crescut semnificativ de la recunoașterea inițială, dar care nu sunt depreciate (Stadiul 2)	Active depreciate la data raportării (Stadiul 3)	Active depreciate la recunoașterea inițială (POCI)	Total
Credite în lei - persoane fizice < 5 ani	5.845.950	233.495	211.908	18.883	6.310.236
Credite în lei - persoane fizice > 5 ani	9.125.116	582.187	171.632	21.976	9.900.911
Credite în valută - persoane fizice < 5 ani	169.584	28.245	113.500	12.302	323.631
Credite în valută - persoane fizice > 5 ani	3.232.368	965.170	372.689	104.720	4.674.947
Total Credite persoane fizice	18.373.018	1.809.097	869.729	157.881	21.209.725
Credite în lei - persoane juridice < 5 ani	7.972.925	1.686.539	1.155.155	87.478	10.902.097
Credite în lei - persoane juridice > 5 ani	2.043.572	398.983	78.193	28.199	2.548.947
Credite în valută - persoane juridice < 5 ani	1.862.903	161.033	252.670	67.763	2.344.369
Credite în valută - persoane juridice > 5 ani	1.591.382	187.967	21.639	8.981	1.809.969
Total Credite persoane juridice	13.470.782	2.434.522	1.507.657	192.421	17.605.382
Total credite și avansuri acordate clienței înainte de ajustări de depreciere	31.843.800	4.243.619	2.377.386	350.302	38.815.107
Ajustări pentru deprecierea valorii creditelor	-458.348	-517.631	-1.430.314	-52.840	-2.459.133
Total credite și avansuri acordate clienței net de ajustări de depreciere	31.385.452	3.725.988	947.072	297.462	36.355.974

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

b) Riscul de credit (continuare)

(ii) Expunerea la riscul de credit (continuare)

Expunerile la riscul de credit pentru credite și avansuri acordate clienților la nivel de **Bancă la 01 Ianuarie 2018** sunt prezentate în tabelul de mai jos:

La cost amortizat	Active pentru care riscul de credit nu a crescut semnificativ de la recunoașterea inițială (Stadiul 1)	Active pentru care riscul de credit a crescut semnificativ de la recunoașterea inițială, dar care nu sunt depreciate (Stadiul 2)	Active depreciate la data raportării (Stadiul 3)	Active depreciate la recunoașterea inițială (POCI)	Total
Credite în lei - persoane fizice < 5 ani	3.997.050	137.812	131.700	446	4.267.008
Credite în lei - persoane fizice > 5 ani	7.821.342	427.910	170.292	9.976	8.429.520
Credite în valută - persoane fizice < 5 ani	129.864	15.846	29.306	1.338	176.354
Credite în valută - persoane fizice > 5 ani	2.677.133	748.492	392.675	63.409	3.881.709
Total Credite persoane fizice	14.625.389	1.330.060	723.973	75.169	16.754.591
Credite în lei - persoane juridice < 5 ani	7.307.758	884.234	1.096.670	49.313	9.337.975
Credite în lei - persoane juridice > 5 ani	2.020.163	309.280	152.052	29.007	2.510.502
Credite în valută - persoane juridice < 5 ani	1.150.687	136.452	259.265	39.657	1.586.061
Credite în valută - persoane juridice > 5 ani	940.471	251.692	111.084	8.768	1.312.015
Total Credite persoane juridice	11.419.079	1.581.658	1.619.071	126.745	14.746.553
Total credite și avansuri acordate clienței înainte de ajustări de depreciere	26.044.468	2.911.718	2.343.044	201.914	31.501.144
Ajustări pentru deprecierea valorii creditelor	-248.346	-337.455	-1.263.490	-34.513	-1.883.804
Total credite și avansuri acordate clienței net de ajustări de depreciere	25.796.122	2.574.263	1.079.554	167.401	29.617.340

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

b) Riscul de credit (continuare)

(ii) Expunerea la riscul de credit (continuare)

Expunerile la riscul de credit pentru credite și avansuri acordate clienților la nivel consolidat pe **Bancă la 31 decembrie 2018** sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Valori brute a creditelor și avansurilor acordate clienților, nedepreciate, Stadiul 1	Total 2018	Credite și leasing-uri acordate persoanelor fizice				Credite și leasing-uri acordate persoanelor juridice					
		Total persoane fizice	în lei		în valută		Total persoane juridice	în lei		în valută	
			< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani
Risc foarte scăzut	9.211.330	6.377.059	2.215.274	3.160.224	54.946	946.615	2.834.271	1.520.791	683.558	379.477	250.445
Risc scăzut	17.254.305	10.864.379	3.394.076	5.474.110	103.837	1.892.356	6.389.926	3.779.325	903.557	768.751	938.293
Risc moderat	4.702.389	758.716	167.237	347.133	6.791	237.555	3.943.673	2.495.564	421.360	639.692	387.057
Risc sensibil	675.776	372.864	69.363	143.649	4.010	155.842	302.912	177.245	35.097	74.983	15.587
Total credite și avansuri acordate clienței înainte de ajustări de depreciere	31.843.800	18.373.018	5.845.950	9.125.116	169.584	3.232.368	13.470.782	7.972.925	2.043.572	1.862.903	1.591.382
Ajustări pentru deprecierea valorii creditelor	-458.348	-79.953	-65.034	-7.073	-399	-7.447	-378.395	-250.906	-34.660	-62.116	-30.713
Total credite și avansuri acordate clienței net de ajustări de depreciere	31.385.452	18.293.065	5.780.916	9.118.043	169.185	3.224.921	13.092.387	7.722.019	2.008.912	1.800.787	1.560.669

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

b) Riscul de credit (continuare)

(ii) Expunerea la riscul de credit (continuare)

Valori brute a creditelor și avansurilor acordate clienților, nedepreciate, Stadiul 1	Total 2018	Credite acordate persoanelor fizice						Credite acordate persoanelor juridice			
		Total persoane fizice	în lei		în valută		Total persoane juridice	în lei		în valută	
			< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani
0 zile	30.787.460	17.422.030	5.600.358	8.692.761	159.203	2.969.708	13.365.430	7.924.865	1.999.495	1.860.426	1.580.644
1-15 zile	820.881	736.177	187.272	336.617	8.350	203.938	84.704	38.589	32.977	2.400	10.738
15-30 zile	235.459	214.811	58.320	95.738	2.031	58.722	20.648	9.471	11.100	77	-
Total credite și avansuri acordate clienței înainte de ajustări de depreciere	31.843.800	18.373.018	5.845.950	9.125.116	169.584	3.232.368	13.470.782	7.972.925	2.043.572	1.862.903	1.591.382
Ajustări pentru deprecierea valorii creditelor	-458.348	-79.953	-65.034	-7.073	-399	-7.447	-378.395	-250.906	-34.660	-62.116	-30.713
Total credite și avansuri acordate clienței net de ajustări de depreciere	31.385.452	18.293.065	5.780.916	9.118.043	169.185	3.224.921	13.092.387	7.722.019	2.008.912	1.800.787	1.560.669

Valori brute a creditelor și avansurilor acordate clienților, nedepreciate, Stadiul 2	Total 2018	Credite și leasing-uri acordate persoanelor fizice				Credite și leasing-uri acordate persoanelor juridice					
		Total persoane fizice	în lei		în valută		Total persoane juridice	în lei		în valută	
			< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani
Risc scăzut-moderat	1.893.579	664.024	33.463	209.691	9.789	411.081	1.229.555	773.253	269.179	88.012	99.111
Risc sensibil	1.410.478	664.737	127.819	218.093	11.948	306.877	745.741	557.992	76.387	50.740	60.622
Risc crescut	968.953	495.237	72.863	157.949	6.751	257.674	473.716	361.161	55.395	27.352	29.808
Total credite și avansuri acordate clienței înainte de ajustări de depreciere	4.273.010	1.823.998	234.145	585.733	28.488	975.632	2.449.012	1.692.406	400.961	166.104	189.541
Ajustări pentru deprecierea valorii creditelor	-522.048	-235.321	-96.977	-42.255	-3.234	-92.855	-286.727	-248.695	-16.223	-14.568	-7.241
Total credite și avansuri acordate clienței net de ajustări de depreciere	3.750.962	1.588.677	137.168	543.478	25.254	882.777	2.162.285	1.443.711	384.738	151.536	182.300

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

b) Riscul de credit (continuare)

(ii) Expunerea la riscul de credit (continuare)

Valori brute a creditelor și avansurilor acordate clienților, nedepreciate, Stadiul 2	Total 2018	Credite acordate persoanelor fizice						Credite acordate persoanelor juridice			
		Total persoane fizice	în lei		în valută		Total persoane juridice	în lei		în valută	
			< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani		
0-30 zile	3.854.838	1.509.439	159.422	473.781	24.904	851.332	2.345.399	1.624.615	386.065	162.256	172.463
30-60 zile	328.358	241.497	51.380	88.899	2.587	98.631	86.861	55.144	11.984	3.779	15.954
60-90 zile	89.814	73.062	23.343	23.053	997	25.669	16.752	12.647	2.912	69	1.124
Total credite și avansuri acordate clienței înainte de ajustări de depreciere	4.273.010	1.823.998	234.145	585.733	28.488	975.632	2.449.012	1.692.406	400.961	166.104	189.541
Ajustări pentru deprecierea valorii creditelor	-522.048	-235.321	-96.977	-42.255	-3.234	-92.855	-286.727	-248.695	-16.223	-14.568	-7.241
Total credite și avansuri acordate clienței net de ajustări de depreciere	3.750.962	1.588.677	137.168	543.478	25.254	882.777	2.162.285	1.443.711	384.738	151.536	182.300

Valori brute a creditelor și avansurilor acordate clienților, depreciate, Stadiul 3 și POCI	Total 2018	Credite și leasing-uri acordate persoanelor fizice				Credite și leasing-uri acordate persoanelor juridice					
		Total persoane fizice	în lei		în valută		Total persoane juridice	în lei		în valută	
			< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani		
Non-default	25.759	5.031	5.031	-	-	-	20.728	16.124	593	3.575	436
Default	2.672.538	1.007.678	225.110	190.062	125.559	466.947	1.664.860	1.220.642	103.821	311.787	28.610
Total credite și avansuri acordate clienței înainte de ajustări de depreciere	2.698.297	1.012.709	230.141	190.062	125.559	466.947	1.685.588	1.236.766	104.414	315.362	29.046
Ajustări pentru deprecierea valorii creditelor	-1.478.737	-543.564	-183.636	-88.973	-66.690	-204.265	-935.173	-710.399	-39.072	-173.592	-12.110
Total credite și avansuri acordate clienței net de ajustări de depreciere	1.219.560	469.145	46.505	101.089	58.869	262.682	750.415	526.367	65.342	141.770	16.936

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

b) Riscul de credit (continuare)

(ii) Expunerea la riscul de credit (continuare)

Expunerile la riscul de credit pentru credite și avansuri acordate clienților la nivel individual pe **Bancă la 31 decembrie 2017** sunt prezentate în continuare:

La cost amortizat	Total 2017	Credite acordate persoanelor fizice					Credite acordate persoanelor juridice				
		Total persoane fizice	în lei		în valută		Total persoane juridice	în lei		în valută	
			< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani
Grad 1 Risc scăzut	27.865.965	15.210.290	3.986.577	7.961.740	136.580	3.125.393	12.655.675	8.010.831	2.206.285	1.266.131	1.172.428
Grad 2-3 Risc moderat	799.327	650.397	140.908	265.513	8.456	235.520	148.930	93.689	32.172	10.638	12.431
Grad 4-6 Risc mediu	516.562	90.163	127	36.296	6	53.734	426.399	258.732	94.284	30.194	43.189
Grad 7 Risc crescut	910.082	185.259	18.185	44.669	10.939	111.466	724.823	402.990	134.447	133.492	53.894
Grad 8 depreciate	1.376.974	553.219	102.364	118.422	19.822	312.611	823.755	581.814	67.557	149.829	24.555
Valoare brută	31.468.910	16.689.328	4.248.161	8.426.640	175.803	3.838.724	14.779.582	9.348.056	2.534.745	1.590.284	1.306.497

Valori brute nerestante și nedepreciate	Total 2017	Credite acordate persoanelor fizice					Credite acordate persoanelor juridice				
		Total persoane fizice	în lei		în valută		Total persoane juridice	în lei		în valută	
			< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani
Grad 1 Risc scăzut	26.790.821	14.423.237	3.831.616	7.599.899	127.023	2.864.699	12.367.584	7.844.957	2.151.587	1.212.595	1.158.445
Grad 2-3 Risc moderat	224.268	194.752	39.280	82.435	1.638	71.399	29.516	20.563	6.116	1.556	1.281
Grad 4-6 Risc mediu	260.692	2.417	-	36	6	2.375	258.275	102.909	89.008	25.527	40.831
Total	27.275.781	14.620.406	3.870.896	7.682.370	128.667	2.938.473	12.655.375	7.968.429	2.246.711	1.239.678	1.200.557

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

b) Riscul de credit (continuare)

(ii) Expunerea la riscul de credit (continuare)

Valori brute pe benzi de restanță a creditelor și avansurilor acordate clienților, restante dar nedepreciate	Total 2017	Total persoane fizice	Credite acordate persoanelor fizice				Total persoane juridice	Credite acordate persoanelor juridice			
			în lei		în valută			în lei		în valută	
			< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani
1-15 zile	1.149.441	851.876	163.340	386.571	10.506	291.459	297.565	170.989	55.969	55.912	14.695
15-30 zile	280.718	244.741	47.719	106.394	2.526	88.102	35.977	20.887	9.336	2.537	3.217
30-60 zile	245.057	188.792	32.349	73.105	2.607	80.731	56.265	36.235	10.979	3.228	5.823
60-90 zile	59.998	37.551	13.181	13.347	736	10.287	22.447	15.640	4.470	941	1.396
Total	1.735.214	1.322.960	256.589	579.417	16.375	470.579	412.254	243.751	80.754	62.618	25.131

Valori brute ale creditelor și creanțelor acordate clienților depreciate	Total 2017	Total persoane fizice	Credite acordate persoanelor fizice				Total persoane juridice	Credite acordate persoanelor juridice			
			în lei		în valută			în lei		în valută	
			< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani
Grad 4-6 Risc mediu	170.859	7.484	127	1.762	-	5.595	163.375	151.072	5.276	4.667	2.360
Grad 7 Risc ridicat	910.082	185.259	18.185	44.669	10.939	111.466	724.823	402.990	134.447	133.492	53.894
Grad 8 Depreciate	1.376.974	553.219	102.364	118.422	19.822	312.611	823.755	581.814	67.557	149.829	24.555
Total	2.457.915	745.962	120.676	164.853	30.761	429.672	1.711.953	1.135.876	207.280	287.988	80.809

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

b) Riscul de credit (continuare)

(ii) Expunerea la riscul de credit (continuare)

Ajustări pentru depreciere	Total 2017	Credite acordate persoanelor fizice					Credite acordate persoanelor juridice				
		Total persoane fizice	în lei		în valută		Total persoane juridice	în lei		în valută	
			< 5 ani	> 5 ani	< 5 ani	> 5 ani		< 5 ani	> 5 ani		
Individuale	-954.090	-102.342	-7.884	-37.987	-2.989	-53.482	-851.748	-557.440	-107.987	-154.466	-31.855
Colective	-777.527	-468.608	-135.973	-107.289	-7.816	-217.530	-308.919	-210.526	-41.395	-29.316	-27.682
Total ajustări pentru depreciere	-1.731.617	-570.950	-143.857	-145.276	-10.805	-271.012	-1.160.667	-767.966	-149.382	-183.782	-59.537

Sunt considerate expuneri restructurate contractele de datorie pentru care au fost acordate concesiile unor debitori care se confruntă sau sunt pe punctul de a se confrunța cu dificultăți în îndeplinirea angajamentelor financiare, concesiile care nu ar fi fost acordate dacă debitorii nu s-ar fi aflat în dificultate financiară.

Grupul avea în sold creditele încadrate în concordanță cu definiția de mai sus, în sumă de 1.907.570 mii lei (2017: 1.921.499 mii lei), iar Banca 1.685.156 mii lei (2017: 1.883.237 mii lei).

Grupul deține numerar și disponibilități la Banca Centrală în valoare de 2.255.988 mii lei, iar Banca în valoare de 1.991.976 mii lei la 31 decembrie 2018 (31 decembrie 2017: 1.286.551 mii lei pentru Grup și 1.986.518 mii lei pentru Bancă).

La 31 decembrie 2018 plasamentele la bănci și instrumentele de datorie din categoria activelor financiare evaluate la cost amortizat nu au fost restante sau depreciate. Pentru această categorie de active au fost calculate și constituite ajustări pentru pierderi așteptate pe următoarele 12 luni în suma de 668 mii lei la nivel de Grup și 91 mii lei la nivel de Bancă (la 31 decembrie 2017 plasamentele la bănci și titlurile de valoare nu erau nici restante nici provizionate).

Plasamentele la bănci se încadrează pe ratinguri situate între AAA și B3, emise de agențiile Standard&Poor's, Moody's și Fitch, în cazul în care acestea sunt disponibile. Pentru plasamentele Grupului și Băncii la instituții de credit fără rating Standard & Poor's, Moody's sau Fitch a fost folosit ratingul de țară Standard & Poor's (nota 20).

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (*continuare*)

b) Riscul de credit (*continuare*)

(ii) *Expunerea la riscul de credit (continuare)*

La 31 decembrie 2018, activele financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global includ certificate de trezorerie și obligațiuni emise de Guvernul României având rating Standard&Poor's BBB-, obligațiuni emise de Ministerul de Finanțe al Republicii Moldova cu rating de țară B, obligațiuni emise de primării având rating BBB- și BB+, obligațiuni emise de alte instituții financiare având rating A- și AAA și obligațiuni emise de alte instituții nefinanciare cu rating BBB- (nota 24).

La 31 decembrie 2017, activele financiare disponibile în vederea vânzării includ certificate de trezorerie și obligațiuni emise de Guvernul României, având rating Standard&Poor's BBB-, obligațiuni emise de primării având rating BBB- și BB+, obligațiuni emise de alte instituții financiare având rating A- și BBB și obligațiuni emise de alte instituții nefinanciare cu rating BB (nota 24).

Ajustări pentru depreciere

Grupul evaluează, pe baza scenariilor viitoare, pierderile de credit așteptate ("ECL") asociate activelor care au forma instrumentelor de datorie, contabilizate la cost amortizat.

Grupul recunoaște un provizion pentru astfel de pierderi la fiecare dată de raportare. Măsurarea ECL reflectă:

- O sumă imparțială și ponderată la o probabilitate determinată prin evaluarea unei game de rezultate posibile;
- Valoarea în timp a banilor; și
- Informații rezonabile și justificabile care sunt disponibile fără costuri sau efort nejustificate la data raportării despre evenimentele trecute, condițiile actuale și previziunile privind condițiile economice viitoare.

Politica de derecunoaștere a activelor depreciate

Activele financiare sau o parte din acestea, sunt derecunoscute atunci când drepturile contractuale de a primi fluxurile de numerar din active au expirat sau când au fost transferate și

- (i) Grupul transferă în mod substanțial toate riscurile și beneficiile dreptului de proprietate sau
- (ii) Grupul nu transferă și nu reține în mod substanțial toate riscurile și beneficiile dreptului de proprietate, Grupul nu și-a păstrat controlul.

Grupul încheie tranzacții în care își păstrează drepturile contractuale de a primi fluxuri de numerar din active, dar își asumă o obligație contractuală de a plăti aceste fluxuri de numerar altor entități și transferă în mod substanțial toate riscurile și recompensele.

Tranzacțiile sunt contabilizate ca transferuri de tip 'pass through' prin care rezultă o derecunoaștere dacă Grupul:

- Nu are obligația de a efectua plăți decât dacă colectează sume echivalente din active;
- Nu poate vinde sau gaja bunurile; și
- Are obligația de a remite toți banii colectați din active fără întârzieri semnificative.

Garanțiile (acțiunile și obligațiunile) furnizate de Grup în cadrul acordurilor standard de răscumpărare și creditare prin valori mobiliare nu sunt derecunoscute deoarece Grupul păstrează în mod substanțial toate riscurile și recompensele pe baza prețului de răscumpărare prestabilit, iar criteriile de derecunoaștere nu sunt îndeplinite.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale**4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)****b) Riscul de credit (continuare)****(ii) Expunerea la riscul de credit (continuare)***Politica de garantare*

Grupul și Banca dețin pentru creditele și avansurile acordate clienței, garanții ipotecare pe terenuri și clădiri și garanții sub formă de ipotece mobiliare pe utilaje și echipamente, stocuri, polițe de asigurare, precum și alte garanții. Grupul și Banca dețin drepturi asupra acestor garanții până la încheierea contractelor încheiate cu clientela. Estimările de valoare justă sunt bazate pe valoarea garanțiilor evaluate la data acordării împrumutului și sunt actualizate periodic.

Garanțiile reale mobiliare, cuprind gajuri fără deposedare și nu includ și garanțiile aferente contractelor de leasing încheiate de BT Leasing Transilvania IFN S.A.

Proprietățile imobiliare includ terenuri, clădiri rezidențiale și comerciale, iar în categoria "Alte Garanții" sunt cuprinse gajuri primite de la clientelă, gajuri cu deposedare, depozite colaterale și alte garanții primite.

O analiză a garanțiilor deținute pe categorii de credite acordate clienților se prezintă după cum urmează:

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2018	2017	2018	2017
<i>Aferente creditelor care prezintă un risc moderat, mediu, crescut și depreciate</i>				
Proprietăți imobiliare	7.389.768	3.527.998	6.950.350	3.512.288
Garanții reale mobiliare	715.765	405.899	606.275	393.003
Alte garanții	242.578	92.008	210.367	89.231
	8.348.111	4.025.905	7.766.992	3.994.522
<i>Aferente creditelor care prezintă un risc scăzut</i>				
Proprietăți imobiliare	27.804.597	23.965.037	27.367.614	23.969.073
Garanții reale mobiliare	1.894.116	2.259.073	1.894.116	2.381.928
Alte garanții	2.441.426	2.222.160	2.433.614	2.242.142
	32.140.139	28.446.270	31.695.344	28.593.143
Total	40.488.250	32.472.175	39.462.336	32.587.665

Efectul financiar al garanției Grupului se prezintă evidențiind separat valorile garanțiilor astfel:

- (i) pentru acele active în care garanțiile sunt egale sau mai mari decât valoarea contabilă a activului („active supra-garantate”)
- (ii) pentru acele active în care garanțiile sunt mai mici decât valoarea contabilă a activului („active sub-garantate”).

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

b) Riscul de credit (continuare)

(ii) Expunerea la riscul de credit (continuare)

Efectul garanțiilor Grupului la 31 decembrie 2018 și 31 decembrie 2017 este următorul:

În mii lei	2018				2017			
	Persoane fizice		Persoane Juridice		Persoane fizice		Persoane Juridice	
	Sub - garantate	Supra - garantate	Sub -garantate	Supra - garantate	Sub - garantate	Supra - garantate	Sub - garantate	Supra - garantate
Expuneri stadiu 1								
Expunere brută	7.196.226	11.542.083	8.005.237	4.832.033	5.412.632	9.406.696	7.549.343	5.064.027
Colateral	874.858	20.374.061	1.862.132	9.054.519	1.093.805	15.660.753	1.940.165	9.184.597
Expuneri stadiu 2								
Expunere brută	1.097.466	966.859	2.585.715	1.212.253	556.978	799.913	319.596	195.720
Colateral	452.654	1.816.197	368.487	2.640.079	201.243	1.398.847	64.741	421.708
Expuneri stadiu 3								
Expunere brută	675.276	408.492	1.104.527	864.225	485.858	301.993	1.001.745	802.226
Colateral	237.085	764.773	354.815	1.688.590	211.184	552.985	260.091	1.482.056

Efectul garanțiilor Băncii la 31 decembrie 2018 și 31 decembrie 2017 este următorul:

În mii lei	2018				2017			
	Persoane fizice		Persoane Juridice		Persoane fizice		Persoane Juridice	
	Sub - garantate	Supra - garantate	Sub -garantate	Supra - garantate	Sub - garantate	Supra - garantate	Sub - garantate	Supra - garantate
Expuneri stadiu 1								
Expunere brută	6.900.665	11.472.353	8.742.301	4.728.481	5.216.769	9.403.637	7.516.591	5.138.784
Colateral	858.484	20.220.164	1.804.161	8.812.535	1.087.367	15.651.902	1.935.970	9.327.387
Expuneri stadiu 2								
Expunere brută	865.380	958.618	1.329.288	1.119.724	523.047	799.913	216.701	195.553
Colateral	449.011	1.799.579	324.936	2.410.156	201.243	1.398.847	64.581	421.301
Expuneri stadiu 3								
Expunere brută	605.369	407.340	948.369	737.219	444.824	301.138	910.835	801.118
Colateral	236.973	758.771	323.599	1.463.967	211.184	550.291	259.925	1.477.667

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

b) Riscul de credit (continuare)

(ii) Expunerea la riscul de credit (continuare)

Expunerea ce reprezintă risc de credit se referă la următoarele elemente bilanțiere și extrabilanțiere:

- Numerar la Bănci Centrale și Plasamente la bănci;
- Active financiare evaluate la cost amortizat – titluri de datorie;
- Datorii contingente care reprezintă risc de credit (garanții financiare irevocabile și angajamente de credit irevocabile neutilizate).

Mai jos prezentăm reconcilierea între valoarea contabilă brută și valoarea contabilă netă a componentelor individuale, ale expunerii de risc la nivel consolidat la **31 decembrie 2018**, respectiv **31 decembrie 2017**:

În mii lei	Note	Grup					
		2018	2017	2018	2017	2018	2017
		Valoare contabilă brută	Ajustări de depreciere	Valoare contabilă	Valoare contabilă brută	Provizioane	Valoare contabilă
Active							
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	19	8.069.839	1.229	8.068.610	5.351.174	-	5.351.174
Plasamente la bănci	20	4.650.739	602	4.650.137	5.125.282	-	5.125.282
Credite și avansuri acordate clienților	22	39.382.268	2.585.766	36.796.502	31.056.875	1.769.989	29.286.886
Creanțe din contracte de leasing financiar	23	1.108.124	87.542	1.020.582	839.852	54.522	785.330
Active financiare evaluate la cost amortizat - titluri de datorie	24	1.088.350	5.932	1.082.418	222.792	-	222.792
Total bilanțier		54.299.320	2.681.071	51.618.249	42.595.975	1.824.511	40.771.464
Angajamente irevocabile acordate		967.677	27.968	939.709	129.975	46	129.929
Garanții financiare irevocabile date		2.842.604	78.105	2.764.499	2.365.310	62.857	2.302.453
Total extrabilanțier		3.810.281	106.073	3.704.208	2.495.285	62.903	2.432.382
Total bilanțier și extrabilanțier		58.109.601	2.787.144	55.322.457	45.091.260	1.887.414	43.203.846

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

b) Riscul de credit (continuare)

(ii) Expunerea la riscul de credit (continuare)

Mai jos prezentăm reconcilierea între valoarea contabilă brută și valoarea contabilă netă a componentelor individuale, ale expunerii de risc la nivel individual la **31 decembrie 2018**, respectiv **31 decembrie 2017**:

În mii lei	Note	Banca					
		2018		2017			
Active		Valoare contabilă brută	Ajustări de depreciere	Valoare contabilă	Valoare contabilă brută	Provizioane	Valoare contabilă
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	19	7.091.615	120	7.091.495	5.351.174	-	5.351.174
Plasamente la bănci	20	4.000.442	26	4.000.416	5.079.500	-	5.079.500
Credite și avansuri acordate clienților	22	38.815.107	2.459.133	36.355.974	31.468.910	1.731.617	29.737.293
Active financiare evaluate la cost amortizat - titluri de datorie	24	431.164	65	431.099	222.792	-	222.792
Total bilanțier		50.338.328	2.459.344	47.878.984	42.122.376	1.731.617	40.390.759
Angajamente irevocabile acordate		358.344	17.579	340.765	95.650	46	95.604
Garanții financiare irevocabile date		2.827.629	77.554	2.750.075	2.368.080	62.861	2.305.219
Total extrabilanțier		3.185.973	95.133	3.090.840	2.463.730	62.907	2.400.823
Total bilanțier și extrabilanțier		53.524.301	2.554.477	50.969.824	44.586.106	1.794.524	42.791.582

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (*continuare*)

b) Riscul de credit (*continuare*)

Expunerea la țări din zona euro cu risc ridicat

Zona Euro (principalul partener economic al României) s-a confruntat cu un proces de decelerare pe parcursul ultimelor trimestre, pe fondul resimțirii tensiunilor comerciale globale și provocărilor din sfera procesului de integrare regională.

Aceste aspecte au fost parțial contrabalansate de nivelul foarte scăzut al costurilor reale de finanțare, în contextul continuării politicii monetare relaxate de către Banca Centrală Europeană.

Conform estimărilor preliminare ale Eurostat economia Zonei Euro a crescut cu 1,8% an/an în 2018, în decelerare de la 2,4% an/an în 2017 și, totodată, cea mai slabă evoluție din 2014.

Se evidențiază însă accelerarea investițiilor productive, de la 2,6% an/an în 2017 la 3% an/an în 2018, evoluție susținută de nivelul scăzut al costurilor reale de finanțare.

Pe de altă parte, consumul privat (principală componentă a PIB) a decelerat de la 1,6% an/an în 2017 la 1,3% an/an în 2018 (minimumul din 2014), pe fondul deteriorării încrederii consumatorilor, în contextul acumulării de provocări și tensiuni (externe și regionale).

De asemenea, dinamica anuală a consumului public s-a temperat de la 1,1% în 2017 la 1% în 2018.

La nivelul economiei financiare se evidențiază accelerarea inflației medii anuale de la 1,5% în 2017 la 1,8% în 2018, maximumul din 2012. Cu toate acestea, componenta core (bază) s-a consolidat la 1% an/an.

Accelerarea inflației și evoluția peste ritmul potențial în 2018 au determinat Banca Centrală Europeană să termine programul de cumpărare de active în luna decembrie.

Pe de altă parte, entitatea a semnalat că este pregătită oricând să lanseze noi măsuri de relaxare monetară, în contextul nivelului redus al inflației (sub ținta de 2% an/an) și acumulării de factori de risc în sfera economiei reale.

Măsurarea provizionului pentru pierderile de credit așteptate

Măsurarea provizionului pentru pierderile de credit așteptate aferent activelor financiare evaluate la cost amortizat este o zonă care necesită utilizarea unor modele complexe și scenarii semnificative privind condițiile economice viitoare și comportamentul creditelor (de exemplu, probabilitatea de neplată a clienților și a pierderilor rezultate).

O serie de judecăți profesionale semnificative sunt, de asemenea, necesare în aplicarea cerințelor contabile pentru măsurarea ECL, cum ar fi:

- Stabilirea criteriilor pentru creșterea semnificativă a riscului de credit;
- Alegerea modelelor și ipotezelor adecvate pentru măsurarea ECL;
- Stabilirea numărului și ponderilor relative ale scenariilor viitoare pentru ECL;
- Stabilirea de grupuri de active financiare similare în scopul măsurării ECL.

IFRS 9 prezintă un model de depreciere în trei stadii bazat pe modificările calității creditului de la recunoașterea inițială, prezentat mai jos:

- Un instrument financiar care nu este depreciat la recunoașterea inițială este clasificat în "Stadiul 1" și are un risc de credit monitorizat în mod continuu de către Grup.
- Dacă se identifică o creștere semnificativă a riscului de credit ("SICR") de la recunoașterea inițială, instrumentul financiar este mutat în "Stadiul 2", dar nu este încă considerat a fi depreciat ca urmare a riscului de credit.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

b) Riscul de credit (continuare)

Măsurarea provizionului pentru pierderile de credit așteptate (continuare)

- Dacă instrumentul financiar este depreciat ca urmare a riscului de credit, acesta va fi reclasificat în 'Stadiul 3'.

Instrumentele financiare din 'Stadiul 1' au ECL calculat la o valoare egală cu cea a porțiunii din pierderile de credit așteptate pe întreaga durată de viață rezultată din evenimente de nerambursare posibile în următoarele 12 luni. Instrumentele din 'Stadiul 2 sau 3' au ECL calculat pe baza pierderilor de credit așteptate pe întreaga durată de viață. Pentru o descriere a informațiilor, ipotezelor și tehnicilor de estimare utilizate în determinarea ECL, consultați nota 3.1.2.3.

O abordare generală în calcularea ECL conform IFRS 9 presupune luarea în considerare a informațiilor cu privire la viitor.

Actiunile financiare depreciate ca urmare a riscului de credit, cumpărate sau inițiate, sunt acele active financiare recunoscute inițial ca și active depreciate ca urmare a riscului de credit. ECL aferent acestora este întotdeauna calculat pe întreaga durată de viață.

Următoarea diagramă sumarizează cerințele IFRS 9 privind deprecierea (altele decât activele financiare depreciate ca urmare a riscului de credit, cumpărate sau inițiate):

Modificarea calității creditului de la recunoașterea inițială

Stadiul 1	Stadiul 2	Stadiul 3
(Recunoaștere inițială)	(Creștere semnificativă a riscului de credit de la recunoașterea inițială)	(Active depreciate ca urmare a riscului de credit)
Pierdere de credit așteptată pe 12 luni	Pierdere de credit așteptată pe întreaga durată de viață	Pierdere de credit așteptată pe întreaga durată de viață

Pentru a determina dacă o creștere semnificativă a riscului de credit a avut loc de la recunoașterea inițială, Grupul ia în considerare informații rezonabile și sustenabile care sunt relevante și pot fi obținute fără costuri și eforturi nejustificate.

Grupul consideră că un instrument financiar prezintă o creștere semnificativă a riscului de credit când una sau mai multe din următoarele criterii cantitative, calitative sau prezumția relativă de restanță sunt îndeplinite:

Criterii cantitative:

Probabilitatea de nerambursare (PD) pentru perioada de viață rămasă la data raportării a crescut comparativ cu PD pentru perioada de viață reziduală de la data raportării când expunerea a fost recunoscută inițial, astfel este depășit pragul relevant (evaluat și prin mișcările între diferite ratinguri și prin compararea curbelor de PD).

Aceste praguri au fost determinate separat pentru diferite tipuri de portofoliu, prin evaluarea modului în care PD pentru perioada întreagă de viață evoluează înainte ca un instrument să devină problematic. Mișcările PD pentru întreaga perioadă de viață ale instrumentelor care nu au devenit ulterior problematice au fost de asemenea evaluate pentru a determina mișcarea 'naturală' a PD pe întreaga durată de viață care nu indică o creștere semnificativă a riscului de credit.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (*continuare*)

b) Riscul de credit (*continuare*)

Măsurarea provizionului pentru pierderile de credit așteptate (continuare)

Criterii calitative:

Pentru portofoliile Retail, în cazul în care activul financiar îndeplinește unul sau mai multe dintre următoarele criterii:

- Este clasificat ca fiind restructurat performant;
- Se află sub incidența Legii 77/2016;
- Denominat în monedă cu risc ridicat.

Pentru portofoliile companiilor, creditele sunt considerate depreciate dacă debitorul îndeplinește una sau mai multe dintre următoarele criterii:

- Creștere semnificativă a riscului de credit estimată de echipa de analiză de risc pentru expunerile evaluate individual;
- Modificări semnificative negative în condițiile de business, financiare și/sau economice în care operează debitorul;
- Restructurare existentă sau așteptată;
- Modificări semnificative negative existente sau așteptate ale rezultatelor operaționale ale debitorului;
- Modificare semnificativă a valorii garanției (doar pentru facilitățile garantate) datorită căreia se așteaptă creșterea riscului de nerambursare;
- Semnale timpurii ale problemelor de flux de numerar/lichiditate precum întârzieri în plata creditorilor comerciali/creditelor.

În analiza SICR sunt încorporate informații referitoare la scenariu viitoare.

Această analiză în legătură cu instrumentele financiare de trezorerie unde se utilizează o listă de observare pentru monitorizarea riscului de credit, se efectuează periodic la nivel de contrapartidă. Pentru a asigura consistența criteriilor utilizate pentru a identifica SICR, acestea sunt monitorizate și revizuite periodic de către echipa independentă de risc de credit.

Prezumpția relativă de restanță

Dacă debitorul întârzie cu mai mult de 30 zile în efectuarea plăților contractuale, se aplică prezumpția relativă de restanță și instrumentul financiar este considerat ca având o creștere semnificativă a riscului de credit.

Excepția referitoare la riscul de credit scăzut

Grupul nu a utilizat excepția referitoare la riscul de credit scăzut pentru niciun instrument financiar în perioada încheiată la 31 decembrie 2018.

Dacă există dovezi prin care criteriul de SICR nu mai este îndeplinit, instrumentul este transferat în stadiul 1. Dacă expunerea a fost transferată în Stadiul 2 pe baza unui indiciu calitativ, grupul va monitoriza dacă acest indiciu mai este valabil sau s-a schimbat.

Definiția activelor în stare de nerambursare și a activelor depreciate ca urmare a riscului de credit

Grupul definește un instrument financiar ca fiind în stare de nerambursare, ceea ce înseamnă că din punct de vedere al definiției este complet aliniat cu un activ depreciat ca urmare a riscului de credit, când întrunește unul sau mai multe din următoarele criterii:

Criterii cantitative

- Debitorul este restant cu mai mult de 90 de zile în efectuarea plăților contractuale.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (*continuare*)

b) Riscul de credit (*continuare*)

Definiția activelor în stare de nerambursare și a activelor depreciate ca urmare a riscului de credit (continuare)

Criterii calitative

Debitorul întrunește criteriile de probabilitate de neplată, ceea ce înseamnă că debitorul se află în dificultate financiară semnificativă. Acestea sunt situații în care:

- Debitorul are credite restructurate neperformante;
- Debitorul este în insolvență;
- Debitorul încalcă una sau mai multe condiții contractuale financiare semnificative;
- Piața activă pentru acel activ financiar a dispărut din cauza dificultăților financiare;
- Creditorul a efectuat concesiuni în legătură cu debitorii aflați în dificultate financiară;
- Devine probabil ca debitorul să intre în faliment;
- Activele financiare sunt achiziționate sau inițiate la un discount semnificativ care reflectă pierderi de credit.

Criteriile de mai sus au fost aplicate la toate instrumentele financiare deținute de Grup și sunt consistente cu definiția stării de nerambursare folosită pentru scopuri interne de management de risc de credit. Definițiile de *depreciat ca urmare a riscului de credit și în stare de nerambursare* sunt aliniate pe cât posibil astfel încât stadiul 3 reprezintă toate creditele care sunt considerate în stare de nerambursare sau altfel depreciate ca urmare a riscului de credit.

Un instrument este considerat că nu mai este în *stare de nerambursare* (că "s-a însănătoșit") când nu mai îndeplinește niciuna din criteriile de nerambursare pentru o perioadă consistentă din timp, în funcție de principalul declanșator al clasificării inițiale în starea de nerambursare. Această perioadă a fost determinată în funcție de analiza care ia în considerare probabilitatea ca un instrument financiar să se întoarcă în starea de nerambursare după "însănătoșire" folosind diferite definiții posibile ale "însănătoșirii" și de asemenea opinia experților. De exemplu perioada de 'însănătoșire' pentru criteriul de restante începe la 3 luni, iar perioada de 'însănătoșire' pentru activele restructurate începe la 1 an.

Măsurarea pierderilor de credit așteptate. Descrierea parametrilor, a ipotezelor și a tehnicilor de estimare

Pierderile de credit așteptate (ECL) sunt măsurate fie pentru o perioadă de 12 luni fie pentru toată durata de viață în cazul în care fie a avut loc o creștere semnificativă a riscului de credit de la momentul recunoașterii inițiale fie activul este considerat depreciat ca urmare a riscului de credit. Pierderile de credit așteptate sunt rezultatul discountării produsului dintre probabilitatea de nerambursare (PD), expunerea în caz de nerambursare (EAD) și rata pierderii în caz de nerambursare (LGD), definit după cum urmează:

PD reprezintă probabilitatea ca un debitor să nu își onoreze obligațiile financiare (conform "Definiției de nerambursare și depreciere" de mai sus) fie pe parcursul următoarelor 12 luni (12M PD) fie pe parcursul duratei de viață ramase a obligației de rambursare (Lifetime PD).

EAD se bazează pe sumele pe care Grupul se așteaptă să îi fie datorate în momentul în care intervine nerambursarea, pentru următoarea perioadă de 12 luni (12M EAD) sau pentru întreaga durată de viață rămasă a obligației de rambursare (Lifetime EAD).

Rata pierderii în caz de nerambursare (LGD) reprezintă așteptarea Grupului cu privire la dimensiunea pierderii aferente unei expuneri afectată de nerambursare. LGD variază în funcție de tipul de contrapartidă și de existența garanțiilor sau a altor elemente de garantare.

Pierderile de credit așteptate (ECL) sunt determinate prin proiectarea PD, LGD și EAD pentru fiecare lună viitoare și pentru fiecare expunere individuală. Pierderile de credit așteptate pentru fiecare lună viitoare sunt apoi actualizate la data raportării, după care se însumează toate pierderile de credit așteptate.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

b) Riscul de credit (continuare)

Măsurarea pierderilor de credit așteptate. Descrierea parametrilor, a ipotezelor și a tehnicilor de estimare (continuare)

Rata de actualizare folosită în calculul ECL este rata dobânzii efective originale sau o aproximare a acesteia.

12M EAD și Lifetime EAD sunt determinate în funcție de profilul așteptat de plată care variază în funcție de tipul de produs.

- Pentru produsele care se amortizează și pentru creditele de tip “bullet”, acesta se bazează pe rambursările contractuale datorate de debitor pe o perioadă de 12 luni sau pe durata totală de viață a obligației de plată.
- Pentru produsele revolving, expunerea în caz de neplată se estimează prin însumarea soldului utilizat curent cu un “factor de conversie credit” folosit pentru tragerile așteptate în limita de credit rămasă până la momentul nerambursării.

Pentru a determina ECL pe următoarele 12 luni sau pe viață, se includ și informații economice cu privire la viitor. Aceste ipoteze variază în funcție de tipul de produs.

Ipotezele care stau la baza ECL sunt monitorizate și revizuite de două ori pe an.

Informațiile economice cu privire la viitor încorporate în modelele ECL

Evaluarea SICR și calcularea ECL conțin informații economice cu privire la viitor. Grupul a întocmit analize istorice și a identificat variabilele economice cheie cu impact asupra riscului de credit și asupra pierderilor așteptate de credit pentru fiecare portofoliu. Opinia unui expert a fost, de asemenea, luată în considerare în acest proces. Previziunile acestor variabile economice (“scenariul economic de baza”) sunt furnizate de o echipă din cadrul Grupului și oferă cea mai bună estimare a economiei pentru următorii trei ani. După trei ani, pentru a previziona variabilele economice pentru întreaga durată de viață rămasă a fiecărui instrument, a fost folosită o abordare regresivă. Impactul acestor variabile economice a fost determinat prin efectuarea unei analize statistice regresive.

	2018	2019	2020	2021
PIB Real (% , an la an)	3,8	2,8	3,3	3,7
Rata șomajului (%)	4,1	4,3	4,7	5,2
Inflația (HICP) (%)	3,4	3,3	2,7	2,8
ROBOR 3M (%)	3,2	2,6	2,6	2,9
EURIBOR 3M (%)	-0,3	-0,1	0,4	0,2
Curs valutar EUR/RON	4,7	4,7	4,8	4,8

Pe lângă scenariul economic, Grupul ia în considerare și alte scenarii posibile, împreună cu ponderile acestora. La data de 1 ianuarie 2018 și 31 decembrie 2018, pentru toate portofoliile, Grupul a concluzionat că trei scenarii ilustrează cel mai bine non-liniaritățile. Coeficienții scenariului sunt determinați atât pe baza unei analize statistice cât și pe baza opiniei unui expert, ținând cont de rezultatele posibile reprezentative pentru fiecare scenariu. Probabilitatea ponderată a ECL-urilor este determinată prin rularea fiecărui scenariu prin modelul ECL și multiplicarea acesteia cu ponderea scenariului corespunzător (spre deosebire de ponderarea intrărilor).

Ca în cazul oricărei previziuni economice, estimările și probabilitățile de a se întâmpla sunt supuse unui grad ridicat de incertitudine inerentă și de aceea rezultatele efective pot fi semnificativ diferite de cele previzionate. Grupul consideră că aceste previziuni reprezintă cea mai bună estimare a posibilelor rezultate și a analizat non-liniaritățile și asimetriile din cadrul diferitelor portofolii ale Grupului pentru a stabili că scenariile alese sunt cele mai reprezentative din gama scenariilor posibile.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

c) Riscul de lichiditate

Riscul de lichiditate este riscul actual sau viitor de afectare negativă a profiturilor și capitalului, generat de incapacitatea Băncii de a-și onora datoriile exigibile la momentul scadenței acestora.

Riscul de lichiditate are două componente principale: fie dificultăți în procurarea fondurilor la scadențele aferente, necesare pentru refinanțarea activelor curente, fie incapacitatea de a transforma un activ în lichiditate la o valoare apropiată de valoarea sa justă, într-o perioadă de timp rezonabilă.

Scopul gestiunii riscului de lichiditate îl reprezintă obținerea randamentelor scontate ale activelor, în condițiile unui management corespunzător al lichidității, asumat conștient și adaptat condițiilor de piață, internă și internațională, și de dezvoltare a instituției, și nu în ultimul rând în contextul cadrului legislativ actual.

Grupul și Banca se preocupă continuu de managementul acestui tip de risc.

Grupul și Banca au acces la surse de finanțare diversificate. Fondurile sunt atrase printr-o gamă de instrumente de tipul depozite ale clienței sau ale băncilor partenere, împrumuturi de la instituții de dezvoltare și instituții financiare precum și capital social. Accesul la surse variate de finanțare îmbunătățește flexibilitatea atragerii de fonduri, limitează dependența față de un singur tip de finanțare și de un tip de partener și conduce la o scădere generală a costurilor implicate de atragerea de fonduri.

Grupul și Banca încearcă să mențină un echilibru între continuitatea și flexibilitatea atragerii de fonduri, prin contractarea de datorii cu scadențe diferite și în valute diferite. Grupul și Banca controlează în permanență riscul de lichiditate identificând și monitorizând modificările de finanțări și diversificând baza de finanțare.

Managementul operativ al lichidității se realizează și intraday, astfel încât să se asigure toate decontările/plățile asumate de Grup și Bancă, în nume propriu sau în numele clienților, în lei sau valuta, în cont sau în numerar, în limitele interne, legale și obligatorii.

Comitetul de Administrare a Activelor și Pasivelor din cadrul Băncii este responsabil cu analiza periodică a indicatorilor de lichiditate și cu stabilirea de măsuri de corecție a structurilor bilanțiere, astfel încât să elimine abaterile considerate inacceptabile, din perspectiva managementului riscului de lichiditate.

S-au elaborat simulări de criză pe multiple scenarii de diverse intensități, cu probabilități diferite de concretizare și pe diferite perioade de menținere. Acestea au ca scop identificarea / evaluarea pierderilor, a impactului ipotetic al evenimentelor sau influențelor ce pot da naștere unei crize de lichiditate. În plus se studiază impactul determinantilor de risc de lichiditate asupra capacității Băncii de a asigura lichiditățile clienților săi, precum și menținerea unor niveluri adecvate ale rezervei de lichiditate disponibilă.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

c) Riscul de lichiditate (continuare)

Activele și datoriile Grupului la 31 decembrie 2018 analizate pe baza perioadei rămase până la data contractuală a scadenței, modele bazate pe maturitatea contractuală aferentă benzii de lichiditate sunt următoarele:

Grup – În mii lei	Valoare contabilă	Valoare brută (intrări/ieșiri)	Până la 3 luni	3-6 luni	6-12 luni	1-3 ani	3 – 5 ani	Peste 5 ani	Fără maturitate
Datorii financiare									
Depozite de la bănci	195.348	-195.366	-194.959	-407	-	-	-	-	-
Depozite de la clienți	65.160.466	-65.311.554	-36.523.833	-5.574.813	-6.189.307	-14.435.913	-2.012.611	-575.077	-
Împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare	1.703.551	-1.763.264	-295.734	-46.213	-114.952	-570.159	-329.730	-406.476	-
Datorii subordonate și obligațiuni emise	1.655.377	-2.239.082	-1.411	-35.620	-37.247	-191.741	-418.807	-1.554.256	-
Datorii financiare deținute în vederea tranzacționării	4.226	-4.226	-2.764	-856	-12	-387	-	-207	-
Alte datorii financiare	648.846	-648.846	-648.846	-	-	-	-	-	-
Total datorii financiare	69.367.814	-70.162.338	-37.667.547	-5.657.909	-6.341.518	-15.198.200	-2.761.148	-2.536.016	-
Active financiare									
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	10.322.121	10.325.707	10.325.707	-	-	-	-	-	-
Plasamente la bănci	4.650.137	4.665.384	4.495.762	126.263	10.642	739	739	31.239	-
Active financiare deținute în vederea tranzacționării și evaluate la valoarea justă prin profit și pierdere	210.461	210.461	115.029	-	-	-	-	-	95.432
Instrumente derivate	3.066	3.066	2.657	-	-	387	-	22	-
Credite și avansuri acordate clienților	36.796.502	54.003.122	4.751.499	3.476.615	6.978.135	11.527.187	7.167.476	20.102.210	-
Creanțe din contracte de leasing financiar	1.020.582	1.212.498	202.726	97.844	190.292	541.953	161.842	17.841	-
Active financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	21.374.708	23.387.370	18.805.998	243.568	374.427	1.790.824	988.939	1.166.242	17.372
Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit și pierdere	456.127	456.127	258.150	-	-	-	-	-	197.977
Active financiare evaluate la cost amortizat - instrumente de datorie	1.082.418	1.133.302	391.389	157.514	134.661	243.684	155.335	50.719	-
Alte active financiare	843.237	857.164	796.825	39.801	10.698	7.605	2.235	-	-
Total active financiare	76.759.359	96.254.201	40.145.742	4.141.605	7.698.855	14.112.379	8.476.566	21.368.273	310.781
Poziția netă bilanțieră		26.091.863	2.478.195	-1.516.304	1.357.337	-1.085.821	5.715.418	18.832.257	310.781

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

c) Riscul de lichiditate (continuare)

Grup – În mii lei	Valoare contabilă	Valoare brută (intrări/ieșiri)	Până la 3 luni	3-6 luni	6-12 luni	1-3 ani	3 – 5 ani	Peste 5 ani	Fără maturitate
31 decembrie 2018									
Extrabilanțier									
Angajamente irevocabile acordate	939.709	967.677	19.008	50.957	581.539	74.887	48.050	193.236	-
Garanții financiare irevocabile date	2.764.499	2.842.604	412.962	307.299	454.927	1.520.026	127.462	19.928	-
Valoarea brută contracte swap și forward									
- Sume de livrat	-498.219	-498.219	-187.640	-287.259	-23.320	-	-	-	-
- Sume de primit	686.545	686.545	188.414	286.302	24.176	139.917	-	47.736	-
Poziție netă instrumente derivate	188.326	188.326	774	-957	856	139.917	-	47.736	-
Total extrabilanțier	3.892.534	3.998.607	432.744	357.299	1.037.322	1.734.830	175.512	260.900	-
Total poziție netă bilanțieră și extrabilanțieră		22.093.256	2.045.451	-1.873.603	320.015	-2.820.651	5.539.906	18.571.357	310.781

Activele și datoriile **Grupului la 31 decembrie 2017** analizate pe baza perioadei rămase până la data contractuală a scadenței, modele bazate pe tipologii de comportament istoric al clientului, cât și pe ipoteze convenționale referitoare la anumite elemente de bilanț sunt următoarele:

Grup – În mii lei	Valoare contabilă	Valoare brută (intrări/ieșiri)	Până la 3 luni	3-6 luni	6-12 luni	1-3 ani	3 – 5 ani	Peste 5 ani	Fără maturitate
Datorii financiare									
Depozite de la bănci	127.946	-127.949	-127.949	-	-	-	-	-	-
Depozite de la clienți	48.932.195	-49.329.651	-27.948.170	-4.807.571	-4.450.120	-9.997.792	-1.640.962	-485.036	-
Împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare	1.487.022	-1.531.447	-306.070	-16.759	-203.397	-302.170	-272.285	-430.766	-
Datorii subordonate și obligațiuni emise	414.578	-533.579	-3.493	-9.242	-108.344	-88.532	-37.151	-286.817	-
Datorii financiare deținute în vederea tranzacționării	11.906	-11.906	-3.338	-83	-8.432	-	-	-53	-
Alte datorii financiare	1.222.232	-1.222.232	-1.222.013	-164	-55	-	-	-	-
Total datorii financiare	52.195.879	-52.756.764	-29.611.033	-4.833.819	-4.770.348	-10.388.494	-1.950.398	-1.202.672	-

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

c) Riscul de lichiditate (continuare)

Grup – În mii lei	Valoare contabilă	Valoare brută (intrări/ieșiri)	Până la 3 luni	3-6 luni	6-12 luni	1-3 ani	3 – 5 ani	Peste 5 ani	Fără maturitate
Active financiare									
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	6.637.725	6.637.725	6.637.725	-	-	-	-	-	-
Plasamente la bănci	5.125.282	5.128.524	4.981.270	81.089	66.165	-	-	-	-
Active financiare la valoare justă prin contul de profit sau pierdere	264.996	265.096	137.615	8	24	618	-	-	126.831
Instrumente derivate	9.854	9.854	1.204	3	8.523	-	-	124	-
Credite și avansuri acordate clienților	29.286.886	40.301.093	3.363.989	2.636.490	5.041.538	8.607.028	4.997.397	15.654.651	-
Creanțe din contracte de leasing financiar	785.330	916.045	152.036	74.896	148.354	406.797	126.693	7.269	-
Active financiare disponibile în vederea vânzării	15.821.300	17.003.160	13.491.628	279.131	247.358	1.588.500	663.828	572.571	160.144
Active financiare evaluate la cost amortizat - instrumente de datorie	222.792	251.054	4.827	3.163	9.744	138.160	64.841	30.319	-
Alte active financiare	411.063	459.022	403.586	23.528	17.784	3.382	10.742	-	-
Total active financiare	58.565.228	70.971.573	29.173.880	3.098.308	5.539.490	10.744.485	5.863.501	16.264.934	286.975
Poziția netă bilanțieră		18.214.809	-437.153	-1.735.511	769.142	355.991	3.913.103	15.062.262	286.975
Extrabilanțier									
Angajamente irevocabile acordate	129.929	129.975	4.969	7.237	50.483	25.865	17.665	23.756	-
Garanții financiare irevocabile date	2.302.453	2.365.310	455.934	285.547	284.122	1.242.985	76.986	19.736	-
Valoarea brută contracte swap și forward									
- Sume de livrat	-766.749	-766.749	-470.515	-15.301	-226.661	-	-	-54.272	-
- Sume de primit	765.060	765.060	468.786	15.341	226.661	-	-	54.272	-
Poziție netă instrumente derivate	-1.689	-1.689	-1.729	40	-	-	-	-	-
Total extrabilanțier	2.430.693	2.493.596	459.174	292.824	334.605	1.268.850	94.651	43.492	-
Total poziție netă bilanțieră și extrabilanțieră		15.721.213	-896.327	-2.028.335	434.537	-912.859	3.818.452	15.018.770	286.975

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

c) Riscul de lichiditate (continuare)

Activele și datoriile **Băncii la 31 decembrie 2018** analizate pe baza perioadei rămase până la data contractuală a scadenței, modele bazate pe tipologii de comportament istoric al clientului, cât și pe ipoteze convenționale referitoare la anumite elemente de bilanț sunt următoarele:

Banca – În mii lei	Valoare contabilă	Valoare brută (intrări/ieșiri)	Până la 3 luni	3-6 luni	6-12 luni	1-3 ani	3 – 5 ani	Peste 5 ani	Fără maturitate
Datorii financiare									
Depozite de la bănci	207.608	-207.626	-207.219	-407	-	-	-	-	-
Depozite de la clienți	62.522.369	-62.620.493	-34.712.089	-5.393.899	-5.815.924	-14.115.196	-2.009.358	-574.027	-
Împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare	1.185.556	-1.212.557	-268.767	-17.740	-54.640	-227.363	-237.626	-406.421	-
Datorii subordonate și obligațiuni emise	1.651.518	-2.235.223	-1.412	-35.620	-37.247	-191.741	-418.807	-1.550.396	-
Datorii financiare deținute în vederea tranzacționării	4.226	-4.226	-2.763	-856	-12	-387	-	-208	-
Alte datorii financiare	532.941	-532.941	-532.941	-	-	-	-	-	-
Total datorii financiare	66.104.218	-66.813.066	-35.725.191	-5.448.522	-5.907.823	-14.534.687	-2.665.791	-2.531.052	-
Active financiare									
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	9.083.471	9.083.471	9.083.471	-	-	-	-	-	-
Plasamente la bănci	4.000.416	4.002.781	3.866.154	126.170	10.457	-	-	-	-
Active financiare evaluate la cost									
amortizat - instrumente de datorie	431.099	459.911	48.606	49.086	29.316	225.775	62.735	44.393	-
Instrumente derivate	3.066	3.066	2.657	-	-	387	-	22	-
Instrumente de capital	12.582	12.581	6.290	-	-	-	-	-	6.291
Credite și avansuri acordate clienților	36.355.974	52.124.499	4.311.928	3.377.448	6.709.911	11.091.993	6.645.181	19.988.038	-
Active financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	21.363.908	23.374.012	18.801.383	243.258	373.676	1.789.169	988.663	1.165.458	12.405
Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit și pierdere	609.638	609.638	356.141	-	-	-	-	-	253.497
Investiții în participații	537.677	537.677	-	-	-	-	-	-	537.677
Alte active financiare	811.065	817.778	757.439	39.801	10.698	7.605	2.235	-	-
Total active financiare	73.208.896	91.025.414	37.234.069	3.835.763	7.134.058	13.114.929	7.698.814	21.197.911	809.870
Poziția netă bilanțieră		24.212.348	1.508.878	-1.612.759	1.226.235	-1.419.758	5.033.023	18.666.859	809.870

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

c) Riscul de lichiditate (continuare)

Banca – În mii lei	Valoare contabilă	Valoare brută (intrări/ieșiri)	Până la 3 luni	3-6 luni	6-12 luni	1-3 ani	3 – 5 ani	Peste 5 ani	Fără maturitate
31 decembrie 2018									
Extrabilanțier									
Angajamente irevocabile acordate	340.765	358.344	18.293	50.081	75.896	24.833	247	188.994	-
Garanții financiare irevocabile date	2.750.075	2.827.629	408.323	307.007	451.615	1.515.154	125.602	19.928	-
Valoarea brută contracte swap și forward									
- Sume de livrat	-498.219	-498.219	-187.640	-287.259	-23.320	-	-	-	-
- Sume de primit	686.545	686.545	188.414	286.302	24.176	139.917	-	47.736	-
Poziție netă instrumente derivate	188.326	188.326	774	-957	856	139.917	-	47.736	-
Total extrabilanțier	3.279.166	3.374.299	427.390	356.131	528.367	1.679.904	125.849	256.658	-
Total poziție netă bilanțieră și extrabilanțieră		20.838.049	1.081.488	-1.968.890	697.868	-3.099.662	4.907.174	18.410.201	809.870

Gapurile negative aparente între diverse elemente bilanțiere și extrabilanțiere așa cum sunt ele prezentate mai sus sunt ușor de gestionat ca urmare a activelor financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global care oferă o flexibilitate crescută prin faptul că sunt bine diversificate, tranzacționate pe o piață activă și lichidă.

Activele și datoriile **Băncii la 31 decembrie 2017** analizate pe baza perioadei rămase până la data contractuală a scadenței, modele bazate pe tipologii de comportament istoric al clientului, cât și pe ipoteze convenționale referitoare la anumite elemente de bilanț sunt următoarele:

Banca - În mii lei	Valoare contabilă	Valoare brută (intrări/ieșiri)	Până la 3 luni	3-6 luni	6-12 luni	1-3 ani	3 – 5 ani	Peste 5 ani	Fără maturitate
Datorii financiare									
Depozite de la bănci	127.946	-127.949	-127.949	-	-	-	-	-	-
Depozite de la clienți	49.099.201	-49.157.366	-27.810.036	-4.802.091	-4.422.114	-9.997.480	-1.640.809	-484.836	-
Împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare	1.099.891	-1.125.018	-293.414	-6.094	-39.464	-178.726	-176.554	-430.766	-
Datorii subordonate și obligațiuni emise	414.578	-533.579	-3.493	-9.242	-108.344	-88.532	-37.151	-286.817	-
Datorii financiare deținute în vederea tranzacționării	11.906	-11.906	-3.338	-83	-8.432	-	-	-53	-
Alte datorii financiare	1.143.087	-1.143.237	-1.143.237	-	-	-	-	-	-
Total datorii financiare	51.896.609	-52.099.055	-29.381.467	-4.817.510	-4.578.354	-10.264.738	-1.854.514	-1.202.472	-

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

c) Riscul de lichiditate (continuare)

Banca – În mii lei	Valoare contabilă	Valoare brută (intrări/ieșiri)	Până la 3 luni	3-6 luni	6-12 luni	1-3 ani	3 – 5 ani	Peste 5 ani	Fără maturitate
Active financiare									
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	6.637.692	6.637.692	6.637.692	-	-	-	-	-	-
Plasamente la bănci	5.079.500	5.081.830	4.949.684	78.516	53.630	-	-	-	-
Active financiare evaluate la cost amortizat - instrumente de datorie	222.792	251.055	4.827	3.163	9.744	138.160	64.842	30.319	-
Active financiare la valoare justă prin profit sau pierdere	73.281	73.281	36.641	-	-	-	-	-	36.640
Instrumente derivate	9.854	9.854	1.204	3	8.523	-	-	124	-
Credite și avansuri acordate clienților	29.737.293	40.653.098	3.403.989	2.658.608	5.122.475	8.744.156	5.039.247	15.684.623	-
Investiții în participații	156.631	156.631	-	-	-	-	-	-	156.631
Active financiare disponibile în vederea vânzării	16.032.612	17.212.626	13.614.722	278.694	247.285	1.586.833	663.351	571.714	250.027
Alte active financiare	388.659	436.618	381.182	23.528	17.784	3.382	10.742	-	-
Total active financiare	58.338.314	70.512.685	29.029.941	3.042.512	5.459.441	10.472.531	5.778.182	16.286.780	443.298
Poziția netă bilanțieră		18.413.630	-351.526	-1.774.998	881.087	207.793	3.923.668	15.084.308	443.298
Angajamente irevocabile acordate	95.604	95.650	4.235	4.725	50.163	22.577	-	13.950	-
Garanții financiare irevocabile date	2.305.219	2.368.080	458.321	285.547	284.161	1.243.010	77.105	19.936	-
Valoarea brută contracte swap și forward									
- Sume de livrat	-766.749	-766.749	-470.515	-15.301	-226.661	-	-	-54.272	-
- Sume de primit	765.060	765.060	468.786	15.341	226.661	-	-	54.272	-
Poziție netă instrumente derivate	-1.689	-1.689	-1.729	40	-	-	-	-	-
Total extrabilanțier	2.399.134	2.462.041	460.827	290.312	334.324	1.265.587	77.105	33.886	-
Poziție netă bilanțieră și extrabilanțieră		15.951.589	-812.353	-2.065.310	546.763	-1.057.794	3.846.563	15.050.422	443.298

Gapurile negative aparente între diverse elemente bilanțiere și extrabilanțiere așa cum sunt ele prezentate mai sus sunt ușor de gestionat ca urmare a activelor financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global (2017: active financiare disponibile în vederea vânzării) care oferă o flexibilitate crescută prin faptul ca sunt bine diversificate, tranzacționate pe o piață activă și lichidă.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (*continuare*)

d) Riscul de piață

Riscul de piață reprezintă riscul ca veniturile Grupului și Băncii sau valoarea instrumentelor financiare deținute să fie afectate negativ de modificări în piață aferente ratei de dobândă, cursului de schimb sau a altor indicatori financiari. Managementul riscului de piață are ca obiectiv monitorizarea și menținerea în parametrii asumați ca apetit de risc a expunerilor pe instrumentele financiare din portofoliu, concomitent cu optimizarea randamentului respectivelor investiții.

d1) Riscul de rată a dobânzii din banking book

Riscul de rată a dobânzii reprezintă riscul actual sau viitor de afectare negativă a profiturilor și capitalului ca urmare a unor modificări adverse ale ratelor dobânzii.

Grupul și Banca își asumă riscul de rată a dobânzii rezultat din activități de atragere și plasare de fonduri în relația cu clientela nebancară (riscul de rată a dobânzii decurgând din activități bancare).

Principalele surse ale riscului de dobândă sunt reprezentate de corelațiile imperfecte dintre data maturității (pentru ratele fixe de dobândă) sau data actualizării prețului (pentru rate de dobândă variabile) aferente activelor și pasivelor purtătoare de dobândă, evoluția adversă a curbei ratei randamentului (evoluția neparalelă a randamentului ratelor de dobândă a activelor și pasivelor purtătoare de dobândă).

Activitățile de gestionare a activelor și datoriilor purtătoare de dobândă se desfășoară în contextul expunerii Grupului și Băncii la fluctuațiile ratei dobânzii. Grupul și Banca folosesc un mix de instrumente purtătoare de dobândă fixă și variabilă, pentru a controla necorelarea între datele la care dobânda activă și dobânda pasivă sunt setate la ratele de piață sau între datele de maturitate ale instrumentelor active și pasive.

Riscul ratei dobânzii este gestionat în principal prin monitorizarea GAP-ului (necorelărilor) privind rata dobânzii și printr-un sistem de limite și indicatori aprobați pe benzi (intervale de timp) de reșezare a dobânzilor.

Comitetul pentru Administrarea Activelor și Pasivelor este organismul care monitorizează respectarea acestor limite, fiind asistat în monitorizarea zilnică a acestor limite de către Direcția de Trezorerie.

Gestionarea riscului de rată a dobânzii la limitele de decalaj ale ratei dobânzii este suplimentat de monitorizarea sensibilității activelor și pasivelor financiare ale Grupului și Băncii la diferite scenarii standard de rate de dobândă.

Banca Transilvania S.A.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

d) Riscul de piață (continuare)

d1) Riscul de rată a dobânzii din banking book (continuare)

Mai jos este prezentat un rezumat al sensibilității activelor și pasivelor purtătoare de dobândă ale Grupului și Băncii la creșterile sau descreșterile ratelor de piață ale dobânzii:

În mii lei	Grup				Banca			
	200 puncte de bază	200 puncte de bază	100 puncte de bază	100 puncte de bază	200 puncte de bază	200 puncte de bază	100 puncte de bază	100 puncte de bază
	Creșteri	Descreșteri	Creșteri	Descreșteri	Creșteri	Descreșteri	Creșteri	Descreșteri
31 decembrie 2018								
Media perioadei	790	-790	395	-395	718	-718	-359	790
Minimul perioadei	-30.189	42	-15.094	21	-30.189	42	21	-30.189
Maximul perioadei	41.170	-65	23.585	-32	45.522	-65	-32	47.170
31 decembrie 2017								
Media perioadei	69	-69	34	-34	-110	110	-55	55
Minimul perioadei	-23.748	54	-11.874	27	-23.748	168	-11.874	84
Maximul perioadei	22.616	-40	11.308	-20	22.616	-62	11.308	-31

În analiza de sensibilitate privind variația ratei de dobândă, Grupul și Banca au calculat impactul fluctuațiilor potențiale ale dobânzilor pe piață asupra marjei de dobândă aferentă următoarelor exerciții financiare, în funcție de data de schimbare/reșezare a dobânzilor activelor și pasivelor bilanțiere.

Modificarea potențială a valorii economice ca urmare a schimbării nivelurilor ratelor dobânzii **Băncii**, bazată pe metoda standardizată este prezentată în tabelul de mai jos:

În mii lei	2018	2017
Fonduri proprii	8.947.593	5.651.402
Declinul potențial al valorii ec +/-200bp		
Valoare absolută	220.937	111.060
Impact în fonduri proprii	2,47%	1,97%

Modificarea potențială a valorii economice a **Grupului** bazată pe metoda standardizată este prezentată în tabelul de mai jos:

În mii lei	2018	2017
Fonduri proprii	9.165.890	5.881.317
Declinul potențial al valorii ec +/-200bp		
Valoare absolută	233.479	128.706
Impact în fonduri proprii	2,55%	2,19%

Prin efectuarea analizelor de tip GAP, Banca și-a propus diminuarea decalajului între activele și pasivele sensibile la variația ratei dobânzii, atât pe total cât și pe diverse orizonturi de timp, astfel încât impactul variației ratei dobânzii asupra veniturilor nete să fie minimizat.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

d) Riscul de piață (continuare)

d1) Riscul de rată a dobânzii din banking book (continuare)

Tabelul de mai jos prezintă valorile agregate ale portofoliului **Grupului** la valoare contabilă, împărțite în funcție de cea mai recentă dată dintre modificarea dobânzii și maturitatea contractuală la **31 decembrie 2018**:

<i>În mii lei</i>	Până la 6 luni	6 – 12 luni	1-3 ani	3 – 5 ani	Peste 5 ani	Neafectate	Total
Active financiare							
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	10.322.121	-	-	-	-	-	10.322.121
Plasamente la bănci	4.639.738	10.399	-	-	-	-	4.650.137
Active financiare evaluate la cost amortizat- instrumente de datorie	566.601	123.372	288.514	57.217	46.714	-	1.082.418
Credite și avansuri acordate clienților	28.625.248	4.349.285	1.913.948	1.386.350	521.671	-	36.796.502
Creanțe din contracte de leasing financiar	1.013.936	1.322	5.324	-	-	-	1.020.582
Alte active financiare	179.743	19.394	-	-	-	644.100	843.237
Total active financiare	45.347.387	4.503.772	2.207.786	1.443.567	568.385	644.100	54.714.997
Datorii financiare							
Depozite de la bănci	195.348	-	-	-	-	-	195.348
Depozite de la clienți	54.751.835	8.712.211	759.127	18.347	56.006	862.940	65.160.466
Împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare, datorii subordonate și obligațiuni emise	3.316.836	-	-	-	42.092	-	3.358.928
Alte datorii financiare	-	-	-	-	-	648.846	648.846
Total datorii financiare	58.264.019	8.712.211	759.127	18.347	98.098	1.511.786	69.363.588
Poziție netă	-12.916.632	-4.208.439	1.448.659	1.425.220	470.287	-867.686	-14.648.591
Angajamente irevocabile acordate	69.770	571.274	74.373	47.926	176.366	-	939.709
Garanții financiare irevocabile date	691.797	436.014	1.491.186	126.110	19.392	-	2.764.499
Total extrabilanțier	761.567	1.007.288	1.565.559	174.036	195.758	-	3.704.208
Poziție netă bilanțieră și extrabilanțieră	-13.678.199	-5.215.727	-116.900	1.251.184	274.529	-867.686	-18.352.799

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

d) Riscul de piață (continuare)

d1) Riscul de rată a dobânzii din banking book (continuare)

Tabelul de mai jos prezintă valorile agregate ale portofoliului **Grupului** la valoare contabilă, împărțite în funcție de cea mai recentă dată dintre modificarea dobânzii și maturitatea contractuală la **31 decembrie 2017**:

În mii lei	Până la 6 luni	6 – 12 luni	1-3 ani	3 – 5 ani	Peste 5 ani	Neafectate	Total
Active financiare							
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	6.637.725	-	-	-	-	-	6.637.725
Plasamente la bănci	5.060.241	65.041	-	-	-	-	5.125.282
Active financiare evaluate la cost amortizat-instrumente de datorie	16.547	6.468	122.910	49.972	26.895	-	222.792
Credite și avansuri acordate clienților	25.256.241	1.603.865	1.246.042	689.430	491.308	-	29.286.886
Creanțe din contracte de leasing financiar	785.330	-	-	-	-	-	785.330
Alte active financiare	146.293	30.453	-	-	-	234.317	411.063
Total active financiare	37.902.377	1.705.827	1.368.952	739.402	518.203	234.317	42.469.078
Datorii financiare							
Depozite de la bănci	127.946	-	-	-	-	-	127.946
Depozite de la clienți	41.399.432	7.027.766	440.785	17.369	46.843	-	48.932.195
Împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare, datorii subordonate și obligațiuni emise	1.845.118	-	-	-	56.482	-	1.901.600
Alte datorii financiare	-	-	-	-	-	1.222.232	1.222.232
Total datorii financiare	43.372.496	7.027.766	440.785	17.369	103.325	1.222.232	52.183.973
Poziție netă							
Total extrabilanțier	-5.470.119	-5.321.939	928.167	722.033	414.878	-987.915	-9.714.895
Angajamente irevocabile acordate	12.160	50.483	25.865	17.665	23.756	-	129.929
Garanții financiare irevocabile date	711.882	277.081	1.220.187	75.096	18.207	-	2.302.453
Total extrabilanțier	724.042	327.564	1.246.052	92.761	41.963	-	2.432.382
Poziție netă bilanțieră și extrabilanțieră	-6.194.161	-5.649.503	-317.885	629.272	372.915	-987.915	-12.147.277

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

d) Riscul de piață (continuare)

d1) Riscul de rată a dobânzii din banking book (continuare)

Tabelul de mai jos prezintă valorile agregate ale portofoliului **Băncii** la valoare contabilă, împărțite în funcție de cea mai recentă dată dintre modificarea dobânzii și maturitatea contractuală la **31 decembrie 2018**:

<i>În mii lei</i>	Până la 6 luni	6 – 12 luni	1-3 ani	3 – 5 ani	Peste 5 ani	Neafectate	Total
Active financiare							
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	9.083.471	-	-	-	-	-	9.083.471
Plasamente la bănci	3.990.017	10.399	-	-	-	-	4.000.416
Active financiare evaluate la cost amortizat - instrumente de datorie	105.424	24.963	213.198	46.629	40.885	-	431.099
Credite și avansuri acordate clienților	28.329.166	4.322.688	1.832.860	1.350.228	521.032	-	36.355.974
Investiții nete de leasing	-	-	-	-	-	-	-
Alte active financiare	178.778	19.394	-	-	-	612.893	811.065
Total active financiare	41.686.856	4.377.444	2.046.058	1.396.857	561.917	612.893	50.682.025
Datorii financiare							
Depozite de la bănci	207.608	-	-	-	-	-	207.608
Depozite de la clienți	52.976.733	8.712.156	759.127	18.347	56.006	-	62.522.369
Împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare, datorii subordonate și obligațiuni emise	2.794.982	-	-	-	42.092	-	2.837.074
Alte datorii financiare	-	-	-	-	-	532.941	532.941
Total datorii financiare	55.979.323	8.712.156	759.127	18.347	98.098	532.941	66.099.992
Poziție netă	-14.292.467	-4.334.712	1.286.931	1.378.510	463.819	79.952	-15.417.967
Angajamente irevocabile acordate	68.180	75.382	24.833	247	172.123	-	340.765
Garanții financiare irevocabile date	687.070	432.897	1.486.466	124.250	19.392	-	2.750.075
Total extrabilanțier	755.250	508.279	1.511.299	124.497	191.515	-	3.090.840
Poziție netă bilanțieră și extrabilanțieră	-15.047.717	-4.842.991	-224.368	1.254.013	272.304	79.952	-18.508.807

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

d) Riscul de piață (continuare)

d1) Riscul de rată a dobânzii din banking book (continuare)

Tabelul de mai jos prezintă valorile agregate ale portofoliului **Băncii** la valoare contabilă, împărțite în funcție de cea mai recentă dată dintre modificarea dobânzii și maturitatea contractuală la **31 decembrie 2017**:

<i>În mii lei</i>	Până la 6 luni	6 – 12 luni	1-3 ani	3 – 5 ani	Peste 5 ani	Neafectate	Total
Active financiare							
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	6.637.692	-	-	-	-	-	6.637.692
Plasamente la bănci	5.026.127	53.373	-	-	-	-	5.079.500
Active financiare evaluate la cost amortizat - instrumente de datorie	16.547	6.468	122.910	49.972	26.895	-	222.792
Credite și avansuri acordate clienților	25.818.348	1.583.846	1.182.184	661.607	491.308	-	29.737.293
Investiții nete de leasing	-	-	-	-	-	-	-
Alte active financiare	146.293	30.453	-	-	-	211.913	388.659
Total active financiare	37.645.007	1.674.140	1.305.094	711.579	518.203	211.913	42.065.936
Datorii financiare							
Depozite de la bănci	127.946	-	-	-	-	-	127.946
Depozite de la clienți	41.566.438	7.027.766	440.785	17.369	46.843	-	49.099.201
Împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare, datorii subordonate și obligațiuni emise	1.457.987	-	-	-	56.482	-	1.514.469
Alte datorii financiare	-	-	-	-	-	1.143.087	1.143.087
Total datorii financiare	43.152.371	7.027.766	440.785	17.369	103.325	1.143.087	51.884.703
Poziție netă	-5.507.364	-5.353.626	864.309	694.210	414.878	-931.174	-9.818.767
Angajamente irevocabile acordate	8.914	50.163	22.577	-	13.950	-	95.604
Garanții financiare irevocabile date	714.267	277.120	1.220.212	75.213	18.407	-	2.305.219
Total extrabilanțier	723.181	327.283	1.242.789	75.213	32.357	-	2.400.823
Poziție netă bilanțieră și extrabilanțieră	-6.230.545	-5.680.909	-378.480	618.997	382.521	-931.174	-12.219.590

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

d) Riscul de piață (continuare)

d2) Riscul valutar

Grupul și Banca sunt expuse riscului valutar prin pozițiile deschise generate de tranzacțiile de schimb valutar. Există de asemenea un risc bilanțier legat de posibilitatea variației activelor sau datoriilor monetare nete în valută, ca urmare a fluctuațiilor cursului de schimb.

Gestiunea riscului valutar al Grupului și Băncii se face atât conform abordării clasice pe baza unor limite de poziție valutară și de „stop-loss”, monitorizate în timp real, cât și prin calcule de tip VaR, pentru a evalua schimbarea potențială a valorii activelor și pasivelor.

Activele și datoriile monetare exprimate în lei și în monedă străină ale **Grupului la 31 decembrie 2018** sunt prezentate mai jos:

În mii lei	LEI	EUR	USD	Alte valute	Total
Active monetare					
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	5.300.369	3.772.071	135.734	1.113.947	10.322.121
Plasamente la bănci	975.946	2.265.025	988.494	420.672	4.650.137
Active financiare deținute în vederea tranzacționării și evaluate la valoarea justă prin profit și pierdere	97.980	-	-	-	97.980
Instrumente derivate	3.043	23	-	-	3.066
Credite și avansuri acordate clienților	27.905.299	7.718.696	176.902	995.605	36.796.502
Creanțe din contracte de leasing financiar	316.665	701.952	1.965	-	1.020.582
Active financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	9.614.349	10.313.129	1.428.278	1.580	21.357.336
Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit și pierdere	231.881	68.985	-	-	300.866
Active financiare evaluate la cost amortizat - instrumente de datorie	186.880	259.410	-	636.128	1.082.418
Alte active financiare	627.654	198.694	8.953	7.936	843.237
Total active monetare	45.260.066	25.297.985	2.740.326	3.175.868	76.474.245
Datorii monetare					
Depozite de la bănci	113.392	26.009	53.926	2.021	195.348
Depozite de la clienți	37.945.328	22.408.343	2.598.816	2.207.979	65.160.466
Împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare, datorii subordonate	396.312	2.793.715	164.993	3.908	3.358.928
Datorii financiare deținute în vederea tranzacționării	4.178	48	-	-	4.226
Alte datorii financiare	475.851	129.520	26.034	17.441	648.846
Total datorii monetare	38.935.061	25.357.635	2.843.769	2.231.349	69.367.814
Poziția valutară netă	6.325.005	-59.650	-103.443	944.519	7.106.431
Valoarea brută contracte swap și forward					
- Sume de livrat	-	-	-27.231	-470.988	-498.219
- Sume de primit	250.006	436.539	-	-	686.545
Poziția netă instrumente derivate	250.006	436.539	-27.231	-470.988	188.326
Poziția netă bilanțieră și extrabilanțieră	6.074.999	-496.189	-76.212	1.415.507	6.918.105

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

d) Riscul de piață (continuare)

d2) Riscul valutar (continuare)

Activele și datoriile monetare exprimate în lei și în monedă străină ale Grupului la 31 decembrie 2017 sunt prezentate mai jos:

În mii lei	LEI	EUR	USD	Alte valute	Total
Active monetare					
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	3.480.446	3.076.466	30.160	50.653	6.637.725
Plasamente la bănci	2.089.519	1.826.959	839.395	369.409	5.125.282
Active financiare la valoare justă prin contul de profit sau pierdere	50.680	478	-	-	51.158
Instrumente derivate	9.149	705	-	-	9.854
Credite și avansuri acordate clienților	23.295.775	5.529.386	80.586	381.139	29.286.886
Creanțe din contracte de leasing financiar	358.239	423.724	3.367	-	785.330
Active financiare evaluate la cost amortizat - instrumente de datorie	193.314	29.478	-	-	222.792
Active financiare disponibile în vederea vânzării	8.506.247	6.221.619	1.025.886	-	15.753.752
Alte active financiare	330.850	76.739	2.408	1.066	411.063
Total active monetare	38.314.219	17.185.554	1.981.802	802.267	58.283.842
Datorii monetare					
Depozite de la bănci	58.118	33.478	36.080	270	127.946
Depozite de la clienți	30.705.444	15.956.751	1.831.160	438.840	48.932.195
Împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare, datorii subordonate	547.727	1.196.831	157.042	-	1.901.600
Datorii financiare deținute în vederea tranzacționării	11.238	668	-	-	11.906
Alte datorii financiare	1.095.612	103.706	16.035	6.879	1.222.232
Total datorii monetare	32.418.139	17.291.434	2.040.317	445.989	52.195.879
Poziția valutară netă	5.896.080	-105.880	-58.515	356.278	6.087.963
Valoarea brută contracte swap și forward					
- Sume de livrat	-126.804	-417.362	-11.429	-211.154	-766.749
- Sume de primit	366.323	393.483	5.254	-	765.060
Poziția netă instrumente derivate	239.519	-23.879	-6.175	-211.154	-1.689
Poziția netă bilanțieră și extrabilanțieră	5.656.561	-82.001	-52.340	567.432	6.089.652

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

d) Riscul de piață (continuare)

d2) Riscul valutar (continuare)

Activele și datoriile monetare exprimate în lei și în monedă străină ale **Băncii la 31 decembrie 2018** sunt prezentate mai jos:

În mii lei	LEI	EUR	USD	Alte valute	Total
Active monetare					
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	5.298.974	3.614.912	53.843	115.742	9.083.471
Plasamente la bănci	921.821	1.848.279	810.505	419.811	4.000.416
Active financiare evaluate la cost amortizat - instrumente de datorie	186.880	244.219	-	-	431.099
Instrumente derivate	3.043	23	-	-	3.066
Credite și avansuri acordate clienților	27.863.756	7.840.751	122.356	529.111	36.355.974
Active financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	9.610.096	10.313.129	1.428.278	-	21.351.503
Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit și pierdere	445.317	67.899	-	-	513.216
Alte active financiare	616.678	187.411	6.862	114	811.065
Total active monetare	44.946.565	24.116.623	2.421.844	1.064.778	72.549.810
Datorii monetare					
Depozite de la bănci	124.234	34.697	46.656	2.021	207.608
Depozite de la clienți	38.083.900	21.639.939	2.241.009	557.521	62.522.369
Împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare, datorii subordonate	150.374	2.522.129	164.571	-	2.837.074
Datorii financiare deținute în vederea tranzacționării	4.178	48	-	-	4.226
Alte datorii financiare	401.236	105.443	19.084	7.178	532.941
Total datorii monetare	38.763.922	24.302.256	2.471.320	566.720	66.104.218
Poziția valutară netă	6.182.643	-185.633	-49.476	498.058	6.445.592
Valoarea brută contracte swap și forward					
- Sume de livrat	-	-	-27.231	-470.988	-498.219
- Sume de primit	250.006	436.539	-	-	686.545
Poziția netă instrumente derivate	250.006	436.539	-27.231	-470.988	188.326
Poziția netă bilanțieră și extrabilanțieră	5.932.637	-622.172	-22.245	969.046	6.257.266

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

d) Riscul de piață (continuare)

d2) Riscul valutar (continuare)

Activele și datoriile monetare exprimate în lei și în monedă străină la **31 decembrie 2017** ale **Băncii** sunt prezentate mai jos:

În mii lei	LEI	EUR	USD	Alte valute	Total
Active monetare					
Numerar și disponibilități la Banca Centrală	3.480.414	3.076.466	30.160	50.652	6.637.692
Plasamente la bănci	2.063.527	1.808.123	839.344	368.506	5.079.500
Active financiare evaluate la cost amortizat - instrumente de datorie	193.314	29.478	-	-	222.792
Instrumente derivate	9.149	705	-	-	9.854
Credite și avansuri acordate clienților	23.338.573	5.936.635	80.946	381.139	29.737.293
Active financiare disponibile în vederea vânzării	8.707.157	6.232.589	1.025.886	-	15.965.632
Alte active financiare	310.125	76.033	2.408	93	388.659
Total active monetare	38.102.259	17.160.029	1.978.744	800.390	58.041.422
Datorii monetare					
Depozite de la bănci	58.117	33.478	36.080	271	127.946
Depozite de la clienți	30.850.336	15.978.820	1.831.204	438.841	49.099.201
Împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare, datorii subordonate	314.916	1.042.871	156.682	-	1.514.469
Datorii financiare deținute în vederea tranzacționării	11.238	668	-	-	11.906
Alte datorii financiare	1.033.468	86.728	16.014	6.877	1.143.087
Total datorii monetare	32.268.075	17.142.565	2.039.980	445.989	51.896.609
Poziția valutară netă	5.834.184	17.464	-61.236	354.401	6.144.813
Valoarea brută contracte swap și forward					
- Sume de livrat	-126.804	-417.362	-11.429	-211.154	-766.749
- Sume de primit	366.323	393.483	5.254	-	765.060
Poziția netă instrumente derivate	239.519	-23.879	-6.175	-211.154	-1.689
Poziția netă bilanțieră și extrabilanțieră	5.594.665	41.343	-55.061	565.555	6.146.502

Prin determinarea și monitorizarea pozițiilor nete în valută și a volatilității cursului de schimb, Banca și-a propus realizarea unui portofoliu optim corelat între valoarea activelor și pasivelor exprimate în valută, precum și echilibrul operațiunilor de tranzacționare pe piața valutară.

În tabelul de mai jos, este prezentată sensibilitatea Contului de profit și pierderi în cazul unor posibile modificări ale cursului de schimb valutar aplicat la sfârșitul perioadei de raportare în raport cu moneda funcțională a entităților din Grup, în condițiile în care toate celelalte variabile ar fi constante:

În mii lei	Impactul în Contul de Profit și Pierdere	
	2018	2017
Creșterea EUR cu până la 20%	37.315	-8.147
Scăderea EUR cu până la 20%	-37.315	8.147
Creșterea USD cu până la 20%	-3.419	4.958
Scăderea USD cu până la 20%	3.419	-4.958
Total	-	-

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

d) Riscul de piață (continuare)

d3) Riscul de piață aferent activității de tranzacționare

Scopul principal al gestiunii riscului de piață îl reprezintă obținerea randamentului scontat al portofoliului de tranzacționare, în condițiile unui management corespunzător al riscului de piață inerent, asumat conștient și adaptat condițiilor de piață și de dezvoltare ale Băncii și ale Grupului, și nu în ultimul rând în contextul cadrului legislativ actual.

Principiile generale aplicate în vederea asigurării unei administrări corespunzătoare a riscului de piață sunt:

- Managementul riscului de piață este adaptat și permanent ajustat condițiilor pieței financiar-bancare românești și internaționale, precum și contextului economic general;
- În managementul riscului de piață, Banca aplică principii clare care privesc calitatea, maturitatea, diversitatea și gradul de risc al elementelor componente;
- Riscul de preț este analizat în cadrul testelor de stres aferente portofoliilor de acțiuni și de unități de fond deținute de Bancă.

Grupul și Banca controlează expunerea lor la riscul de piață prin monitorizarea zilnică a valorii de piață a portofoliului deținut pentru tranzacționare în raport cu un sistem de limite de risc aprobate de Comitetul pentru Administrarea Activelor și Pasivelor. Portofoliul deținut pentru tranzacționare cuprinde titluri cu venit fix emise în România sau pe piețele europene (titluri de stat, obligațiuni al căror emitent are rating mai mare sau egal cu ratingul suveran), denominate în LEI, EUR și USD, precum și acțiuni emise de entități din România tranzacționate la Bursa de Valori București (care nu sunt direct expuse riscului de dobândă și riscului valutar, fiind expuse riscului de preț).

Expunerea la riscul de piață aferent activității de tranzacționare

Expunerea ce reprezintă risc de piață se referă în principal la următoarele elemente bilanțiere:

- Active financiare deținute în vederea tranzacționării evaluate la valoarea justă prin profit și pierdere (2017: Active financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere - fără instrumente de capital);
- Instrumente derivate;
- Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit și pierdere;
- Active financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global (2017: Active financiare disponibile în vederea vânzării - fără instrumente de capital).

Mai jos prezentăm expunerea de risc la nivel consolidat și individual la 31 decembrie 2018, respectiv 31 decembrie 2017:

În mii lei	Note	Grup		Banca	
		2018 Valoare contabilă	2017 Valoare contabilă	2018 Valoare contabilă	2017 Valoare contabilă
Active					
Active financiare deținute în vederea tranzacționării evaluate la valoarea justă prin profit și pierdere (2017: Active financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere - fără instrumente de capital)	21	97.980	51.158	-	-
Instrumente derivate	48	3.066	9.854	3.066	9.854
Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit și pierdere	21	300.866	-	513.216	-
Active financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global (2017: Active financiare disponibile în vederea vânzării - titluri de datorie)	24	21.357.336	15.753.752	21.351.503	15.965.632
Total bilanțier		21.759.248	15.814.764	21.867.785	15.975.486

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

d) Riscul de piață (continuare)

d3) Riscul de piață aferent activității de tranzacționare (continuare)

Expunerea la riscul de piață aferent activității de tranzacționare (continuare)

Senzitivitatea la o posibilă modificare a dobânzilor cu +/-1.00% și prețurilor în piață +/-10%, la nivelul contului de profit și pierdere, cât și la nivelul capitalurilor proprii, toate celelalte variabile rămânând constante, sunt prezentate în următorul tabel:

Grup	31 decembrie 2018		31 decembrie 2017	
	Impact - în contul de profit și pierderi	Impact - în capitaluri proprii	Impact - în contul de profit și pierderi	Impact - în capitaluri proprii
<i>În mii lei</i>				
Acțiuni	-1.503	-	-7.669	-
OTC	-89.593	-	-	-55.120
Obligațiuni și titluri	-	-647.779	-	-433.318
Impact total	-91.096	-647.779	-7.669	-488.438

Banca	31 decembrie 2018		31 decembrie 2017	
	Impact - în contul de profit și pierderi	Impact - în capitaluri proprii	Impact - în contul de profit și pierderi	Impact - în capitaluri proprii
<i>În mii lei</i>				
Acțiuni	-1.258	-	-7.328	-
OTC	-87.459	-	-	-53.748
Obligațiuni și titluri	-	-647.728	-	-432.911
Impact total	-88.717	-647.728	-7.328	-486.659

e) Riscul aferent impozitării

Grupul și Banca sunt angajate să asigure o derulare sustenabilă a administrării riscului privind impozitarea prin construirea și menținerea unei funcții fiscale transparente, efective și eficiente în cadrul organizației. Grupul și Banca respectă și aplică cu strictețe legislația fiscală în vigoare pentru toate categoriile de taxe și impozite.

Legislația fiscală românească prevede reguli detaliate și complex, acestea suferind mai multe modificări în ultimii ani. Interpretarea textului și procedurile practice de punere în aplicare a legislației fiscale ar putea varia, existând riscul ca anumite tranzacții, de exemplu, să fie interpretate altfel de către autoritățile fiscale comparativ cu tratamentul Grupului și Băncii.

Mai mult, trecerea la IFRS a băncilor românești a adus implicații fiscale suplimentare, care nu sunt încă pe deplin clarificate în legislație și ar putea genera risc aferent impozitării.

La nivelul Agenției Naționale de Administrare Fiscală există structuri specializate care pot să efectueze controlul fiscal al societăților care operează pe teritoriul României, iar aceste controale pot să acopere atât aspecte de conformitate fiscală, cât și alte aspecte legale și regulatorii. Este posibil ca Grupul și Banca să continue să fie supuse controalelor fiscale pe măsura emiterii de noi reglementări fiscale.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

f) Mediul de afaceri

(i) Evoluții macroeconomice și piața bancară

În anul 2017 a fost adoptată legislația necesară pentru implementarea în România a cerințelor de raportare pentru fiecare țară în parte („CbC”), care transpune în legislația națională prevederile Directivei (UE) 2016/881 din 25 mai 2016 și urmează inițiativele cuprinse în Măsura 13 din proiectul OCDE privind Combaterea Erodării Bazei Impozabile și a Transferului Profiturilor („BEPS”).

Potrivit acestor reglementări, societățile-mamă finale din România care controlează un grup de întreprinderi multinaționale („MNE”) și al cărui venit total consolidat la nivelul grupului este mai mare de 750 milioane EUR, au obligația să depună raportări CbC către autoritățile fiscale din România. Grupul a acordat o atenție sporită implementării acestor cerințe de raportare, având în vedere că scopul acestora este creșterea transparenței fiscale la nivel grupurilor multinaționale și de asemenea reprezintă un pas important în legislația privind prețurile de transfer din România.

Ritmul de creștere din economia României s-a atenuat de la 7% an/an în 2017 la 4,1% an/an în 2018, conform estimărilor provizorii (1) ale Institutului Național de Statistică (INS).

Această evoluție a fost determinată de decelerarea consumului privat (principala componentă a PIB) și de scăderea investițiilor productive, pe fondul semnalelor de maturitate a ciclului economic european post-criză și provocărilor din sfera echilibrului macroeconomic și mix-ului de politici economice pe plan intern.

Cererea internă a avut o contribuție de 5,9 puncte procentuale la ritmul anual de creștere economică din 2018.

Consumul gospodăriilor populației a crescut cu 5,2% an/an, cea mai slabă dinamică din 2014, pe fondul rebalansării politicii economice. Principala componentă a PIB a fost susținută anul trecut de climatul pozitiv din piața forței de muncă și de accelerarea creditării.

De asemenea, consumul public a contribuit cu 0,6 puncte procentuale la dinamica anuală a PIB din 2018, în contextul implementării de politici fiscal-bugetare și de venituri relaxate. Conform datelor publicate de Ministerul de Finanțe cheltuielile publice s-au majorat cu 16,8% an/an la 322,5 miliarde RON în 2018. Se evidențiază creșterea cheltuielilor cu personal cu 23,7% an/an la 86,1 miliarde RON, precum și a celor cu dobânzi cu 27,8% an/an la 12,9 miliarde RON. Totodată, transferurile au consemnat un avans de 14,3% an/an la 149,6 miliarde RON.

Nu în ultimul rând, stocurile companiilor au avut o contribuție importantă la creșterea economică din Anul Centenar: 2,7 puncte procentuale.

Pe de altă parte, investițiile productive au scăzut cu 3,2% an/an în 2018 (cea mai slabă performanță din 2013), evoluție influențată de deteriorarea climatului din Zona Euro (principalul partener economic) și de tensiunile interne (din sfera echilibrului macroeconomic și mix-ului de politici economice).

De asemenea, cererea externă netă a continuat să prezinte o contribuție nefavorabilă la ritmul anual al PIB din 2018 (-1,8 puncte procentuale), pe fondul decelerării exporturilor (la 4,7% an/an), determinată de temperarea ritmului de creștere din Zona Euro și de deteriorarea competitivității internaționale a economiei interne. Importurile au consemnat un avans de 8,6% an/an, evoluție influențată de mix-ul relaxat de politici economice.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

f) Mediul de afaceri (continuare)

(i) Evoluții macroeconomice și piața bancară (continuare)

În ceea ce privește oferta agregată se evidențiază majorarea valorii adăugate brute în sectorul primar cu 9,9% an/an în 2018, determinată de ameliorarea investițiilor în ciclul post-criză. De asemenea, componenta IT&C a consemnat un avans de 7% an/an în 2018.

Totodată, valoarea adăugată brută din industrie a crescut cu 4,1% an/an, evoluție în decelerare comparativ cu 2017, pe fondul deteriorării climatului din Zona Euro și normalizării consumului privat intern.

Nu în ultimul rând, ramura ciclică comerț/reparare auto-moto/transport și depozitare/HORECA a înregistrat o creștere de 3,9% an/an în 2018.

Pe de altă parte, sectorul construcțiilor (intensiv în capital și forță de muncă) a continuat să scadă în 2018, cu 5,6% an/an.

În sfera pieței forței de muncă tendința de ameliorare s-a consolidat în Anul Centenar, evoluție influențată de investițiile derulate în unele sectoare, migrația populației active și diminuarea economiei informale. Rata medie anuală a șomajului a scăzut la 4,2% în 2018, minimul din 1991.

La nivelul economiei financiare se observă accelerarea inflației, pe fondul incidenței mai multor șocuri din sfera ofertei: liberalizarea prețurilor la energie și gaze naturale; majorarea cotațiilor internaționale la țiței; creșterea accizei la tutun și reintroducerea accizei la carburanți (în toamna 2017); deprecierea cursului nominal al RON în raport cu moneda unică europeană.

În 2018 inflația medie anuală s-a situat la 4,6% (4,1% pe indicele armonizat UE al prețurilor de consum), maximul din 2011.

Cu toate acestea, inflația a decelerat în ultimul trimestru din 2018, reintrând în intervalul țintă al Băncii Centrale (1,5% - 3,5%).

Accelerarea presiunilor inflaționiste coroborată cu acumularea de provocări din sfera echilibrului macroeconomic intern au determinat Banca Națională a României (BNR) să majoreze rata de dobândă de referință de la 1,75% la 2,50% în prima jumătate a anului 2018.

Pe de altă parte, Banca Centrală a semnalat consolidarea politicii monetare în a doua jumătate a Anului Centenar, în contextul perspectivelor de decelerare a inflației și deteriorării climatului investițional.

La nivelul pieței creditului privat se observă continuarea tendinței de accelerare în 2018, evoluție susținută de o serie de factori: nivelul accesibil al costurilor reale de finanțare; climatul pozitiv din piața forței de muncă; Programul Prima Casă; ameliorarea performanței financiare a sectorului bancar.

Soldul mediu anual al creditului neguvernamental total s-a majorat cu 6,6% an/an în 2018, cea mai bună performanță din 2009, conform datelor BNR.

Evoluția a fost determinată de creșterea soldului creditului neguvernamental denominat în moneda națională, cu un ritm mediu anual de 14,8%.

Pe de altă parte, soldul creditului neguvernamental denominat în valută a continuat să se ajusteze în 2018, cu o dinamică medie anuală de 5,7%.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

f) Mediul de afaceri (continuare)

(i) Evoluții macroeconomice și piața bancară (continuare)

În abordarea alternativă, se evidențiază majorarea creditului acordat populației cu un ritm mediu anual de 9,4% în 2018, evoluție susținută de creșterea venitului real disponibil, Programul Prima Casă și nivelul accesibil al costurilor reale de finanțare.

Creditul acordat persoanelor juridice a consemnat un avans mediu anual de doar 3,7% în 2018, pe fondul intensificării provocărilor în sfera climatului investițional.

Astfel, la sfârșit de 2018 soldul creditului neguvernamental total a înregistrat un nivel de 251,1 miliarde RON (maxim istoric), în urcare cu 7,9% an/an. Ponderea creditului în RON în totalul creditului neguvernamental s-a situat la 66% în decembrie 2018, cel mai ridicat nivel din septembrie 1996.

De asemenea, statisticile BNR indică continuarea tendinței ascendente pentru depozitele neguvernamentale în Anul Centenar, în contextul majorării veniturilor populației, atitudinii investiționale prudente a companiilor și creșterii graduale a ratelor de dobândă.

Astfel, depozitele neguvernamentale au crescut cu un ritm mediu anual de 10,8% în 2018. La finele anului trecut soldul depozitelor neguvernamentale a înregistrat un nivel de 329,7 miliarde RON (maxim istoric), în urcare cu 9% an/an.

Prin urmare, tendința de scădere pentru raportul credite/depozite a continuat în 2018, până la un nivel de 76,2% la final de an (minim istoric).

Anul Centenar s-a caracterizat prin continuarea tendinței de ameliorare a performanței financiare a sectorului bancar din România, evoluție susținută de accelerarea creditării, dinamica investițiilor din sistem și procesul de restructurare bilanțieră.

Astfel, se evidențiază continuarea tendinței descendente pentru rata creditelor neperformante, până la 4,95% în decembrie. În 2018 acest indicator a înregistrat un nivel mediu de 5,71%, în diminuare de la 8,42% în 2017.

Volumul mediu al activelor totale ale sectorul bancar intern a crescut cu 8,4% an/an la 440,7 miliarde RON (nivel record) în Anul Centenar.

Totodată, profitul net agregat s-a majorat cu 32,5% an/an la 7 miliarde RON în 2018 (maxim istoric): indicatorii rentabilitatea activelor și rentabilitatea capitalurilor proprii s-au situat la 1,59%, respectiv 14,85%.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

g) Riscuri operaționale

Riscul operațional este riscul înregistrării de pierderi directe sau indirecte rezultând dintr-o gamă largă de factori asociați cu procesele, personalul sau sistemele interne inadecvate sau care nu și-au îndeplinit funcția în mod corespunzător, sau factori externi cum ar fi cei care rezultă din cerințele de reglementare incidente din standarde general acceptate de politici corporatiste sau dezastre naturale care conduc la indisponibilizarea unor activități de bază ale entităților Grupului și Băncii. Riscul operațional se manifestă la nivelul tuturor entităților, iar nivelul final se obține din agregarea acestuia la nivelul tuturor entităților Grupului și Băncii. Obiectivul Grupului și Băncii privind administrarea riscului operațional este asigurarea diminuării efectelor evenimentelor de natura riscului operațional care sunt întâlnite în activitatea băncii, menținerea la un nivel redus al pierderilor din incidente de natura riscului operațional, precum și asigurarea împotriva acelor categorii de riscuri care nu sunt sub controlul Băncii.

În vederea reducerii riscurilor inerente activităților operaționale ale Grupului și Băncii a fost dezvoltat un cadru general de administrare a acestor riscuri în concordanță cu obiectivele de business stabilite, apetitul de risc asumat, precum și cu normele și reglementările în vigoare la nivel național și internațional, cadru compus din politici, norme și proceduri privind administrarea riscului operațional care sunt parte a guvernantei corporative.

Strategia Grupului și a Băncii Transilvania S.A. pentru diminuarea expunerii la riscuri operaționale se bazează în principal pe :

- conformarea permanentă a documentelor normative la reglementările legale și adecvarea la condițiile pieței;
- pregătirea personalului;
- eficiența sistemelor de control intern (organizare și exercitare);
- implementarea de dezvoltări informatice și consolidare a sistemelor de securitate ale băncii;
- utilizarea unor mijloace complementare de reducere a riscurilor: încheierea unor polițe de asigurare împotriva riscurilor, externalizarea unor activități;
- aplicarea de măsuri pentru limitarea, reducerea efectelor incidentelor de riscuri operaționale identificate, precum: standardizarea activității curente, automatizarea unui număr cât mai mare de procese cu puncte de control monitorizate permanent;
- reducerea volumului de date redundante care sunt colectate la nivelul diferitelor entități ale Băncii;
- valorificarea recomandărilor și concluziilor rezultate ca urmare a supravegherii permanente;
- actualizarea planurilor de continuitate, evaluarea și testarea acestora cu regularitate, mai ales în situația acelor sisteme care susțin procese operaționale critice pentru Bancă;
- evaluarea produselor, proceselor și sistemelor în vederea determinării acestora semnificative în ceea ce privește riscul operațional inerent;
- acțiuni luate pentru diminuarea riscurilor cibernetice, precum și abordările specifice care trebuie urmate pentru a elimina/reduce impactul atacurilor cibernetice.

Direcția Administrarea Riscurilor împreună cu Direcția Managementul Riscului Operațional și Informațional urmăresc implementarea strategiei și a metodologiei de identificare, de măsurare, supraveghere, control și reducere a riscului operațional al Băncii Transilvania S.A. și asigură informarea Comitetului Conducătorilor asupra problemelor, evoluțiilor semnificative de natura riscurilor operaționale și propune măsuri de limitare a riscurilor.

Direcția Audit Intern, Direcția Control Riscuri monitorizează respectarea standardelor Grupului și Băncii prin controale on-site și off-site regulate. Rezultatele auditului intern, monitorizării și controlului riscului operațional sunt discutate cu conducerea unităților auditate, iar rezumatul se prezintă conducerii Grupului și Băncii.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

h) Gestionarea capitalului

Aprobarea proiectării procesului intern de evaluare a adecvării capitalului la riscuri la nivel conceptual, cel puțin sfera de aplicare, metodologia și obiectivele generale, respectiv stabilirea strategiei privind planificarea capitalului intern, a fondurilor proprii și adecvarea capitalului la riscuri în Banca Transilvania S.A. se realizează la nivelul Consiliului de Administrație al Băncii.

Consiliul de Administrație ia decizii cu privire la direcțiile de urmat în procesul adecvării capitalului, stabilește principalele proiecte în domeniu care vor fi realizate precum și obiectivele principale ce trebuie îndeplinite în vederea unui control cât mai bun al corelării riscurilor la care este expusă Banca și capitalul propriu necesar acoperirii lor și dezvoltarea unor sisteme solide de administrare a riscurilor.

Banca Națională a României monitorizează cerințele de capital atât la nivel individual, cât și la nivel de Grup.

Adecvarea de capital se calculează conform Regulamentului Parlamentului European și al Consiliului nr. 575/2013 și impune menținerea ratei fondurilor proprii la un nivel minim de:

- 4,5 % pentru rata fondurilor proprii de nivel 1 de bază;
- 6,0 % pentru rata fondurilor proprii de nivel 1;
- 8,0 % pentru rata fondurilor proprii totale.

De asemenea, Banca și Grupul, corespunzător abordărilor reglementate de determinare a cerințelor minime de capital alese și Regulamentului UE 575/2013, coroborat cu prevederile Regulamentului BNR nr. 5/2013 și ținând cont de amortizoarele de capital impuse de BNR, mențin:

- amortizorul de conservare a capitalului în cuantum de 1,875% din valoarea totală a expunerilor ponderate la risc în perioada 1 ianuarie 2018-31 decembrie 2018;
- amortizorul O-SII în cuantum de 1% din valoarea totală a expunerilor ponderate la risc;
- amortizorul de risc sistemic în cuantum de 2% din valoarea totală a expunerilor ponderate la risc(amortizor impus începând cu raportul de adecvare calculat pentru 30 iunie 2018).

Adecvarea fondurilor proprii

Pentru determinarea cerințelor reglementate de fonduri proprii Banca și Grupul folosesc următoarele metode de calcul:

- Riscul de credit: metoda standardizată;
- Riscul de piață: pentru calculul cerințelor de fonduri proprii aferente riscului valutar și pentru portofoliul de tranzacționare este utilizată metoda standard;
- Riscul operațional: pentru calculul cerințelor de fonduri proprii pentru acoperirea riscului operațional este utilizată metoda indicatorului de bază.

Banca și Grupul respectă reglementările de mai sus, nivelul indicatorului de adecvare a capitalului la riscuri depășind cu mult limitele minime impuse de legislație.

La 31 decembrie 2018, respectiv 31 decembrie 2017, precum și în cursul anilor 2018 și 2017, Grupul și Banca au îndeplinit toate cerințele de reglementare privind fondurile proprii.

Fondurile proprii ale Grupului și Băncii, conform reglementărilor legale în vigoare privind adecvarea capitalului, includ:

- fonduri proprii de nivel I, care cuprind capitalul social subscris și vărsat, prime de capital, rezerve eligibile, rezultatul reportat și deducerile prevăzute de legislația în vigoare;
- fonduri proprii de nivel II includ împrumuturile subordonate și deducerile prevăzute de legislația în vigoare.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

4. Politici de gestionare a riscului financiar (continuare)

h) Gestionarea capitalului (continuare)

Adecvarea fondurilor proprii (continuare)

Grupul gestionează în mod dinamic baza sa de capital, prin monitorizarea ratelor de capital reglementate, anticipând modificările corespunzătoare necesare pentru atingerea obiectivelor sale, precum și optimizarea componenței activelor și a capitalurilor proprii.

Planificarea și monitorizarea au în vedere, pe de o parte totalul fondurilor proprii și, pe de altă parte, cerințele de fonduri proprii.

Nivelul și cerințele de fonduri proprii la **31 decembrie 2018** și la **31 decembrie 2017** se prezintă astfel:

În mii lei	Grup		Banca	
	2018	2017	2018	2017
Fonduri proprii de nivel 1	7.562.274	6.072.389	7.343.977	5.902.912
Fonduri proprii de nivel 2	1.603.616	310.496	1.603.616	310.496
Total nivel fonduri proprii	9.165.890	6.382.885	8.947.593	6.213.408
Valoarea expunerii pentru riscul de credit	31.510.920	22.354.747	27.553.969	21.874.342
Valoarea expunerii pentru riscul de piață, riscul valutar și riscul de marfă	7.727.012	5.344.525	7.394.966	5.308.252
Valoarea expunerii pentru riscul operațional	6.863.811	5.358.427	6.605.508	5.151.058
Valoarea expunerii pentru risc pentru ajustarea evaluării creditului	2.776	4.468	2.776	4.468
Total expunere la riscuri	46.104.519	33.062.167	41.557.219	32.338.120

Indicatorul de adecvare a capitalului la riscuri se calculează ca raport între fondurile proprii și totalul activelor ponderate la risc:

În %	Grup		Banca	
	2018	2017	2018	2017
Rata fondurilor proprii de nivel 1 de bază	16,40	18,37	17,67	18,25
Rata fondurilor proprii de nivel 1	16,40	18,37	17,67	18,25
Indicatorul de solvabilitate	19,88	19,31	21,53	19,21

Nota: În calculul Fondurilor proprii ale Grupului și Băncii sunt incluse profiturile statutare ale Grupului, respectiv ale Băncii, aferente exercițiilor financiare încheiate la 31 decembrie 2018 și 31 decembrie 2017. Calculul capitalului reglementat la 31 decembrie 2018 și 31 decembrie 2017 a fost efectuat conform standardelor IFRS adoptate de Uniunea Europeană.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

5. Estimări contabile și judecăți semnificative

Grupul și Banca fac estimări și ipoteze care afectează valoarea activelor și datoriilor raportate în decursul exercițiului financiar următor. Estimările și judecățile sunt evaluate continuu și sunt bazate pe experiența anterioară și pe alți factori, incluzând așteptări cu privire la evenimentele viitoare considerate a fi rezonabile în circumstanțele date.

a) Pierderi din deprecierea creditelor și avansurilor către clienți

Grupul și Banca revizuiesc portofoliul de credite și creanțe din contracte de leasing financiar pentru a evalua deprecierea acestor active cel puțin semestrial (lunar pentru Bancă). Pentru a determina dacă ar trebui înregistrată o pierdere din depreciere, Grupul și Banca emit judecăți cu privire la existența de date observabile care să indice o diminuare a fluxurilor de numerar viitoare estimate ale unui portofoliu de credite și creanțe din contracte de leasing financiar înainte ca diminuarea să poată fi identificată pentru un credit/leasing individual din portofoliu. De exemplu, datele observabile pot fi de tipul schimbărilor nefavorabile în comportamentul de plată a unor debitori dintr-un grup sau a condițiilor economice, naționale sau locale care se corelează cu incidente de plată din partea grupului de debitori. Conducerea folosește estimări bazate pe experiența din trecut a pierderilor din credite cu caracteristici similare ale riscului de credit atunci când își programează fluxurile viitoare de numerar.

Metodologia și ipotezele folosite pentru a estima atât suma, cât și termenul fluxurilor viitoare de numerar sunt revizuite regulat pentru a reduce decalajele existente între estimări și valorile reale, inclusiv pentru a evalua efectele incertitudinilor de pe piețele financiare locale cu privire la evaluarea activelor și la mediul economic operativ al debitorilor. Estimarea pierderilor din credite ține cont de efectele vizibile ale condițiilor pieței actuale asupra estimărilor individuale/colective ale pierderilor din deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților. Prin urmare, Grupul și Banca au estimat pierderile din deprecierea creditelor, avansurilor acordate clienților și creanțelor din contracte de leasing financiar bazându-se pe metodologia internă și a stabilit că nu mai sunt necesare și alte provizioane pentru acoperirea pierderii din deprecierea creditelor decât cele prezentate deja în situațiile financiare consolidate.

Activele semnificative la nivel individual sunt evaluate și monitorizate în analiza individuală, indiferent de stadiul în care au fost alocate. Astfel, o echipă specializată de experți utilizează judecata profesională pentru a evalua improbabilitatea de plată și a determina scenariile utilizate în calculul ECL.

În cazul îngustării pragului relativ utilizat în analiza de SICR aferenta lifetime PD, provizionul pentru acoperirea pierderii din deprecierea creditelor ar crește cu 12.611,80 mii lei.

În cazul creșterii cu 12 luni a orizontului de valorificare a garanțiilor utilizate în calculul provizioanelor, provizionul pentru acoperirea pierderii din deprecierea creditelor ar crește cu 55.705,87 mii lei.

b) Tratatamentul fiscal al câștigului din achiziție

În aprilie 2015 Banca a preluat controlul asupra Volksbank Romania S.A. („VBRO”), recunoscând în situațiile financiare individuale și consolidate câștigul din achiziție în valoare de 1.650.600 mii lei ca urmare a combinării de întreprinderi în conformitate cu IFRS 3. Banca a considerat câștigul din achiziție ca fiind venit neimpozabil în calculul rezultatului fiscal global, având la bază argumente solide precum urmează:

- Codul Fiscal nu conține elemente specifice privind fuziunea între doi sau mai mulți contribuabili care aplică IFRS ca bază a contabilității, iar legislația fiscală este necorelată cu legislația contabilă;

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

5. Estimări contabile și judecăți semnificative (continuare)

b) Tratatamentul fiscal al câștigului din achiziție (continuare)

- Începând cu 1 ianuarie 2016 Codul Fiscal Rescris a transpus prevederile Directivei 2009/133/CE și pentru fuziunile domestice, astfel încât intenția legiuitorului este clară în ceea ce privește faptul că principiile fiscale specifice (principiul neutralității fiscale a fuziunii) prevalează prevederilor generale de impozitare;
- Fuziunea cu VBRO a fost efectuată în baza unor rațiuni economice solide (nu a urmărit obținerea unor beneficii fiscale). Operațiunea de fuziune este o operațiune neutră fiscal. De exemplu câștigul din achiziție nu ar trebui să fie impozabil;
- Tratatamentul fiscal ar trebui să fie aplicat unitar: luând în considerare situația opusă, unde prețul de achiziție ar fi mai mare decât valoarea activelor și pasivelor preluate prin fuziune, ar determina apariția unui fond comercial pozitiv, care, potrivit prevederilor fiscale românești, nu reprezintă un activ amortizabil din punct de vedere fiscal și respectiv nu generează impact fiscal în poziția Băncii;
- Evitarea dublei impuneri;
- Jurisprudența europeană – care prevede că în cazul în care legislația unui stat membru nu conține prevederi clare sau anumite prevederi specifice legislative, normele legislative europene primează.

Banca a solicitat autorităților fiscale emiterea unei opinii fiscale oficiale privind tratamentul fiscal al câștigului din achiziția VBRO („SFLA”). Banca și-a exprimat opinia privind abordarea considerării câștigului din achiziție drept venit neimpozabil luând în calcul toate argumentele prezentate mai sus. Autoritățile fiscale române au emis opinie nefavorabilă Băncii, considerând câștigul din achiziție taxabil (așa cum este acesta contabilizat potrivit normelor IFRS), iar singurul argument susținut a fost faptul că venitul din achiziție nu se încadrează în lista veniturilor neimpozabile enumerate în Codul Fiscal aplicabil la 31 decembrie 2015. Banca a demarat o acțiune legală în instanță în acest sens în cursul anului 2017. Dosarul de acțiune în instanță a fost depus la Curtea de Apel Cluj în luna aprilie 2017. În luna noiembrie 2017, Curtea de Apel Cluj a admis acțiunea în instanță și a emis o hotărâre favorabilă pentru Bancă, prin care a confirmat abordarea Băncii de a considera câștigul din achiziție drept venit neimpozabil. Dosarul se află la Înalta Curte de Casație și Justiție. Așteptările managementului și a avocaților Băncii sunt că, procesul legal ar putea dura o perioadă mai lungă de timp, între 1 an și 3 ani, până când din punct de vedere procedural dosarul să ajungă la Curtea Supremă de Justiție. Poziția Băncii este că procesul are cele mai mari șanse de câștig, având în vedere argumentele solide prezentate de până acum și care au fost admise într-o primă etapă de către Curtea de Apel Cluj. Cu toate acestea, poziția fiscală cu privire la această cauză este una incertă și în cazul în care Banca nu ar avea câștig de cauză în fața instanței, atunci aceasta ar fi obligată să considere câștigul din achiziție drept venit impozabil și să suporte eventualele majorări și penalități, dacă va fi cazul.

În anul 2018, ca urmare a achiziției Bancpost din data de 3 aprilie 2018 și fuziunii ulterioare de la 31 decembrie 2018, Banca a înregistrat un câștig din achiziție de 71.830 mii lei care a fost tratat ca și venit neimpozabil, similar cu câștigul din achiziția VBRO. Câștigul din achiziția Bancpost a fost determinat pe baza raportului de alocare a prețului de achiziție realizat de către o echipă de consultanți și evaluatori independenți care a identificat activele și pasivele preluate de la Bancpost în conformitate cu standardul IFRS 3 și a stabilit valoarea justă a acestora la data de 31 martie 2018.

c) Realizarea pierderilor fiscale viitoare

Creanțele de impozit pe profit amânat sunt recunoscute pentru reportarea pierderilor fiscale în măsura în care este probabil că se vor realiza profituri impozabile viitoare. Estimarea probabilității realizării profiturilor impozabile viitoare se bazează pe un plan financiar și o analiză desfășurată la nivel de management al băncii. Au fost luați în considerare următorii factori, precum: o creștere organică a veniturilor operaționale, o abordare moderată a riscului, controlul costurilor, creșterea eficienței, menținerea unui nivel adecvat de capital și o poziție stabilă de lichiditate.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

5. Estimări contabile și judecăți semnificative (continuare)

c) Realizarea pierderilor fiscale (continuare)

Ca urmare a fuziunii cu VBRO la 31 decembrie 2015, Banca a preluat pierderile fiscale reportate până la acea dată în valoare totală de 3.767.958 mii lei. La 31 decembrie 2018 Banca a recuperat pierderi fiscale preluate din Volksbank Romania (VBRO) față de 31 decembrie 2017 când au fost în valoare totală de 1.086.380 mii lei. Creanța de impozit amânat la 31 decembrie 2018 este în sumă de 48.687 mii lei față de 31 decembrie 2017 când era în sumă de 173.243 mii lei). Pierderea fiscală în sumă de 46.018 mii lei a fost preluată de Bancă, ca urmare a fuziunii cu Bancpost la 31 decembrie 2018.

d) Provizioane de risc pentru clauze abuzive

În fiecare an Banca își revizuieste estimările utilizate în calculul provizionului pentru clauze abuzive luând în considerare date istorice recente (numărul nou de litigii inițiate împotriva Băncii în ultimul an și rezultatul pozitiv sau negativ al litigiilor finalizate în aceeași perioadă). În situațiile financiare ale anului 2018, Banca a luat în considerare numeroasele incertitudini existente la momentul finalizării situațiilor, precum și factorii potențiali de atenuare a efectelor negative posibile, astfel încât o parte din acest provizion care era în sold la 31 decembrie 2017 a fost reluat în veniturile anului 2018.

6. Raportarea pe segmente

Raportarea pe segmente a Grupului este în conformitate cu cerințele interne ale managementului. Segmentele operaționale sunt prezentate într-o manieră consistentă cu raportările interne către Comitetul Conducătorilor. Comitetul Conducătorilor, cu susținerea Consiliului de Administrație, este responsabil cu alocarea resurselor și evaluarea performanței segmentelor operaționale, fiind identificat ca factorul decizional operațional.

Formatul de raportare este bazat pe formatul intern de raportare către management. Toate elementele de active și datorii, venituri și cheltuieli prezentate sunt alocate segmentelor operaționale fie în mod direct, fie pe baza unor criterii rezonabile stabilite de către management.

În scopul raportării rezultatelor Grupului pe segmente operaționale, pentru noua subsidiara Victoriabank s-a făcut o analiză preliminară a clienților, în urma căreia s-a determinat clasificarea acestora după regulile Grupului. Segmentul „Leasing și credite acordate de instituții financiare nebancale” cuprinde societățile de leasing și credite de consum, așa cum sunt prezentate în Nota 1. Celelalte filiale nebancale sunt cuprinse la segmentul „Alte Grup”. Segmentul „Eliminări și Ajustări” cuprinde operațiunile intragrup.

Segmentele operaționale sunt organizate și administrate separat în conformitate cu natura produselor și serviciilor prestate, fiecare segment oferă diferite produse și servește piețe diferite.

Un segment operațional este o componentă a Grupului și a Băncii:

- Care se angajează în activitatea de afaceri de la care poate obține venituri și de pe urma cărora poate suporta cheltuieli (inclusiv venituri și cheltuieli legate de tranzacțiile cu alte componente ale aceleiași entități);
- Ale cărei rezultate din activitatea de exploatare sunt revizuite periodic de către principalul factor decizional operațional pentru a lua decizii cu privire la resursele care vor fi alocate segmentului și a evalua performanțele sale;
- Pentru care sunt disponibile informații financiare distincte.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

6. Raportarea pe segmente (continuare)

Anul 2017 a fost anul în care Banca și Grupul și-au modificat segmentele operaționale pentru a putea oferi în mod eficient servicii dedicate clienților persoane juridice. Astfel, s-au rafinat modelele de business pentru segmentele de clienți corporativi mari (peste 100 milioane lei cifra de afaceri anuală) și clienți corporativi medii (între 9 și 100 milioane lei cifra de afaceri anuală). De asemenea, specializarea în raport cu nevoile de business ale antreprenorilor întreprinderilor mici și mijlocii se concretizează într-o abordare diferențiată, pe segmentele Micro Business (firmele cu cifra de afaceri de până la 2 milioane lei anual) și IMM (firmele cu o cifră de afaceri anuală între 2 și 9 milioane lei). Modificarea segmentelor a însemnat echipe specializate, produse recomandate și modele de interacțiune dedicate, ele fiind prezentate mai jos:

Clienți Corporativi Mari („LaCo”): Grupul și Banca gestionează în această categorie în principal companii/grupuri de societăți comerciale cu cifra de afaceri anuală de peste 100 milioane lei, precum și companii de proiecte speciale (tip SPV), entități aparținând sectorului public și instituții financiare încadrate în acest segment conform unor criterii specifice de încadrare. Companiile din acest segment au în general nevoi specifice de anvergură. Prin abordarea centralizată și specializată Banca dorește să asigure o calitate operațională crescută, evaluare promptă a nevoilor specifice acestui tip de client în vederea oferirii de soluții personalizate, precum și o cunoaștere aprofundată a profilului de risc, atât de necesară pentru o calitate ridicată a portofoliului de credite. Clienții Mari Corporativi au acces la întreaga gamă de produse și servicii bancare, structura veniturilor generate provenind din operațiuni de creditare, operațiuni aferente business-ului operațional curent (transaction banking, Treasury, trade finance și produse retail) și alte servicii complementare (leasing, asset management, consultanța privind achiziții și fuziuni, piețe de capital), Banca dorește ca prin serviciile oferite să extindă colaborarea la nivelul universului de parteneri ai segmentului LaCo: clienți/ furnizori/ angajați, cu accent pe creșterea ponderii veniturilor non-risc.

Clienți Corporativi Medii („MidCo”): Grupul și Banca gestionează în această categorie în principal companii cu cifra de afaceri anuală între 9 și 100 milioane lei. Prin setarea acestor praguri valorice ca limite de încadrare în segmentul MidCo, adresăm cele mai importante solicitări comune ale clienților: soluții personalizate de finanțare, acces facil la o gamă largă de soluții bancare, preț stabilit în funcție de performanța financiară, responsabil clientelă mobil și dedicat relației, precum și agilitate operațională. În funcție de tipul activității, servirea personalizată a clienților este completată prin două specializări existente, clienți Agribusiness și clienți din sectorul Medical.

Segmentul MidCo mai include și entități aparținând sectorului public, instituții financiare sau companii de proiect, încadrate în acest segment conform unor criterii specifice. Banca oferă clienților corporativi medii servicii financiare complete care includ: servicii de creditare, operațiuni curente și servicii de trezorerie, precum și servicii complementare: pachete de beneficii destinate angajaților, finanțări structurate, co-finanțarea proiectelor dezvoltate cu fonduri europene; facilitează accesul și la serviciile oferite de subsidiarele Grupului, cum ar fi: bancassurance, consultanță pentru fuziuni și achiziții, administrarea activelor financiare, leasing financiar și operațional, cu obiectivul de a crește în continuare profitabilitatea și ponderea veniturilor non-risc.

Clienți IMM – firme cu cifra de afaceri cuprinsă între 2 și 9 milioane lei anual. Sunt companii care au depășit primele faze de creștere și a căror afacere solicită atenție suplimentară. În consecință nevoile acestora se clarifică, cu accent prioritar în activitățile de finanțare.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

6. Raportarea pe segmente (continuare)

Clienți Micro Business – persoane juridice cu cifra de afaceri până în 2 milioane lei anual.

Aici este cea mai mare populație de firme având și cele mai variate forme de organizare, societăți cu răspundere limitată, persoane fizice autorizate, întreprinderi individuale și altele.

În funcție de vârsta afacerii (mulți clienți sunt firme foarte tinere), de experiența antreprenorului, de tipul de piață căreia i se adresează, apar nevoile pe care Grupul și Banca le tratează prin pachete de produse și servicii care, în timp, au devenit un reper în sectorul bancar pentru acest segment de beneficiari.

Produsele de creditare tind să fie accesate pe măsură ce afacerea Micro sau IMM prinde contur: credite de capital de lucru sau pentru investiții, scrisori de garanție bancară, co-finanțarea programelor europene, carduri de credit, leasing, scontări sau factoring.

O altă categorie importantă de produse vizează operațiunile generale, plățile și încasările, cecuri, bilete la ordin, schimburi valutare, convențiile pentru plata salariilor sau servicii de bancassurance. Cu o importanță în creștere accelerată sunt opțiunile de digitalizare ale ofertei de produse și servicii, clienții noștri fiind interesați de internet și mobile banking, e-commerce, POS-uri moderne și integrarea informațiilor financiare în propriile sisteme contabile.

Persoane fizice: Grupul și Banca furnizează persoanelor fizice o gamă largă de produse și servicii financiare, din care acordarea de credite (credite de consum, pentru cumpărarea de autovehicule, pentru nevoi personale și credite garantate cu ipotecă), conturi de economii și de depozit, servicii de plăți, tranzacții cu titluri de valoare.

Trezorerie: Grupul și Banca încorporează în această categorie serviciile oferite de activitatea de trezorerie.

Leasing și credite de consum acordate de instituții financiare nebancare: în această categorie Grupul include produse și servicii financiare de tipul leasing, credite de consum și microfinanțare acordate de instituțiile financiare nebancare ale Grupului.

Altele: Grupul și Banca încorporează în această categorie servicii oferite de societăți financiare din cadrul Grupului în următoarele domenii: gestionare investiții financiare, brokeraj, factoring, imobiliare.

Referitor la împărțirea pe arii geografice, Grupul și Banca prezintă în majoritate zona geografică România, cu excepția businessului din Italia la nivel de Bancă, iar la nivel de Grup activitatea de leasing financiar desfășurată prin BT Leasing Moldova, dar contribuția acestora la bilanțul și contul de profit și pierdere este nesemnificativă. Nu există nicio altă informație legată de împărțirea pe arii geografice utilizată de managementul Grupului și al Băncii astfel că această împărțire nu este arătată aici.

La 31 decembrie 2018 și 31 decembrie 2017, Banca sau Grupul nu au realizat venituri mai mari de 10% din totalul veniturilor cu un singur client.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

6. Raportarea pe segmente (continuare)

Prezentăm mai jos informații financiare pe segmente, privind situația consolidată a poziției financiare și rezultatul operațional înainte de cheltuieli nete cu ajustările de depreciere pentru credite și avansuri acordate clienților, pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2018 și date comparative pentru 2017:

Sectoare de activitate la 31 decembrie 2018

<i>În mii lei</i>	Corporații mari	Corporații medii	IMM	Micro	Persoane Fizice	Trezorerie	Leasing și credite de consum acordate de instituții financiare nebancare	Altele Grup	Eliminări și ajustări	Total
Grup 31 decembrie 2018										
Credite brute	6.911.155	6.006.138	2.148.978	3.093.737	21.407.190	-	1.844.100	12.823	-933.729	40.490.392
Provizioane principal	-783.065	-549.445	-118.549	-192.892	-860.463	-	-186.466	-460	18.032	-2.673.308
Credite nete de provizioane	6.128.090	5.456.693	2.030.429	2.900.845	20.546.727	-	1.657.634	12.363	-915.697	37.817.084
Portofoliu Instrumente de datorie și Instrumente de capitaluri proprii nete de provizioane	-	-	-	-	-	23.126.543	-	229.699	-229.462	23.126.780
Operațiuni de trezorerie și operațiuni interbancare	-	-	-	-	-	14.914.717	70.880	155.875	-169.214	14.972.258
Valori imobilizate	80.349	95.451	79.729	107.648	392.893	29.651	7.221	88.799	-324	881.417
Alte active	311.729	167.280	55.766	69.765	423.643	-	41.401	619.086	-589.455	1.099.215
Total active	6.520.168	5.719.424	2.165.924	3.078.258	21.363.263	38.070.911	1.777.136	1.105.822	-1.904.152	77.896.754
Depozite și conturi curente	5.306.139	5.512.831	3.046.256	8.109.460	43.341.868	216.320	1.453	2.314	-180.827	65.355.814
Împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare	72.340	439.890	186.365	202.062	46.431	246.598	1.397.568	42.822	-930.525	1.703.551
Datorii subordonate	-	-	-	-	-	1.651.518	-	-	3.859	1.655.377
Alte pasive	230.156	193.019	52.365	69.301	605.295	2.524	46.548	114.180	-11.449	1.301.939
Total datorii	5.608.635	6.145.740	3.284.986	8.380.823	43.993.594	2.116.960	1.445.569	159.316	-1.118.942	70.016.681
Capitaluri proprii și asimilate	-	-	-	-	-	-	-	7.880.073	-	7.880.073
Total datorii și capitaluri proprii	5.608.635	6.145.740	3.284.986	8.380.823	43.993.594	2.116.960	1.445.569	8.039.389	-1.118.942	77.896.754

Note la situațiile financiare individuale și consolidate

6. Raportarea pe segmente (continuare)

Sectoare de activitate la 31 decembrie 2017

În mii lei	Corporații mari	Corporații medii	IMM	Micro	Persoane Fizice	Trezorerie	Leasing și credite de consum acordate de instituții financiare nebancaire	Altele Grup	Eliminări și ajustări	Total
Grup 31 decembrie 2017										
Credite brute	5.115.662	5.441.688	1.503.147	2.719.055	16.689.357	-	1.173.391	12.435	-758.008	31.896.727
Provizioane principal	-533.872	-456.982	-53.036	-116.776	-570.950	-	-99.348	-59	6.512	-1.824.511
Credite nete de provizioane	4.581.790	4.984.706	1.450.111	2.602.279	16.118.407	-	1.074.043	12.376	-751.496	30.072.216
Portofoliu Instrumente de datorie și Instrumente de capitaluri proprii nete de provizioane	-	-	-	-	-	16.338.539	-	225.698	-245.295	16.318.942
Operațiuni de trezorerie și operațiuni interbancaire	-	-	-	-	-	11.717.192	46.614	169.720	-170.519	11.763.007
Valori imobilizate	58.228	76.951	33.802	65.303	277.836	20.526	4.513	234.317	-1.779	769.697
Alte active	163.490	246.248	66.994	77.354	421.555	-	19.212	72.368	-186.114	881.107
Total active	4.803.508	5.307.905	1.550.907	2.744.936	16.817.798	28.076.257	1.144.382	714.479	-1.355.203	59.804.969
Depozite și conturi curente	5.061.815	5.950.095	1.473.137	6.212.790	30.401.364	127.946	-	2.610	-169.616	49.060.141
Împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare	94.929	240.419	197.511	304.212	4.385	258.435	931.118	208.369	-752.356	1.487.022
Datorii subordonate	-	-	-	-	-	414.578	-	-	-	414.578
Alte pasive	214.861	232.008	64.198	113.884	965.435	-	38.463	86.522	-12.255	1.703.116
Total datorii	5.371.605	6.422.522	1.734.846	6.630.886	31.371.184	800.959	969.581	297.501	-934.227	52.664.857
Capitaluri proprii și asimilate	-	-	-	-	-	-	-	7.140.112	-	7.140.112
Total datorii și capitaluri proprii	5.371.605	6.422.522	1.734.846	6.630.886	31.371.184	800.959	969.581	7.437.613	-934.227	59.804.969

Note la situațiile financiare individuale și consolidate

6. Raportarea pe segmente (continuare)

Sectoare de activitate la 31 decembrie 2018

<i>In mii lei</i>	Corporații mari	Corporații medii	IMM	Micro	Persoane Fizice	Trezorerie	Leasing și credite de consum acordate de instituții financiare nebancaire	Altele Grup	Eliminări și ajustări	Total
Grup 31 decembrie 2018										
Venituri nete din dobânzi	137.724	238.127	112.777	289.573	1.018.184	268.465	191.749	493.377	-427	2.749.549
Venituri nete din comisioane	56.038	106.380	76.135	249.467	242.403	-1.727	9.371	52.480	-12.839	777.708
Venituri nete din tranzacționare	6.844	29.664	23.275	52.645	89.516	80.175	-129	-32.302	2.475	252.163
Pierdere netă (-) / Câștig net realizat aferent activelor financiare evaluate prin rezultatul global	-	-	-	-	-	-3.959	-13	-4.287	704	-7.555
Pierdere netă (-) / Câștig net realizat aferent activelor financiare evaluate obligatoriu prin profit și pierdere	-	-	-	-	-	-40.256	-	-1.344	39.030	-2.570
Contribuția la Fondul de Garantare a Depozitelor și la Fondul de Rezoluție	-4.481	-4.349	-1.146	-4.703	-26.744	-	-	-	-	-41.423
Alte venituri din exploatare	41.695	39.233	24.986	29.432	98.001	1.640	13.608	114.175	-145.179	217.591
Total venituri	237.820	409.055	236.027	616.414	1.421.360	304.338	214.586	622.099	-116.236	3.945.463
Salarii și asimilate	-112.231	-131.304	-93.253	-136.064	-512.256	-11.698	-40.315	-28.066	25	-1.065.162
Alte cheltuieli operaționale	-68.143	-75.083	-64.423	-81.795	-382.763	-13.571	-41.628	-96.760	17.551	-806.615
Cheltuieli cu amortizarea	-13.199	-16.540	-11.542	-17.081	-72.117	-4.510	-2.800	-24.725	-	-162.514
Total cheltuieli	-193.573	-222.927	-169.218	-234.940	-967.136	-29.779	-84.743	-149.551	17.576	-2.034.291
Rezultatul operațional înainte de cheltuieli nete cu provizioanele pentru active, alte riscuri și angajamente	44.247	186.128	66.809	381.474	454.224	274.559	129.843	472.548	-98.660	1.911.172

Note la situațiile financiare individuale și consolidate

6. Raportarea pe segmente (continuare)

Sectoare de activitate la 31 decembrie 2017

<i>În mii lei</i>	Corporații mari	Corporații medii	IMM	Micro	Persoane Fizice	Trezorerie	Leasing și credite de consum acordate de instituții financiare nebancare	Altele Grup	Eliminări și ajustări	Total
Grup 31 decembrie 2017										
Venituri nete din dobânzi	110.977	214.772	86.067	186.527	723.149	161.142	81.221	325.585	1.379	1.890.819
Venituri nete din comisioane	47.587	89.073	50.594	199.692	169.161	-1.441	3.497	47.501	-5.151	600.513
Venituri nete din tranzacționare	4.864	23.971	20.826	41.905	73.767	58.334	291	54.672	-291	278.339
Pierdere netă (-) / Câștig net aferent activelor financiare disponibile în vederea vânzării	-	-	-	-	-	-2.092	-	-954	-160	-3.206
Contribuția la Fondul de Garantare a Depozitelor și la Fondul de Rezoluție	-5.438	-5.617	-1.594	-5.752	-31.295	-	-	-	-	-49.696
Alte venituri din exploatare	17.772	17.382	9.717	9.465	54.791	264	9.483	107.116	-52.167	173.823
Total venituri	175.762	339.581	165.610	431.837	989.573	216.207	94.492	533.920	-56.390	2.890.592
Salarii și asimilate	-82.230	-110.342	-59.484	-115.066	-337.537	-6.241	-25.664	-26.663	-	-763.227
Alte cheltuieli operaționale	-37.799	-53.842	-38.063	-63.807	-251.823	-6.984	-16.060	-77.318	15.198	-530.498
Cheltuieli cu amortizarea	-10.500	-13.172	-5.751	-11.214	-46.029	-3.368	-1.317	-33.673	-	-125.024
Total cheltuieli	-130.529	-177.356	-103.298	-190.087	-635.389	-16.593	-43.041	-137.654	15.198	-1.418.749
Rezultatul operațional înainte de cheltuieli nete cu provizioanele pentru active, alte riscuri și angajamente	45.233	162.225	62.312	241.750	354.184	199.614	51.451	396.266	-41.192	1.471.843

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

7. Active și datorii financiare

a) Clasificări contabile și valori juste

Grup 31 decembrie 2018	Total valoare contabilă		Total valoare contabilă persoane fizice	Total valoare justă persoane fizice	Persoane fizice				Total valoare contabilă persoane juridice	Total valoare justă persoane juridice	Persoane juridice				
	2018	justă 2018			în lei	în valută	în lei	în valută							
					Valoare contabilă	Valoare justă	Valoare contabilă	Valoare justă			Valoare contabilă	Valoare justă	Valoare contabilă	Valoare justă	
Active financiare															
Active financiare deținute în vederea tranzacționării și evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere (*)	210.461	210.461	-	-	-	-	-	-	-	210.461	210.461	210.061	210.061	400	400
Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit și pierdere, din care:	456.127	456.127	-	-	-	-	-	-	-	456.127	456.127	232.709	232.709	223.418	223.418
- Instrumente de capitaluri proprii	155.261	155.261	-	-	-	-	-	-	-	155.261	155.261	414	414	154.847	154.847
- Instrumente de datorii	300.866	300.866	-	-	-	-	-	-	-	300.866	300.866	232.295	232.295	68.571	68.571
Active financiare deținute la cost amortizat	54.714.997	51.788.192	21.134.593	18.931.422	15.759.153	14.653.457	5.375.440	4.277.965	33.580.404	32.856.770	18.480.926	17.978.883	15.099.478	14.877.887	
Active financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global (2017: active disponibile în vederea vânzării)	21.374.708	21.374.708	-	-	-	-	-	-	-	21.374.708	21.374.708	9.629.046	9.629.046	11.745.662	11.745.662
- Instrumente de capitaluri proprii	17.372	17.372	-	-	-	-	-	-	-	17.372	17.372	14.697	14.697	2.675	2.675
- Instrumente de datorii	21.357.336	21.357.336	-	-	-	-	-	-	-	21.357.336	21.357.336	9.614.349	9.614.349	11.742.987	11.742.987
Total active financiare	76.756.293	73.829.488	21.134.593	18.931.422	15.759.153	14.653.457	5.375.440	4.277.965	55.621.700	54.898.066	28.552.742	28.050.699	27.068.958	26.847.367	
Datorii financiare															
Datorii financiare deținute în vederea tranzacționării	4.226	4.226	-	-	-	-	-	-	-	4.226	4.226	4.178	4.178	48	48
Datorii financiare măsurate la cost amortizat	69.363.588	69.342.992	43.498.468	43.478.972	23.210.383	23.190.562	20.288.085	20.288.410	25.865.120	25.864.020	15.720.500	15.719.390	10.144.620	10.144.630	
Total datorii financiare	69.367.814	69.347.218	43.498.468	43.478.972	23.210.383	23.190.562	20.288.085	20.288.410	25.869.346	25.868.246	15.724.678	15.723.568	10.144.668	10.144.678	

(*) Această categorie include doar active financiare deținute pentru tranzacționare inclusiv instrumentele derivate.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

7. Active și datorii financiare (continuare)

a) Clasificări contabile și valori juste (continuare)

Grup 31 decembrie 2017	Persoane fizice								Persoane juridice							
	Total		Total		în lei		în valută		Total		Total		în lei		în valută	
	valoare contabilă	valoare justă	valoare contabilă	valoare justă	Valoare contabilă	Valoare justă	Valoare contabilă	Valoare justă	valoare contabilă	valoare justă	Valoare contabilă	Valoare justă	Valoare contabilă	Valoare justă	Valoare contabilă	Valoare justă
Active financiare																
Active financiare la valoare justă prin profit sau pierdere(*)	274.850	274.850	-	-	-	-	-	-	274.850	274.850	272.778	272.778	2.072	2.072		
Active financiare deținute la cost amortizat	42.469.078	42.315.208	16.358.827	16.205.322	12.545.225	12.387.094	3.813.602	3.818.228	26.110.251	26.109.886	17.207.584	17.230.945	8.902.667	8.878.941		
Active financiare disponibile în vederea vânzării	15.821.300	15.821.300	-	-	-	-	-	-	15.821.300	15.821.300	8.509.024	8.509.024	7.312.276	7.312.276		
Total active financiare	58.565.228	58.411.358	16.358.827	16.205.322	12.545.225	12.387.094	3.813.602	3.818.228	42.206.401	42.206.036	25.989.386	26.012.747	16.217.015	16.193.289		
Datorii financiare																
Datorii financiare deținute în vederea tranzacționării	11.906	11.906	-	-	-	-	-	-	11.906	11.906	11.238	11.238	668	668		
Datorii financiare măsurate la cost amortizat	52.183.973	52.206.546	30.453.123	30.469.243	17.052.158	17.063.699	13.400.965	13.405.544	21.730.850	21.737.303	15.354.743	15.358.518	6.376.107	6.378.785		
Total datorii financiare	52.195.879	52.218.452	30.453.123	30.469.243	17.052.158	17.063.699	13.400.965	13.405.544	21.742.756	21.749.209	15.365.981	15.369.756	6.376.775	6.379.453		

(*) Această categorie include doar active financiare deținute pentru tranzacționare inclusiv instrumentele derivate.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

7. Active și datorii financiare (continuare)

a) Clasificări contabile și valori juste (continuare)

Bancă 31 decembrie 2018	Total valoare contabilă 2018	Total valoare justă 2018	Total valoare contabilă persoane fizice	Total valoare justă persoane fizice	Persoane fizice		în valută		Total valoare contabilă persoane juridice	Total valoare justă persoane juridice	Persoane juridice		în valută		
					în lei		Valoare contabilă	Valoare justă			Valoare contabilă	Valoare justă	Valoare contabilă	Valoare justă	Valoare contabilă
Active financiare															
Active financiare deținute în vederea tranzacționării și evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere (*)	15.648	15.648	-	-	-	-	-	-	-	15.648	15.648	15.226	15.226	422	422
Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit și pierdere, din care:	609.638	609.638	-	-	-	-	-	-	-	609.638	609.638	445.317	445.317	164.321	164.321
- Instrumente de capitaluri proprii	96.422	96.422	-	-	-	-	-	-	-	96.422	96.422	-	-	96.422	96.422
- Instrumente de datorie	513.216	513.216	-	-	-	-	-	-	-	513.216	513.216	445.317	445.317	67.899	67.899
Active financiare deținute la cost amortizat	50.682.025	47.821.883	20.539.562	18.401.062	15.839.312	14.733.279	4.700.250	3.667.783	30.142.463	29.420.821	17.944.446	17.452.905	12.198.017	11.967.916	
Active financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	21.363.908	21.363.908	-	-	-	-	-	-	-	21.363.908	21.363.908	9.620.600	9.620.600	11.743.308	11.743.308
- Instrumente de capitaluri proprii	12.405	12.405	-	-	-	-	-	-	-	12.405	12.405	10.504	10.504	1.901	1.901
- Instrumente de datorie	21.351.503	21.351.503	-	-	-	-	-	-	-	21.351.503	21.351.503	9.610.096	9.610.096	11.741.407	11.741.407
Total active financiare	72.671.219	69.811.077	20.539.562	18.401.062	15.839.312	14.733.279	4.700.250	3.667.783	52.131.657	51.410.015	28.025.589	27.534.048	24.106.068	23.875.967	
Datorii financiare															
Datorii financiare deținute în vederea tranzacționării	4.226	4.226	-	-	-	-	-	-	-	4.226	4.226	4.178	4.178	48	48
Datorii financiare măsurate la cost amortizat	66.099.992	66.079.396	41.761.614	41.742.118	23.145.975	23.126.154	18.615.639	18.615.964	24.338.378	24.337.278	15.613.769	15.612.659	8.724.609	8.724.619	
Total datorii financiare	66.104.218	66.083.622	41.761.614	41.742.118	23.145.975	23.126.154	18.615.639	18.615.964	24.342.604	24.341.504	15.617.947	15.616.837	8.724.657	8.724.667	

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

7. Active și datorii financiare (continuare)

a) Clasificări contabile și valori juste (continuare)

Bancă 31 decembrie 2017	Persoane fizice								Persoane juridice					
	Total		Total	Total	în lei		în valută		Total	Total	în lei		în valută	
	valoare contabilă	valoare justă	valoare contabilă persoane fizice	valoare justă persoane fizice	Valoare contabilă	Valoare justă	Valoare contabilă	Valoare justă	valoare contabilă juridice	valoare justă juridice	Valoare contabilă	Valoare justă	Valoare contabilă	Valoare justă
Active financiare														
Active financiare la valoare justă prin profit sau pierdere(*)	83.135	83.135	-	-	-	-	-	-	83.135	83.135	81.540	81.540	1.595	1.595
Active financiare deținute la cost amortizat	42.065.936	41.941.908	16.127.888	16.007.340	12.390.302	12.267.518	3.737.586	3.739.822	25.938.048	25.934.568	17.008.199	17.027.447	8.929.849	8.907.121
Active financiare disponibile în vederea vânzării	16.032.612	16.032.612	-	-	-	-	-	-	16.032.612	16.032.612	8.709.366	8.709.366	7.323.246	7.323.246
Total active financiare	58.181.683	58.057.655	16.127.888	16.007.340	12.390.302	12.267.518	3.737.586	3.739.822	42.053.795	42.050.315	25.799.105	25.818.353	16.254.690	16.231.962
Datorii financiare														
Datorii financiare deținute în vederea tranzacționării	11.906	11.906	-	-	-	-	-	-	11.906	11.906	11.238	11.238	668	668
Datorii financiare măsurate la cost amortizat	51.884.703	51.907.276	30.444.753	30.460.873	17.044.290	17.055.831	13.400.463	13.405.042	21.439.950	21.446.403	15.212.547	15.218.984	6.227.403	6.227.419
Total datorii financiare	51.896.609	51.919.182	30.444.753	30.460.873	17.044.290	17.055.831	13.400.463	13.405.042	21.451.856	21.458.309	15.223.785	15.230.222	6.228.071	6.228.087

(*) Această categorie include doar active financiare deținute pentru tranzacționare inclusiv instrumentele derivate.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

7. Active și datorii financiare (continuare)

b) Valoarea justă a activelor și datoriilor financiare

Grupul și Banca măsoară valoarea justă a instrumentelor financiare folosind una din următoarele metode de ierarhizare:

Nivelul 1 în ierarhia valorii juste

Valoarea justă a activelor și datoriilor financiare alocate pe Nivelul 1 al ierarhiei valorii juste este determinată pe baza prețurilor cotate pe piețele active aferente unor active și datorii financiare identice. Cotațiile de preț folosite sunt cu regularitate și imediat disponibile pe piețe active/indici de schimb și prețurile care reprezintă tranzacții de piață curente și regulate conform principiului prețului de piață.

Nivelul 2 în ierarhia valorii juste

Valoarea justă a activelor și datoriilor financiare alocate pe Nivelul 2 este determinată utilizând modele de evaluare care au la bază date de piață observabile atunci când nu există prețuri de piață disponibile. Pentru evaluările nivelului 2 sunt utilizați de obicei ca parametri de piață observabili rate ale dobânzii și curbe de randament observabile la intervale cotate în mod obișnuit, marje de credit și volatilități implicite.

Nivelul 3 în ierarhia valorii juste

Valoarea justă a activelor și datoriilor financiare alocate pe Nivel 3 este determinată utilizând date de intrare care nu sunt bazate pe informațiile unei piețe observabile (date de intrare neobservabile care trebuie să reflecte ipotezele pe care le-ar folosi participanții de pe piață la stabilirea prețului unui activ sau a unei datorii, inclusiv ipotezele referitoare la risc).

Obiectivul tehnicilor de evaluare este determinarea valorii juste, care să reflecte prețul care s-ar obține în urma unei tranzacții în condiții normale de piață pentru instrumentul financiar, la data întocmirii situațiilor financiare consolidate.

Disponibilitatea datelor și modelelor observabile din piață reduce necesitatea unor estimări și judecăți ale Conducerii și nesiguranța asociată determinării valorii juste. Disponibilitatea datelor și modelelor observabile din piață depinde de produsele din piață și este înclinată să se schimbe pe baza unor evenimente specifice și condiții generale din piața financiară.

Valoarea justă a instrumentelor financiare care nu sunt tranzacționate pe o piață activă sunt determinate folosind tehnici de evaluare cu date observabile în piață. Conducerea folosește judecăți pentru a selecta metoda de evaluare și emite ipoteze bazate în principal pe condițiile pieței existente la data întocmirii situației consolidate a poziției financiare.

i) Analiza ierarhică a valorii juste a instrumentelor financiare deținute la valoare justă

La nivelul 1 al ierarhiei valorii juste Grupul și Banca au clasificat în categoria active: instrumentele de capitaluri proprii și instrumentele de datorie deținute la valoarea justă prin contul de profit și pierdere, obligațiunile încadrate ca active evaluate la valoare justă prin alte elemente ale rezultatului global (înainte de 01 ianuarie 2018 clasificate ca active disponibile în vederea vânzării), cu excepția obligațiunilor emise de Primărie .

La nivelul 2 al ierarhiei valorii juste Grupul și Banca au clasificat în categoria active: instrumentele derivate deținute la valoarea justă prin contul de profit și pierdere, obligațiunile încadrate ca active evaluate la valoare justă prin alte elemente ale rezultatului global (înainte de 01 ianuarie 2018 clasificate ca active disponibile în vederea vânzării) emise de Primărie și în categoria datorii: instrumentele derivate încadrate ca datorii financiare deținute în vederea tranzacționării.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

7. Active și datorii financiare (continuare)

b) Valoarea justă a activelor și datoriilor financiare (continuare)

i) Analiza ierarhică a valorii juste a instrumentelor financiare deținute la valoare justă (continuare)

La nivelul 3 al ierarhiei valorii juste Banca și Grupul au clasificat în categoria active: instrumentele de capitaluri proprii, imobilizările corporale și investițiile imobiliare.

Tabelele de mai jos analizează instrumentele financiare evaluate la valoarea justă în situația poziției financiare, la sfârșitul perioadei de raportare, pe nivele ierarhice:

Grup - În mii lei	Note	Nivel 1 - Prețuri cotate pe piețe active	Nivel 2 - Tehnici de evaluare-date observabile	Nivel 3 - Tehnici de evaluare-date neobservabile	Total
31 decembrie 2018					
Active financiare deținute în vederea tranzacționării și evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere, din care:	20	210.461	-	-	210.461
- Instrumente de capitaluri proprii	20	112.481	-	-	112.481
- Instrumente de datorie	20	97.980	-	-	97.980
Instrumente derivate	47	-	3.066	-	3.066
Active financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	23	21.356.323	1.013	17.372	21.374.708
- Instrumente de capitaluri proprii		-	-	17.372	17.372
- Instrumente de datorie		21.356.323	1.013	-	21.357.336
Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit și pierdere, din care:		456.127	-	-	456.127
- Instrumente de capitaluri proprii		155.261	-	-	155.261
- Instrumente de datorie		300.866	-	-	300.866
Total active financiare evaluate la valoarea justă în situația poziției financiare		22.022.911	4.079	17.372	22.044.362
Active nefinanciare la valoarea justă		-	-	593.903	593.903
- Imobilizări corporale și investiții imobiliare	25	-	-	593.903	593.903
Total active evaluate la valoarea justă în situația poziției financiare		22.022.911	4.079	611.275	22.638.265
Datorii financiare deținute în vederea tranzacționării	47	-	4.226	-	4.226
31 decembrie 2017					
Active financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere	20	264.996	-	-	264.996
- Instrumente de capitaluri proprii	20	213.838	-	-	213.838
- Instrumente de datorie	20	51.158	-	-	51.158
Instrumente derivate	47	-	9.854	-	9.854
Active financiare disponibile în vederea vânzării	23	15.757.123	60.652	3.525	15.821.300
Total active financiare evaluate la valoarea justă în situația poziției financiare		16.022.119	70.506	3.525	16.096.150
Active nefinanciare la valoarea justă		-	-	633.668	633.668
- Imobilizări corporale și investiții imobiliare	25	-	-	633.668	633.668
Total active evaluate la valoarea justă în situația poziției financiare		16.022.119	70.506	637.193	16.729.818
Datorii financiare deținute în vederea tranzacționării	47	-	11.906	-	11.906

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

7. Active și datorii financiare (continuare)

b) Valoarea justă a activelor și datoriilor financiare (continuare)

i) Analiza ierarhică a valorii juste a instrumentelor financiare deținute la valoare justă (continuare)

	Note	Nivel 1 - Prețuri cotate pe piețe active	Nivel 2 - Tehnici de evaluare-date observabile	Nivel 3 - Tehnici de evaluare-date neobservabile	Total
Banca - În mii lei					
31 decembrie 2018					
Active financiare deținute în vederea tranzacționării și evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere, din care:	20	12.582	-	-	12.582
- Instrumente de capitaluri proprii	20	12.582	-	-	12.582
Instrumente derivate	47	-	3.066	-	3.066
Active financiare evaluate la valoare justă prin alte elemente ale rezultatului global	23	21.350.490	1.013	12.405	21.363.908
- Instrumente de capitaluri proprii		-	-	12.405	12.405
- Instrumente de datorie		21.350.490	1.013	-	21.351.503
Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit și pierdere, din care:		609.638	-	-	609.638
- Instrumente de capitaluri proprii		96.422	-	-	96.422
- Instrumente de datorie		513.216	-	-	513.216
Total Active financiare evaluate la valoarea justă în situația poziției financiare		21.972.710	4.079	12.405	21.989.194
Active nefinanciare la valoarea justă		-	-	482.321	482.321
- Imobilizări corporale și investiții imobiliare	25	-	-	482.321	482.321
Total active evaluate la valoarea justă în situația poziției financiare		21.972.710	4.079	494.726	22.471.515
Datorii financiare deținute în vederea tranzacționării	47	-	4.226	-	4.226
31 decembrie 2017					
Active financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere, din care:	20	73.281	-	-	73.281
- Instrumente de capitaluri proprii	20	73.281	-	-	73.281
Instrumente derivate	47	-	9.854	-	9.854
Active financiare disponibile în vederea vânzării	23	15.968.868	60.652	3.092	16.032.612
Total active financiare evaluate la valoarea justă în situația poziției financiare		16.042.149	70.506	3.092	16.115.747
Active nefinanciare la valoarea justă		-	-	407.649	407.649
- Imobilizări corporale și investiții imobiliare	25	-	-	407.649	407.649
Total active evaluate la valoarea justă în situația poziției financiare		16.042.149	70.506	410.741	16.523.396
Datorii financiare deținute în vederea tranzacționării	47	-	11.906	-	11.906

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

7. Active și datorii financiare (continuare)

b) Valoarea justă a activelor și datoriilor financiare (continuare)

ii) Instrumente financiare care nu sunt deținute la valoare justă

La nivelul 2 al ierarhiei valorii juste Banca și Grupul au clasificat în categoria activelor care nu sunt deținute la valoarea justă: plasamentele la bănci mai puțin titlurile de valoare clasificate în categoria credite și creanțe (care nu au o piață activă), creditele, avansurile și creanțele din contracte de leasing financiar acordate clienței, iar în categoria datoriilor: depozitele de la bănci și de la clienți.

La nivelul 3 al ierarhiei valorii juste Banca și Grupul au clasificat în categoria activelor: activele financiare evaluate la cost amortizat - instrumente de datorie și alte active financiare, iar în categoria datoriilor: împrumuturile de la bănci și alte instituții financiare, datoriile subordonate și alte datorii financiare.

Următorul tabel prezintă valoarea justă și ierarhia valorii juste pentru activele și datoriile care nu sunt măsurate la valoarea justă în situația poziției financiare la 31 decembrie 2018:

Mii lei	Nota	Valoare contabilă	Grup			Valoare contabilă	Valoare justă	Banca			
			Valoare justă	Ierarhia valorii juste				Valoare justă	Ierarhia valorii juste		
			Nivelul 1	Nivelul 2	Nivelul 3			Nivelul 1	Nivelul 2	Nivelul 3	
Active											
Plasamente la bănci	19	4.650.137	4.650.137	-	4.650.137	-	4.000.416	4.000.416	-	4.000.416	-
Credite și avansuri acordate clienților	21	36.796.502	33.871.733	-	33.871.733	-	36.355.974	33.495.832		33.495.832	-
Creanțe din contracte de leasing financiar	22	1.020.582	1.018.546	-	1.018.546	-	-	-	-	-	-
Active financiare evaluate la cost amortizat - instrumente de datorie		1.082.418	1.082.418	-	-	1.082.418	431.099	431.099	-	-	431.099
Alte active financiare	28	843.237	843.237	-	-	843.237	811.065	811.065	-	-	811.065
Total active		44.392.876	41.466.071	-	39.540.416	1.925.655	41.598.554	38.738.412	-	37.496.248	1.242.164
Datorii											
Depozite de la bănci	30	195.348	195.348	-	195.348	-	207.608	207.608	-	207.608	-
Depozite de la clienți	31	65.160.466	65.139.870	-	65.139.870	-	62.522.369	62.501.773	-	62.501.773	-
Împrumuturi de la bănci și de la alte instituții financiare	32	1.703.551	1.703.551	-	-	1.703.551	1.185.556	1.185.556	-	-	1.185.556
Datorii subordonate	33	1.655.377	1.655.377	-	-	1.655.377	1.651.518	1.651.518	-	-	1.651.518
Alte datorii financiare	35	648.846	648.846	-	-	648.846	532.941	532.941	-	-	532.941
Total datorii		69.363.588	69.342.992	-	65.335.218	4.007.774	66.099.992	66.079.396	-	62.709.381	3.370.015

Banca Transilvania S.A.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

7. Active și datorii financiare (continuare)

b) Valoarea justă a activelor și datoriilor financiare (continuare)

ii) Instrumente financiare care nu sunt deținute la valoare justă (continuare)

Următorul tabel prezintă valoarea justă și ierarhia valorii juste pentru activele și datoriile care nu sunt măsurate la valoarea justă în situația poziției financiare la 31 decembrie 2017:

Mii lei	Nota	Grup					Banca				
		Valoare contabilă	Valoare justă	Ierarhia valorii juste			Valoare contabilă	Valoare justă	Ierarhia valorii juste		
				Nivelul 1	Nivelul 2	Nivelul 3			Nivelul 1	Nivelul 2	Nivelul 3
ACTIVE											
Plasamente la bănci	19	5.125.282	5.125.282	-	5.125.282	-	5.079.500	5.079.500	-	5.079.500	-
Credite și avansuri acordate clienților	21	29.286.886	29.304.298	-	29.304.298	-	29.737.293	29.790.011	-	29.790.011	-
Creanțe din contracte de leasing financiar	22	785.330	790.993	-	790.993	-	-	-	-	-	-
Active financiare evaluate la cost amortizat - instrumente de datorie		222.792	222.792	-	-	222.792	222.792	222.792	-	-	222.792
Alte active financiare	28	411.063	411.063	-	-	411.063	388.659	388.659	-	-	388.659
TOTAL ACTIVE		35.831.353	35.854.428	-	35.220.573	633.855	35.428.244	35.480.962	-	34.869.511	611.451
DATORII											
Depozite de la bănci	30	127.946	127.946	-	127.946	-	127.946	127.946	-	127.946	-
Depozite de la clienți	31	48.932.195	48.954.768	-	48.954.768	-	49.099.201	49.121.774	-	49.121.774	-
Împrumuturi de la bănci și de la alte instituții financiare	32	1.487.022	1.487.022	-	-	1.487.022	1.099.891	1.099.891	-	-	1.099.891
Datorii subordonate	33	414.578	414.578	-	-	414.578	414.578	414.578	-	-	414.578
Alte datorii financiare	35	1.222.232	1.222.232	-	-	1.222.232	1.143.087	1.143.087	-	-	1.143.087
TOTAL DATORII		52.183.973	52.206.546	-	49.082.714	3.123.832	51.884.703	51.907.276	-	49.249.720	2.657.556

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

8. Venituri nete din dobânzi

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2018	2017	2018	2017
Venituri din dobânzi				
Credite și avansuri acordate clienților (i)	2.500.573	1.623.117	2.376.502	1.604.181
Conturi curente la bănci	25.094	1.838	7.440	1.835
Active financiare disponibile în vederea vânzării (nota 23)	-	252.503	-	251.719
Active financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	397.276	-	397.109	-
Active financiare la cost amortizat-instrumente de datorie	57.167	11.381	11.875	11.220
Plasamente la bănci	34.353	19.155	33.951	18.702
Creanțe din contracte de leasing financiar	87.062	62.493	-	-
Creșterea de valoare recuperabilă privind creditele, leasingul financiar și conturile interbancare achiziționate	68.226	114.455	15.894	113.235
Venituri din dobânzi - alte active financiare	12.298	17.679	12.299	17.679
Total venituri din dobânzi	3.182.049	2.102.621	2.855.070	2.018.571
Cheltuieli cu dobânzile				
Depozite de la clienți	319.508	164.821	279.334	165.249
Împrumuturi de la bănci și de la alte instituții financiare	86.878	39.258	72.760	37.164
Depozite de la bănci	26.105	7.709	25.066	7.709
Creanțe din contracte de leasing financiar	9	14	2	-
Total cheltuieli cu dobânzile	432.500	211.802	377.162	210.122
Venituri nete din dobânzi	2.749.549	1.890.819	2.477.908	1.808.449

(i) Veniturile din dobânzi pentru exercițiul încheiat la 31 decembrie 2018 includ veniturile nete din dobânzi aferente activelor financiare depreciate în sumă totală de 184.523 mii lei (2017: 159.245 mii lei) pentru Grup și 157.364 mii lei (2017: 145.477 mii lei) pentru Bancă.

Veniturile și cheltuielile cu dobânzile din active și datorii altele decât cele evaluate la valoarea justă prin contul de profit și pierdere sunt calculate folosind metoda ratei efective a dobânzii.

9. Venituri nete din speze și comisioane

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2018	2017	2018	2017
Venituri din speze și comisioane				
Comisioane operațiuni de trezorerie și interbancare	80.868	53.196	80.868	53.196
Tranzacții clientelă	877.848	646.583	774.004	607.189
Activitate de creditare (i)	49.856	44.036	50.310	44.063
Administrare leasing financiar	1.193	376	-	-
Alte comisioane și speze	20.176	122	18.766	123
Total venituri din speze și comisioane	1.029.941	744.313	923.948	704.571
Cheltuieli cu speze și comisioane				
Comisioane operațiuni de trezorerie și interbancare	151.411	98.098	151.288	97.889
Tranzacții clientelă	79.058	31.711	47.721	29.197
Activitate de creditare (i)	20.231	12.787	28.541	21.377
Alte comisioane și speze	1.533	1.204	1.726	1.442
Total cheltuieli cu spezele și comisioanele	252.233	143.800	229.276	149.905
Venituri nete din speze și comisioane	777.708	600.513	694.672	554.666

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

9. Venituri nete din speze și comisioane (continuare)

(i) Comisioanele din activitatea de creditare includ comisioane de restructurare, rambursări anticipate, evaluare și modificări de garanții, comisioane de neutilizare, comisioane pentru recuperări creanțe executate.

10. Venit net din tranzacționare

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2018	2017	2018	2017
Venituri nete din tranzacțiile de schimb valutar	260.435	196.364	240.313	196.425
Venituri/(Cheltuieli) nete din instrumentele derivate	-5.886	20.394	-5.886	20.394
Venituri/(Cheltuieli) nete din active financiare deținute în vederea tranzacționării (2017: active financiare la valoare justă prin profit sau pierdere)	-35.796	75.974	-4.066	17.554
Venituri/ (Cheltuieli) nete din reevaluarea activelor și datoriilor în valută străină	33.410	-14.393	33.087	-10.706
Venit net de tranzacționare	252.163	278.339	263.448	223.667

11. Pierdere netă(-) din vânzarea activelor financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global (2017: din vânzarea activelor financiare disponibile în vederea vânzării)

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2018	2017	2018	2017
Venituri din vânzarea activelor financiare disponibile în vederea vânzării	-	66.358	-	65.139
Venituri din vânzarea activelor financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	18.812	-	18.533	-
Pierderi din vânzarea activelor financiare disponibile în vederea vânzării	-	-69.564	-	-69.241
Pierderi din vânzarea activelor financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	-26.367	-	-26.307	-
Pierdere netă (-) din vânzarea activelor financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global (2017: din vânzarea activelor financiare disponibile în vederea vânzării)	-7.555	-3.206	-7.774	-4.102

12. Pierdere netă (-) realizată aferentă activelor financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2018	2017	2018	2017
Pierderi aferente activelor financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit și pierdere	-183.429	-	-250.803	-
Venituri aferente activelor financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit și pierdere	180.859	-	210.274	-
Pierdere netă (-) realizată aferentă activelor financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere	-2.570	-	-40.529	-

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

13. Contribuția la Fondul de Garantare a Depozitelor Bancare și la Fondul de Rezoluție

Depozitele persoanelor fizice și a unor tipuri de persoane juridice, incluzând întreprinderile mici și mijlocii, sunt garantate până la un anumit plafon (100.000 EUR) de FGDB conform legislației în vigoare (Legea nr 311/2015 privind Schemele de garantare a depozitelor și Fondul de Garantare a Depozitelor și Legea nr 312/2015 privind Redresarea și rezoluția instituțiilor bancare și a firmelor de investiții).

Băncile din România sunt obligate să plătească o sumă nerambursabilă către FGDB, în scopul garantării depozitelor clienților în caz de insolabilitate a instituției de credit și o contribuție anuală la Fondul de Rezoluție Bancară.

Impactul separării contribuției anuale către cele două Fonduri în situația poziției financiare individuale și consolidate este următorul:

	Grup		Banca	
	2018	2017	2018	2017
Contribuția la Fondul de Garantare Depozite în Sistemul Bancar	25.589	9.814	23.330	9.814
Fondul de Rezoluție Bancară	15.834	39.882	15.834	39.882
Total	41.423	49.696	39.164	49.696

Începând cu 2015 Grupul a aplicat prevederile IFRIC 21 "Taxe", prin care această cotizație la Fond corespunde definiției unei taxe care trebuie să fie înregistrată integral în momentul producerii evenimentului care generează obligația de plată a taxei.

14. Alte venituri din exploatare

În mii lei	Grup		Banca	
	2018	2017	2018	2017
Venituri din dividende	3.611	3.857	135.407	41.878
Venituri din tranzacții e-commerce	6.791	3.562	6.791	3.562
Venituri din chirii leasing operațional	31.860	51.190	-	-
Venituri din intermediere asigurări	56.554	38.675	50.413	34.881
Venituri din vânzarea produselor finite	25.431	24.454	-	-
Câștiguri din cedarea activelor deținute în vederea vânzării	-	7.032	-	5.706
Venituri din servicii VISA, MASTERCARD, WU	15.282	5.881	15.282	5.881
Venituri din cesiunea titlurilor de participare	22.723	-	-	-
Alte venituri din exploatare (i)	55.339	39.172	37.526	24.288
Total	217.591	173.823	245.419	116.196

(i) În linia Alte venituri din exploatare sunt cuprinse următoarele tipuri de venituri: recuperări debite conturi închise, diferențe din activitatea de casierie, venituri din recuperări cheltuieli de judecată, bonusuri acordate pentru activitatea de marketing, alte recuperări de cheltuieli din activitatea de exploatare.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

15. Cheltuieli nete (-) / Venituri nete cu ajustările de depreciere, pierderi așteptate pentru active, provizioane pentru alte riscuri și angajamente de creditare

În mii lei	Grup		Banca	
	2018	2017	2018	2017
Cheltuieli nete cu deprecierea activelor (i)	758.439	455.788	666.847	413.062
Credite scoase în extrabilanțier	8.751	4.139	741	4.109
Creanțe din contracte de leasing financiar scoase în extrabilanțier	69.446	6.524	-	-
Provizioane pentru alte riscuri și angajamente de creditare	9.012	-133.936	6.700	-134.626
Recuperări din credite scoase în extrabilanțier	-443.774	-283.971	-443.497	-283.898
Recuperări din creanțe din contracte de leasing financiar scoase în extrabilanțier	-37.453	-19.323	-	-
Cheltuieli nete (-) / Venituri nete cu ajustările de depreciere, pierderi așteptate pentru active, provizioane pentru alte riscuri și angajamente de creditare	364.421	29.221	230.791	-1.353

(i) Cheltuielile nete cu deprecierea activelor cuprind:

În mii lei	Grup		Banca	
	2018	2017	2018	2017
Creanțe și avansuri acordate clienților	733.218	399.600	678.422	380.366
Operațiuni de trezorerie și interbancare	2.899	-	65	-
Creanțe din contracte de leasing financiar	32.201	24.704	-	-
Titluri de valoare	-1.625	-	2.861	-
Alte active financiare	-13.699	38.000	-14.257	36.425
Alte active nefinanciare	9.761	-6.510	139	-3.729
Imobilizări corporale și necorporale	-4.316	-6	-383	-
Cheltuieli nete cu deprecierea activelor	758.439	455.788	666.847	413.062

16. Cheltuieli cu personalul

În mii lei	Grup		Banca	
	2018	2017	2018	2017
Salarii brute (începând cu 2018 inclusiv contribuțiile)	902.693	545.117	822.627	511.678
Contribuția privind protecția socială	32.932	3.733	23.603	3.733
Contribuția la asigurările sociale	-	86.972	-	81.092
Plăți acțiuni către angajați	66.909	35.681	66.653	35.681
Bonusuri pentru angajați	11.721	3.091	2.279	-
Pilon III de pensii	6.851	6.728	6.502	6.503
Alte cheltuieli în legătură cu personalul	44.382	35.713	41.552	33.423
Contribuția la fondul de sănătate	-	32.633	-	30.672
Contribuția la fondul de șomaj	-	3.931	-	3.751
Cheltuieli nete cu provizioanele de concediu neefectuat și alte provizioane	-326	9.628	2.756	8.857
Total	1.065.162	763.227	965.972	715.390

Numărul mediu lunar de persoane noi angajate în cadrul Grupului și al Băncii în cursul anului 2018 și 2017 a fost:

Categorie personal	Nr. mediu lunar de persoane angajate în cursul anului 2018		Nr. mediu lunar de persoane angajate în cursul anului 2017	
	Grup	Banca	Grup	Banca
Funcții de conducere	1,42	0,33	0,92	0,17
Funcții operaționale	148,67	109,67	103,06	90,14
TOTAL	150,09	110,00	103,98	90,31

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

16. Cheltuieli cu personalul (continuare)

Cheltuiala angajatorului pentru tranzacțiile cu plata pe bază de acțiuni este inclusă în linia salarii și în 2018 a fost în sumă de 66.653 mii lei (2017: 35.680 mii lei) atât pentru Grup, cât și pentru Bancă. În anul 2018 Banca a acordat angajaților acțiuni.

Banca a stabilit un program de tip Stock Option Plan, în cadrul căruia personalul Băncii poate să își exercite dreptul și opțiunea de achiziție a unui număr de acțiuni emise de Bancă.

Condiții pentru intrare în drepturi în 2019 aferent SOP pentru anul 2018:

- Îndeplinirea unor indicatori de performanță și prudențiali pentru anul 2018;
- Îndeplinirea unor criterii de eligibilitate și/sau de performanță individuală, potrivit politicii și normei de remunerare în vigoare, aferente anului pentru care s-au acordat;
- Deținerea calității de angajat la data acordării dreptului de opțiune SOP (31.05.2018) și la data exercitării acestuia (începând cu 31.05.2019).

Perioada contractuală a acțiunilor acordate pentru anul 2018 prin SOP:

- Eliberare după 31.05.2019;
- Perioada de amânare pentru personal identificat – 3 – 5 ani, cu restricțiile aplicabile, conform reglementarilor interne în vigoare.

Senzitivitatea la o posibilă modificare a valorii acțiunilor, care se vor acorda angajaților conform programului de tip Stock Option Plan pentru 2018, cu maximum reglementat de Bursa de Valori București de +/-15,00% la nivelul contului de profit și pierdere ar fi de +/- 8.656 mii lei.

Mișcarea în tranzacțiile aferente plăților pe baza de acțiuni în cursul anului 2018 și 2017 este prezentată mai jos:

	2018	2017
Sold 1 ianuarie	21.666	30.000
Drepturi acordate în timpul anului	57.471	44.014
Exercitate în timpul anului	-	-
Cheltuieli cu beneficiile angajaților sub forma plăților pe baza de acțiuni	66.653	35.680
Sold final la sfârșitul perioadei	30.848	21.666

În anul 2018 au fost acordate angajaților și acționarilor un număr de 25.018.125 acțiuni, iar în anul 2017 au fost acordate acțiuni angajaților și acționarilor în sumă de 17.000.000 acțiuni:

Data acordării	Numărul instrumentelor	Perioada contractuală a acțiunilor	Condiții pentru intrare în drepturi
Acțiuni acordate angajaților pentru 2017	24.307.292	Cu eliberare imediată la 31 mai 2018	Realizarea unor indicatori de performanță prudențiali pentru anul 2017.
	710.833	Cu amânare prin fiducie 3 -5 ani	Îndeplinirea unor condiții stabilite potrivit politicii și normei de remunerare în vigoare, aferente anului pentru care s-au acordat precum și a condițiilor din contractul de fiducie

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

17. Alte cheltuieli operaționale

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2018	2017	2018	2017
Cheltuieli cu chirii și leasing operațional	147.558	91.350	139.275	96.459
Cheltuieli cu întreținere, reparații și alte servicii de mentenanță	159.495	93.883	148.450	93.148
Cheltuieli cu publicitate, protocol și sponsorizări	74.551	59.719	69.908	56.635
Cheltuieli cu poșta, telecomunicațiile și trafic sms	43.247	26.975	38.730	25.891
Cheltuieli cu materiale și consumabile	84.596	74.748	60.816	55.222
Cheltuieli cu alte servicii de consultanță și cu onorarii avocați	44.148	33.444	41.775	33.098
Cheltuieli privind vânzarea bunurilor mobile și imobile preluate din executarea creanțelor	4.437	2.804	4.437	3.668
Cheltuieli cu energia electrică și termică	22.351	17.520	17.924	14.345
Cheltuieli cu transport, deplasări și detașări	32.229	18.062	30.240	16.582
Cheltuieli cu primele de asigurare	15.142	13.159	15.202	12.430
Taxe și cotizații	33.775	12.801	31.373	8.040
Pierderi din cedarea și casarea imobilizărilor corporale și necorporale	8.584	8.447	8.642	3.209
Cheltuieli cu paza și securitate	13.393	8.870	11.094	8.832
Cheltuieli cu servicii de arhivare	14.594	11.287	14.344	11.243
Despăgubiri, amenzi și penalități	14.852	1.485	14.572	757
Cheltuieli cu consultări Registrul Comerțului și Biroul de Credit	4.930	3.144	4.555	3.007
Cheltuieli privind bunuri mobile și imobile dobândite din executări creanțe	7.941	3.805	7.837	3.634
Cheltuieli cu audit, consultanță și alte cheltuieli auditori statutari	4.526	2.258	3.008	1.708
- din care cheltuieli cu auditul situațiilor financiare	2.842	2.041	1.881	1.548
- din care cheltuieli cu consultanța și alte servicii decât cele de audit	1.684	217	1.127	160
Cheltuieli cu vânzări de bunuri din contracte de leasing	8.549	3.456	-	-
Alte cheltuieli operaționale	67.717	43.281	35.169	18.629
Total alte cheltuieli operaționale	806.615	530.498	697.351	466.537

18. Cheltuială cu impozitul pe profit

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2018	2017	2018	2017
Profit brut	1.706.828	1.442.622	1.642.446	1.378.500
Impozit la cota statutară (2018: 16%; 2017: 16%)	-273.092	-230.820	-262.791	-220.560
Efectul fiscal asupra impozitului pe profit al elementelor:	-173.056	30.666	-160.264	28.039
- Venituri neimpozabile	225.619	31.305	226.210	46.390
- Cheltuieli nedeductibile	-253.449	-28.533	-237.345	-44.921
- Deduceri fiscale	74.778	27.894	69.680	26.570
- Elemente similare veniturilor	-212.694	-	-211.499	-
- Impozit pe profit curent din anii anteriori aferent achizițiilor	-7.310	-	-7.310	-
Cheltuială cu impozitul pe profit	-446.148	-200.154	-423.055	-192.521

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

18. Cheltuială (-) / Venit cu impozitul pe profit (continuare)

Impactul fiscal este generat de următoarele elemente:

- Veniturile neimpozabile cuprind în principal veniturile din dividende obținute de la persoane juridice române și veniturile din reversarea provizioanelor nedeductibile, câștigul din fuziuni și achiziții;
- Cheltuielile nedeductibile includ sume precum cheltuieli cu provizioanele, cheltuieli cu sponsorizarea, cheltuieli cu amortizarea contabilă și alte cheltuieli de exploatare nedeductibile prevăzute de lege;
- Deducerile fiscale sunt aferente deducerilor obținute din amortizarea fiscală și rezerva legală și credite fiscale;
- Elementele similare veniturilor cuprind tranzacțiile efectuate cu cesiuni de creanțe, impactul pierderilor așteptate în conformitate cu IFRS 9, rezerve fiscale și ajustări de valoare justă din achiziții și fuziuni;
- Elemente similare cheltuielilor ce cuprind impactul pierderilor așteptate în conformitate cu IFRS 9, rezerve fiscale și ajustări de valoare justă din achiziții și fuziuni.

19. Numerar și disponibilități la Banca Centrală

În mii lei	Grup		Banca	
	2018	2017	2018	2017
Rezerva minimă obligatorie	8.068.610	5.351.174	7.091.495	5.351.174
Numerar în casierie și alte valori	2.253.511	1.286.551	1.991.976	1.286.518
Total	10.322.121	6.637.725	9.083.471	6.637.692

La 31 decembrie 2018, rata rezervei minime obligatorii menținută la Banca Națională a României a fost stabilită la 8% pentru soldurile denominate în lei și EUR (2017: 8% pentru soldurile denominate în lei și EUR). Soldul rezervei minime obligatorii poate varia de la o zi la alta. Dobânda plătită de Banca Națională a României pentru rezervele menținute de bănci a fost de 0,09-0,23% pe an pentru rezervele în lei, 0,02% pe an pentru rezervele denominate în EUR și 0,08-0,14% pe an pentru rezervele denominate în USD. Rezerva minimă obligatorie poate fi folosită de către Bancă pentru activități zilnice atâta timp cât soldul mediu lunar este menținut în limitele obligatorii.

Reconcilierea numerarului și echivalentelor de numerar cu situația individuală și consolidată a poziției financiare:

În mii lei	Nota	Grup		Banca	
		2018	2017	2018	2017
Numerar și disponibilități la Banca Centrală (*)	19	10.320.727	6.637.664	9.084.112	6.637.632
Plasamente la alte bănci – mai puțin de 3 luni		3.775.656	4.588.582	3.148.741	4.579.940
Tranzacții de tip reverse-repo		340.416	204.618	340.416	204.618
Active financiare cu scadență mai mică de 3 luni		719.591	-	719.591	-
Numerar și echivalente de numerar în situația fluxurilor de trezorerie		15.156.390	11.430.864	13.292.860	11.422.190

(*) La nivel de Grup numerarul și disponibilitățile la Banca Centrală nu includ creanțele atașate în sumă de 1.394 mii lei (2017: 61 mii lei) iar la nivel de Bancă în sumă de -641 mii lei (2017: 60 mii lei)

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

20. Plasamente la bănci

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2018	2017	2018	2017
Conturi curente la alte bănci	1.851.092	1.648.315	1.229.191	1.625.324
Depozite la vedere și la termen la alte bănci	2.302.364	3.040.837	2.274.544	3.018.046
Tranzacții de tip reverse repo	340.573	204.666	340.573	204.666
Credite și avansuri acordate instituțiilor de credit	156.108	231.464	156.108	231.464
Total	4.650.137	5.125.282	4.000.416	5.079.500

La data de 31 decembrie 2018 plasamentele la bănci includ titluri de tip reverse-repo și depozite la termen până la 3 luni care sunt incluse și în situația fluxurilor de trezorerie individuale și consolidate, astfel reverse-repo în sumă de 340.416 mii lei și depozite în sumă de 3.775.656 mii lei la Grup, iar la Bancă reverse-repo în sumă de 340.416 mii lei și depozite în sumă de 3.148.741 mii lei (2017: repo în sumă de 204.618 mii lei și depozite în sumă de 4.588.582 mii lei la Grup, iar la Bancă reverse-repo în sumă de 204.618 mii lei și depozite în sumă de 4.579.940 mii lei).

Cu excepția contractelor de vânzare și reverse repo, sumele datorate de alte bănci nu sunt garantate. Analiza privind calitatea plasamentelor la bănci la data de 31 decembrie 2018, respectiv 31 decembrie 2017, în funcție de scalele agențiilor de rating este prezentată mai jos, după cum urmează:

Grup	2018		2017	
	Plasamente la alte bănci	Tranzacții de tip reverse repo	Plasamente la alte bănci	Tranzacții de tip reverse repo
<i>În mii lei</i>				
Investment-grade	4.216.327	340.573	4.810.481	204.666
Non-investment grade	93.237	-	110.135	-
Total	4.309.564	340.573	4.920.616	204.666

Banca	2018		2017	
	Plasamente la alte bănci	Tranzacții de tip reverse repo	Plasamente la alte bănci	Tranzacții de tip reverse repo
<i>În mii lei</i>				
Investment grade	3.568.486	340.573	4.766.989	204.666
Non-investment grade	91.357	-	107.845	-
Total	3.659.843	340.573	4.874.834	204.666

Analiza privind calitatea plasamentelor la bănci a fost realizată pe ratingurile de credit emise de către Standard & Poor's, Moody's și Fitch, în cazul în care sunt disponibile. Pentru plasamentele Grupului/Băncii la instituții de credit fără rating Standard & Poor's, Moody's sau Fitch a fost folosit ratingul de țară Standard & Poor's.

În categoria Investment-grade sunt incluse plasamentele Grupului/Băncii la instituții de credit cu următoarele ratinguri: AAA, AA+, AA-, A+, A, A-, BBB+, BBB și BBB-.

În categoria non-investment grade sunt incluse plasamentele Grupului/Băncii la instituții de credit cu următoarele ratinguri: BB+, BB, B+, B, B- și B3.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

21. Active financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere

a) Active financiare deținute în vederea tranzacționării evaluate la valoarea justă prin profit și pierdere

Structura activelor financiare deținute în vederea tranzacționării evaluate la valoarea justă prin profit și pierdere este prezentată în tabelul de mai jos:

În mii lei	Grup		Banca	
	2018	2017	2018	2017
Instrumente de capitaluri proprii	112.481	213.838	12.582	73.281
Instrumente de datorie	97.980	51.158	-	-
Total	210.461	264.996	12.582	73.281

La 31 decembrie 2018, Grupul deținea acțiuni cotate la Bursa de Valori București S.A. și la principalele burse din Europa.

La 31 decembrie 2018 Grupul deținea investiții semnificative în sumă de 86.984 mii lei în următoarele companii: SIF Moldova S.A., SIF Muntenia S.A. și SIF Banat Crisana S.A. (2017: 160.871 mii lei).

Mai jos este prezentată o analiză a calității portofoliului de acțiuni ale Grupului și Băncii la data de 31 decembrie 2018 și 31 decembrie 2017:

În mii lei	Grup		Banca	
	2018	2017	2018	2017
Investment-grade	1.084	3.260	873	1.431
Non-investment grade	5.824	21.850	320	7.600
Fără rating(*)	203.553	239.886	11.389	64.250
Total	210.461	264.996	12.582	73.281

(*) În marea lor majoritate acestea reprezintă investițiile Grupului în unități de fond și societăți de investiții financiare românești.

Analiza calității portofoliului de acțiuni este bazată pe ratingurile emise de Standard & Poor, în cazul în care sunt disponibile, sau de Moody's convertit la cel mai apropiat echivalent pe scala de rating Standard & Poor.

În categoria Investment-grade sunt incluse activele financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere pentru care emitenții au următoarele ratinguri: A+, A, A- și BAA2.

În categoria Non investment-grade sunt incluse activele financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere pentru care emitenții au ratingul BB-.

În categoria Fără rating sunt incluse activele financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere, ai căror emitenți nu au ratinguri.

b) Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit și pierdere

Structura activelor financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit și pierdere este prezentată în tabelul de mai jos:

În mii lei	Grup		Banca	
	31-12-2018	31-12-2017	31-12-2018	31-12-2017
Instrumente de capitaluri proprii	155.261	-	96.422	-
Instrumente de datorie	300.866	-	513.216	-
Total	456.127	-	609.638	-

Începând cu 1 ianuarie 2018, Grupul și Banca au încadrat în categoria activelor financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere acțiunile deținute la VISA Inc., investițiile deținute în unități de fond și certificate de participare.

Înainte de aplicarea IFRS 9 acțiunile VISA și unitățile de fond erau clasificate în categoria activelor financiare disponibile pentru vânzare.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

22. Credite și avansuri acordate clienților

Activitatea de creditare comercială a Grupului și Băncii se concentrează pe acordarea de credite persoanelor fizice și juridice domiciliată în România. Distribuția riscului portofoliului de credite pe sectoare economice la 31 decembrie 2018 și la 31 decembrie 2017 era următoarea:

În mii lei	Grup		Banca	
	2018	2017	2018	2017
Persoane fizice	21.825.521	16.867.758	21.209.725	16.687.724
Comerț	4.247.521	3.004.638	4.049.847	2.967.695
Producție	3.869.729	3.356.325	3.786.753	3.348.839
Agricultură	1.556.437	1.462.487	1.457.691	1.459.072
Imobiliare	1.472.655	906.179	1.453.526	938.185
Servicii	1.432.118	1.225.895	1.364.544	1.208.568
Instituții financiare	500.157	169.921	1.325.500	881.618
Construcții	1.228.121	1.147.886	1.193.435	1.140.623
Transport	1.109.071	855.423	1.031.394	831.227
Persoane fizice autorizate	654.809	631.424	592.968	598.737
Alții	607.735	701.439	543.043	676.432
Telecomunicații	428.913	268.372	360.878	266.654
Industria energetică	196.946	201.550	195.167	201.492
Industria minieră	107.816	89.273	105.914	89.225
Industria chimică	65.618	141.210	71.618	145.724
Instituții guvernamentale	64.567	9.634	58.733	9.634
Pescuit	14.534	17.461	14.371	17.461
Total credite și avansuri acordate clienței înainte de ajustări de depreciere (*)	39.382.268	31.056.875	38.815.107	31.468.910
Ajustări pentru deprecierea valorii creditelor	-2.585.766	-1.769.989	-2.459.133	-1.731.617
Total credite și avansuri acordate clienților, net de ajustări de depreciere	36.796.502	29.286.886	36.355.974	29.737.293

(*)Total credite și avansuri acordate clienței înainte de ajustări de depreciere este diminuat cu soldul ajustărilor de valoare justă pentru portofoliul de credite preluat prin achiziții determinate în baza raportului de evaluare.

Structura portofoliului de credite ale Grupului și Băncii, la data de 31 decembrie 2018 și 31 decembrie 2017 este următoarea:

În mii lei	Grup		Banca	
	2018	2017	2018	2017
Corporații	11.987.524	9.805.858	12.604.496	10.557.351
Întreprinderi mici și mijlocii	5.242.713	4.222.203	5.000.886	4.223.808
Credite de consum și credite pe card acordate persoanelor fizice	10.580.685	8.228.874	10.452.319	8.228.874
Credite ipotecare	10.787.269	8.438.435	10.718.169	8.438.435
Credite acordate de instituții financiare nebancale	732.015	327.020	-	-
Altele	52.062	34.485	39.237	20.442
Total credite și avansuri acordate clienței înainte de ajustări de depreciere (*)	39.382.268	31.056.875	38.815.107	31.468.910
Ajustări pentru deprecierea valorii creditelor	-2.585.766	-1.769.989	-2.459.133	-1.731.617
Total credite și avansuri acordate clienței net de ajustări de depreciere (*)	36.796.502	29.286.886	36.355.974	29.737.293

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

22. Credite și avansuri acordate clienților (continuare)

Efectul modificării ajustărilor pentru deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților la nivel de Grup în anul 2018 a fost următorul:

	Ajustări pentru pierderi așteptate aferele creditelor și avansurilor clientelei pentru care riscul de credit nu a crescut semnificativ de la recunoașterea inițială (Stadiul 1)	Ajustări pentru pierderi așteptate aferele creditelor și avansurilor clientelei pentru care riscul de credit a crescut semnificativ de la recunoașterea inițială, dar care nu sunt depreciate (Stadiul 2)	Ajustări pentru pierderi așteptate aferele creditelor și avansurilor clientelei depreciate (Stadiul 3)	Total
Sold de deschidere 1 ianuarie 2018	-238.758	-364.218	-1.323.186	-1.926.162
Majorări datorate emiterii sau achiziției	-322.505	-159.436	-490.324	-972.265
Diminuări datorate derecunoașterii	108.543	77.374	145.267	331.184
Majorări sau diminuări datorate modificării riscului de credit (net) și a transferurilor	98.286	-130.340	-172.292	-204.346
Majorări sau diminuări datorate modificărilor fără derecunoaștere (net)	-100.961	-32.746	-38.096	-171.803
Diminuarea contului de ajustări pentru depreciere datorată scoaterilor în afara bilanțului	247	37.072	324.252	361.571
Alte ajustări	-130	-1.034	-2.781	-3.945
Sold de închidere 31 decembrie 2018	-455.278	-573.328	-1.557.160	-2.585.766

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

22. Credite și avansuri acordate clienților (continuare)

Efectul modificării ajustărilor pentru deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților la nivel de Bancă în anul 2018 a fost următorul:

	Ajustări pentru pierderi așteptate afereente creditelor și avansurilor clientelei pentru care riscul de credit nu a crescut semnificativ de la recunoașterea inițială (Stadiul 1)	Ajustări pentru pierderi așteptate afereente creditelor și avansurilor clientelei pentru care riscul de credit a crescut semnificativ de la recunoașterea inițială, dar care nu sunt depreciate (Stadiul 2)	Ajustări pentru pierderi așteptate afereente creditelor și avansurilor clientelei depreciate (Stadiul 3)	Total
Sold de deschidere 1 ianuarie 2018	-248.343	-342.164	-1.293.062	-1.883.569
Majorări datorate emiterii sau achiziției	-326.381	-132.056	-489.521	-947.958
Diminuări datorate derecunoașterii	110.861	77.376	144.221	332.458
Majorări sau diminuări datorate modificării riscului de credit (net) și a transferurilor	98.674	-131.442	-156.802	-189.570
Majorări sau diminuări datorate modificărilor fără derecunoaștere (net)	-93.274	-31.295	-3.549	-128.118
Diminuarea contului de ajustări pentru depreciere datorată scoaterilor în afara bilanțului	247	37.072	324.252	361.571
Alte ajustări	-133	-1.187	-2.627	-3.947
Sold de închidere 31 decembrie 2018	-458.349	-523.696	-1.477.088	-2.459.133

Note la situațiile financiare consolidate și individuale**22. Credite și avansuri acordate clienților (continuare)**

În anul 2017, la nivel de Grup și Bancă efectul modificării ajustărilor pentru deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților a fost următorul:

<i>În mii lei</i>	Grup	Banca
Sold la 1 ianuarie	-2.083.448	-2.064.138
Cheltuieli nete cu ajustările de depreciere	-399.600	-380.366
Efectul actualizării	-146.535	-146.535
Provizioane aferente creditelor scoase în afara bilanțului (utilizări)	878.915	878.744
Cheltuieli nete din diferențe de curs	-19.321	-19.322
Sold la 31 decembrie	-1.769.989	-1.731.617

Efectul modificării ajustărilor pentru deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților identificată la nivel individual în anul 2017, la nivel de Grup și Bancă a fost următorul:

<i>În mii lei</i>	Grup	Banca
Sold la 1 ianuarie	-1.182.660	-1.178.174
Cheltuieli nete cu ajustările de depreciere	-336.242	-335.058
Efectul actualizării	-85.226	-85.226
Provizioane aferente creditelor scoase în afara bilanțului	655.011	655.011
Transfer de provizioane din individuale în colective	3.142	2.758
Cheltuieli nete din diferențe de curs	-13.401	-13.400
Sold la 31 decembrie	-959.376	-954.089

Efectul modificării ajustărilor pentru deprecierea creditelor și avansurilor acordate clienților identificată la nivelul grupurilor de active și pentru pierderi generate dar neidentificate în anul 2017, la nivel de Grup și Bancă a fost următorul:

<i>În mii lei</i>	Grup	Banca
Sold la 1 ianuarie	-900.788	-885.964
Cheltuieli nete cu ajustările de depreciere	-63.358	-45.308
Efectul actualizării	-61.309	-61.309
Provizioane aferente creditelor scoase în afara bilanțului	223.904	223.733
Transfer de provizioane din individuale în colective	-3.142	-2.758
Cheltuieli nete din diferențe de curs	-5.920	-5.922
Sold la 31 decembrie	-810.613	-777.528

Note la situațiile financiare consolidate și individuale**23. Creanțe din contracte de leasing financiar**

Grupul acționează în calitate de locator în cadrul contractelor de leasing financiar oferite în principal pentru finanțarea autovehiculelor și echipamentelor. Contractele de leasing sunt în EUR, LEI și MDL și sunt oferite pe o perioadă cuprinsă între 2 și 5 ani, cu transferarea dreptului de proprietate asupra bunurilor finanțate la sfârșitul contractului de leasing. Dobânda este facturată pe perioada leasingului prin intermediul ratelor fixe.

Creanțele din leasing sunt garantate de bunurile care fac obiectul contractelor de leasing și de alte garanții. Împărțirea creanțelor din contractele de leasing financiar pe maturități este prezentată în tabelul următor:

<i>În mii lei</i>	2018	2017
Creanțe din contracte de leasing financiar cu scadența sub 1 an, brut	490.862	375.286
Creanțe din contracte de leasing financiar cu scadența 1-5 ani, brut	721.636	540.759
Total creanțe din contracte de leasing financiar, brut	<u>1.212.498</u>	<u>916.045</u>
Dobânda viitoare aferentă creanțelor din contracte de leasing financiar	<u>-104.374</u>	<u>-76.193</u>
Total creanțe din contracte de leasing financiar nete de dobânda viitoare	1.108.124	839.852
Ajustări de depreciere aferente creanțelor din contracte de leasing financiar	<u>-87.542</u>	<u>-54.522</u>
Total creanțe din contracte de leasing financiar	<u>1.020.582</u>	<u>785.330</u>

Contractele de leasing sunt generate și administrate prin BT Leasing Transilvania IFN S.A. și BT Leasing Moldova S.R.L.

Ajustarea de depreciere pentru creanțe din contracte de leasing financiar este detaliată în continuare:

<i>În mii lei</i>	2018	2017
Sold la începutul anului	- 54.522	-54.804
Cheltuieli nete cu provizioane	-32.201	-24.704
Provizioane aferente creanțelor din contracte de leasing financiar scoase în afara bilanțului	9.867	24.986
Recunoașterea ECL în conformitate cu IFRS 9	-7.357	-
Altele (achiziții și fuziuni, ieșiri din consolidare, diferențe de curs)	<u>-3.329</u>	<u>-</u>
Sold la sfârșitul anului	<u>-87.542</u>	<u>-54.522</u>

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

24. Titluri de valoare

a) Active financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global (2017: Active financiare disponibile în vederea vânzării)

În mii lei	Grup		Banca	
	2018	2017	2018	2017
Active financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global (2017: Active financiare disponibile în vederea vânzării)				
Titluri nelistate și alte instrumente cu venit fix:	21.357.336	15.442.234	21.351.503	15.428.154
Certificate de trezorerie și obligațiuni de stat emise de Guvernul României, din care:	11.829.430	9.070.223	11.825.177	9.056.143
- certificate de trezorerie cu discount	75.678	419.771	75.678	419.771
- obligațiuni de stat cu cupon (lei)	10.873	11.339	10.873	11.339
- obligațiuni de stat de tip Benchmark (lei)	9.373.910	7.660.338	9.369.657	7.646.258
- obligațiuni de stat cu cupon denominate în EUR	2.368.969	978.775	2.368.969	978.775
Obligațiuni EURO emise de Guvernul României pe piețe externe	7.789.133	5.153.166	7.789.133	5.153.166
Obligațiuni USD emise de Guvernul României pe piețe externe	1.419.991	1.017.599	1.419.991	1.017.599
Obligațiuni, din care:	318.782	201.246	317.202	201.246
- emise de Primăria București	40.211	60.264	40.211	60.264
- emise de Primăria Alba Iulia	537	388	537	388
- emise de Primăria Hunedoara	476	-	476	-
- emise de Black Sea Trade and Development Bank	8.287	8.286	8.287	8.286
- emise de International Investment Bank	220.127	105.118	220.127	105.118
- emise de Transelectrica SA	-	27.190	-	27.190
- emise de European Bank for Reconstruction and Development	20.429	-	20.429	-
- emise de Globalworth Real Estate Inv.LTD	27.135	-	27.135	-
- emise de Ministerul de Finanțe al Republicii Moldova	1.580	-	-	-
Acțiuni	-	64.023	-	63.888
Unități de fond	-	243.355	-	469.315
Certificate de participare	-	68.163	-	68.163
Instrumente de capitaluri proprii, din care:	17.372	3.525	12.405	3.092
Evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	17.372	-	12.405	-
Valoarea brută	-	3.533	-	3.092
Ajustări pentru depreciere aferente instrumentelor de capitaluri proprii	-	-8	-	-
Total active financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global (2017: active financiare disponibile în vederea vânzării)	21.374.708	15.821.300	21.363.908	16.032.612

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

24. Titluri de valoare (continuare)

a) Active financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global (2017: Active financiare disponibile în vederea vânzării) (continuare)

La data de 31 decembrie 2018, în cadrul acestor categorii de titluri, Grupul deține instrumente de capitaluri evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global (la 2017 acestea erau evaluate la cost) sub formă de participații deținute în principal la Transfond, Biroul de Credit, Swift Belgium, Casa Română de Compensății, Fondul de Compensare a Investitorilor, Depozitarul Central S.A. Investiția realizată în aceste instrumente de capitaluri la data de 31 decembrie 2018 la nivelul Grupului este de 17.372 mii lei (2017: 3.525 mii lei), iar la nivelul Băncii este de 12.405 mii lei (2017: 3.092 mii lei).

Mai jos este prezentată o analiză a calității obligațiunilor deținute de **Grup și Bancă la data de 31 decembrie 2018**, încadrate la „Active financiare evaluate la valoarea justă prin profit și pierdere“, în funcție de ratingul emitentului:

În mii lei	Grup					Banca				
	Obligațiuni și certificate de trezorerie emise de Guvernul României și Ministerul de Finanțe al Republicii Moldova	Obligațiuni Municipale	Obligațiuni emise de alte instituții financiare	Obligațiuni emise de societăți nefinanciare	Total	Obligațiuni și certificate de trezorerie emise de Guvernul României	Obligațiuni Municipale	Obligațiuni emise de alte instituții financiare	Obligațiuni emise de societăți nefinanciare	Total
A-	-	-	8.287	-	8.287	-	-	8.287	-	8.287
AAA	-	-	20.429	-	20.429	-	-	20.429	-	20.429
B	1.580	-	-	-	1.580	-	-	-	-	-
BB+	-	537	-	-	537	-	537	-	-	537
BBB-	21.038.554	40.687	-	27.135	21.106.376	21.034.301	40.687	-	27.135	21.102.123
BBB+	-	-	220.127	-	220.127	-	-	220.127	-	220.127
Total	21.040.134	41.224	248.843	27.135	21.357.336	21.034.301	41.224	248.843	27.135	21.351.503

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

24. Titluri de valoare (continuare)

a) Active financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global (2017: Active financiare disponibile în vederea vânzării) (continuare)

La data de **31 decembrie 2017** analiza calității obligațiunilor deținute de **Grup și Bancă** încadrate la “Active financiare disponibile în vederea vânzării”, în funcție de ratingul emitentului este următoarea:

În mii lei	Grup					Banca				
	Obligațiuni și certificate de trezorerie emise de Guvernul României	Obligațiuni Municipale	Obligațiuni emise de alte instituții financiare	Obligațiuni emise de societăți nefinanciare	Total	Obligațiuni și certificate de trezorerie emise de Guvernul României	Obligațiuni Municipale	Obligațiuni emise de alte instituții financiare	Obligațiuni emise de societăți nefinanciare	Total
A-	-	-	8.286	-	8.286	-	-	8.286	-	8.286
BB+	-	388	-	27.190	27.578	-	388	-	27.190	27.578
BBB	-	-	105.118	-	105.118	-	-	105.118	-	105.118
BBB-	15.240.988	60.264	-	-	15.301.252	15.226.908	60.264	-	-	15.287.172
Total	15.240.988	60.652	113.404	27.190	15.442.234	15.226.908	60.652	113.404	27.190	15.428.154

Unitățile de fond care sunt clasificate de către Grup și Bancă în active financiare disponibile în vederea vânzării, la data 31 decembrie 2017 nu sunt purtătoare de rating deoarece în industria fondurilor de investiții nu există ratinguri.

La 31 decembrie 2018 și la 31 decembrie 2017 Grupul și Banca nu dețin în portofoliu instrumente de datorie clasificate la „Active financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global (2017: Active financiare disponibile în vederea vânzării)”, restante sau depreciate.

Evoluția titlurilor încadrate în categoria „Active financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global (2017: Active financiare disponibile în vederea vânzării)” este prezentată în tabelul următor:

În mii lei	Grup		Banca	
	2018	2017	2018	2017
La 1 ianuarie	15.821.300	14.993.828	16.032.612	15.120.524
Remăsurare IFRS 9	4.037	-	3.983	-
Reclasificare IFRS 9	-375.541	-	-601.366	-
Achiziții	12.662.334	11.203.068	12.656.309	11.216.420
Vânzări și răscumpărări	-6.462.084	-10.126.397	-6.452.309	-10.101.484
Cupon și amortizare înregistrate în contul de profit și pierdere în cursul anului (Nota 8)	397.276	252.503	397.109	251.719
Cupon încasat, la termen, în cursul anului	-675.618	-548.339	-675.464	-547.748
Câștiguri/(pierderi) din măsurarea la valoarea justă	-78.371	3.023	-78.341	49.269
Diferențe de curs	81.375	43.614	81.375	43.912
la 31 decembrie	21.374.708	15.821.300	21.363.908	16.032.612

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

24. Titluri de valoare (continuare)

a) Active financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global (2017: Active financiare disponibile în vederea vânzării) (continuare)

La 31 decembrie 2018, din obligațiunile de stat deținute de Bancă, suma de 57.000 mii lei (2017: 57.000 mii lei) este oferită ca garanție pentru operațiunile curente (RoCLEAR, SENT, MASTERCARD și VISA).

Certificatele de trezorerie și obligațiunile emise de Guvernul României au scadențe între 2019 și 2048.

La 31 decembrie 2018, Banca a intrat în tranzacții de tip repo cu alte instituții financiare, având ca suport active financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global, în valoare de 246.598 mii lei (2017: 258.435 mii lei). Titlurile gajate în cadrul contractelor de tip repo pot fi vândute sau regajate de către contraparte.

Obligațiunile municipale Alba Iulia poartă o dobândă variabilă (ROBID 6M + ROBOR 6M)/2 + 1,5% (31 decembrie 2018: 4,50%; 31 decembrie 2017: 2,5%). Obligațiunile municipale Hunedoara au o dobândă variabilă de (BUBID3M + BUBOR3M)/2 + 1,43 % (31 decembrie 2018: 4,43%). Obligațiunile în lei emise de Municipality București au o dobândă fixă de 3,58%, respectiv de 5,10%. Grupul mai deține: obligațiuni în USD emise de Black Sea Trade and Development, cu o dobândă fixă de 4,875% , obligațiuni emise de European Bank for Reconstruction and Development, cu o dobândă fixă de 2,55%, obligațiuni emise de Globalworth Real Estate Inv.LTD, cu o dobândă fixă de 3% și obligațiuni emise de Internațional Investments Bank, în lei, cu o dobândă fixă de 3,4% și cu dobândă variabilă ROBOR 3M+1,5% (31 decembrie 2018: 4,54%; 31 decembrie 2017: 3,62%), respectiv ROBOR 3M+1,4% (31 decembrie 2018: 4,57%) și în EUR, cu o dobândă fixă de 1,593%, respectiv 1,5026%.

Câștigurile realizate la cedarea activelor evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global reclasificate din alte elemente ale rezultatului global în contul de profit și pierdere au fost de -7.774 mii lei (2017: -3.206 mii lei) cu impozit aferent de -1.244 mii lei pentru Grup și -7.555 mii lei (2017: -4.102 mii lei) cu impozit aferent -1.209 mii lei pentru Bancă.

b) Active financiare evaluate la cost amortizat - instrumente de datorie

În anul 2018 Grupul a încadrat în categoria active financiare evaluate la cost amortizat - instrumente de datorie, obligațiuni în valoare de 1.082.418 mii lei, iar Banca obligațiuni în valoare de 431.099 mii lei (la 31 decembrie 2017 Grupul și Banca au încadrat credite și avansuri la bănci – titluri de valoare reclasificate conform IAS 39 în instrumente de datorie: 222.792 mii lei).

La data de 31 decembrie 2018, respectiv 31 decembrie 2017 analiza calității activelor financiare evaluate la cost amortizat - instrumente de datorie la nivel de Grup, în funcție de ratingul emitentului, este următoarea:

În mii lei	Grup		Banca	
	2018	2017	2018	2017
A	10.125	10.135	10.125	10.135
A+	-	17.335	-	17.335
A-	60.652	-	60.652	-
AA-	17.346	-	17.346	-
BB	15.062	44.844	15.062	44.844
BB+	29.960	6.559	29.960	6.559
BBB	118.902	25.519	118.902	25.519
BBB-	165.027	98.526	159.178	98.526
BBB+	29.216	19.874	19.874	19.874
B3	636.128	-	-	-
Total	1.082.418	222.792	431.099	222.792

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

24. Titluri de valoare (continuare)

b) Active financiare evaluate la cost amortizat - instrumente de datorie (continuare)

Mișcarea titlurilor în categoria active financiare evaluate la cost amortizat – instrumente de datorie este reflectată în tabelul de mai jos:

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2018	2017	2018	2017
La 1 ianuarie	222.792	221.690	222.792	221.690
Achiziții	13.421.435	-	290.151	-
Vânzări și răscumpărări	-12.600.659	-	-82.899	-
Cupon și amortizare înregistrate în contul de profit și pierdere în cursul anului (nota 8)	57.167	11.220	11.875	11.220
Cupon încasat la termen în cursul anului	-14.084	-10.868	-11.624	-10.868
Recunoașterea ECL în conformitate cu IFRS 9	-5.932	-	-65	-
Diferențe de curs	1.699	750	869	750
La 31 decembrie	1.082.418	222.792	431.099	222.792

La data de 31 decembrie 2018, respectiv 31 decembrie 2017 analiza calității activelor financiare evaluate la cost amortizat - instrumente de datorie la nivel de Grup, în funcție de ratingul emitentului, este următoarea:

<i>În mii lei</i>	Grup		Bancă	
	2018	2017	2018	2017
Investment grade	401.268	171.389	386.077	171.389
Non-investment grade	681.150	51.403	45.022	51.403
Total	1.082.418	222.792	431.099	222.792

Banca Transilvania S.A.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

25. Investiții în participații

La data de 31 decembrie 2018 Banca deținea participații directe în filiale, în sumă de 537.677 mii lei (2017: 156.631 mii lei), valoarea ajustării pentru depreciere fiind de 0 mii lei (2017: 0 mii lei).

La data de 31 decembrie 2018 filialele unde Banca deține direct și indirect participații sunt următoarele:

Denumirea entității	Sediul social	Procent participare	Capital social	Rezerve	Profit/(pierdere) la 31 decembrie 2018
BT Leasing Transilvania IFN S.A.	Cluj-Napoca, str. C-tin Brâncuși nr. 74-76, et. 1	100%	58.674	7.325	33.042
BT Capital Partners S.A.	Cluj-Napoca, str. C-tin Brâncuși nr. 74-76, parter	99,59%	15.426	534	1.646
BT Direct IFN S.A.	Cluj-Napoca, str. C-tin Brâncuși nr. 74-76, et. 3	100%	26.880	3.012	3.723
BT Building S.R.L.	Cluj-Napoca, str. George Barițiu nr. 8	100%	40.448	325	-14
BT Investments S.R.L.	Cluj-Napoca, Bd. Eroilor nr. 36	100%	50.940	485	22.293
BT Asset Management SAI S.A.	Cluj-Napoca, str. Emil Racoviță. nr 22, etj. 1	80,00%	7.166	11.626	17.454
BT Solution Agent de Asigurare S.R.L.	Cluj-Napoca, str. C-tin Brâncuși nr. 74-76, et. 1	99,95%	20	4	1.136
BT Safe Agent de Asigurare S.R.L.	Cluj-Napoca, str. C-tin Brâncuși nr. 74-76, et. 1	99,99%	77	15	918
BT Intermedieri Agent de Asigurare S.R.L.	Cluj-Napoca, str. C-tin Brâncuși nr. 74-76, et. 1	99,99%	507	101	3.605
BT Leasing Moldova S.R.L	Republica Moldova, Chișinău, str. A.Puşkin nr. 60	100%	4.864	-	3.849
BT Asiom Agent de Asigurare S.R.L.	Cluj-Napoca, str. C-tin Brâncuși nr. 74-76, et. 1	99,95%	20	4	1.534
BT Microfinanțare IFN S.A.	București, Șos. București-Ploiești nr. 43	100%	46.760	753	4.543
Improvement Credit Collection S.R.L.	Cluj-Napoca, str. George Barițiu nr. 1	100%	901	1.740	4.821
Banca Comercială VICTORIABANK S.A.	Republica Moldova, Chișinău, str.31 August 1989 nr.141	44,63%	59.725	200.376	20.326
ERB Retail IFN S.A.	Cluj-Napoca, str. George Barițiu nr.1	100%	58.775	16.550	2.316
Sinteza S.A.	Oradea, Șos.Borșului nr. 35	51,47%	9.917	712	-4.607
ChimProd S.A.	Oradea, Șos.Borșului nr. 35	51,35%	90	1.443	-636
Total			381.190	245.005	115.949

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

26. Imobilizări corporale și investiții imobiliare

Grup - În mii lei

<i>Valoare contabilă brută</i>	Investiții imobiliare	Terenuri și clădiri	Calculatoare și echipamente	Mijloace de transport	Imobilizări în curs	Total
Sold la 1 ianuarie 2017	38.888	408.262	354.723	181.341	37.462	1.020.676
Achiziții imobilizări corporale și investiții imobiliare	29	781	40.055	49.985	143.951	234.801
Reclasificări stocuri în investiții imobiliare	823	-823	-	-	-	-
Transferuri de la investiții în curs	-	24.655	59.203	42.861	-126.719	-
Reevaluare (impact rezervă)	-	1.159	201	648	-	2.008
Reevaluare (impact contul de profit și pierdere)	-	-976	-	-	-	-976
Ieșiri	-8.648	-44.121	-33.736	-19.292	-8.671	-114.468
Reclasificări imobilizări corporale în stocuri în vederea vânzării	-	-49.328	-3.705	-487	-	-53.520
Sold la 31 decembrie 2017	31.092	339.609	416.741	255.056	46.023	1.088.521
Sold la 1 ianuarie 2018	31.092	339.609	416.741	255.056	46.023	1.088.521
Achiziții imobilizări corporale și investiții imobiliare	-	-	27.010	30.458	116.979	174.447
Imobilizări corporale preluate prin achiziție	61.988	89.915	186.225	13.545	4.417	356.090
Reclasificări stocuri în imobilizări	-	25.787	-	-	-	25.787
Transferuri de la investiții în curs	-	36.321	47.244	9.785	-93.350	-
Reevaluare (impact rezervă)	-	-805	-8.918	538	-	-9.185
Reevaluare (impact contul de profit și pierdere)	-3.702	-1.130	-	-	-	-4.832
Ieșiri	1.533	-52.585	-151.221	-278.938	-10.486	-491.697
Reclasificare imobilizări corporale preluate prin achiziții și fuziuni	-	-	-2.318	-1	-	-2.319
Reclasificări imobilizări corporale în stocuri în vederea vânzării	-43.450	-	-15	-37	-	-43.502
Anulare provizion investiții imobiliare	-16.452	-	-	-	-	-16.452
Anulare provizion din achiziții	-	-374	2.271	-1.158	303	1.042
Sold la 31 decembrie 2018	31.009	436.738	517.019	29.248	63.886	1.077.900

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

26. Imobilizări corporale și investiții imobiliare (continuare)

Amortizare și depreciere

<i>Grup -În mii lei</i>	Investiții imobiliare	Terenuri și clădiri	Calculatoare și echipamente	Mijloace de transport	Imobilizări în curs	Total
Sold la 1 ianuarie 2017	-	180.682	217.810	58.896	4.554	461.942
Cheltuiala în timpul anului	-	13.882	37.631	33.865	-	85.378
Amortizarea cumulată a ieșirilor	-	-35.704	-31.534	-8.265	-	-75.503
Amortizarea aferentă reevaluării (impact rezervă)	-	293	-	-	-	293
Amortizarea aferentă reevaluării (impact P&L)	-	-93	-	-	-	-93
Amortizare mijloace fixe reclassificate în vederea vânzării	-	-13.894	-2.847	-417	-	-17.158
Anulare provizion depreciere	-	-	-	-6	-	-6
Sold la 31 decembrie 2017	-	145.166	221.060	84.073	4.554	454.853
Sold la 1 ianuarie 2018	-	145.166	221.060	84.073	4.554	454.853
Cheltuiala în timpul anului	-	20.255	56.007	22.147	-	98.409
Amortizarea preluată prin achiziții	16.080	52.841	154.750	10.081	-	233.752
Amortizarea cumulată a ieșirilor	372	-47.425	-131.790	-92.622	-	-271.465
Amortizarea aferentă reevaluării (impact rezervă)	-	-3.750	-10.698	-369	-	-14.817
Amortizarea aferentă reevaluării (impact P&L)	-	-139	-	-	-	-139
Amortizare mijloace fixe reclassificate în vederea vânzării	-	5.367	-	-	-	5.367
Amortizare imobilizări corporale preluate prin achiziții și fuziuni	-	-	-1.466	-1	-	-1.467
Constituire provizion	-	-	124	-	-	124
Anulare provizion depreciere	-16.452	-603	-66	-	-3.499	-20.620
Sold la 31 decembrie 2018	-	171.712	287.921	23.309	1.055	483.997
Valoare netă contabilă						
La 1 ianuarie 2018	31.092	194.443	195.681	170.983	41.469	633.668
La 31 decembrie 2018	31.009	265.026	229.098	5.939	62.831	593.903

Banca Transilvania S.A.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

26. Imobilizări corporale și investiții imobiliare (continuare)

<i>Banca - În mii lei</i>	Investiții imobiliare	Terenuri și clădiri	Calculatoare și echipamente	Mijloace de transport	Imobilizări în curs	Total
Valoare contabilă brută						
Sold la 1 ianuarie 2017	4.956	369.191	319.577	22.908	25.958	742.590
Achiziții imobilizări corporale	-	761	39.595	329	101.511	142.196
Transferuri de la investiții în curs	-	24.655	58.859	457	-83.971	-
Reevaluare (impact rezervă)	-	1.159	201	648	-	2.008
Reevaluare (impact în contul de profit și pierdere)	-	-976	-	-	-	-976
Ieșiri	-3.534	-38.404	-33.368	-1.575	-8.640	-85.521
Reclasificări mijloace fixe în stocuri în vederea vânzării	-	-49.328	-3.705	-487	-	-53.520
Sold la 31 decembrie 2017	1.422	307.058	381.159	22.280	34.858	746.777
Sold la 1 ianuarie 2018	1.422	307.058	381.159	22.280	34.858	746.777
Achiziții directe	-	-	25.464	313	85.176	110.953
Sold preluat prin achiziții și fuziuni	-	50.112	134.912	8.021	2.505	195.550
Reclasificări stocuri în imobilizări	-	25.787	-	-	-	25.787
Transferuri de la investiții în curs	-	35.897	41.848	-	-77.745	-
Reevaluare (impact rezervă)	-	1.721	221	767	-	2.709
Reevaluare (impact în contul de profit și pierdere)	27	-1.130	-	-	-	-1.103
Ieșiri	-	-51.673	-138.497	-11.162	-5.488	-206.820
Reclasificări imobilizări corporale preluate prin achiziții și fuziuni	-	-	-2.318	-1	-	-2.319
Anulare provizion din achiziții	-	-374	2.271	-1.158	303	1.042
Sold la 31 decembrie 2018	1.449	367.398	445.060	19.060	39.609	872.576

Banca Transilvania S.A.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

26. Imobilizări corporale și investiții imobiliare (continuare)

<i>Banca - În mii lei</i>	Investiții imobiliare	Terenuri și clădiri	Calculatoare și echipamente	Mijloace de transport	Imobilizări în curs	Total
Sold la 1 ianuarie 2017	-	160.360	192.782	19.143	-	372.285
Cheltuiala în timpul anului	-	13.777	35.350	2.577	-	51.704
Amortizarea cumulată a ieșirilor	-	-35.702	-31.476	-1.640	-	-68.818
<i>Amortizarea aferentă reevaluării (impact rezervă)</i>	-	293	-	-	-	293
<i>Amortizarea aferentă reevaluării (impact în contul de profit și pierdere)</i>	-	-93	-	-	-	-93
<i>Amortizare mijloace fixe reclasificate în vederea vânzării</i>	-	-12.979	-2.847	-417	-	-16.243
Sold la 31 decembrie 2017	-	125.656	193.809	19.663	-	339.128
Sold la 1 ianuarie 2018	-	125.656	193.809	19.663	-	339.128
Cheltuiala cu amortizarea în cursul anului	-	18.717	50.085	1.664	-	70.466
Sold amortizare preluată prin achiziții și fuziuni	-	39.997	113.804	6.083	-	159.884
Amortizarea cumulată a ieșirilor	-	-47.031	-124.781	-11.062	-	-182.874
<i>Amortizarea aferentă reevaluării (impact rezervă)</i>	-	493	-	-	-	493
<i>Amortizarea aferentă reevaluării (impact P&L)</i>	-	-139	-	-	-	-139
<i>Amortizare mijloace fixe reclasificate în vederea vânzării</i>	-	5.367	-	-	-	5.367
<i>Amortizarea imobilizărilor preluate prin achiziții și reclasificate</i>	-	-	-1.466	-1	-	-1.467
Anulare provizion depreciere	-	-603	-	-	-	-603
Sold la 31 decembrie 2018	-	142.457	231.451	16.347	-	390.255
Valoare netă contabilă						
La 1 ianuarie 2018	1.422	181.402	187.350	2.617	34.858	407.649
La 31 decembrie 2018	1.449	224.941	213.609	2.713	39.609	482.321

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

26. Imobilizări corporale și investiții imobiliare (continuare)

La 31 decembrie 2018, Grupul are incluse în imobilizări corporale construcții și echipamente achiziționate prin leasing financiar cu o valoare contabilă netă de 58 mii lei (2017: 3.542 mii lei) și imobilizări necorporale achiziționate în leasing financiar cu o valoare contabilă netă de 0 mii lei (2017: 0 mii lei), iar Banca are incluse în imobilizări corporale autovehicule achiziționate prin leasing financiar cu o valoare contabilă netă de 58 mii lei. La 31 decembrie 2018, Grupul avea imobilizări corporale gajate în valoare de 854 mii lei (2017: 1.467 mii lei), iar Banca nu avea imobilizări corporale sau necorporale gajate. Imobilizările corporale și necorporale în sold la data de 31 decembrie 2018 au fost supuse reevaluării efectuată de un evaluator independent. Dacă activele Grupului ar fi fost înregistrate conform modelului bazat pe cost, valoarea contabilă recunoscută ar fi fost: terenuri și clădiri 246.054 mii lei (2017: 175.450 mii lei), investiții imobiliare 30.657 mii lei (2017: 30.671 mii lei), calculatoare și echipamente 228.839 mii lei (2017: 195.407 mii lei), mijloace de transport 5.172 mii lei (2017: 170.292 mii lei), imobilizări corporale în curs 62.831 mii lei (2017: 41.469 mii lei).

Dacă activele Băncii ar fi fost înregistrate conform modelului bazat pe cost, valoarea contabilă recunoscută ar fi fost: terenuri și clădiri 205.969 mii lei (2017: 162.409 mii lei), investiții imobiliare 1.097 mii lei (2017: 1.088 mii lei) calculatoare și echipamente 213.350 mii lei (2017: 187.076 mii lei), mijloace de transport 1.946 mii lei (2017: 1.926 mii lei), imobilizări în curs 39.609 mii lei (2017: 34.858 mii lei).

27. Imobilizări necorporale (inclusiv fondul comercial)

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca
	Fondul comercial	Aplicații informatice	Aplicații informatice
Valoare contabilă brută			
Sold la 1 ianuarie 2017	2.774	209.483	197.278
Intrări	-	85.976	85.429
Reevaluare (impact în rezervă)	-	530	530
Ieșiri	-	-7.682	-7.672
Sold la 31 decembrie 2017	2.774	288.307	275.565
Sold la 1 ianuarie 2018	2.774	288.307	275.565
Achiziții	-	104.646	101.402
Sold preluat prin achiziții și fuziuni	1.521	268.206	215.120
Ieșiri	-	-116.005	-116.471
Anulare provizion din achiziții	-	34.594	34.594
Sold la 31 decembrie 2018	4.295	579.748	510.210
Amortizare cumulată			
Sold la 1 ianuarie 2017	-	122.883	118.882
Cheltuiala în timpul anului	-	39.646	38.402
Ieșiri	-	-7.477	-7.480
Sold la 31 decembrie 2017	-	155.052	149.804
Sold la 1 ianuarie 2018	-	155.052	149.804
Sold amortizare preluat prin achiziții și fuziuni	-	169.544	139.629
Cheltuiala în timpul anului	-	64.105	58.784
Ieșiri	-	-91.788	-91.854
Anulare provizion depreciere	-	-384	-
Sold la 31 decembrie 2018	-	296.529	256.363
Valoarea netă contabilă			
La 1 ianuarie 2018	2.774	133.255	125.761
La 31 decembrie 2018	4.295	283.219	253.847

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

27. Imobilizări necorporale (inclusiv fondul comercial) (continuare)

Testarea deprecierei unităților generatoare de numerar incluse în fondul comercial

Pentru a testa deprecierea, fondul comercial este alocat pe diviziile operaționale ale Grupului, care reprezintă nivelul cel mai de jos al Grupului la care fondul comercial este monitorizat în scopuri de management.

Grupul are înregistrat la 31 decembrie 2018 fondul comercial alocat BT Leasing Transilvania IFN S.A. în sumă de 376 mii lei și 2.398 mii lei alocat BT Capital Partners S.A. (2017: 376 mii lei, alocat BT Leasing Transilvania IFN S.A. în sumă de 376 mii lei și 2.398 mii lei alocat BT Capital Partners S.A).

La data de 31 decembrie 2017 fondul comercial a fost testat pentru depreciere în conformitate cu IFRS 3, nefiind necesare ajustări pentru depreciere.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

28. Creanțe și datorii privind impozitul amânat

La 31 decembrie 2018 mișcarea în creanțe și datorii din impozit amânat la nivelul Grupului este prezentată mai jos:

<i>În mii lei</i>	31 decembrie 2017	Combinări de întreprinderi	Retratări IFRS 9	Recunoscut în profit și pierdere	Recunoscut în alte elemente ale rezultatului global	Recunoscut direct în capitaluri proprii	31 decembrie 2018
Efectul fiscal al diferențelor temporare deductibile/(impozabile) (inclusiv pierderi fiscale reportate), provenite din:							
Active financiare interbancare	-	6.342	-	-6.053	-	14	303
Credite și creanțe	1.764	27.653	2.581	-44.008	-565	21.448	8.873
Active financiare disponibile în vederea vânzării	1.349	-	-31.100	-	29.751	-	-
Active financiare evaluate la valoare justă prin alte elemente ale rezultatului global	-	7.318	19.453	-5.830	10.294	139	31.374
Active financiare la cost amortizat	-	532	-	-533	-	2	1
Active financiare la valoare justă prin contul de profit și pierdere	60	-11.171	11.647	28.091	791	-29.751	-333
Alte active	621	6.467	-	4.756	-47	247	12.044
Active corporale și necorporale	-3.243	-3.938	4	-3.989	-354	-	-11.520
Provizioane și datorii	12.773	14.708	-52	-237	-	-2	27.190
Pierderi fiscale reportate	173.821	6.550	-	-174.383	-	-	5.988
Creanța și datorie privind impozit amânat	187.145	54.461	2.533	-202.186	39.870	-7.903	73.920
Recunoaștere creanță de impozit amânat	200.326	45.944	22.702	-186.420	9.851	384	92.787
Recunoaștere datorie de impozit amânat	-13.181	8.517	-20.169	-15.766	30.019	-8.287	-18.867
Creanța și datorie privind impozit amânat	187.145	54.461	2.533	-202.186	39.870	-7.903	73.920

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

28. Creanțe și datorii prin impozitul amânat (continuare)

La **31 decembrie 2018** mișcarea în creanțe și datorii din impozit amânat la nivelul **Băncii** este prezentată mai jos:

<i>In mii lei</i>	31 decembrie 2017	Combinări de întreprinderi	Retratări IFRS 9	Recunoscut în profit și pierdere	Recunoscut în alte elemente ale rezultatului global	Recunoscut direct în capitaluri proprii	31 decembrie 2018
Efectul fiscal al diferențelor temporare deductibile/(impozabile) (inclusiv pierderi fiscale reportate), provenite din:							
Active financiare interbancare	-	-7	-	-7	-	14	-
Credite și creanțe	-	23.632	-	-45.081	-	21.449	-
Active financiare disponibile în vederea vânzării	-9.938	-	-19.813	-	29.751	-	-
Active financiare evaluate la valoare justă prin rezultat global	-	7.318	19.813	-5.938	10.368	140	31.701
Active financiare la cost amortizat	-	-	-	-2	-	2	-
Active financiare la valoare justă prin contul de profit și pierdere	-	-5.281	-	34.336	696	-29.751	-
Alte active	534	494	-	-262	3	-	769
Active corporale și necorporale	-3.219	-3.944	-	-741	-356	-	-8.260
Provizioane și datorii	12.045	12.280	-	152	-	-	24.477
Pierderi fiscale reportate	173.821	-	-	-173.821	-	-	-
Creanța și datorie privind impozit amânat	173.243	34.492	-	-191.364	40.462	-8.146	48.687
Recunoaștere creanță de impozit amânat	186.400	20.091	19.813	-179.868	10.371	139	56.946
Recunoaștere datorie de impozit amânat	-13.157	14.401	-19.813	-11.496	30.091	-8.285	-8.259
Creanța și datorie privind impozit amânat	173.243	34.492	-	-191.364	40.462	-8.146	48.687

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

28. Creanțe și datorii din impozitul amânat (continuare)

La **31 decembrie 2017** mișcarea în creanțe și datorii din impozit amânat la nivelul **Grupului** este prezentată mai jos:

<i>În mii lei</i>	1 ianuarie 2017	Recunoscut în profit și pierdere	Recunoscut în alte elemente ale rezultatului global	31 decembrie 2017
Efectul fiscal al diferențelor temporare deductibile/impozabile (inclusiv pierderi fiscale reportate), provenite din:				
Active corporale și necorporale	-4.454	1.550	-339	-3.243
Active financiare la valoare justă prin contul de profit și pierdere și instrumente derivate	64	-4	-	60
Active financiare disponibile în vederea vânzării	1.836	54	-541	1.349
Alte active	225	243	66	534
Credite și creanțe	576	1.188	-	1.764
Provizioane și datorii	12.012	761	-	12.773
Pierderi fiscale reportate	368.345	-194.524	-	173.821
Altele	112	-	-25	87
Creanța de impozit amânat/(datorie)	378.716	-190.732	-839	187.145
Recunoaștere creanță de impozit amânat	385.225	-192.282	7.383	200.326
Recunoaștere datorie de impozit amânat	-6.509	1.550	-8.222	-13.181
Creanța de impozit amânat/(datorie)	378.716	-190.732	-839	187.145

La **31 decembrie 2017** mișcarea în creanțe și datorii din impozit amânat la nivelul **Băncii** este prezentată mai jos:

<i>În mii lei</i>	1 ianuarie 2017	Recunoscut în profit și pierdere	Recunoscut în alte elemente ale rezultatului global	31 decembrie 2017
Efectul fiscal al diferențelor temporare deductibile/impozabile (inclusiv pierderi fiscale reportate), provenite din:				
Active corporale și necorporale	-4.418	1.558	-359	-3.219
Active financiare disponibile în vederea vânzării	-2.055	-	-7.883	-9.938
Alte active	225	243	66	534
Provizioane și datorii	11.843	202	-	12.045
Pierderi fiscale reportate	368.345	-194.524	-	173.821
Creanța de impozit amânat(datorie)	373.940	-192.521	-8.176	173.243
Recunoaștere creanță de impozit amânat	380.413	-194.079	66	186.400
Recunoaștere datorie de impozit amânat	-6.473	1.558	-8.242	-13.157
Creanța de impozit amânat /(datorie)	373.940	-192.521	-8.176	173.243

Cota de impozit pe profit utilizată la calculul impozitului curent și amânat a fost la 31 decembrie 2018 de 16% (2017: 16%).

Impozitul amânat este determinat folosind metoda pasivului bilanțier pentru diferențe temporare ce apar între baza fiscală de calcul a impozitului pentru active și datorii și valoarea contabilă a acestora.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

28. Creanțe și datorii din impozitul amânat (continuare)

Banca a recunoscut creanța din impozit amânat la 31 decembrie 2018 în sumă de 0 mii lei (2017: 173.821 mii lei) care corespunde echivalentului pierderilor fiscale neutilizate în valoare 0 mii lei (2017: 1.086.380 mii lei).

Managementul Băncii estimează că va recupera pierderile fiscale reportate în acest an și că va recupera creanța de impozit pe profit integral.

29. Alte active financiare

În mii lei	Grup		Banca	
	2018	2017	2018	2017
Sume în curs de decontare	197.565	109.121	187.724	109.133
Factoring fără recurs	203.958	223.926	203.958	223.926
Debitori diverși și avansuri imobilizări	399.255	81.237	369.471	54.189
Valori primite la încasare	50.052	45.072	50.052	45.072
Alte active financiare	11.851	7.695	10.575	7.643
Ajustare de depreciere alte active financiare	-19.444	-55.988	-10.715	-51.304
Total	843.237	411.063	811.065	388.659

La data de 31 decembrie 2018 din suma de 843.237 mii lei (2017: 411.063 mii lei) Grupul are alte active financiare depreciate în sumă de 72.434 mii lei (2017: 9.729 mii lei).

La data de 31 decembrie 2018 din suma de 811.065 mii lei (2017: 388.659 mii lei) Banca are alte active financiare depreciate în sumă de 5.042 mii lei (2017: 4.156 mii lei).

Evoluția ajustării pentru deprecierea altor active pe parcursul exercițiilor financiare 2018, respectiv 2017 a fost următoarea:

În mii lei	Grup		Banca	
	2018	2017	2018	2017
Sold la 1 ianuarie	-55.988	-112.101	-51.304	-108.992
Recunoașterea ECL în conformitate cu IFRS 9	-14.103	-	-14.103	-
Cheltuiala netă cu ajustarea de depreciere	13.594	-38.000	14.152	-36.425
Ajustări de depreciere preluate prin achiziție	-7.035	-	-	-
Provizioane aferente credite scoase în afara bilanțului (utilizări)	40.681	94.232	40.681	94.232
Alte ajustări (diferențe de curs, efectul unwinding, ieșiri din consolidare)	3.407	-119	-141	-119
Sold la 31 decembrie	-19.444	-55.988	-10.715	-51.304

Analiza privind calitatea altor active financiare ale **Grupului** la data de **31 decembrie 2018** este prezentată după cum urmează:

Grup	Persoane fizice			Persoane juridice		
	LEI	VALUTA	TOTAL	LEI	VALUTA	TOTAL
31 decembrie 2018						
Sume în curs de decontare	59.041	4.079	63.120	87.481	46.964	134.445
Factoring fără recurs	-	-	-	173.061	30.897	203.958
Debitori diverși și avansuri imobilizări	55.440	73.083	128.523	203.461	67.268	270.729
Valori primite la încasare	-	-	-	50.052	-	50.052
Alte active financiare	-	3	3	6.621	5.230	11.851
Ajustare de depreciere alte active financiare	-2.216	-369	-2.585	-5.287	-11.572	-16.859
Total	112.265	76.796	189.061	515.389	138.787	654.176

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

29. Alte active financiare (continuare)

Analiza privind calitatea altor active financiare ale **Grupului** la data de **31 decembrie 2017** este prezentată după cum urmează:

Grup	Persoane fizice			Persoane juridice		
	LEI	VALUTA	TOTAL	LEI	VALUTA	TOTAL
31 decembrie 2017						
Sume în curs de decontare	2.590	2.863	5.453	86.096	17.572	103.668
Factoring fără recurs	-	-	-	196.876	27.050	223.926
Debitori diverși și avansuri imobilizări	4.326	2.290	6.616	46.593	28.028	74.621
Valori primite la încasare	-	-	-	45.072	-	45.072
Alte active financiare	-	-	-	3.355	4.340	7.695
Ajustare de depreciere alte active financiare	-2.005	-278	-2.283	-52.053	-1.652	-53.705
Total	4.911	4.875	9.786	325.939	75.338	401.277

Analiza privind calitatea altor active financiare ale **Băncii** la data de **31 decembrie 2018** este prezentată după cum urmează:

Banca	Persoane fizice			Persoane juridice		
	LEI	VALUTA	TOTAL	LEI	VALUTA	TOTAL
31 decembrie 2018						
Sume în curs de decontare	59.041	4.079	63.120	87.481	37.123	124.604
Factoring fără recurs	-	-	-	173.061	30.897	203.958
Debitori diverși și avansuri imobilizări	55.232	72.853	128.085	191.831	49.555	241.386
Valori primite la încasare	-	-	-	50.052	-	50.052
Alte active financiare	-	-	-	6.621	3.954	10.575
Ajustare de depreciere alte active financiare	-2.160	-370	-2.530	-4.481	-3.704	-8.185
Total	112.113	76.562	188.675	504.565	117.825	622.390

Analiza privind calitatea altor active financiare ale **Băncii** la data de **31 decembrie 2017** este prezentată după cum urmează:

Banca	Persoane fizice			Persoane juridice		
	LEI	VALUTA	TOTAL	LEI	VALUTA	TOTAL
31 decembrie 2017						
Sume în curs de decontare	2.590	2.864	5.454	86.077	17.602	103.679
Factoring fără recurs	-	-	-	196.876	27.050	223.926
Debitori diverși și avansuri imobilizări	4.011	2.290	6.301	21.570	26.318	47.888
Valori primite la încasare	-	-	-	45.072	-	45.072
Alte active financiare	-	-	-	3.303	4.340	7.643
Ajustare de depreciere alte active financiare	-1.967	-278	-2.245	-47.407	-1.652	-49.059
Total	4.634	4.876	9.510	305.491	73.658	379.149

30. Alte active nefinanciare

În mii lei	Grup		Banca	
	2018	2017	2018	2017
Stocuri și asimilate	204.611	115.208	80.898	88.140
Cheltuieli în avans	58.969	37.989	53.674	35.740
Taxa pe valoarea adăugată și alte impozite de recuperat	12.994	6.227	6.871	1.157
Alte active nefinanciare	1.456	797	532	150
Ajustare de depreciere alte active nefinanciare	-95.972	-24.180	-16.812	-16.673
Total	182.058	136.041	125.163	108.514

La 31 decembrie 2018, în cadrul poziției „Stocuri și asimilate” Grupul și Banca au încadrate imobilizări corporale care au fost reclasificate în active imobilizate deținute în vederea vânzării, în sumă de 17.497 mii lei și unde managementul este în stadiul avansat cu negocierea de vânzare a acestora.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

30. Alte active nefinanciare (continuare)

Evoluția ajustării pentru deprecierea altor active pe parcursul anului a fost următoarea:

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2018	2017	2018	2017
Sold la 1 ianuarie	-24.180	-30.690	-16.673	-20.402
Cheltuiala netă cu ajustarea de depreciere	-9.761	6.510	-139	3.729
Intrări prin achiziție	-62.031	-	-	-
Sold la 31 decembrie	-95.972	-24.180	-16.812	-16.673

În categoria stocuri și asimilate din cadrul Băncii sunt cuprinse bunurile dobândite ca urmare a executării silite a creanțelor, dare în plată, precum și alte bunuri destinate vânzării, cu o valoare realizabilă netă de 53.247 mii lei, cu următoarea structură: clădiri 33.319 mii lei, terenuri 19.928 mii lei, echipamente 0 mii lei, auto 0 mii lei și mobilier 0 mii lei (2017: valoare realizabilă netă de 40.238 mii lei cu următoarea structură: clădiri 19.332 mii lei, terenuri 20.906 mii lei, echipamente 0 mii lei, auto 0 mii lei și mobilier 0 mii lei).

În categoria stocuri și asimilate din cadrul Grupului sunt cuprinse bunurile cumpărate și deținute în vederea revânzării în sumă de 89.925 mii lei cu următoarea structură: clădiri 55.992 mii lei, terenuri 24.914 mii lei, echipamente 4.884 mii lei, auto 4.135 mii lei și mobilier 0 mii lei (2017: 49.118 mii lei cu următoarea structură: clădiri 20.346 mii lei, terenuri 21.410 mii lei, echipamente 2.454 mii lei, auto 4.908 mii lei și mobilier 0 mii lei).

31. Depozite de la bănci

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2018	2017	2018	2017
Depozite la vedere	58.424	75.480	70.684	75.480
Depozite la termen	136.924	52.466	136.924	52.466
Total	195.348	127.946	207.608	127.946

32. Depozite de la clienți

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2018	2017	2018	2017
Conturi curente	31.797.142	20.893.217	30.446.054	20.954.415
Depozite la vedere	786.103	637.615	560.404	637.615
Depozite la termen	31.982.351	26.951.200	30.941.481	27.059.188
Depozite colaterale	594.870	450.163	574.430	447.983
Total	65.160.466	48.932.195	62.522.369	49.099.201

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

32. Depozite de la clienți (continuare)

Depozitele atrase de la clienți pot fi analizate, de asemenea, după cum urmează:

În mii lei	Grup		Banca	
	2018	2017	2018	2017
Persoane fizice	43.334.901	30.403.576	41.665.151	30.401.279
Persoane juridice	21.825.565	18.528.619	20.857.218	18.697.922
Total	65.160.466	48.932.195	62.522.369	49.099.201

În tabelul de mai jos sunt prezentate concentrările pe sectoare economice ale depozitelor atrase de la clienți:

Sector	Grup		Banca	
	2018	2017	2018	2017
Clienți persoane fizice	66,54%	62,15%	66,69%	61,93%
Activități financiare și de asigurare	3,85%	6,43%	4,17%	6,66%
Servicii	6,25%	6,60%	6,28%	6,61%
Comerț	4,58%	4,63%	4,52%	4,61%
Producție	3,05%	3,16%	2,97%	3,15%
Industria energetică	1,96%	2,72%	1,57%	2,71%
Construcții	3,23%	3,30%	3,21%	3,28%
Transport	3,03%	2,33%	3,07%	2,33%
Telecomunicații	1,56%	1,99%	1,59%	1,98%
Agricultură	1,72%	2,05%	1,77%	2,04%
Industria minieră	0,34%	1,42%	0,34%	1,41%
Educație	0,69%	0,86%	0,70%	0,86%
Imobiliare	1,23%	0,99%	1,18%	1,06%
Sănătate	0,90%	0,84%	0,91%	0,84%
Altele	0,40%	0,30%	0,36%	0,30%
Instituții guvernamentale	0,17%	0,21%	0,18%	0,21%
Administrații	0,45%	-	0,47%	-
Persoane fizice autorizate	0,05%	0,02%	0,02%	0,02%
Total	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

32. Depozite de la clienți (continuare)

În mii lei	Grup		Banca	
	2018	2017	2018	2017
Sector				
Clienți persoane fizice	43.347.508	30.403.576	41.677.757	30.401.279
Activități financiare și de asigurare	2.513.727	3.145.002	2.609.557	3.270.545
Servicii	4.073.319	3.237.602	3.928.318	3.245.015
Comerț	2.983.530	2.264.592	2.828.347	2.264.466
Producție	1.988.235	1.544.727	1.857.688	1.544.959
Industria energetică	1.275.784	1.332.496	984.151	1.332.496
Construcții	2.103.552	1.612.523	2.008.815	1.612.492
Transport	1.973.515	1.138.163	1.920.938	1.138.038
Telecomunicații	1.018.570	974.278	992.652	974.278
Agricultură	1.122.470	1.001.161	1.108.883	1.001.161
Industria minieră	219.086	693.879	215.531	693.879
Educație	447.920	422.127	439.473	422.127
Imobiliare	803.081	484.678	734.580	520.703
Sănătate	587.550	412.650	570.364	413.033
Altele	263.123	148.568	225.084	148.557
Instituții guvernamentale	112.321	105.112	112.321	105.112
Administrații	295.439	-	295.439	-
Persoane fizice autorizate	31.736	11.061	12.471	11.061
Total	65.160.466	48.932.195	62.522.369	49.099.201

33. Împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare

În mii lei	Grup		Banca	
	2018	2017	2018	2017
Împrumuturi de la administrații publice	8.131	-	-	-
Împrumuturi de la bănci comerciale	280.994	277.196	-	-
<i>Bănci românești</i>	<i>275.577</i>	<i>277.196</i>	-	-
<i>Bănci străine</i>	<i>5.417</i>	-	-	-
Împrumuturi de la bănci de dezvoltare	988.611	884.371	893.348	774.436
Datorii din tranzacții repo	246.598	258.435	246.598	258.435
Alte fonduri de la instituții financiare	179.217	67.020	45.610	67.020
Total	1.703.551	1.487.022	1.185.556	1.099.891

Ratele dobânzilor pentru împrumuturile de la bănci și instituții financiare s-au situat în intervalele de dobândă prezentate, după cum urmează:

	2018		2017	
	Minim	Maxim	Minim	Maxim
EUR	0,00%	4,15%	0,32%	4,15%
LEI	0,00%	6,33%	0,00%	ROBOR 3M+1,25%
USD	3,03%	3,11%	-	-
MDL	5,68%	6,88%	-	-

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

33. Împrumuturi de la bănci și alte instituții financiare (continuare)

La 31 decembrie 2018 și 2017 Grupul și Banca respectă indicatorii financiari impuși prin contractele de împrumut cu finanțatorii.

În tabelul de mai jos sunt prezentate titlurile date în pensiune (acorduri repo):

În mii lei	Grup				Banca			
	2018		2017		2018		2017	
	Valoarea contabilă		Valoarea contabilă		Valoarea contabilă		Valoarea contabilă	
	Active transferate	Datorii asociate	Active transferate	Datorii asociate	Active transferate	Datorii asociate	Active transferate	Datorii asociate
	248.798	246.598	258.540	258.435	248.798	246.598	258.540	258.435
Total	248.798	246.598	258.540	258.435	248.798	246.598	258.540	258.435

34. Datorii subordonate

La 31 decembrie 2018 și 2017 Grupul și Banca respectă indicatorii financiari impuși prin contractele de împrumut subordonat cu finanțatorii.

În mii lei	Grup		Banca	
	2018	2017	2018	2017
Împrumuturi de la bănci de dezvoltare și instituții financiare	280.713	367.139	280.713	367.139
Obligațiuni neconvertibile	1.327.182	-	1.323.323	-
Obligațiuni convertibile	47.482	47.439	47.482	47.439
Total	1.655.377	414.578	1.651.518	414.578

Datoriile subordonate includ împrumuturi subordonate de la bănci de dezvoltare și instituții financiare, precum și obligațiuni convertibile și neconvertibile.

În cadrul împrumuturilor subordonate sunt incluse următoarele:

- împrumut în sumă de 25 milioane EUR, echivalent a 116.598 mii lei (2017: 116.493 mii lei) contractat în 2013, la EURIBOR 6M+6,2%, scadent în 2023;
- împrumut în sumă de 40 milioane USD, echivalent a 162.944 mii lei (2017: 155.660 mii lei) contractat în anul 2014 la LIBOR 6M+5,80%, scadent în 2023.

În cursul anului 2018 au fost scadente două împrumuturi subordonate:

- împrumut în sumă de 15 milioane EUR contractat în 2013, la EURIBOR 6M+6,2%;
- împrumut în sumă de 5 milioane EUR contractat în 2012, la EURIBOR 6M+6,50%.

Banca Transilvania S.A. a emis în 2013 obligațiuni convertibile în acțiuni în valoare de 30 milioane EUR, echivalent a 139.917 mii lei la EURIBOR 6M+6,25%, scadent în 2020. Obligațiunile neajunse la scadență vor putea fi convertite în acțiuni, la alegerea deținătorului de obligațiuni. În anul 2014 Banca a convertit obligațiuni în valoare totală de 20.072.238 EUR, echivalent a 88.318.847 lei, sumă care a fost utilizată astfel: 49.444.546 lei pentru majorarea capitalului social și 38.873.301 lei pentru constituirea primelor de capital. În anul 2015 Banca nu a convertit obligațiuni.

În anul 2016 Banca a convertit obligațiuni în valoare totală de 23.004 EUR, echivalent a 101.962 lei, sumă care a fost utilizată astfel: 44.113 lei pentru majorarea capitalului social și 57.849 lei pentru constituirea primelor de capital.

În anul 2017 Banca a convertit obligațiuni în valoare totală de 2.122 EUR, echivalent a 9.683 lei, sumă care a fost utilizată astfel: 3.483 lei pentru majorarea capitalului social și 6.200 lei pentru constituirea primelor de capital. În anul 2018 Banca nu a făcut conversie de obligațiuni.

La 31 decembrie 2018 valoarea obligațiunilor convertibile era 9.902.636 EUR, echivalent a 46.185 mii lei (2017: 9.902.636 EUR, echivalent a 46.143 mii lei).

Banca Transilvania S.A.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

34. Datorii subordonate (continuare)

Banca Transilvania S.A. a emis în 2018 obligațiuni neconvertibile în acțiuni în valoare de 285 milioane EUR, echivalent a 1.329.212 mii lei, la EURIBOR6M +3,75% pe an, scadent în anul 2028. Valoarea nominală a unei obligațiuni este de 100.000 EUR.

Dobânda și sumele de amortizat acumulate la datoriile subordonate sunt în valoare de 1.171 mii lei (2017: 1.792 mii lei), la obligațiuni convertibile 1.297 mii lei (2017: 1.296 mii lei) iar la acțiuni neconvertibile -5.889 mii lei.

35. Provizioane pentru litigii, alte riscuri și angajamente de creditare

Provizioanele pentru alte riscuri și angajamente de creditare sunt prezentate astfel:

În mii lei	Grup		Banca	
	2018	2017	2018	2017
Provizioane pentru angajamente de creditare, garanții financiare și alte angajamente date	166.430	65.740	154.654	65.744
Provizioane pentru beneficii ale angajaților sub forma absențelor compensate	20.910	14.518	19.499	13.489
Provizioane pentru alte beneficii ale angajaților	36.223	28.239	28.571	24.859
Provizioane pentru litigii, riscuri și cheltuieli (*)	249.159	274.352	241.949	269.025
Total	472.722	382.849	444.673	373.117

(*) Provizioanele pentru riscuri și cheltuieli cuprind în principal provizioane pentru litigii și pentru alte riscuri preluate în urma fuziunii cu Volksbank Romania S.A și Bancpost SA.

36. Alte datorii financiare

În mii lei	Grup		Banca	
	2018	2017	2018	2017
Sume în curs de decontare	507.831	1.085.604	426.695	1.045.468
Creditori diverși	81.518	98.025	50.628	59.828
Datorii legate de leasing (i)	85	382	85	-
Alte datorii financiare	59.412	38.221	55.533	37.791
Total	648.846	1.222.232	532.941	1.143.087

(i) Sumele viitoare minime de plată corespunzătoare contractelor de leasing financiar și valoarea prezentă a plăților minime de leasing sunt următoarele:

În mii lei	2018	2017
Plățile minime de leasing		
2018	85	388
2019	-	-
Total plăți minime de leasing	85	388
Minus dobânda viitoare	-	-6
Valoarea prezentă a plăților minime de leasing	85	382

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

37. Alte datorii nefinanciare

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2018	2017	2018	2017
Alte impozite de plătit	60.433	24.424	67.642	22.645
Alte datorii nefinanciare	72.982	41.582	47.230	39.631
Total	133.415	66.006	114.872	62.276

38. Capitalul social

Capitalul social nominal al Băncii înregistrat la Registrul Comerțului la 31 decembrie 2018 era format din 4.812.481.064 acțiuni ordinare cu valoarea nominală de 1 leu fiecare (la 31 decembrie 2017 era format din 4.341.439.404 acțiuni ordinare cu valoarea nominală de 1 leu fiecare). Structura acționariatului este prezentată în Nota 1.

Majorarea capitalului s-a făcut prin încorporarea rezervelor constituite din profitul statutar în valoare de 471.041.660 care a fost înregistrată la Registrul Comerțului în anul 2018.

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2018	2017	2018	2017
Capital social vărsat înscris la Registrul Comerțului	4.812.481	4.341.439	4.812.481	4.341.439
Ajustarea la inflație a capitalului social	89.899	89.899	89.899	89.899
Ajustarea capitalului social cu rezervele din reevaluarea imobilizărilor corporale al căror surplus nu s-a realizat	-3.398	-3.398	-3.398	-3.398
Total	4.898.982	4.427.940	4.898.982	4.427.940

39. Acțiuni proprii

La 31 decembrie 2018 și 31 decembrie 2017 acțiunile proprii răscumpărate erau formate din:

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2018	2017	2018	2017
La 1 ianuarie	-47.427	-29.993	-32.140	-16.546
Achiziții de acțiuni proprii	-48.686	-65.234	-48.686	-65.234
Reevaluare acțiuni	84	5.626	84	5.626
Plăți pe bază de acțiuni	57.471	44.014	57.471	44.014
Acțiuni primite cu titlu gratuit	-	-1.840	-	-
Total Acțiuni Proprii	-38.558	-47.427	-23.271	-32.140

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

40. Rezultat reportat

La **31 decembrie 2018** și **31 decembrie 2017** rezultatul reportat era format din:

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2018	2017	2018	2017
La 31 decembrie 2017	2.202.764	1.954.073	1.981.886	1.779.244
Adoptarea de standarde noi	-32.386	-	34.487	-
Profitul anului	1.249.740	1.239.452	1.219.391	1.185.979
Repartizarea profitului la rezerve legale	-84.173	-70.426	-82.123	-68.925
Majorarea capitalului social din profitul anului precedent	-471.042	-695.388	-471.042	-695.388
Utilizarea profitului pentru plata dividendelor	-610.000	-219.000	-610.000	-219.000
Realizarea surplusului din reevaluare	1.555	12.926	1.555	8.658
Constituirea fondului pentru plata acțiunilor către salariați	66.736	41.307	66.736	41.307
Distribuția acțiunilor proprii către angajați	-57.555	-49.640	-57.555	-49.640
Rezultatul reportat rezultat ca urmare a aplicării costului mediu ponderat pentru activele măsurate la valoarea justă prin rezultatul global	-14.069	-	-14.750	-
Constituire rezerve din conversia acțiunilor deținute de acționari minoritari la fuziune	6.334	-	6.334	-
Alte mișcări (Intrare în consolidare, corecții rezultat reportat, modificare procent fonduri)	-839	-10.540	551	-349
Total Rezultat Reportat	2.257.065	2.202.764	2.075.470	1.981.886

41. Rezerva din reevaluarea imobilizărilor corporale și necorporale

La 31 decembrie 2018 și 31 decembrie 2017 rezervele din reevaluarea imobilizărilor corporale și necorporale erau formate din:

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2018	2017	2018	2017
La 1 ianuarie	17.524	26.227	20.416	27.188
Creșteri din reevaluare imobilizări	2.236	2.245	2.216	2.245
Impozit amânat reevaluare	-358	-359	-355	-359
Modificarea rezervei urmare a vânzării imobilizărilor	-	2.337	-	-
Rezultatul reportat din realizarea rezervelor din reevaluare	-1.555	-12.926	-1.555	-8.658
Total Rezervă din Reevaluare	17.847	17.524	20.722	20.416

42. Rezerve din active financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global (2017: Rezerve din active financiare disponibile în vederea vânzării)

La 31 decembrie 2018 și 31 decembrie 2017 rezervele din active financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global (2017: Rezerve din active financiare disponibile în vederea vânzării) erau formate din:

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2018	2017	2018	2017
Sold raportat anterior 31 decembrie 2017	-6.247	-8.791	52.176	10.790
Adoptarea de standarde noi	-93.815	-	-152.002	-
Sold la 1 ianuarie 2018	-100.062	-8.791	-99.826	10.790
Câștiguri/Pierderi din valoarea justă recunoscute în capitaluri proprii, aferente instrumentelor de datorie	-75.307	3.025	-75.298	49.269
Impozit amânat	12.528	-481	12.519	-7.883
Total Rezerve din active financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global (2017: Rezerve din active financiare disponibile în vederea vânzării)	-162.841	-6.247	-162.605	52.176

Note la situațiile financiare consolidate și individuale**43. Alte rezerve**

La 31 decembrie 2018 și 31 decembrie 2017 Alte rezerve erau formate din:

<i>În mii lei</i>	Grup		Banca	
	2018	2017	2018	2017
Riscuri bancare generale (i)	77.893	77.893	77.893	77.893
Rezerva legală (ii)	508.767	424.594	495.644	413.521
Total	586.660	502.487	573.537	491.414

Rezerve statutare (ii)		Grup		Banca	
<i>În mii lei</i>		2018	2017	2018	2017
La 1 ianuarie		434.594	354.168	413.521	344.596
Distribuția profitului		74.173	70.426	82.123	68.925
Total		508.767	424.594	495.644	413.521

- (i) Rezerva pentru riscurile bancare generale este formată din sume constituite ca rezerve din profitul anului pentru pierderile viitoare și alte riscuri și contingente imprevizibile, în conformitate cu legea bancară locală. Rezerva pentru riscuri bancare generale a fost reținută din profitul brut statutar și a fost calculată aplicând 1% la soldul activelor purtătoare de riscuri bancare specifice. Rezerva reprezentând fondul pentru riscuri bancare generale s-a constituit, începând cu exercițiul financiar al anului 2004 până la sfârșitul exercițiului financiar al anului 2006.
- (ii) Rezervele legale reprezintă transferuri acumulate din rezultatul reportat, în conformitate cu reglementările bancare locale care specifică faptul că 5% din profitul net al Băncii și al filialelor trebuie să fie transferat într-un cont de rezervă nedistribuibilă până în momentul în care rezerva atinge nivelul de 20% din capitalul social al Băncii și respectiv al filialelor.

Rezervele legale nu sunt distribuibile acționarilor.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

44. Tranzacții cu părți afiliate

Entitățile se consideră a fi în relații speciale dacă una dintre acestea are capacitatea de a o controla pe cealaltă sau de a exercita o influență semnificativă asupra celeilalte entități la luarea deciziilor financiare sau operaționale.

Grupul și Banca se angajează în operațiuni cu societățile sale afiliate, acționarii și personalul cheie din conducere. Toate aceste operațiuni au fost derulate în condiții similare, inclusiv cele privind ratele dobânzii și condițiile privind garanțiile, cu termenii pentru operațiuni similare cu terți. La consolidare tranzacțiile/soldurile cu subsidiarele au fost eliminate.

Tranzacțiile cu alte părți afiliate cuprind tranzacții cu cei mai importanți acționari, membrii familiilor personalului cheie din conducere și companiile unde aceștia sunt acționari și care desfășoară o relație cu Banca.

Tranzacțiile/soldurile cu părțile afiliate sunt prezentate mai jos:

<i>Grup – În mii lei</i>	2018			2017		
	Personal cheie din conducere	Alte părți afiliate	Total	Personal cheie din conducere	Alte părți afiliate	Total
Active						
Credite acordate	15.379	49.090	64.469	20.180	48.166	68.346
Datorii						
Depozite atrase	28.826	117.494	146.320	26.535	114.115	140.650
Împrumuturi de la instituțiile de credit	-	171.921	171.921	-	184.802	184.802
Împrumuturi subordonate	-	-	-	-	156.682	156.682
Titluri de datorie	-	490.163	490.163	-	21.001	21.001
Angajamente						
Angajamente de creditare și garanții	3.363	15.208	18.571	2.841	48.151	50.992
Valoarea noționalului operațiunilor de schimb	29.369	118.526	147.895	12.331	19.639	31.970
Contul de profit și pierdere						
Venituri din dobânzi	739	3.975	4.714	569	1.433	2.002
Cheltuieli cu dobânzi	154	15.638	15.792	124	17.507	17.631
Venituri din taxe și comisioane	15	126	141	10	138	148

Banca Transilvania S.A.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

44. Tranzacții cu părți afiliate (continuare)

Banca – În mii lei	2018			2017				
	Filiale	Personal cheie din conducere	Alte părți afiliate	Total	Filiale	Personal cheie din conducere	Alte părți afiliate	Total
Active								
Conturi de corespondent la instituții de credit	1.167	-	-	1.167	-	-	-	-
Credite acordate	911.634	13.281	48.360	973.275	744.935	17.167	47.704	809.806
Investiții în participații	121.239	-	-	121.239	156.631	-	-	156.631
Active financiare disponibile în vederea vânzării	-	-	-	-	162.294	-	-	162.294
Active financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global – instrumente de datorie	4.610	-	-	4.610	-	-	-	-
Active financiare evaluate obligatoriu la valoarea justă prin profit sau pierdere – instrumente de datorie	178.756	-	-	178.756	-	-	-	-
Alte active	1.420	-	-	1.420	1.827	-	-	1.827
Datorii								
Depozite atrase	181.998	21.743	92.511	296.252	170.621	22.870	86.308	279.799
Împrumuturi de la instituțiile de credit	-	-	76.658	76.658	-	-	74.868	74.868
Împrumuturi subordonate	-	-	-	-	-	-	156.682	156.682
Titluri de datorie	-	-	486.304	486.304	-	-	21.001	21.001
Alte datorii	2.875	-	-	2.875	1.130	-	-	1.130
Angajamente								
Angajamente de creditare și garanții financiare date	318.655	2.756	15.024	336.435	393.364	2.481	48.094	443.939
Angajamente de creditare și garanții financiare primite	-	-	-	-	33.244	-	-	33.244
Valoarea noționalului operațiunilor de schimb	128.873	19.085	117.295	265.253	93.540	9.023	15.099	117.662

Banca Transilvania S.A.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

44. Tranzacții cu părți afiliate (continuare)

Banca – În mii lei (continuare)	2018				2017			
	Filiale	Personal cheie din conducere	Alte părți afiliate	Total	Filiale	Personal cheie din conducere	Alte părți afiliate	Total
Contul de profit și pierdere								
Venituri din dobânzi	26.533	583	3.923	31.039	18.512	476	1.426	20.414
Cheltuieli cu dobânzi	1.722	127	14.003	15.852	428	111	16.625	17.164
Venituri din taxe și comisioane	7.903	9	100	8.012	6.287	7	124	6.418
Cheltuieli cu taxe și comisioane	9.094	-	-	9.094	9.044	-	-	9.044
Venituri aferente activelor financiare disponibile în vederea vânzării	-	-	-	-	18	-	-	18
Venituri aferente activelor financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global	18	-	-	18	-	-	-	-
Pierderi aferente activelor și datoriilor financiare deținute în vederea tranzacționării	229	-	-	229	25	-	-	25
Venit din dividende	131.861	-	-	131.861	38.033	-	-	38.033
Alte venituri	9.479	-	-	9.479	6.006	-	-	6.006
Alte cheltuieli	5.381	-	-	5.381	7.181	-	-	7.181

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

44. Tranzacții cu părți afiliate (continuare)

Tranzacții cu personalul cheie din conducere

În timpul anului 2018, cheltuielile cu remunerațiile fixe și variabile ale membrilor Consiliului de Administrație și Conducerii Executive a Grupului au însumat 33.673 mii lei (2017: 16.654 mii lei), iar ale Băncii au însumat 20.938 mii lei (2017: 10.306 mii lei).

Compensarea personalului cu funcție cheie în cadrul **Grupului** este următoarea:

	2018			2017		
	Total	din care contribuții CAS	din care contribuții angajator la Pilonul III	Total	din care contribuții CAS	din care contribuții angajator la Pilonul III
<i>În mii lei</i>						
Beneficii pe termen scurt ale angajaților	56.596	13.442	45	30.982	2.905	37
Beneficii pentru terminarea contractului de muncă	8.631	1.907	-	-	-	-
Plată pe bază de acțiuni	17.922	-	-	23.003	-	-
Plată pe bază de instrumente de datorie	128	32	-	-	-	-
Total compensații	83.277	15.381	45	53.985	2.905	37

Compensarea personalului cu funcție cheie în cadrul **Băncii** este următoarea:

	2018			2017		
	Total	din care contribuții CAS	din care contribuții angajator la Pilonul III	Total	din care contribuții CAS	din care contribuții angajator la Pilonul III
<i>În mii lei</i>						
Beneficii pe termen scurt ale angajaților	32.485	8.106	37	24.758	2.310	36
Plata pe bază de acțiuni	17.664	-	-	22.492	-	-
Total compensații	50.149	8.106	37	47.250	2.310	36

45. Angajamente și contingente

a) Angajamente și contingente

În orice moment, Grupul și Banca au în sold angajamente de a extinde creditele. Aceste angajamente sunt sub formă de limite aprobate pentru cardurile de credit și facilități de descoperire de cont. Angajamentele de credit în sold sunt făcute pentru o perioadă care nu depășește perioada normală de subscriere și decontare de o lună până la un an.

Grupul și Banca furnizează și emit garanții financiare și acreditive pentru a garanta performanța clienților în relații cu alte părți. Aceste acorduri au limite fixate și se întind, în general, pe o perioadă mai mică de un an. Maturitățile nu sunt concentrate pe o perioadă anume.

Sumele contractuale ale angajamentelor și contingentelor sunt prezentate în următorul tabel, pe categorii. Sumele reflectate în tabelul de angajamente sunt prezentate pornind de la presupunerea că au fost în totalitate acordate.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

45. Angajamente și contingente (continuare)

a) Angajamente și contingente (continuare)

Sumele reflectate în tabelul cu garanții și acreditive reprezintă pierderea contabilă maximă care s-ar fi recunoscut la data raportării în cazul în care toate contrapartidele nu și-ar fi respectat termenele contractuale.

În mii lei	Grup		Banca	
	2018	2017	2018	2017
Garanții emise, din care:	1.716.345	1.502.392	1.701.370	1.505.162
- Garanții de bună execuție	471.864	420.305	471.864	420.305
- Garanții financiare	1.244.481	1.082.087	1.229.506	1.084.857
Angajamente de credit	9.189.311	6.536.656	8.809.899	6.892.924
Total	10.905.656	8.039.048	10.511.269	8.398.086

Pentru angajamentele în favoarea clienței, la nivel de Grup au fost constituite provizioane în sumă de 166.430 mii lei (2017: 65.740 mii lei) iar la nivelul Băncii în sumă de 154.654 mii lei (2017: 65.744 mii lei).

Contractele forward reprezintă înțelegeri contractuale de a cumpăra sau de a vinde un anumit instrument financiar, la un anumit preț și la o anumită dată viitoare.

La data de 31 decembrie 2018 tranzacțiile în devize la termen neajunse la scadență au fost:

Operațiuni forward

Operațiuni cu clienții persoane juridice:

Cumpărări	105.501	RON	echivalent	22.043	EUR
-----------	---------	-----	------------	--------	-----

Operațiuni cu băncile:

Cumpărări	278.107.682	RON	echivalent	58.900.000	EUR
Cumpărări	6.000.000	EUR	echivalent	28.207.200	RON
Cumpărări	58.171.929	EUR	echivalent	66.000.000	CHF
Cumpărări	7.000.000	EUR	echivalent	7.951.421	USD
Cumpărări	41.114.407	EUR	echivalent	46.500.000	CHF
Cumpărări	1.266.588	USD	echivalent	1.000.000	GBP

În contractele de leasing operațional, Grupul și Banca au închiriat atât clădiri, cât și bunuri mobile către terți.

Sumele minime de încasat pentru Grup și Bancă, ca și locator, aferente contractelor de chirii și leasing operațional fără clauze de reziliere sunt următoarele:

În mii lei	Grup		Banca	
	2018	2017	2018	2017
< 1 an	383	56.721	2.336	1.964
1 - 5 ani	831	99.772	4.917	2.866
> 5 ani	-	105	239	391
Total	1.214	156.598	7.492	5.221

Note la situațiile financiare consolidate și individuale**45. Angajamente și contingente (continuare)***a) Angajamente și contingente (continuare)*

Sumele minime de plată pentru Grup și Bancă pentru contractele de chirii și leasing operațional fără clauze de reziliere, ca și locatar sunt următoarele:

În mii lei	Grup		Banca	
	2018	2017	2018	2017
< 1 an	135.738	83.933	125.257	88.285
1 - 5 ani	357.229	194.430	336.388	197.509
> 5 ani	34.220	34.755	32.974	34.649
Total	527.187	313.118	494.619	320.443

b) Prețuri de transfer și impozitare

Sistemul de impozitare din România a suferit multiple modificări în ultimii ani și este într-un proces continuu de actualizare și modernizare. Ca urmare, încă există interpretări diferite ale legislației fiscale. În anumite situații, autoritățile fiscale pot trata în mod diferit anumite aspecte, procedând la calcularea unor impozite și taxe suplimentare, și a dobânzilor și penalităților de întârziere aferente (în prezent în valoare totală de 0,05% pe zi de întârziere).

În România, exercițiul fiscal rămâne deschis pentru verificare fiscală timp de 5 ani. Conducerea Băncii consideră că obligațiile fiscale incluse în aceste situații financiare sunt adecvate.

Legislația fiscală din România include principiul „valorii de piață”, conform căruia tranzacțiile între părțile afiliate trebuie să se desfășoare la valoarea de piață.

Contribuabilii care desfășoară tranzacții cu părți afiliate trebuie să întocmească și să pună la dispoziția autorităților fiscale din România, la cererea scrisă a acestora, dosarul prețurilor de transfer.

Neprezentarea dosarului prețurilor de transfer sau prezentarea unui dosar incomplet poate duce la aplicarea de penalități pentru neconformitate; în plus față de conținutul dosarului prețurilor de transfer, autoritățile fiscale pot interpreta tranzacțiile și circumstanțele diferit de interpretarea conducerii și, ca urmare, pot impune obligații fiscale suplimentare rezultate din ajustarea prețurilor de transfer.

Conducerea Grupului și a Băncii consideră că nu va suferi pierderi în cazul unui control fiscal pentru verificarea prețurilor de transfer. Cu toate acestea, impactul interpretărilor diferite ale autorităților fiscale nu poate fi estimat în mod credibil. Acesta poate fi semnificativ pentru poziția financiară și/sau pentru operațiunile Băncii.

46. Rezultatul pe acțiune

Modul de calcul al câștigului pe acțiune de bază se bazează pe profitul net consolidat atribuibil acționarilor ordinari ai societății mamă de 1.249.739 mii lei (2017: 1.239.452 mii lei) și numărul mediu ponderat al acțiunilor ordinare în circulație în timpul anului de 4.802.953.102 (2017 recalculat: 4.796.988.090 acțiuni).

Note la situațiile financiare consolidate și individuale**46. Rezultatul pe acțiune (continuare)**

Câștigul pe acțiune diluat ia în considerare profitul net consolidat ajustat de 1.252.533 mii lei (2017: 1.242.204 mii lei) atribuibil acționarilor ordinari ai societății mamă și numărul mediu ponderat al acțiunilor ordinare în circulație diluate. Profitul net consolidat ajustat s-a calculat prin ajustarea profitului de bază cu valoarea dobânzilor plătite pentru obligațiuni în cursul anului 2018, în sumă de 2.794 mii lei (2017: 2.752 mii lei).

Numărul mediu ponderat al acțiunilor diluate s-a calculat prin adăugarea la numărul mediu ponderat al acțiunilor ordinare, a acțiunilor care ar fi fost emise cu ocazia conversiei tuturor acțiunilor potențiale diluate, în acțiuni ordinare.

Media ponderată a acțiunilor în circulație diluate la data de 31 decembrie 2018 s-a calculat prin raportarea soldului obligațiunilor în sumă de 46.184.903 lei la prețul de conversie de 2.5217 rezultând un număr de 18.314.987 acțiuni (2017: 16.598.314 acțiuni).

	Grup	
	2018	2017
Acțiuni ordinare emise la 1 ianuarie	4.341.439.404	3.646.047.792
Efectul acțiunilor emise de la 1 ianuarie	471.041.660	695.388.387
Efectul acțiunilor răscumpărate în cursul anului	-9.527.962	-15.489.749
Ajustarea retroactivă a mediei ponderate a acțiunilor în circulație la 31 decembrie 2018	-	471.041.660
Numărul mediu ponderat al acțiunilor la data de 31 decembrie	4.802.953.102	4.796.988.090
Numărul acțiunilor care se vor putea emite prin conversia obligațiunilor în acțiuni	18.314.987	16.598.314
Numărul acțiunilor în circulație diluate la 31 decembrie	4.821.268.089	4.813.586.404

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

47. Retratarea cifrelor comparative ale anului 2017

În conformitate cu IAS 1 „Prezentarea Situațiilor financiare”, în cazul în care o entitate a făcut o retratare, există o cerință de a prezenta reclasificarea valorilor comparative ale anului precedent.

Atunci când este cazul, cifrele comparative au fost reclassificate pentru a fi în conformitate cu schimbările din prezentarea perioadei actuale. Aceste modificări au fost făcute ca răspuns la reevaluările efectuate de către managementul Grupului și Băncii în vederea prezentării cât mai clară a acestora.

Conducerea Băncii a luat în considerare natura retratărilor menționate mai sus și, în special, faptul că aceasta este limitată la reclasificare între linii ale situației poziției financiare fără niciun impact asupra activelor totale, total datorii și capitaluri proprii, precum și între linii ale situației fluxurilor de trezorerie și ale situației fondurilor proprii.

Pentru a facilita înțelegerea acestor situații financiare, mai jos sunt prezentate cifrele raportate, reclasificările și valorile ajustate în situația consolidată și individuală a poziției financiare, în situația consolidată și individuală a fluxurilor de trezorerie și în fondurile proprii consolidate și individuale.

- i) Retratarea cifrelor comparative ale Situației consolidate și individuale a poziției financiare este prezentată mai jos:

Descriere	Grup			Banca		
	Situația poziției financiare raportată	Reclasificare	Situația poziției financiare ajustată	Situația poziției financiare raportată	Reclasificare	Situația poziției financiare ajustată
Active:						
a) Plasamente la bănci	5.348.074	-222.792	5.125.282	5.302.292	-222.792	5.079.500
b) Credite și avansuri acordate clienților	29.463.632	-176.746	29.286.886	29.914.039	-176.746	29.737.293
c) Active financiare evaluate la cost amortizat - Instrumente de datorie	-	222.792	222.792	-	222.792	222.792
d) Alte active financiare	234.317	176.746	411.063	211.913	176.746	388.659
Total active	35.046.023	-	35.046.023	35.428.244	-	35.428.244
Datorii:						
(e) Alte datorii financiare	1.184.210	38.022	1.222.232	1.142.938	149	1.143.087
(f) Alte datorii nefinanciare	104.028	-38.022	66.006	62.425	-149	62.276
Total datorii	1.288.238	-	1.288.238	1.205.363	-	1.205.363

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

47. Retratarea cifrelor comparative ale anului 2017 (continuare)

În anul 2018 Grupul și Banca au făcut următoarele reclasificări cu impact în cifrele comparative ale poziției financiare ale anului 2017:

1. În categoria „**Active**”:
 - S-au prezentat detaliat în linii separate instrumentele de datorie la cost amortizat de la poziția „Plasamente la bănci” (a), la poziția „Active financiare evaluate la cost amortizat-Instrumente de datorie” (c) ;
 - S-au reclasificat sumele provenite din contractele de factoring fără recurs de la poziția „Credite și avansuri acordate clienților” (b) la poziția "Alte active financiare"(d)
 2. În categoria „**Datorii**”:
 - S-au reclasificat *Conturile de decontare privind operațiunile cu titluri-Conturile clienței* de la poziția „Alte datorii nefinanciare" (f) la poziția „Alte datorii financiare”(e)
- ii) Retratarea cifrelor comparative ale Situației profitului sau pierderii aferente anului 2017 este prezentată mai jos:

Descriere	Grup		Banca			
	Contul de profit și pierdere raportat	Ajustări	Contul de profit și pierdere ajustat	Contul de profit și pierdere raportat	Ajustări	Contul de profit și pierdere ajustat
a) Cheltuieli cu speze și comisioane	-117.516	-26.284	-143.800	-123.621	-26.284	-149.905
Venituri nete din speze și comisioane	626.797	-26.284	600.513	580.950	-26.284	554.666
Venituri operaționale	2.916.876	-26.284	2.890.592	2.675.464	-26.284	2.649.180
b) Alte cheltuieli operaționale	-556.782	26.284	-530.498	-492.821	26.284	-466.537
Cheltuieli operaționale	-1.474.254	26.284	-1.447.970	-1.296.964	26.284	-1.270.680

În anul 2018 Grupul și Banca au făcut următoarele reclasificări cu impact în cifrele comparative Situația profitului sau pierderii aferente anului 2017:

1. În categoria „Cheltuieli cu speze și comisioane”(a) :

Alte cheltuieli de natura comisioanelor au fost reclasificate din categoria „Alte cheltuieli operaționale”(b) în categoria „Cheltuieli cu speze și comisioane”(a)

2. În categoria „Alte cheltuieli operaționale" (b)

Alte cheltuieli de natura comisioanelor au fost reclasificate din categoria „Alte cheltuieli operaționale”(b) în categoria „Cheltuieli cu speze și comisioane”(a)

Banca Transilvania S.A.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

47. Retratarea cifrelor comparative ale anului 2017 (continuare)

iii) Retratarea cifrelor comparative ale Situației consolidate și individuale a fluxurilor de trezorerie este prezentată mai jos:

În mii lei – 31 decembrie 2017

Descriere	Grup			Banca		
	Situația fluxurilor de trezorerie raportată	Reclasificări / Ajustări	Situația fluxurilor de trezorerie ajustate	Situația fluxurilor de trezorerie raportată	Reclasificări / Ajustări	Situația fluxurilor de trezorerie ajustate
Profitul exercițiului financiar	1.242.268	-	1.242.268	1.185.979	-	1.185.979
Ajustări pentru:						
Modificarea creditelor și avansurilor acordate	-3.164.909	-99.591	-3.264.500	-3.062.906	-99.591	-3.162.497
Modificarea altor active financiare	166.747	99.591	266.338	172.993	99.591	272.584
Numerar net folosit în activitatea de exploatare	4.567.980	-	4.567.980	4.808.377	-	4.808.377

În anul 2018 Grupul și Banca au făcut următoarele reclasificări cu impact în cifrele comparative ale Situației consolidate și individuale a fluxurilor de trezorerie aferente anului 2017:

- Reclasificarea creanțelor din factoring fără recurs, de la poziția “Credite și avansuri acordate clienților”, la poziția “Alte active financiare”.

iv) Cifrele comparative ale Fondurilor proprii ale Grupului și Băncii actualizate după aprobarea distribuirii dividendelor de către Adunarea Generală a Acționarilor din data de 25 aprilie 2018 sunt prezentate mai jos:

În mii lei - 31 decembrie 2017

Descriere	Grup		Banca			
	Situația fondurilor proprii raportate	Ajustări	Situația fondurilor proprii ajustate	Situația fondurilor proprii raportate	Ajustări	Situația fondurilor proprii ajustate
Capital de rang 1	6.682.389	-610.000	6.072.389	6.512.912	-610.000	5.902.912
Capital de rang 2	310.496	-	310.496	310.496	-	310.496
Total fonduri proprii	6.992.885	-610.000	6.382.885	6.823.408	-610.000	6.213.408

Ca urmare a aprobării Situațiilor financiare ale anului 2017 în Adunarea Generală a Acționarilor din 25 aprilie 2018, a fost aprobată distribuirea de dividende cash către acționari în sumă de 610.000 mii lei. Această sumă a generat ajustarea fondurilor proprii ale anului 2017, atât la nivel individual cât și la nivel consolidat, în conformitate cu prevederile legale, ulterior publicării Situațiilor financiare consolidate și individuale aferente anului 2017.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

48. Instrumente derivate

La data de **31 decembrie 2018** situația instrumentelor derivate ale **Grupului** și **Băncii** se prezintă astfel:

În mii lei	Grup			Banca		
	Valoare justă Active	Valoare justă Datorii	Noțional	Valoare justă Active	Valoare justă Datorii	Noțional
Swap-uri pe rata dobânzii	409	594	187.654	409	594	187.654
Swap-uri pe valute	-	-	-	-	-	-
Contracte forward pe curs de schimb	2.657	3.632	803.658	2.657	3.632	803.658
Total instrumente financiare derivate	3.066	4.226	991.312	3.066	4.226	991.312

La data de **31 decembrie 2017** situația instrumentelor derivate ale **Grupului** și **Băncii** se prezintă astfel:

În mii lei	Grup			Banca		
	Valoare justă Active	Valoare justă Datorii	Noțional	Valoare justă Active	Valoare justă Datorii	Noțional
Swap-uri pe rata dobânzii	124	53	54.272	124	53	54.272
Swap-uri pe valute	8.523	8.432	220.600	8.523	8.432	220.600
Contracte forward pe curs de schimb	1.207	3.421	485.858	1.207	3.421	485.858
Total instrumente financiare derivate	9.854	11.906	760.730	9.854	11.906	760.730

Contracte forward

Contractele forward reprezintă înțelegeri contractuale de a cumpăra sau de a vinde un anumit instrument financiar, la un anumit preț și la o anumită dată viitoare. Contractele forward sunt contracte individualizate care se tranzacționează pe o piață nereglementată.

Contracte swap

Swap-urile reprezintă înțelegeri contractuale între două părți de a schimba fluxuri de plăți de-a lungul timpului pe baza unor sume noționale specificate, legate de evoluția unui anumit indice cum ar fi rata dobânzii, cursul de schimb sau indici bursieri.

Swap-urile pe rata dobânzii se referă la contracte pe care Grupul și Banca le încheie cu alte instituții financiare prin care Grupul și Banca fie primesc, fie plătesc o rată a dobânzii variabilă în schimbul plății sau primirii unei rate fixe. Fluxurile de plăți sunt, de obicei, compensate, diferența fiind plătită doar de una dintre părți.

În cazul unui swap pe cursul de schimb, Grupul și Banca plătesc o anumită sumă într-o anumită valută și primesc o sumă specificată într-o altă valută. Swap-urile pe curs de schimb se decontează reciproc, în majoritatea cazurilor.

Banca Transilvania S.A.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

49. Reconcilierea pasivelor rezultate din activități financiare

Situația modificărilor pasivelor rezultate din activitățile financiare ale Grupului în anul 2018 și 2017 sunt prezentate mai jos:

Grup 2018 - În mii lei	1 ianuarie 2018	Fluxuri de numerar	Modificări non-monetare		31 decembrie 2018
			Înregistrarea creanțelor preluate de la Victoriabank	Mișcarea de schimb valutar	
Împrumuturi pe termen lung	1.639.621	1.431.831	29.376	11.231	3.112.059

Grup 2017 - În mii lei	1 ianuarie 2017	Fluxuri de numerar	Mișcarea de schimb valutar		31 decembrie 2017
			Fluxuri de numerar	Mișcarea de schimb valutar	
Împrumuturi pe termen lung	1.241.821	388.637	9.163		1.639.621

Situația modificărilor pasivelor rezultate din activitățile financiare ale Băncii în anul 2018 și 2017 sunt prezentate mai jos:

Banca 2018 - În mii lei	1 ianuarie 2018	Fluxuri de numerar	Mișcarea de schimb valutar		31 decembrie 2018
			Fluxuri de numerar	Mișcarea de schimb valutar	
Împrumuturi pe termen lung	1.251.675	1.330.270	11.386		2.593.331

Banca 2017 - În mii lei	1 ianuarie 2017	Fluxuri de numerar	Mișcarea de schimb valutar		31 decembrie 2017
			Fluxuri de numerar	Mișcarea de schimb valutar	
Împrumuturi pe termen lung	1.183.293	60.639	7.743		1.251.675

50. Achiziție Bancpost S.A., ERB Leasing IFN S.A., ERB Retail IFN S.A.

În data de 24 noiembrie 2017 Banca Transilvania S.A. a semnat contractul de achiziție al pachetului majoritar de acțiuni (99,14675%) deținut de către Eurobank Group în capitalul social al Bancpost S.A., Banca Transilvania S.A. achiziționând întreaga participație a Eurobank Group. În cadrul tranzacției, Grupul Financiar Banca Transilvania a dobândit și participațiile integrale în capitalul social al societăților din Grupul Eurobank din România, respectiv ERB Retail Services IFN S.A. și ERB Leasing IFN S.A.

În cursul perioadei ulterioare au fost obținute aprobările necesare pentru încheierea tranzacției de achiziție din partea Consiliului Concurenței (Decizia de neobiecțiune nr. 7 din 13 martie 2018 privind operațiunea de concentrare economică realizată prin dobândirea controlului unic direct asupra Bancpost S.A., ERB Retail Services IFN S.A. și ERB Leasing IFN S.A.) și al Băncii Naționale a României (Scrisoarea de neobiecțiune din 12 martie 2018 ca urmare a documentației transmise de Banca Transilvania S.A. conform cerințelor Regulamentului nr. 6 din 7 aprilie 2008 privind modificările în situația instituțiilor de credit, persoane juridice române, și a sucursalelor din România ale instituțiilor de credit din state terțe). Grupul a preluat controlul asupra acestor societăți în data de 3 aprilie 2018, dată la care s-a transferat contraprestația în schimbul pachetului de acțiuni deținut de grupul Eurobank.

În perioada de nouă luni până la data de 31 decembrie 2018 (data efectivă a fuziunii), Bancpost S.A. împreună cu celelalte două entități preluate au contribuit cu un profit de 13,97 milioane RON la rezultatele Grupului. Dacă achiziția ar fi avut loc la 1 ianuarie 2018, managementul estimează că în profitul consolidat s-ar fi contribuit cu 22,4 milioane RON. Această estimare are la bază ipoteza că ajustările provizorii de valoare justă înregistrate la data achiziției ar fi fost aceleași dacă achiziția ar fi avut loc la 1 ianuarie 2018.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale**50. Achiziție Bancpost S.A., ERB Leasing IFN S.A., ERB Retail IFN S.A. (continuare)***Contraprestația transferată*

Valoarea justă a contraprestației transferate este de 1.051.426 mii RON și a fost achitată în întregime la data finalizării achiziției și a preluării controlului, 3 aprilie 2018. Clauze din contractul de vânzare-cumpărare referitoare la contraprestație stipulează determinarea unor potențiale ajustări a acestora în baza unui raport de audit emis pentru nivelul activului net la data finalizării achiziției. În urma acestui angajament asumat bilateral de către vânzatori și achizitor, auditorul desemnat de comun acord a finalizat analiza până la data situațiilor financiare, determinându-se astfel nivelul contraprestației finale în cuantum de 980.281 mii RON.

Active achiziționate și obligații asumate

Tabelul de mai jos sumarizează sumele recunoscute la data achiziției în ceea ce privește activele achiziționate și obligațiile asumate:

<i>In mil. lei</i>	Valoare contabilă	Ajustări	Valoare justă
Numerar, echivalente de numerar și plasamente la bănci	2.602.995	45	2.603.040
Titluri	1.588.802	-2.641	1.586.161
Credite și avansuri acordate clienților	5.825.763	-157.596	5.668.167
Creanțe din contracte de leasing financiar	62.050	8.463	70.513
Imobilizări corporale și necorporale	140.185	-24.486	115.699
Alte active	136.508	46.994	183.502
Depozite de la bănci	-47.467	-	-47.467
Depozite de la clienți	-8.328.807	2.076	-8.326.731
Împrumuturi de la bănci	-140.448	-	-140.448
Alte datorii	-582.575	-4.853	-587.428
Total active nete achiziționate	1.257.006	-131.998	1.125.008

Câștig din achiziție

Rezultatele Grupului pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2018 includ câștigul din achiziția Bancpost S.A., ERB Retail Services IFN S.A. și ERB Leasing IFN S.A. în sumă de 138.393 mii RON.

Câștigul din achiziție a fost determinat ca diferență între contraprestația finală (980.281 mii RON) și partea din valoarea justă a activelor și datoriilor Bancpost S.A., ERB Retail Services IFN S.A. și ERB Leasing IFN S.A. deținută de Bancă la data preluării controlului (în sumă de 1.118.674 mii RON).

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

50. Achiziție Bancpost S.A., ERB Leasing IFN S.A., ERB Retail IFN S.A. (continuare)

Costurile asociate achiziției și integrării Bancpost S.A., ERB Leasing IFN S.A., ERB Retail Services IFN S.A.

Costurile aferente achiziției sunt costurile pe care le-a suportat Grupul pentru realizarea combinării de întreprinderi. Aceste costuri cuprind onorariile de intermediere, de consiliere, juridice, contabile, de evaluare și alte onorarii profesionale sau de consultant, precum și costurile administrative generale, generate în procesul de integrare.

Costurile asociate achiziției și integrării Bancpost S.A., ERB Retail Services IFN S.A., ERB Leasing IFN S.A. au fost în valoare de 234.099 mii lei, sume care sunt cuprinse în Contul de Profit și Pierdere la poziția “Alte cheltuieli operaționale” și “Cheltuieli cu personalul”. Costurile de integrare pentru perioada 2019 – 2020 sunt estimate a ajunge la suma de 41.390 mii lei.

Emiterea instrumentelor de capital ca urmare a aprobării fuziunii

Conform prevederilor art. 239 din Legea nr. 31/1990 privind societățile republicată, cu modificările și completările ulterioare (“Legea Societăților”), inițierea procesului de fuziune între Banca Transilvania S.A. și Bancpost S.A. a fost aprobată, în principiu, de către Adunările Generale Extraordinare ale Acționarilor ale ambelor societăți participante la fuziune, în calitate de organe statutare competente: Hotărârea AGEA Bancpost S.A. din data de 30.04.2018 și Hotărârea AGEA Banca Transilvania S.A. din data de 25.04.2018.

În conformitate cu prevederile art. 250 alin. (1) lit. b. din Legea Societăților, acționarii sau asociații societății absorbite devin acționari ai societății absorbante, respectiv ai societăților beneficiare, în conformitate cu regulile de repartizare stabilite în proiectul de fuziune. În baza proiectului de fuziune și ulterior aprobării fuziunii (prin Hotărârea AGEA Banca Transilvania S.A. din data de 16.10.2018 și prin Hotărârea Bancpost S.A. din data de 19.10.2018), acționarii Băncii Transilvania S.A. au decis: dizolvarea fără lichidare a Bancpost S.A., transferul universal al patrimoniului către Banca Transilvania S.A., conversia acțiunilor Bancpost S.A. deținute de acționari minoritari în acțiuni TLV (la data de referință 1.10.2018 și la o rată de schimb de 0,1169 acțiuni TLV pentru o acțiune Bancpost S.A.), majorarea capitalului social al entității absorbante cu suma de 2.602.278 lei prin emiterea de acțiuni TLV cu valoarea nominală de 1 leu/acțiune și aprobarea primei de fuziune de 3.736.593,57 lei. Prima de fuziune este reflectată în cadrul poziției bilanțiere “Alte rezerve”.

Nu au fost emise instrumente de capital ca parte a achiziției ERB Retail Services IFN S.A. și ERB Leasing IFN S.A.

La nivelul BT Leasing Transilvania IFN SA, în data de 05 iulie 2018 a fost aprobat Proiectul de fuziune din data de 04 iulie 2018 prin care ERB LEASING IFN SA, în calitate de societate absorbită va fuziona cu S.C. BT Leasing Transilvania IFN SA, în calitate de societate absorbantă.

În ședința AGEA din data de 17 august 2018 s-a aprobat fuziunea prin absorbție dintre BT Leasing Transilvania IFN SA (în calitate de societate absorbantă) și ERB LEASING IFN SA (în calitate de societate absorbită) în conformitate cu Proiectul de fuziune întocmit la data de 04 iulie 2018 și publicat în Monitorul Oficial al României la data de 16 iulie 2018, fuziunea având ca efect transferul întregului patrimoniu mobil și imobil, cu tot activul și pasivul, toate contractele, toate drepturile și obligațiile societății absorbite către BT Leasing Transilvania IFN SA. Cele două entități au devenit o singură entitate începând cu data de 12.10.2018, reprezentând data efectivă a fuziunii și data la care ERB Leasing IFN S.A. a fost radiată.

Banca Transilvania S.A.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

51. Achiziție Victoriabank S.A.

În noiembrie 2017, Banca Transilvania S.A. a anunțat planul de a investi în Republica Moldova și în perioada următoare a primit aprobarea pentru achiziție din partea autorităților de supraveghere din România și Republica Moldova - Banca Națională a României, Banca Națională a Moldovei și Consiliul Concurenței din Republica Moldova.

În data de 19 ianuarie 2018, Banca Transilvania S.A. a devenit acționar al Victoriabank S.A., a treia cea mai mare bancă din Republica Moldova, deținând împreună cu BERD peste 66% din participația la această instituție financiară.

În perioada de 14 februarie – 24 aprilie 2018 Banca Transilvania S.A. a lansat, în temeiul legislației pieței de capital din Republica Moldova, oferta obligatorie de preluare a valorilor mobiliare emise de Victoriabank S.A., ofertă adresată exclusiv actualilor acționari minoritari ai Victoriabank S.A.

Oferta publică vizează achiziționarea restului de 8.308.673 acțiuni emise de Victoriabank S.A., ceea ce constituie 33,23% din numărul total de acțiuni ordinare nominative cu drept de vot, în conformitate cu aprobarea Comisiei Naționale a Pieței Financiare emisă în acest sens.

În urma finalizării ofertei publice și a numirii reprezentanților noului acționar în conducerea Victoriabank S.A. și în Consiliul de Administrație al Victoriabank S.A., Banca Transilvania S.A. preia controlul începând cu luna aprilie 2018.

În perioada de nouă luni până la data de 31 decembrie 2018 Victoriabank S.A. a contribuit cu un profit de 8,69 milioane RON la rezultatele financiare atribuibile Grupului. Dacă achiziția ar fi avut loc la 1 ianuarie 2018, managementul estimează că în profitul atribuibil societății-mamă s-ar fi contribuit cu încă 8,25 milioane RON. Această estimare are la bază ipoteza că ajustările provizorii de valoare justă înregistrate la data achiziției ar fi fost aceleași dacă achiziția ar fi avut loc la 1 ianuarie 2018.

Contraprestația transferată

Valoarea justă a contraprestației transferate este de 194.700 mii RON și a fost achitată în întregime la data achiziției.

Active achiziționate și obligații asumate

Tabelul de mai jos sumarizează sumele recunoscute la data achiziției în ceea ce privește activele achiziționate și obligațiile asumate (înainte operațiunea de cesiune a soldurilor finanțării acordate vechilor acționari):

<i>In mil. lei</i>	Valoare contabilă	Ajustări	Valoare justă
Numerar, echivalente de numerar și plasamente la bănci	1.624.986	-52.903	1.572.083
Titluri	945.246	-4.690	940.556
Credite și avansuri acordate clienților	725.942	-34.097	691.845
Imobilizări corporale și necorporale	91.236	-1.392	89.844
Alte active	49.603	-7.895	41.708
Depozite de la bănci	-8.031	-	-8.031
Depozite de la clienți	-2.606.853	-	-2.606.853
Împrumuturi de la bănci	-28.586	-	-28.586
Alte datorii	-206.689	-992	-207.681
Total active nete achiziționate	586.854	-101.969	484.885

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

51. Achiziție Victoriabank S.A. (continuare)

Câștig din achiziție

Rezultatele Grupului pentru exercițiul financiar încheiat la 31 decembrie 2018 includ câștigul din achiziția Victoriabank S.A. în sumă de 21.285 mii RON.

Câștigul din achiziție a fost determinat ca procent de deținere aplicat asupra diferenței între contraprestația transferată (prețul de achiziție al acțiunilor în sumă de 194.700 mii RON) și valoarea justă a activelor și datoriilor Victoriabank S.A. la data preluării controlului (în sumă de 484.885 mii RON).

52. Evenimente ulterioare datei situației consolidate a poziției financiare

Nu au existat evenimente ulterioare datei situațiilor financiare consolidate și individuale a poziției financiare care să fie semnificative pentru Grup și Bancă pentru exercițiul financiar al anului 2018.

Situațiile financiare au fost aprobate de Consiliul de Administrație în data de 21 martie 2019 și au fost semnate în numele acestuia.

53. Politici contabile aplicabile înainte de 1 Ianuarie 2018

Politicile contabile aplicabile perioadei comparative încheiate la 31 decembrie 2017, care au fost modificate de IFRS 9, sunt după cum urmează:

a) Pierderea netă/Câștigul net din vânzarea activelor financiare disponibile în vederea vânzării

Pierderea netă/Câștigul net din vânzarea activelor financiare disponibile în vederea vânzării cuprinde câștigurile și pierderile din vânzarea activelor financiare disponibile în vederea vânzării și câștigurile din cesionarea instrumentelor de capitaluri proprii evaluate la cost. Câștigurile și pierderile din vânzarea activelor financiare disponibile în vederea vânzării sunt recunoscute în contul de profit și pierdere la momentul vânzării acestora. Acestea reprezintă diferența între prețul obținut și costul amortizat al activelor financiare disponibile în vederea vânzării.

b) Active și datorii financiare

(i) Clasificare

Grupul și Banca au clasificat activele și datoriile financiare în următoarele categorii:

Active și datorii financiare la valoare justă prin profit sau pierdere. Această categorie are două subcategorii: active financiare sau datorii financiare deținute pentru tranzacționare și active financiare clasificate la valoare justă prin profit sau pierdere la momentul recunoașterii inițiale.

Un instrument financiar este clasificat în această categorie dacă a fost achiziționat în principal cu scopul de a se vinde sau dacă a fost desemnat în această categorie de către conducerea entității.

În situația poziției financiare individuale și consolidate, linia denumită „Active financiare la valoare justă prin profit sau pierdere” include acțiuni listate deținute de Grup și Bancă.

Instrumentele derivate sunt încadrate ca fiind deținute pentru tranzacționare dacă nu reprezintă un instrument clasificat ca instrument de acoperire și pentru care se poate dovedi eficacitatea pentru acoperirea împotriva riscului.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

53. Politici contabile aplicabile înainte de 1 Ianuarie 2018 (continuare)

b) Active și datorii financiare (continuare)

(i) Clasificare (continuare)

Creditele și avansurile sunt active financiare cu plăți fixe sau determinabile care nu sunt cotate pe o piață activă, altele decât cele pe care Grupul și Banca intenționează să le vândă imediat sau în viitorul apropiat, acelea pe care Grupul și Banca, în momentul recunoașterii inițiale, le clasifică ca fiind la valoare justă prin profit sau pierdere, acelea pe care Grupul și Banca, în momentul recunoașterii inițiale, le clasifică ca fiind disponibile în vederea vânzării sau cele pentru care deținătorul nu își poate recupera în mod substanțial toată investiția sa inițială, din alte motive decât deteriorarea creditului. Creditele și avansurile cuprind creditele și avansurile către bănci și clienți și investițiile de leasing.

Investițiile deținute până la scadență reprezintă acele active financiare nederivate cu plăți fixe sau determinabile și scadență fixă pe care Grupul și Banca au intenția fermă și posibilitatea de a le păstra până la scadență.

Activele financiare disponibile în vederea vânzării sunt acele active financiare care sunt desemnate ca disponibile în vederea vânzării sau care nu sunt clasificate drept credite și avansuri, investiții deținute până la scadență, sau active financiare la valoarea justă prin profit sau pierdere. Activele financiare disponibile în vederea vânzării includ titluri de stat precum și alte obligațiuni ce pot fi revândute băncilor centrale, investiții în unități de fond și în acțiuni și alte titluri de valoare care nu sunt deținute pentru tranzacționare sau deținute până la scadență.

Activele financiare evaluate la cost sunt instrumente de capitaluri proprii pentru care nu există o piață activă pentru un instrument identic, și valoarea justă a acestora nu poate fi determinată în mod credibil. Banca a clasificat în această categorie participațiile în subsidiare și titlurile activității de portofoliu.

Politicele contabile ale Grupului și Băncii încadrează inițial activele și pasivele în anumite categorii în funcție de unele circumstanțe:

- În clasificarea activelor sau pasivelor financiare în „tranzacționabile”, Grupul și Banca au stabilit că este necesar să întrunească caracteristicile activelor și pasivelor tranzacționabile stabilite în politicile contabile;
- În clasificarea activelor în „deținute până la scadență”, Grupul și Banca au stabilit că este necesar să existe atât intenția, cât și posibilitatea de a deține aceste active până la scadență conform politicilor contabile.

În cazul în care instrumentele astfel clasificate nu sunt ținute până la maturitate, exceptând condițiile specifice menționate în IAS 39, Grupul și Banca sunt obligate să reclasifice întreaga clasă ca și disponibilă pentru vânzare. Investițiile ar fi astfel evaluate la valoare justă și nu la cost amortizat. Dacă întreaga clasă de instrumente deținute până la maturitate ar fi compromisă, valoarea justă nu ar fi semnificativ diferită de valoarea contabilă.

(ii) Recunoaștere

Activele financiare și datoriile financiare sunt recunoscute inițial la valoare justă plus, costurile de tranzacționare direct atribuibile, în cazul activelor financiare și datoriilor financiare altele decât cele la valoare justă prin profit sau pierdere.

Grupul și Banca recunosc inițial activele financiare disponibile în vederea vânzării la data decontării, iar toate celelalte categorii de active și datorii financiare sunt recunoscute la data tranzacționării la care Grupul și Banca au devenit parte la prevederile contractuale ale instrumentului financiar.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

53. Politici contabile aplicabile înainte de 1 Ianuarie 2018 (continuare)

b) Active și datorii financiare (continuare)

(iii) Derecunoaștere

Grupul și Banca derecunosc un activ financiar atunci când drepturile de a primi fluxuri de numerar din acel activ financiar expiră sau atunci când Grupul și Banca au transferat drepturile de a primi fluxurile de numerar contractuale aferente celui activ financiar într-o tranzacție în care au transferat în mod semnificativ toate riscurile și beneficiile dreptului de proprietate. Orice drept în activele financiare transferate care este reținut de Grup și Bancă sau creat pentru Grup și Bancă este recunoscut ca un activ sau datorie separată.

La derecunoașterea unui activ financiar, diferența între valoarea contabilă a activului (sau valoarea contabilă alocată părții din activul transferat) și suma dintre (1) total încasări (inclusiv orice nou activ primit mai puțin orice datorie nouă asumată) și (2) orice beneficii sau pierderi care ar fi fost recunoscute în situația rezultatului global este recunoscută în rezultatul exercițiului.

Grupul și Banca derecunosc o datorie financiară atunci când obligațiile contractuale stabilite sunt anulate sau au expirat.

Grupul și Banca intră într-o tranzacție prin care transferă active recunoscute în situația consolidată a poziției financiare dar rețin, fie toate riscurile și beneficiile asociate activelor transferate, fie o parte a acestora. Dacă toate sau o mare parte a riscurilor și beneficiilor sunt reținute, atunci activele transferate nu sunt derecunoscute din situația consolidată și individuală a poziției financiare.

Transferurile de active cu reținerea tuturor sau a celor mai semnificative riscuri și beneficii sunt, de exemplu, împrumuturi de titluri de valoare sau tranzacțiile de vânzare cu clauza de răscumpărare.

Atunci când activele sunt vândute către o terță parte cu o rată totală de rentabilitate swap pe activele transferate, tranzacția se contabilizează ca o tranzacție financiară securitizată, similară tranzacțiilor de vânzare cu clauza de răscumpărare. În cazul tranzacțiilor în care Grupul și Banca nici nu rețin, nici nu transferă substanțial riscurile și beneficiile care decurg din proprietatea asupra unui activ financiar, activul respectiv se derecunoaște dacă s-a pierdut controlul asupra lui.

Drepturile și obligațiile reținute în urma transferului sunt recunoscute separat ca active și datorii, după cum este cazul. În transferurile în care controlul asupra activului este reținut, Grupul și Banca recunosc în continuare activul în măsura în care rămân implicate, gradul de implicare fiind determinat de gradul în care sunt expuse la schimbarea de valoare a activului transferat.

(iv) Compensări

Activele și datoriile financiare sunt compensate, iar rezultatul net este prezentat în situația consolidată și individuală a poziției financiare, doar atunci când există un drept legal de compensare și dacă există intenția decontării lor pe o bază netă sau dacă se intenționează realizarea activului și stingerea datoriei în mod simultan. În anul 2018 și 2017 nu a fost cazul de compensări.

Veniturile și cheltuielile sunt prezentate pe bază netă numai când sunt permise de standardele contabile sau ca profit și pierdere rezultate dintr-un grup de tranzacții similare, cum ar fi în activitatea de tranzacționare a Grupului și a Băncii.

(v) Evaluarea la cost amortizat

Costul amortizat al unui activ sau datorie financiară reprezintă valoarea la care activul sau datoria financiară este măsurată la recunoașterea inițială, mai puțin plățile de principal, plus sau minus amortizarea cumulată folosind metoda ratei efective a dobânzii pentru diferențele dintre valoarea recunoscută inițial și valoarea la data maturității, mai puțin reducerile din deprecierea activelor.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

53. Politici contabile aplicabile înainte de 01 Ianuarie 2018 (continuare)

b) Active și datorii financiare (continuare)

(vi) Evaluarea la valoare justă

Valoarea justă reprezintă prețul care ar fi primit ca urmare a vânzării unui activ sau prețul care ar fi plătit pentru a transfera o datorie printr-o tranzacție normală între participanții de pe piață la data evaluării, în principal, sau, în lipsa acesteia, pe piața cea mai avantajoasă la care Grupul și Banca au acces la acea dată. Valoarea justă a unei datorii reflectă riscul de neexecutare a acesteia.

Atunci când există informații disponibile, Grupul și Banca măsoară valoarea justă a unui instrument utilizând prețul cotation pe o piață activă pentru acest instrument. O piață este considerată activă în cazul în care tranzacțiile pentru un activ sau o datorie au loc cu o frecvență și un volum suficient pentru a furniza informații de stabilire a prețurilor pe o bază continuă.

În cazul în care nu există un preț cotation pe o piață activă, atunci Grupul și Banca folosesc tehnici de evaluare ce maximizează utilizarea valorilor observabile relevante și minimizează utilizarea valorilor neobservabile.

Tehnica de evaluare aleasă încorporează toți factorii pe care participanții de pe piață i-ar lua în considerare în stabilirea prețului unei tranzacții.

Cea mai bună dovadă de valoare justă a unui instrument financiar la recunoașterea inițială este în mod normal prețul de tranzacționare - valoarea justă a unei contraprestații acordate sau primite. În cazul în care Grupul și Banca stabilesc că valoarea justă la recunoașterea inițială diferă față de prețul tranzacției, iar valoarea justă nu este evidențiată nici de un preț cotation pe o piață activă pentru un activ sau o datorie identică, nici pe baza unei tehnici de evaluare care utilizează doar date de pe piețele observabile, atunci instrumentul financiar este evaluat inițial la valoarea justă, ajustată pentru a amâna diferența dintre valoarea justă la recunoașterea inițială și prețul tranzacției.

Ulterior, această diferență este recunoscută în contul de profit sau pierdere pe o bază adecvată pe durata de viață a unui instrument, dar nu mai târziu decât atunci când evaluarea este susținută în întregime de valori de piață observabile sau când tranzacția este închisă.

Grupul și Banca recunosc transferurile dintre nivelurile ierarhice ale valorii juste la sfârșitul perioadei de raportare în care au loc schimbările.

(vii) Identificarea și evaluarea deprecierei

La data fiecărei situații consolidate și individuale a poziției financiare, Grupul și Banca analizează dacă există vreun indiciu obiectiv, potrivit căruia activele financiare care nu sunt ținute la valoare justă prin profit sau pierdere sunt depreciate.

Un activ financiar sau un grup de active financiare este depreciat și apar pierderi din depreciere numai dacă există indicii obiective cu privire la deprecierea acestora ca rezultat al unuia sau mai multor evenimente apărute după recunoașterea inițială a activului ("eveniment generator de pierderi"), iar evenimentul sau evenimentele generatoare de pierdere au un impact asupra fluxurilor de numerar viitoare ale activului financiar sau asupra grupului de active financiare care poate fi estimat în mod credibil.

Este probabil ca identificarea unui singur eveniment care să fi cauzat deprecierea să fie dificil de realizat. Deprecierea este posibil să fi fost cauzată de efectul combinat al mai multor evenimente. Pierderile așteptate ca urmare a evenimentelor viitoare, indiferent de cât de probabile sunt, nu sunt recunoscute.

Dacă există indicii obiective că a avut loc o pierdere din deprecierea activelor financiare înregistrate la cost amortizat, atunci pierderea este măsurată ca diferență între valoarea contabilă a activului și valoarea actualizată a fluxurilor viitoare de numerar utilizând metoda ratei efective a dobânzii activului financiar la momentul inițial (rata efectivă a dobânzii calculată la momentul recunoașterii inițiale).

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

53. Politici contabile aplicabile înainte de 1 Ianuarie 2018 (continuare)

b) Active și datorii financiare (continuare)

(vii) Identificarea și evaluarea deprecierei (continuare)

Dacă un activ financiar are o rată variabilă a dobânzii, rata de actualizare pentru evaluarea oricărei pierderi din amortizare este rata variabilă curentă a dobânzii specificată în contract. Valoarea contabilă a activului poate fi diminuată direct sau prin folosirea unui cont de provizion. Cheltuiala cu pierderea din depreciere se recunoaște în rezultatul exercițiului.

Dacă într-o perioadă următoare, un eveniment care a avut loc ulterior momentului recunoașterii deprecierei determină reducerea pierderii din depreciere, pierderea din depreciere recunoscută anterior este reluată fie direct, fie prin ajustarea unui cont de provizion. Reducerea de depreciere se recunoaște în rezultatul exercițiului.

Credite și avansuri acordate clienților și creanțe din contracte de leasing financiar

Grupul și Banca, în funcție de metodologia internă de evaluare a deprecierei, au inclus informații legate de următoarele evenimente generatoare de pierdere, ca dovadă obiectivă asupra deprecierei creditelor acordate clienților sau grupurilor de clienți și a creanțelor din contracte de leasing financiar.

- a)** dificultăți financiare semnificative ale împrumutatului (locatarului), determinate în conformitate cu sistemul intern al Grupului și Băncii de evaluare a clienților;
- b)** o încălcare a contractului, cum ar fi neplata sau întârzierea la plată a principalului sau dobânzii (individual sau în același grup de debitori);
- c)** creditorul, din motive legale sau economice legate de situația financiară îndoielnică a împrumutatului sau locatarului, acordă acestuia anumite concesiuni pe care altfel nu le-ar fi acordat, cum ar fi o rescadențare a principalului și a dobânzilor de plată;
- d)** există date indicative că împrumutatul va intra în faliment sau într-o altă formă de reorganizare financiară;
- e)** existența unor informații credibile care să indice o scădere măsurabilă în fluxurile de numerar viitoare estimate ale unui grup de active financiare de la momentul recunoașterii inițiale, deși scăderea nu poate fi identificată încă pentru fiecare activ financiar în parte, incluzând:
 - schimbări nefavorabile în comportamentul de plăți al debitorilor Grupului, sau
 - condiții economice naționale sau locale care pot fi corelate cu pierderea/deprecierea activelor Grupului și Băncii.

Grupul și Banca evaluează dacă există indicii obiective de depreciere, așa după cum sunt prezentate mai sus, în mod individual pentru credite acordate clienților sau creanțe din contracte de leasing financiar care sunt individual semnificative, sau în mod individual sau colectiv pentru credite sau creanțe din contracte de leasing financiar care nu sunt individual semnificative.

În situația în care Grupul și Banca consideră că nu există indicii obiective de depreciere pentru un activ financiar evaluat individual, fie că acesta este semnificativ sau nu, acestea vor include creditele acordate clienților și creanțe din contracte de leasing financiar într-un grup cu caracteristici ale riscului de credit similare și testează în mod colectiv grupul pentru depreciere. Creditele și creanțele din contractele de leasing financiar acordate clienților care sunt evaluate în mod individual pentru depreciere și pentru care un provizion este sau continuă să fie recunoscut nu mai sunt incluse în grupurile cu caracteristici similare ale riscului de credit supuse evaluării colective.

Calculul valorii actualizate a fluxurilor viitoare de numerar ale unui credit și a unei creanțe din contracte de leasing financiar garantate reflectă fluxurile care pot rezulta din recuperarea garanțiilor minus costurile legate de obținerea și vânzarea garanțiilor, fie că recuperarea este sau nu probabilă.

În scopul evaluării colective a deprecierei, creditele acordate clienților și creanțele din contractele de leasing financiar sunt grupate pe baza caracteristicilor similare ale riscului de credit care sunt indicative pentru capacitatea debitorului de a plăti toate sumele datorate în conformitate cu termenii contractuali (de exemplu, grupare pe linii separate de business, tip de credit, valută, maturitate, zile de restanțe, etc).

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

53. Politici contabile aplicabile înainte de 1 Ianuarie 2018 (continuare)

b) Active și datorii financiare (continuare)

(vii) Identificarea și evaluarea deprecierei (continuare)

Conducerea consideră că aceste caracteristici alese sunt cea mai bună estimare a trăsăturilor relevante ale riscului de credit, relevant pentru estimarea fluxurilor viitoare de numerar pentru credite și creanțe din contracte de leasing financiar de acest tip, ca fiind relevante pentru capacitatea debitorului de a plăti toate sumele datorate în conformitate cu termenii contractuali.

Fluxurile viitoare de numerar aferente unui grup de credite și creanțe din contracte de leasing financiar care sunt evaluate în mod colectiv pentru depreciere sunt estimate pe baza experienței pierderilor istorice pentru credite și creanțe din contracte de leasing financiar cu caracteristici de risc similare cu cele ale Grupului și a Băncii.

Pierderile istorice sunt ajustate în baza datelor curente observabile pentru a reflecta efectele condițiilor curente care nu au afectat perioada pe care se bazează calculul pierderilor istorice și pentru a înlătura efectele condițiilor existente în perioada istorică și care nu mai sunt valabile în prezent.

Grupul și Banca revizuiesc cu regularitate metodologia și premisele folosite pentru estimarea fluxurilor de numerar viitoare pentru a reduce diferențele între pierderile estimate și cele reale.

Active financiare disponibile în vederea vânzării

În cazul activelor financiare disponibile în vederea vânzării, atunci când o scădere în valoarea justă a unui activ financiar disponibil în vederea vânzării a fost recunoscută direct în alte elemente ale rezultatului global și există dovezi obiective că activul este depreciat, pierderea cumulată ce a fost recunoscută direct în alte elemente ale rezultatului global va fi reluată din alte elemente ale rezultatului global și recunoscută în rezultatul exercițiului, chiar dacă activul financiar nu a fost încă derecunoscut.

Valoarea pierderii cumulate care este reluată din conturile de alte elemente ale rezultatului global în rezultatul exercițiului va fi diferența dintre costul de achiziție (netă de rambursările de principal și amortizare) și valoarea justă curentă, minus orice pierdere din deprecierea acelui activ financiar recunoscută anterior în rezultatul exercițiului. Pierderile din deprecierea activelor recunoscute în rezultatul exercițiului aferente unor participații clasificate ca fiind disponibile în vederea vânzării, nu vor fi reluate în rezultatul exercițiului.

În cazul în care, într-o perioadă ulterioară, valoarea justă a unui activ disponibil în vederea vânzării crește, iar această creștere poate fi legată în mod obiectiv de un eveniment care a avut loc ulterior recunoașterii în rezultatul exercițiului a pierderilor anterioare, pierderea din depreciere trebuie reversată și suma trebuie recunoscută în rezultatul exercițiului.

Active financiare prezentate la cost

Dacă există indicii obiective asupra unei pierderi din deprecierea unei participații nelistate care nu este prezentată la valoare justă deoarece valoarea justă nu poate fi măsurată în mod credibil, sau asupra unui activ financiar derivat care este legat sau care urmează a fi decontat printr-un astfel de instrument nelistat, valoarea pierderii din depreciere este măsurată ca diferență dintre valoarea contabilă a activului financiar și valoarea actualizată a fluxurilor viitoare de numerar utilizând rata de rentabilitate internă curentă a pieței pentru un activ financiar similar. Astfel de pierderi din depreciere nu sunt reluate în rezultatul exercițiului.

Note la situațiile financiare consolidate și individuale

53. Politici contabile aplicabile înainte de 1 Ianuarie 2018 (continuare)

b) Active și datorii financiare (continuare)

Active financiare prezentate la cost (continuare)

Grupul și Banca prezintă activele și datoriile financiare la valoare justă prin profit sau pierdere atunci când:

- elimină sau reduc semnificativ o inconsecvență de evaluare sau recunoaștere (“eroare contabilă”) care ar fi putut să apară din măsurarea activelor și datoriilor sau din recunoașterea câștigurilor sau pierderilor acestora pe principii diferite;
- sunt parte integrantă a unui grup de active financiare sau datorii financiare gestionate, evaluate și raportate conducerii în baza valorii juste conform documentației de management al riscului/strategia de investiții; sau
- sunt contracte hibride prin care o entitate poate prezenta întregul contract la valoare justă prin profit sau pierdere.

Horia Ciorcilă
Președinte

George Călinescu
Director General Adjunct